הארץ

70 אג', שנה נ"ה יום א' ד' בתשרי תשל"ד, 30 בספטמבר 1973 V.55/16,580/SEPTEMBER 30

ממשלת אוסטריה נוטה לסגת במידת האפשר מצמצום השירות לעולים

הגורם: תגובות שליליות באוסטריה ובחו"ל

מאת ד"ר ל. ביילס
סופר "הארץ" באוסטריה

כתוצאה מביקורת חריפה, ב־אוסטריה ובחוץ־לארץ, מגלה ממ־שלת אוסטריה נטיה לסגת במי־דה האפשר מהחלטתה לצמצם את סידורי המעבר ליהודי בריה"מ בדרכם לישראל.

הקנצלר קרייסקי אמר בשיחות עם עתונאים, שממשלת אוסטריה תש־קול אפשרויות להחיש את תנועת העולים כדי לקצר את שהייתם ב־מחנות מעבר. לדעתו, יש להחליף את מחנה שנאו אשר בזמן האחרון היה לפי דבריו בסכנה תמידית.

ריש: לא ההדפה כנפית

שר הפנים של אוסטריה, מר אוטו ריש, אמר גם הוא שאין החלטה סו־פית בעניין זה.

מנהיג המפלגה העממית (הנמצאת באופוזיציה) ד"ר קארל שלייצר, התקיף את הממשלה אשר „הרסה את הגשר ליהודי בריה"מ. על־ידי צעד זה איבדה הממשלה את שמה הטוב בעולם". סגנו, הפרופ' סטן קורן, הטעים שממשלת קרייסקי היתה הראשונה בעולם שנכנעה ל־סחיטה פוליטית של טרוריסטים. דו־בר מטעם מפלגת החופש הימנית אמר, כי הממשלה אף הרחיקה לכת מעבר לדרישות של כנב חירום. ה־עתון רב התפוצה קוריאר הוציא הוצאה מיוחדת עם הכותרת: „קר־ייסקי נכנע לטרוריסטים". במאמר הראשי כותב עורכו, ד"ר הוגרט פיכטלבאואר, שכניעה לטירור תביא עימה רק טירור חדש ולא שלום. עם פרובה להושיט עזרה ליהודי בריה"מ שוללת ממשלה אוסטריה את הזכות לסולידריות בינלאומית בעת צרה, מסכם המאמר.

לא פה אחד

סופר „הארץ" שמע מחוגים ב־מפלגה הסוציאליסטית האוסטרית ש־ההחלטה להיכנע לטרוריסטים לא עברה פה אחד. אמרו לי שבישיבה מיוחדת של ממשלת אוסטריה בלילה האחרון המכו שר הפנים מר ריש ושר התחבורה ארווין לנץ בקו תמוד יותר. למרות זאת הצליח ד"ר קרייסקי ושר המשפטים כריסטיאן ברודה

(סוף בעמוד 2, טור 6)

שרים רואים עמדת אוסטריה כתקדים מסוכן למרות דברי פיוס של קרייסקי

חשד למעורבות של קומוניסטים

דעות שונות על המניעים: הסתירו מפטיש הכוונה לחסל את מחנה שנאו: סברה כי הסובייטים היו מעורבים בהצעה: הכנסת מתכנסת מחר לפי תביעת סיעות הליכוד

מאת דן מרגליות, סופר "הארץ"

בהתכנס אמש הממשלה לישי־בת חירום לשמוע דיווח מהשג־ריר יצחק פטיש הובעו דעות סו־גיה שהשרים התעבוהו להערכה מוש־כמה לגבי המניעים שבגללים נב־נעה אוסטריה למחבלים הער־ביים. ישיבת הממשלה בדחתה אמש לשעה מאוחרת. קדמו לה התייעצויות בדרג בכיר.

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, שנודה לצאת הנך זמן קצר ל־שטראסבורג להשתתף בבעיצת אי־רופה בה תנאם מחר, ואהת הבעיות העיקריות שעמדו אתמול בפני ה־ממשלה היתה מה היחס שתנקוט כל־פי ממשלת אוסטריה, שנכנעה ב־עניין כה הומניטרי ללחץ המחב־לים הערבים.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 9)

בגלל דחיית הדיון בממשלה יכלו בה שרים לצפות בשידור ראיונו של ראש ממשלת אוסטריה ברונו קרייסקי בטלוויזיה הישראלית. כמה מהם אמרו כי ברור שהקנצלר ה־אוסטרי הסתבך בנעשה המוה.

הם הביעו רוגז על האיום הגלוי, שהשתמע בדבריו כלפי ישראל, לבל תרשה לעצמה לפתוח ביקורת על ביענה למחבלים, לאחר שהיא זקו־קה עדיין לשירותי המעבר שהאוס־טרים מתכוונים להמשיך להעניק ל־עולים היהודים מבריה"מ.המצוצות. אחד השרים הבבעה, כי זו סחיטה, כי וינה רוצה להעניק לישראל, מעמד של פילגש ביחסי שהי המדי־נה.

עם זאת ברור כבראה לקרייסקי כי התקפה ישראלית בדעת הקהל ב־מערב, בתוספת הביקורת החריפה של האופוזיציה בארצו, עלולה לפ־גוע קשה במעמדו. על רקע זה יש להבין שתי התפתחויות: בשעות אחרונות חלה תזוזה חיובית בעמ־דת ממשלת אוסטריה, אם כי עדיין אין עמדתה נוחה לישראל כפי ש־היתה לפני החטיפה: קרייסקי מנ־סה להפיס את דעתה של גולדה מ־איר, ועל כן שינה לא רק מבה ב־תבטאויותיו הפומביות אלא גם שי־גר אליה קודר באמצעות השגריר פטיש.

המניעים

שלשום בערב כינסה ראש הממ־שלה קבוצה מצומצמת בלשכתה ב־תל־אביב ועמדה בקשר טלפוני רצוף עם השגריר פטיש ששהה בוינה. ב־קום נכחו השרים ישראל גלילי, משה דיין, יגאל אלון ונתן פלד, ה־כ"ליב אברהם קדרון ומרדכי גזית, ומזכיר הממשלה מיכאל ארנון. כמו כן יועצה הצבאי ישראל ליאור, ואנשי בטחון. דיווח נמסר גם לשרים אחרים בטלפון.

הידיעה על החלטת האוסטרים הפ־תיעה את ראש הממשלה. היה ברור שקרייסקי לא רמז מראש על כוונה־תו לשגריר פטיש לפרות המגע ה־הדוק של השגריר עם ממשלת אוס־טריה. היתה זו ראש הממשלה שהו־רתה להגיב על כך בהבעת זעזוע ו־תמהון.

במשך כל הערב (שלשום) הובעו השערות רבות בצנרת מעמדתו של האוס־טרים שהורו והבטיחו לשגריר פטיש לא יניחו לבני הערובה להחזר את המדינות ערביות. עם זאת לא היו האוסטרים בכל צעד תקיף כלפי הגרדים הערביים בוינה כפי שעשו בעתו התאילנדים לשגרירי ערב באנגקוק. הם גם לא שיתפו את ישראל בהתלבטות לגבי הפסקת ה־מגע להגירת היהודים מברית המוע־צות לישראל דרך וינה.

היפשו ההסברים

בהקשר זה הועלו בממשלה כמה סברות:

* האוסטרים חיפשו אחרי הזדמ־נות לבטל את מחנה העולים שנאו, המהווה מקום התארגנות לעולים מ־רוסיה בדרכם לארץ. כל הכבבע יקר היינה כספית ובטחונית ובהקצאת כוח אדם. הם ראו בחטיפה האחרונה הזדמנות נוחה להשתחרר מטירחה, כפי לא ביקשו האוסטרים מעולם לסגור את מחנה שנאו.
* היה תיאום סובייטי־אוסטרי. ב־זה זו ביקשו הסובייטים להכביד את העלייה מארצם לישראל בלי שב־יב. ו. ל. ה־עיקר בארצות הברית, יוכלו להסתים כי הם מכבדים את הגיר־תם מארצם — דבר המקבל חשיבות שבמיוחד בעקבות תיקון ג'קסון.
* רק גורמים מסויימים בממ־שלה הסובייטי — כנראה זרועות ה־מבטחון ולאוניד ברז'ניב — היו

עובדי הרכבת הרוסים רעדו מפחד 2 הערבים

מספרת אשתו של העולה דוד צ'פליק

מאת עמוס הוד, סופר "הארץ"

„עלינו בברטיסלבה לקרון רכבת רוסי, שהיה בדרכו לוינה, ובו היו 38 עולים מבריה"מ. בגבול האוסטרי צ'יכי עלו שני ערבים אל הקרון כש־הם מחזיקים בקלצ'ניקוב וברימונים, סגרו את דלת הקרון ודרשו שאיש לא יזוז, אחרת יירו. עובדי הרכבת הרוסים שהיו בקרון רעדו מפחד ו־עמדו בצד בלי לזוז", כך סיפרו אתמול אשתו של העולה מבריה"מ דוד צ'פליק ובנה, שנמלטו מידי המחב־לים בגבול אוסטריה — צ'כיה.

השניים סיפרו את קורותיהם לאי־שיות ישראלית בוינה, שמסרה את הפרטים אמש בשיחה טלפונית עם סופר „הארץ".

הערבים היו מבוהלים

האם ובנה סיפרו, כי כאשר הגיעה הרכבת אל הגבול הקרוב ציוו עלי־הם הערבים לרדת יחד עם זוג זקנים עולים ושוטר מכס.

לאחר שירדו, היו הערבים מבוה־לים ותפסו אחר מכונית אשר הסיע אותם מהגבול לשדה התעופה.

תוך כדי החיפושים אחר מכונית, הצליחו האם ובנה להימלט. שני ה־ערבים רדפו אחריהם אך לא הצליחו להשיגם, משום שלא יכלו להשאיר את זוג הזקנים ואיש המכס לבדם. הערבים השתלטו על מכונית וציוו על נהגה להסיעם יחד עם בני ה־ערובה לשדה התעופה של וינה. בי־נתיים הצליחו האם והבנה למצוא מחסה אצל שלטונות המכס האוסט־רים אשר דאגו להסיעם למחנה שי־נאו.

ביקשו לדחות טיסתם

האם ובנה אשר נראו עייפים ביק־שו לאפשר להם לצאת לישראל רק מחר (היום) במקום בלילה עם מטוס העולים אשר יגיע לפנות בוקר.

כאשר נשאלה האם, אם תרתיע פעולת המחבלים את היהודים ב־ברה"מ מעליה לישראל השיבה: „ההיפך, כעת יהיו יהודים רבים יו־תר אשר יאבקו למען הזכות לעלות לישראל. מחבלים אינם מפחידים או־תנו. עובדה אנחנו לא פחדנו, מי שפחד היו עובדי הרכבת הרוסים".

שני מטוסי עולים מבריה"מ

שני מטוסים מלאים עולים מברית המועצות עמדו להגיע ארצה. האחד אמש סמוך לשעה 11, והשני היום לפנות בוקר. המטוס הראשון, שעמד להגיע אמש מבוקרשט, מביא עמו כ־150 עולים. המטוס השני, מוינה, מביא גם הוא כ־150 עולים.

המחנה מלא

שנאו מחנה המעבר של העולים מבריה"מ אשר באוסטריה מלא עד אפס מעולים שהגיעו לוינה בשני ימי החג ובשבת. עובדי מחלקת ה־עליה של הסוכנות עושים מאמצים להעביר את העולים במטוסים מיוח־דים בבהירות האפשרית. אם יגיעו במשך היום עולים נוספים, יהיה צו־רך לשכן חלק מהם בבתי־מלון.

הוקם מטה להגברת עליה מבריה"מ

בתגובה על פרשת אוסטריה

(ע). מטה מיוחד של ארגוני העו־לים מבריה"מ, שהוקם מיד עם הי־וודע בשבת על החלטת ממשלת אוס־טריה להיכנע לדרישות המחבלים ו־המטה לפגוע בעליה מבריה"מ הוד־ליט לפעול להכפלת המאבקים ל־עליית יהודי רוסיה לישראל בחודש אוקטובר, על ידי משלוח דרישות נוספות לעלייה של קרובים בבריה"מ.

עזרך יהודי

המטה המיוחד, שהוקם ביוזמה התאחדות עולי בריה"מ, ארגון הסו־לים האקדמאים וארגונים נוספים, דן בדרכי התגובה של ציבור עולי בריה"מ בישראל. המטה החליט לג־נות בזעם את החלטת ממשלת אוס־טריה כמנוגדת לחוק הבינלאומי ול־עקרונות המוסר הבינלאומי בנוגע ל־שאריה הקואה מבלחמת העולם ה־שניה. כן החליט מטה ההרים, לפנות לכל הארגונים המוסדות בישראל ו־לכל הארגונים היהודיים בעולם ו־קיים ישיבת־חירום לשם ארגון ה־מאבק בעד שמירת העזרוק היהודי למעבר העולים מבריה"מ לישראל.

אסיפות ספונטניות

בשבת התקיימו אסיפות ספונטניות רבות של עולים במרכזי קליטה וב־ריכוזי עולים בארץ, המגנות את כניעת ממשלת אוסטריה למחבלים.

כשלוחת מטעם מועצת התלמידים המרכזית בתל־אביב ניעדה בשבת עם המטה המיוחד של ארגוני העו־לים מבריה"מ, והביעה הודיעו על הצטרפותם של כל תלמידי בתי־הספר התיכוניים בעיר למאבקים ש־יאורגנו נגד הנסיון לפגוע בעליה מבריה"מ.

בהאות המועצה למען יהודי ערב

המועצה הציבורית למען יהודי ערב הביעה במנשיא הודעתה „בר־כה ההחלטה הבלתי־אנושית של ממ־שלת אוסטריה, שלא לאפשר יותר מעבר חופשי לקבוצות יהודים מא־רץ מצוקה בדרכם אל החופש ואל מדינת ישראל.

ועדת ההקצבות אישרה את תיקון ג'קסון

מעמד מדינה מועדפת במסחר ינתן לבריה"מ בתנאי שתתיר הגירה חופשית

מאת צארלס מאניהאוזר, סופר "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 29 (מיוחד ל„הארץ"). הצעת התיקון לחוק שהוגשה על־ידי הסנטור הנרי ג'קסון, להתנות את מע־מדה של בריה"מ כמדינת סחר מוע־דפת עם ארה"ב, בהסרת ההגבלות על חופש ההגירה בארץ זו, זכתה בסוף השבוע בנצחון בוועדת ההקצ־בות של בית הנבחרים, אשר אישרה את הצעת התיקון לחוק.

הממשל אשר פעל מאחורי הקל־עים נגד אישור הצעת התיקון, זכה עם זאת בנצחון צדדי: העסקת אשר־ראים לבדינות קומוניסטיות וכן עי־כוח להשקפות בארצות אלה. נושא זה הועבר לטיפולה של ועדה אחרת, על רקע בעיות תחוקתיות.

הצבעה לאישור החוק תהיה בבית הנבחרים באמצע אוקטובר.

(יופי"ע). עפ"י התיקון שאושר נשלל מן הנשיא ניכסון להעניק מע־מד של אומה מועדפת ביותר ביחסי מסחר עם בריה"מ והמדינות קומוניס־טיות אחרות עד אשר יוכל לדווח לקונגרס, כי אותה מדינה מאפשרת הגירה חופשית לכל אזרחיה.

זכות וטו

הוועדה אף חיזקה את הצעת הת־יקון בהעניקה לבית הנבחרים זכות וטו על המלצת הנשיא בעניין הע־נקת מעמד של אומה מועדפת ביותר. על הנשיא מוטל גם לדווח מדי שנה לקונגרס, אם מדינה שזכתה למעמד של אומה מועדפת, ממשיכה לשמור על עקרון ההגירה החופשית ובמקרה שתחול החמרה בחוקי ההגירה, יוכל הקונגרס לבטל את זכויות העדיפות שלה.

הצעת התיקון האחרת, שהיתה שו־ללת מן הנשיא גם את הזכות להע־ניק אשראי וערבות לאשראי למדי־נות שאין מהן הגירה חופשית, הוסרה על־פי נימוק טכני, כי מהן אשראי אינם בתחום סמכויותיה של ועדת ההקצבות של בית הנבחרים.

הנשיא ניכסון הבטיח אמש לשר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו, שהוא יפעיל לחץ על הקונגרס שיאשר יתרונות גדולים לבריה"מ ביחסי הסחר שלה עם ארה"ב, על אף המחלוקת בעניין ההגבלות המוטלות על הגירת יהודים מבריה"מ — הודיע הבית הלבן.

הנשיא ניכסון נפגש עם גרומיקו בבית הלבן וחן עמו במשך שעתיים. הוא הביע תקווה, כי ימצא פתרון משביע רצון לעניין זכויות הסחר. דובר הבית הלבן ג'ראלד ורן, ש־מסר על כך, לא ציין אם הנשיא ניכ־סון הביע דאגה באוזני גרומיקו על ההתנהגות כלפי היהודים הסובייטים. אולם אמר, כי „אנו מפעילים את השפעתנו בכל דרך אפשרית".

סופר „הארץ" באוסטריה מדווח:

„ראיתי את שחרור החטופים ממרפסת שדה התעופה"

מאת ד"ר ל. ביילס, סופר "הארץ" באוסטריה

ראיתי את השלב האחרון ב־דראמה של החטופים מהמרפסת המזוכה של שדה התעופה הסמוך ליד וינה.

מטוס הססנה הקטן, שבו עזבו ה־טרוריסטים את אוסטריה, עמד ב־מרחק של כחצי קילומטר מבנין שדה התעופה. ואפילו במשקפת קשה היה מאד לראותו.

חששו ממלכודת

עד הרגע האחרון דרשו הטרוריס־טים, שהחטופים יכנסו לפניהם ל־מטוס. החטופים טענו שהם פוחדים שירצו לרמות אותם. האוסטרים ביקשו לשלם... [illegible] אחרי ש־ראש שירותי הבטחון האוסטרי, מר פפרלוגבר, שניהל את המשא ומתן עמם במשך 14 שעות נכנס ראשון למטוס, ואחריו סגריר עיראק, הס־כימו השניים להיכנס למטוס ולשח־רר את החטופים. אבל כל זאת לא יכלו העתונאים לראות במדויק. רק אחרי שהסגיר בן ישכו החטופים כל הזמן חזר לבניין שדה התעופה הם יצאו מתוכו ראינו שהם מחוץ לסכנה. החטופים נלקחו לבדיקה רפואית במרפסת שדה התעופה.

תערובת יידיש ורוסית

חצי שעה לאחר מכן הובאו לחדר העתונות האור החזק של מצלמות הטלוויזיה. הזוג היהודי הקשיש משה ואלקה ליסבק (ברנסקי) מצ'רנוביץ לא יכלו ללכת ללא תמיכה. השלישי, דוד צ'פליק, הצעיר יחסית, נראה במצב טוב יותר. משה ליסבק בן ה־71 הופיע כדובר הקבוצה אך אף הוא גילה קשיים לבטא את עצמו ומרב התרגשות אמר משפטים שהיו תערובת של יידיש ורוסית. אשר העתונאים הבינו פחות או יותר. הוא חזר על דברי התודה: דנקה דנקה. האיש החזה שהם פחדו מאד (אגנץ גרויסע מוירא). הוא אמר, שהראה לערבים כי הוא בעל מום, זרועו האחת קטועה. אשתו אלקה, בת 78, הסבירה לטרוריסטים באמצעות ה־פקידים האוסטריים, שניהלו את ה־משא ומתן, שגם היא אשה חולה ו־יש לה רק כליה אחת. למרות זאת, סירבו הטרוריסטים לאפשר לה ל־צאת לרגעים מספר לעשות את צר־כיה, אף־על־פי שפקיד אוסטרי גבוה הציע למלא את מקומה בינתיים.

החטוף הרביעי, פקיד המכס האוס־טרי, בן ה־63 פראנץ באבליק, נשאל על־ידי העתונאים אם הערבים הת־ייחסו אליו בצורה נאותה, התשובה היתה שאקדח בגב אינו סימן ליחס נאה.

חמישה אנשי בטחון ישראלים נעצרו באוסטריה

חמישה אנשי בטחון ישראליים מוויינים בעצרו אתמול בתחנת הרכבת מרכאג, בה ביצעו המחב־לים את החטיפה, מוסר ד"ר ל. מיילס, סופר „הארץ" באוסטריה. אנשי הבטחון הישראלים נעצרו בעת שעמדו לעלות על רכבת שהסיעה קבוצת יהודים לוינה. הם שוחררו על־ידי השלטונות ל־אחר שהנפשו בלקח מהם.

הפחד עדיין נשקף מפניו של יהודי קשיש זה, עולה מרוסיה, שצולם כאן לאחר ששוחרר על ידי המחבלים בנמל התעופה בוינה. (צילום רדיו של אי.פי.)

פטיש: מחנה שנאו עוד לא נסגר

יש הבדל בין ההודעה האוסטרית הראשונה לשניה ✶ הביא תשדורת כתובה

מאת עמוס הוד, סופר "הארץ"

„בין ההודעה הראשונה של ראש ממשלת אוסטריה, ד"ר ברונו קרייסקי בקשר לסגירת אוס־טריה בפני מעבר של קבוצות עו־לים מברית המועצות, ובין מה שאני מביא עמי יש הבדל, ועל כך אדווח לממשלה", אמר אמש שגריר ישראל באוסטריה, מר יצ־חק פטיש, בהגיעו לנמל התעופה לוד.

השגריר פטיש הוזעק לארץ כדי להשתתף בישיבת ממשלה מיוחדת, שכונסה אמש לדון בהודעת ממשלת אוסטריה על החלטתה לסגור את אוסטריה למעבר עולים מבריה"מ.

מר פטיש אמר בתשובה לשאלות כי הוא, שקיים עם הקנצלר קרייסקי שתי שיחות טלפוניות ארוכות, וב־שיחות אלה עמד על השוני בין הודעתו הראשונה לבין מה שנמסר לאחר מכן.

השגריר אמר, כי הוא מביא עמו תשדורת כתובה לממשלת ישראל מאת ראש ממשלת אוסטריה. הוא נמנע מלפרט את תוכן התשדורת, אך הסכים לומר כי יש בה בסיס לדיון בין ממשלת ישראל וממשלת אוסטריה. בתשובה לשאלה, אם יש אלטרנטיבה למחנה המעבר שנאו בעקבות הודעה ממשלת אוסטריה הש־יב השגריר: „מחנה שנאו עוד לא נסגר, והעולים ממשיכים לעבור דר־כו".

מחפשים אלטרנטיבה

יהודה ליטני סופר „הארץ" מוסר: מנהל מחלקת העליה והקליטה ב־סוכנות היהודית מר עוזי נרקיס אמר אתמול, כי מחלקתו בודקת אלטר־נטיבות למעבר עליה מבריה"מ במ־קום אוסטריה, „כדי להיות מוכנים לכל התפתחות". מר נרקיס אמר כי צוות העובדים בשנאו ממשיך ב־עבודתו הרגילה. הוא הוסיף כי ב־עניין האלטרנטיבות לאוסטריה לא יפלו כל החלטות לפני ישיבת המנ־הלה (אמש) וישיבתה של הנהלת הסוכנות היום.

במקורות יודעים דבר נודע, כי אמש נבדקו אפשרויות מעבר עולים מבריה"מ בכל מדינה הגובלת בב־רית המועצות. למרות שהעוסקים ב־עליה מקווים כי ממשלת אוסטריה תבטל את החלטתה, נבדקה אפשרות העברת עליה בצורה מוגברת דרך רומניה (עד עתה עברו דרך רומניה חלק קטן מהעולים מבריה"מ). כמו כן נבדקו אפשרויות מעבר דרך גר־מניה המערבית, גרמניה המזרחית, פינלנד וארצות אחרות.

הבוקר בשעה חמש היה אמור ל־

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

בעקבות חטיפת 3 יהודים מבריה"מ בידי מחבלים

אוסטריה סוגרת את מחנה שנאו ומבטלת שירותי מעבר לעולים

המחבלים הורשו לצאת במטוס ססנה לאחר שחרור החטופים ✶ המריאו ליוגוסלביה ועברו לאיטליה. ✶ אוסטריה הודיעה, שהשיגה רשות לנחיתת המטוס במאלטה ✶ השגריר פטיש: אין שינוי במדיניות האוסטרית

וינה, 29 (ע"ר, ע"צ, יופי"ע). — שני מחבלים ערביים שיחררו היום לפנות בוקר שלושה בני ערובה יהודים ואוסטרי אחד ו־יצאו את וינה במטוס קל, לאחר שאוסטריה הסכימה לסגור את מחנה שנאו המטפל במהגרים יהו־דיים סובייטיים הנמצאים בדרכם לישראל.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 9)

החלטת הקנצלר האוסטרי, ד"ר ברונו קרייסקי, שעליה הודיע ב־שידור דרמטי ברדיו, מנוגדת ויהוד מרחיק לכת מצד אוסטריה הנייטר־לית, לאחר שיותר מ־50 אלף יהו־דים סובייטיים עברו דרך וינה ליש־ראל בעשור האחרון.

שני המחבלים, שהיו חמושים ב־תת־מקלעים ורימוני יד, ואשר הב־דיחו על עצמם כחברי „בשרי המה־פכה הפלסטינאית" שיחררו את שלושת היהודים וכן קצין מכס אוסטרי על הבסלול בנמל התעופה שווכאט, ובכך בא הקץ על דרמה שנמשכה 16 שעות.

בני הערובה היהודיים היו זוג קשישים, חיים בארנסקי בן 71 ו־אשתו יאלטה, אשר קיבלה טיפול רפואי לפני צאתם את נמל התעו־פה, ובן הערובה היהודי השלישי זוהה כצעיר בשם מישה ליטוואק. בן הערובה האוסטרי, מפקח מכס בגיל 62, יצא אף נמל התעופה במ־כונית של ידיד.

הדרמה החלה, כאשר שני ערבים תפסו בני ערובה מרכבת, אשר הו־בילה 37 עולים יהודים מבריה"מ, כאשר חנתה בתחנת הגבול מארכג, בצד האוסטרי. משם הם הסיעו את בני הערובה אל נמל התעופה של וינה, שם הם בילו 13 שעות אתם בתוך מכונית פולקסוואגן מסוג סטיישן, אשר חנתה בקצה המסלול.

הצעת הקנצלר

הצעתו של הקנצלר קרייסקי ל־מחבלים לסגור את מחנה המעבר שנאו לעולים אשר ליד וינה, ה־מוחזק על־ידי הסוכנות, וכן להפ־סיק שירותי מעבר לקבוצות באור־גנת של עולים מבריה"מ, שודרה ברדיו ונחילה בגרמנית ואחר כך ב־אנגלית, כדי שהמחבלים יוכלו לה־בין אותה. ההצעה שודרה לאחר ש־הקנצלר קיים כמה שיחות טלפוניות עם השגריר המצרי ועם שגרירים ערביים אחרים, אשר ניהלו מגעים עם המחבלים במשך שעות בנמל התע־ופה.

ד"ר קרייסקי אמר, כי „נוכח ה־עובדה שבטחונם של אזרחים סובי־יטיים ממוצא יהודי הועמד בסכנה בעת מעברם דרך אוסטריה", מוכ־נה ממשלתו לבטל את השירותים ש־ניתנים להם.

עמדת השגרירים הערביים

עוד אמר ד"ר קרייסקי בראיון ששודר ברדיו, כי השגרירים הער־ביים ערבים לבטחון הצוות, אשר צפה להסיע את המחבלים אל מחוץ למדינה, לאחר שחרור בני הערובה. כיוון שנציג ארגון הטייסים האוס־טריים סירב להעמיד טייס לרשות טיסה זו, הועמד לרשות שני המח־בלים מטוס פרטי קל מדגם ססנה, עם טייס מתנדב.

מקורות יהודיים דבר מסרו, כי לפני ימים מספר קיבלה ה־סוכנות מידע על התקפות אפ־שריות של מחבלים על הרכבת המובילה עולים מבריה"מ.

לפי מקורות אלה, הועבר מידע זה לשלטונות האוסטריים, אשר הג־בירו את אמצעי הבטחון במחנה שנאו וכן ברכבת המובילה את ה־עולים. 37 היהודים, שנמצאו ברכ־בת אשר בה בוצעה החטיפה, אמו־רים היו לטוס במטוס מיוחד ליש־ראל בבטוס ישראלי מיוחד.

המחבלים לא התירו נחיתה

שר הפנים האוסטרי, אוטו רש, אמר כי מטוס הססנה ימריא לאג־

(סוף בעמוד 2, טור 3)

המטוס האוסטרי נחת בלוב

טריפולי, 29 (ע"צ, ע"ר ויופי"ע). המטוס האוסטרי הקל מדגם ססנה, ובו שני מחבלים ערביים נחת במוצ־אי־שבת בשעה 19.30 (לפי שעון לוב) בבסיס האוויר עוקבא איבן נאפע של טריפולי — מסרה סוכנות הידיעות הלובית.

היא הוסיפה, כי המטוס הורשה לנחות מטעמים הומאניטריים, כאחר ששני המחבלים איימו לפוצץ את המטוס תוך כדי טיסה.

במקורות ברומא אמרו, כי המטוס נחת בטריפולי אחרי שמגדל הפיקוח בנמל התעופה של מאלטה דיווח כי איבד את הקשר עם המטוס.

קודם לכן טס המטוס הדו־מנועי כקאליארי שבסרדיניה למאלטה, אך משם פנה דרומה לכיוון לוב.

לא ידוע מדוע המחבלים החליטו לא לנחות במאלטה, למרות שקיבלו רשות לנחות שם בעקבות תעיה בת חמש שעות, מלווה פניות, בסר־דיניה.

איסלנד מאיימת בניתוק היחסים עם בריטניה

רייקיאוויק, 29 (ע"ר). איסלנד ה־גישה ביום ה' אולטימטום לבריטניה, לפיו היא תנתק את יחסיה הדיפלומ־טיים עם בריטניה, אם ספינות המל־חמה הבריטיות לא תפנינה את המים הטריטוריאליים של איסלנד, שלפי טענת איסלנד משתרעים ברוחב 50 מילין. האולטימטום יפוג שבוע ימים לאחר הגשתו.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 70 אגורות

4500 עובדי מינהל ומשק שובתים בבתי־חולים ממשלתיים

מאת כופר „הארץ"

4500 עובדי מינהל המשק בבתי החולים הממשלתיים ישבתו החל מ־מחר ויעבדו במתכונת של ימי שבת בלבד נוכח טענותם על קיפוח לעומת עמיתיהם בבתי החולים של קופת חולים. אם עד ערב יום הכיפורים לא הוחל הוזהה יכנסו העובדים את מוסדותיהם על מנת להחליט בהחר־פת הסנקציות.

דובר העובדים, מר דוד שבת, מסר כי חלה סתבת בעניין השוואת שכרם של עובדי המינהל בבתי ה־חולים הממשלתיים לאלו של קופת חולים. נציגי שני הסקטורים הגישו בעקבות מסקנות ועדת פרה תביעות ספציפיות ומסלולי קידום לועדה מיוחדת שדנה בהשוואת השכר ב־מוסדות הבריאות הציבוריים. מתברר לדברי מר שבת, כי אנשי קופת־חולים אינם משתפים פעולה, שכן סיכמו כבר עם הנהלת קופת חולים על תביעות ספציפיות. הוא הוסיף, כי לא ידוע מה ניתן ומה הובטח ל־עובדי קופת־חולים. מר שבת הוסיף, כי אף שהאיום בשביתה נמסר לפני שבועיים, לא הוגשה לעובדים כל הצעה לפתוח במשא ומתן, בנסיון להסל את הסכסוך.

שרים רואים עמדת

(סוף מעמ' 1)

— דבר המחזק את השערה, שגור־מים קומוניסטים מסויימים עלולים היו להיות מעורבים במעשי חטיפה. קרייסקי שגה בהחלטותיו כ־תוצאה מלחץ פסיכולוגי ומכייפות. בין המתייעצים אצל ראש הממשלה דובר על נסיון סובייטי להתבסס ב־מעיל אוסטרי. השגריר פטיש קיבל הוראות להמשיך במגעים עם ממש־לת וינה. במהלך החטיפה עד לשובו לארץ, הוא נפגש עם קרייסקי שלוש פעמים. בפעם האחרונה קיבל ממנו את השדר לגולדה מאיר. בישראל לא היתה פעילות מקבילה, לאחר ש־השגרירה האוסטרית נמצאת בחופ־שה מחוץ לגבולות הארץ.

בירושלים דובר אמש על כמה אפ־שרויות. אחת מהן היותה „לסייד" את הפרשה. כלומר לאפשר את חי־סול מחנה שנאו תוך קביעת סידורי עליה ישירים מברית המועצות דרך אוסטריה לישראל, ללא המתנה. ה־הנחה של בעלי דעה זו היא, שה־ממשלה האוסטרית אינה רוצה להכ־ביד על העליה, אלא רק להסל את מחנה שנאו, הגורם לה אי נחות ביחסיה עם הערבים, וגם כדי לעקוף את הבעיות המתעוררות מדי פעם עם העולים המסרבים לצאת את וי־נה בדרכם לארץ.

ככל הידוע לא נשמעה בירושלים דעה שיש להביא לקרע ביחסים עם וינה. ההערכה היא, שקרייסקי עשוי לשנות את דעתו אם יופעל עליו לחץ כבד. סימנים ראשונים לכך נראו אתמול כאשר האופוזיציה השמרנית בארצו ועתונים חשובים באוסטריה מתחו עליו ביקורת. גם התגובות מישראל היו תקיפות. בהקשר לכך הוזכרו דברי הד"ר ש.ז. אברמוב על חובתה המיוחדת של אוסטריה ליש־ראל, ומברקו הנרגש של ראש עי־רית ירושלים מר קולק שהזכיר ב־דבריו את האנשלוס הנאצי ואת ה־חרפה לכל מי שהוא יוצא הבירה האוסטרית. כן החל בפעולה במישור הבינלאומי, ובין השאר פנה כבר שר החירות מתה קול לראשי ה־אינטרנציונל הליברלי המתכנס ב־לוכסמבורג, להפעיל את השפעתם לתיקון ההחלטה האוסטרית.

סיעות הליכוד פנו אמש ליושב ראש הכנסת ישראל ישעיהו והגישו לו את 30 החתימות של גח"ל, הר־שימה הממלכתית המרכז החפשי, בתביעה לקיים מחר במליאת הכנסת דיון דחוף בכניעת אוסטריה למחב־לים שדרשו להפסיק מעבר עולים מברית המועצות לישראל. דיון זה עלול להעמיד במצב בלתי נוח את הממשלה לאחר שגם בעבר, חרף הידידות הרבה בין גולדה מאיר לבין קרייסקי, נשמעו אזהרות על מדי־ניותה של אוסטריה כלפי ישראל. בין השאר הוזכר, כי וינה יזמה את ה־הצעה לדון בועידה לבטחון אירופה בבעיות הים התיכון והמזרח התי־כון, ללא התייעצות מוקדמת עם יש־ראל השוללת רעיון זה. אף על פי שהנושא בכללותו אינו עלול להיות סלע מחלוקת במערכת הבחירות — הוא גורם לממשלת ישראל אי נוח־ות רבה, בעיקר על רקע הקשרים המפלגתיים הסוציאליסטיים עם קר־ייסקי. הבוקר תתכנס גם ועדת החוץ והבטחון של הכנסת לדיון בפרשה זו.

בירושלים אמרו אמש משקיפים, כי ישראל תגנה את צעדו של קר־ייסקי בזירות בינלאומיות שונות, ו־על רקע מה שקורה עתה עם סולז־ניצין, סאחארוב ואחרים עלולה ממ־שלת וינה להיקלע למצב מביך. ע־צם הכניעה היא חמורה בעיני יש־ראל, לאחר שהוא מהווה תקדים מ־סוכן, אשר יעודד את המחבלים ל־הכתיב תביעות מדיניות רבות לממ־שלות ריבוניות. עמדת ישראל היא שאין קרייסקי צריך לעמוד בהתחיי־בות שנתן למחבלים, גם אם נאלץ להסכים לה לפני שחרור בני הע־רובה.

נגד הכניעה המחפירה של אוסטריה למחבלים

תתקיים עצרת מחאה לפני

השגרירות האוסטרית

הערב בשעה 6.30

מתכנסים בשעה 6.00 בכיכר דיזנגוף

נגד הפסקת מעבר של עולי ברה"מ לישראל

צעירי הליכוד

גחל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי,

תנועת העבודה למען ארץ־ישראל השלמה

מקריוס מכחיש התבטאויות נגד מדינת ישראל

מאת אלכסוס קונסטנטינידיס, סופר „הארץ" בקפריסין

ניקוסיה, 29 (מיוחד ל„הארץ"). ב־פגישתו החודשית עם עורכי עתונים, הכחיש היום נשיא קפריסין, הארכי־בישוף מאקאריוס ידיעות שהופיעו בעתון לבנוני, כאילו אמר שישראל היתה הראשונה שניצלה את אדמת קפריסין לפעולות טרור במסגרת ה־סכסוך הישראלי ערבי.

כן הכחיש הנשיא דברים שיוחסו לו, כאילו אמר שפעולות הטרור ה־ערבי בקפריסין נגד ישראל, החלו רק לאחר מעשיה של ישראל. „מעולם לא אמרתי דברים אלה" — הבהיר מאקאריוס בהוספו: „המימצאים ב־ידי משטרת קפריסין אינם מספיקים כדי לתמוך בהאשמות כאלה".

ההצהרה שיוחסה לנשיא מאקאריוס, אשר פורסמה בעתון לבנוני, מאשי־מה את ישראל בפעולת הטרור הרא־שונה בקפריסין על רקע הסכסוך הישראלי ערבי. הדברים נכללו במס־גרת ראיון שפורסם בעתון הלבנוני.

הטרור הערבי בקפריסין החל עם רציחתו של הסוחר הישראלי בניקו־סיה, ב־12 במארס הגיע לשיאו בהתקפת הנפל על מעון שגריר יש־ראל ומטוס אל על, בנמל האוויר של ניקוסיה ב־9 באפריל.

קשיים כספיים בסוכנות הסעד והתעסוקה של או"ם

מאת הואן דה אוניס, שרות „ניו יורק טיימס"

ביירות, 29 (מיוחד ל„הארץ"). סוכנות או"ם המספקת מזון, טיפול רפואי וחינוך ל־1.5 מיליון פליטים פלשתינאים, נתונה בקשיים פיננ־סיים כבדים, העלולים לגרום לקי־צוץ ניכר בפעולותיה.

ג'ון ראני, מנהל סוכנות הסעד ו־התעסוקה לפליטים הערבים, אמר בראיון כי הסוכנות צפויה השנה ל־גרעון בסך 3 מיליון דולר וכי ב־שנה הבאה יגיע הגרעון ל־10 מיל־יון דולר, אם לא יוגברו התרומות.

ננעלה ועידת קרן המטבע הבינלאומית

ניירובי, 29 (ע"ר, ע"צ ויופי"ע). — שרי האוצר מ־126 מדינות סיימו אתמול כינוס שנמשך חמישה ימים בלי שישיגו התקדמות ראויה לשמה בנושא העיקרי של דיוניהם. הוא ה־רפורמה של המערכת המוניטרית העולמית.

מטוס זה של חברת התעופה הספרדית איבריה נתפס שלשום זמנית על ידי שני המחבלים הער־ביים בנמל התעופה של וינה. (צילום רדיו של אי.פי.)

ספטמבר השחור הוא ארגון ,נשרי המהפכה הפלשתינאית'

מאת כופר „הארץ" לעניינים ערביים

שני המחבלים אשר תקפו את רכבת העולים נמנים עם אנשי פתח הפועלים במסווה של ספ־טמבר השחור.

אין להוציא מכלל אפשרות, שב־פעולתם זו זכו המחבלים לסיוע של כמה גורמים ממלכתיים ערביים — מתברר מידיעות שפורסמו בביירות ביומיים האחרונים.

יצויין, כי עתוני קהיר, דמשק ו־טריפולי תקפו לאחרונה בביטויים שונים את ברה"מ על שהיא מתירה עליית יהודים לישראל.

בשבוע שעבר ציין כתב מצרי, ש־חזר ממוסקבה, כי ניהל ויכוחים עם פקידים סובייטים ביחס לעליית יהו־דים מברה"מ, הסביר את העמדה המצרית, הרואה בדאגה את המשך העליה לישראל. מיכאל גורדוס מו־סר:

כתבים זרים בביירות ציינו אתמול כי אין זו הפעם הראשונה שמחבלי ספטמבר השחור משתמשים בשמות אירגונים בדויים במטרה להטות את זהות מפקדיהם.

לבנון: הדרכונים מזויפים

שני המחבלים הוזהו כחברי ארגון „הנשרים של המהפכה הפלשתינ־אית" ולדברי שרות השידור הבר־יטי, בי.בי.סי. נראה שכינוי זה הוא שם צופן שנקבע לפעולה נגד רכבת העולים בוינה. שר הפנים של לבנון, בהיג תקיאדין, מסר אתמול כי ה־מחבלים נשאו דרכונים לבנוניים מזוייפים וכי האנשים ששמותיהם נר־שמו בדרכוני המחבלים, מוסטפה סועידן ומחמוד אלחלדי נמצאים עתה בביירות.

רדיו מוסקבה: ארה"ב מכינה יוזמה במזה"ת

מאת מיכאל גורדוס, מיוחד ל„הארץ"

רדיו מוסקבה טען אמש לראש־ונה, כי הסטייט דפרטמנט מת־כונן להפעיל בקרוב יוזמה חדשה בסכסוך המזרח תיכוני.

פרשן הרדיו גינה את יוזמת מש־רד החוץ האמריקאי, בטענה שנוע־דה בעיקר למנוע קבלתן של החל־טות חריפות נגד ישראל בעצרת האו"ם.

רדיו מוסקבה ניבא, שהיוזמה ה־אמריקאית החדשה תסתיים בכשלון מוחלט, כדוגמת היוזמות הקודמות של משרד החוץ האמריקאי במזרח התיכון. הפרשן הסובייטי פסל מ־ראש כל יוזמה אמריקאית, בטענה שכל צעד אמריקאי נושא אופי פרו־ישראלי. לטענתו, דורשת התוכנית החדשה רק פינוי חלקי של השטחים שנכבשו ב־1967, ויש לדחות מראש כל תוכנית שאינה כוללת את פינוי מלא. פרשן רדיו מוסקבה הזכיר גם את הצהרת שר החוץ הישראלי ל־אחרונה בדבר הריאליזם של המדי־ניות האמריקאית במזרח התיכון כ־דוגמה לחד־צדדיות שנוקטת ואשינג־טון בסכסוך הישראלי—ערבי.

הפרשן הסוביטי גילה, כי ארצות ערב קיבלו מידע על היוזמה החד־שה של משרד החוץ האמריקאי, ר מנהיגיהם, בעיקר בקהיר ובדמשק, דחו אותה בחריפות.

„יארינג יוסיף לטפל בנושאי המזה"ת"

מאת סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 29 (מיוחד ל„הארץ"). שגריר שוודיה במוסקבה, גונאר יא־רינג, ימשיך לטפל בנושאי המזרח התיכון, גם לאחר סיום תקופת כהו־נתו כשגריר במוסקבה — מוסר רדיו שטוקהולם, שהוסיף כי קץ תקופת כהונתו של יארינג במוסקבה יהיה בחודש הבא.

המשורר האנגלי ו. ה. אודן מת בליל שבת בוינה

לונדון, 29 (ע"ר). המשורר האנג־לי ו. ה. אודן מת בליל שבת בוינה בגיל 66. על כך מסרה משפחתו ב־שבת בלונדון.

אחיו של המשורר, ד"ר ג'ון אודן, אמר שהוא מת בבית־מלון, בשנתו, לאחר שסבל מזה כמה זמן ממחלת לב. אודן, שהיה אחד המשוררים ה־גדולים של המאה, נמנה בשנות ה־30 עם קבוצה של משוררים, ש־היתה פעילה נגד הנאצים, ובניהם סטיפן ספנדר, לואיס מקניס. הוא היה המשורר הראשון בשנות ה־30, אשר שבר את שליטתו המוחלטת של ט. ס. אליוט בזירה הספ־רותית.

הוא יצא את בריטניה בשנת 1939 כדי לחיות בארה"ב, ובשנת 1946 קיבל אזרחות אמריקאית. לאחר ש־חי כמעט 33 שנה בארה"ב הוא חזר לבריטניה באוקטובר אשתקד, כדי לקבל משרה באוניברסיטת אוקס־פורד. באותו חודש הוא פירסם את ספר שיריו האחרון.

ו. ה. אודן

אוסטריה סוגרת

(סוף מעמ' 1)

רב עבימוסלביה, וכי שלטונות יו־גוסלביה נתנו היתר לנחיתה לשם תדלוק של המטוס.

מאוחר יותר נחת המטוס בדוב־רובניק, שם תודלק והמשיך בדרכו לטוניסיה. אולם לאחר שלשלטונות טוניס סירבו להתיר את נחיתת המ־טוס הוא חזר לאיטליה ונחת בנמל התעופה של קאלייארי.

שני המחבלים נשאו דרכונים ל־בנוניים, שמניחים כי הם מזויפים. הם הסכימו להכנס למטוס הספנה בוינה, רק לאחר שנערך בו חיפוש על־ידי אנשי בטחון והובטח, כי הטייס וסגן המשנה אינם חמושים.

ד"ר קרייסקי אמר, שהוא דחה את דרישות המחבלים, שסגירת ה־מחנה שנאו תיחשב רשמית לאיום על־ידי פלשתינאים. הודעת ממשלת אוסטריה אמרה רק, כי מעברם של יהודים דרך אוסטריה נתון תחת א־יום.

ההחלטה האוסטרית עשויה לעורר סערת רוחות בפרלמנט, אם כי צפו־יה תמיכה ניכרת בד"ר קרייסקי ב־של הצלת חייהם של בני הערובה.

אשה וילד הצליחו להתחמק

לפי עד ראיה אחד, אשר נמצא בתחנה שם בוצעה החטיפה, נחט־פו תחילה 5 יהודים סובייטים על־ידי הערבים, אולם אשה צעירה עם ילד הצליחו להמלט והסתתרו מ־אחורי בנין התחנה. „הערבים דרשו ממני תחת איום באקדח, שאחזיר את האשה ואת הילד, שאם לא כן הם יהרגו בירייה את שאר בני הערו־בה," אמר עד הראיה רודולף ברוס־טמאן. „אולם הם היו עסוקים ב־מריב על הפולקסואגן שהם דרשו להמשך דרכם אל נמל התעופה".

תפיסת הרכבת

משטרת וינה מסרה את הפרטים הבאים לגבי האופן בו הצליחו ה־מחבלים להשתלט על הרכבת בתח־נת הגבול האוסטרית מארכג. כאשר שני פקידי מכס נכנסו לתא בו יש־בו הערבים, הם הוציאו תת־מקל־עים ממיזוודותיהם ופתחו ביריות מן החלון. נהג הקטר נפגע, כאשר הוא ירד כדי לברר מה מתרחש. אז תפסו הערבים את בני הערובה בין העולים וירדו עמם לתחנה, שם הם דרשו מיניבוס כדי להגיע אל נמל התעופה.

אנשי משמר הגבול אמרו, כי שני המחבלים עלו על ה־רכבת בבראטיסלבה שבצ'כוס־לובקיה.

כאשר הרכבת התקרבה אל הגבול הם התגברו על פקיד רכבת צ'כוס־לובקי וכנראה ירו בו. לפי ידיעה אחת האיש נפצע קל אולם לפי ידיעה אחרת הוא נהרג.

משא ומתן ממושך

לפני שהועלתה הצעתו של הקנ־צלר האוסטרי דחו המחבלים הצעה לשחרר את בני הערובה תמורת יציאה חופשית מן המדינה. השי־חות בין שלטונות הבטחון האוס־טריים ושני המחבלים הגיעו למבוי סתום לאחר חמש וחצי שעות משא ומתן ללא הפסקה במשך יום ו'. ה־קבינט האוסטרי, אשר נתכנס לי־שיבה מיוחדת, נשאר תחילה איתן בסירובו שלא להניח לערבים לצאת את אוסטריה יחד עם בני הערובה שלהם. נמל התעופה היה מוקף כו־חות בטחון וצלפים וכל הטיסות הופסקו.

במיסמך כתוב במכונת כתיבה, שהערבים מסרו לשלטונות נמל ה־תעופה נאמר, שהם חברים בארגון „נשרי המהפכה הפלשתינאית", וכי קיבלו על עצמם מבצע זה, משום ש„הגירת יהודים סובייטים מהווה סכנה רבה לענייננו".

עוד נאמר בהודעתם, שהם „אינם רוצחים, אלא פועלים משום שמנוי וגמור עמם להלחם נגד הציונים בכל מקום, ובכל ארץ בה האויב מגייס את כוחותיו".

ההודעה עוד אומרת „אין זו ה־מהלומה הראשונה שלנו ולא תהי־יה זו מהלומתנו האחרונה".

ימנעו „רק שירותים"

מאוחר יותר נמסר על־ידי ד"ר קרייסקי, לצורך הבהרה, כי הודעתו אינה אומרת איסור גמור על מעבר עולים יהודים מברה"מ דרך אוסטריה. אין ממשלת אוס־טריה מתנגדת למעבר כזה, אלא היא רק החליטה נגד מתן „שירותים" במעבר. עוד אמר ד"ר קרייסקי, כי יהודים יורשו לעבור את אוסטריה פרטית בדרכם לישראל, וכי זוהי דרישה של המחבלים לאסור גם על מעבר יהודים.

מקורות יודעי דבר אמרו, כי ה־איסור על מעבר קבוצות מאורגנות וסגירת מחנה המעבר בשנאו, עלול לשים קץ למעשה לתפקיד שמילאה אוסטריה עד כה כמרכז של עולי ברה"מ. כמעט כל העולים מברה"מ מגיעים לוינה בקבוצות.

עוד אמר הקנצלר האוסטרי בוינה, כי במשך שנים רבות סייעה אוסטריה לעולים מפולין, רומניה וארצות אחרות, וכי „הגיע הזמן ש־גם אומות אחרות יקבלו על עצמן התחייבויות אלה".

ד"ר קרייסקי אמר, כי במשך כל שעות המשא ומתן קיים מגע עם ממ־שלת ישראל. הקנצלר אמר, כי מסר לשגריר הישראלי יצחק פטיש על החלטתו לסגור את המחנה בשנאו.

„מאלטה תתיר למחבלים לנחות"

ממשלת אוסטריה הודיעה, שקיב־לה היתר בשביל המטוס האוסטרי, הנושא עמו את שני המחבלים ה־ערביים, לנחות במאלטה. „היתר זה ניתן על פי בקשתנו", אמר דובר ממשלתי. הוא הביע את התקוה כי בכך „תפתר הבעיה כולה".

הבעיה הגיעה לשיא חדש בנמל התעופה קליארי שבסרדיניה, כאשר שני הערבים איימו להרוג את שני הטייסים האוסטריים, אלא אם כן יינתן להם היתר לנחות בתוניס־יה.

פקידים בנמל התעופה של קליא־רי אמרו, כי לא יכלו למצוא מיכ־לית דלק המצויידת לתדלוק המטוס הקל. לאחר מכן תודלק המטוס ב־ידיים. „אנו מקווים כי הבעיה תפתר במאלטה," אמר הדובר. הקנצלר ה־אוסטרי, ד"ר ברונו קרייסקי, הוא ידיד אישי קרוב של דום מינטוף, ראש הממשלה של מאלטה.

פטיש — לישראל

שגריר ישראל בוינה, מר יצחק פטיש, יבא לישראל לשם התייעצו־יות עם הממשלה בעקבות חטיפת שלושה יהודים ואוסטרי על־ידי מח־בלים ערבים וביטול שירותי המ־עבר לעולים על־ידי ממשלת אוס־טריה.

לפני צאתו אמר מר פטיש, כי אין ברצונו להביע הערכה לגבי עיסקת הקנצלר קרייסקי, אשר השי־ג את שחרור בני הערובה על־ידי סג־רת מחנה המעבר בשנאו, אולם ל־דעתו אין צעדו של הקנצלר מהווה שינוי יסודי במדיניותה של אוסטריה לגבי ישראל. לפני כן הביע השג־ריר את דעתו, שקשה להאמין כי אוסטריה נכנעה לדרישות קבוצה ערבית מסתורית, ושינתה באופן יסו־די את מדיניותה.

דובר הסוכנות אמר, כי ארגונו מזועזע ומודאג נוכח פעולת הקנ־צלר.

אגניו לא יתפטר — יאבק לטיהור שמו

לוס אנג'לס, 29 (ע"ר ע"צ יופי"ע). — סגן נשיא ארה"ב ספירו אגניו הבריז היום, כי מנוי וגמור עמו ל־טהר את עצמו מן האשמות בדבר ק־בלת שוחד, ורמז שלא יתפטר מתפ־קידו אפילו חבר המושבעים ימצא מקום להעמידו לדין על עבירות פליליות.

אגניו השמיע את דבריו בועידה של הנשים הרפובליקניות בלוס אנ־גלס והבריז, כי המאבק לא יהיה קל, אולם צריך שיהיה ברור, כי המדובר הוא לא רק בזכויותיו של אדם אחד אלא בעקרונות המשפטים הבסיסים של ארה"ב.

פטיש: מחנה שנאו

(סוף מעמ' 1)

הגיע מוינה מטוס ובו 150 עולים מברה"מ, נמסר כי ניצולי החטיפה לא יגיעו במטוס זה בשל עייפותם הרבה. היום בשעה עשר תתכנס הנ־הלת הסוכנות בהשתתפות שגריר ישראל באוסטריה כדי לדון בהת־פתחויות החדשות.

חוגים ממשלתיים מסרו אמש כי במשך השבת נבדקה אפשרות טי־סה ישירה מברה"מ לישראל באמ־צעות חברות תעופה זרות כגון ק.ל.מ. ואייר פראנס. כמו כן נבדקה האפשרות של מעבר עולים מברה"מ להולנד ומשם לישראל. אפשרות זו הועלתה נוכח העובדה כי שגרירות הולנד במוסקבה מייצגת את ישראל בברה"מ.

עצרת בבית ברל

(ע). — יהודי ברה"מ הלוחמים על עליה לישראל ישברו גם את החומה האוסטרית — אמר במוצ"ש שר המשפטים, יצחק שמשון שפי־רא בעצרת 2000 עולי ברה"מ יוצ־אי ליטא שנערכה בבית ברל.

השר אמר כי „הלב אינו יכול ל־האמין לידיעה מוינה, כי שני טי־רוריסטים יכולים לקבוע גורלם של יהודי ברה"מ".

מר יצחק רבין, שהשתתף בעצרת, אמר, כי ממשלת אוסטריה הוכיחה שפל מוסרי עצום בכניעתה לשני הטירוריסטים. הוא הוסיף, כי היי־[illegible] להתבסס.

דובר אחר בעצרת, מר בני מהר־שק אמר, שראש ממשלת אוסטריה מר ברונו קרייסקי, הצטרף לחברה של בווין, שר החוץ לשעבר של ממשלת בריטניה. אולם, אמר, כשם שמדיניותו של בווין עוררה למאבק נגד השלטון הבריטי בארץ כך יה־חיל עתה מאבק שיכפיל וישליש את עליית יהודי ברה"מ.

מר מהרשק הוסיף שלטירוריסטים יש מעבר חופשי בכל אירופה, וכי אפילו בציריה יכולים להסתובב חב־לנים עם נשק ולעלות לרכבת המו־בילה יהודים. על מצב זה תהיה תגו־בתנו — עליה של רבבות ומאות אל־פי יהודים מברה"מ.

דולצין על ההחלטה האוסטרית

(ע). שלילת זכות המעבר של יהו־דים עולים מברה"מ דרך אוסטריה היא פגיעה חמורה ויש לקוות ש־ממשלת אוסטריה תשקול מחדש את עמדתה — אמר במוצאי שבת יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית בפועל מר א. ל. דולצין.

קולק פונה לקרייסקי

סופר „הארץ" בירושלים מוסר: ראש עירית ירושלים, מר טדי קו־לק, שלח מברק אל קנצלר אוסטריה בו כתב: „כיליד וינה שהתגאה ב־תרבות האוסטרית ובמסורת הדמוק־רטית [illegible] מהכניעה מר־גת הלב לטרוריזם הערבי. ההגבלות בחופש התנועה הן מכה קשה ל־מדינה האוסטרית".

הרב הראשי שלמה גורן אמר: „החלטת ממשלת אוסטריה לחסום את מעבר הגאולים ופליטי המצוקה מברה"מ, היא גזירה. יש לנו חש־בון דמים נוקב עם האוסטרים כמו עם הגרמנים בתקופת השואה".

(ע). אגודת ישראל—אוסטריה של־חה במוצ"ש מברק לראש ממשלת אוסטריה שבו נאמר בין היתר: „אגודת ישראל—אוסטריה לחמה שנים רבות להרמת קרן אוסטריה לתיקון תדמיתה בקרב העם [illegible] ל־. היום אנו מזועזעים ומדהמים ל־אור השינוי [illegible] תה, גם כלפי פליטי רוסיה וגם כל־פי כל העם היהודי. חתמו על המברק ראשי האגודה ד"ר חלפנאגג פון וייל, מאיר פרבר וד"ר אפרים אי־לן.

המועצה למען יהודי ברה"מ מתכנסת

(ע). נשיאות המועצה למען יהודי ברה"מ, בראשותו של מר אברהם הרמן, תתכנס היום לישיבת חרום ב־ירושלים, כדי לדון על דרכי תגובה נגד החלטתה של ממשלת אוסטריה.

יהודים תרמו סכומים גדולים לקרן הבחירות של ניכסון

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 29 (מיוחד ל„הארץ"). — המנהיג היהודי מאקס פישר, המליונר הישראלי לשעבר, משולם ריקלים, איל ההון של וול סטריט, גוסטאב לוי וכמה יהודים אחרים, נמנים על 95 התורמים הגדולים ל־מערכת הבחירות של הנשיא ניכסון — נמסר בסוף השבוע שעבר.

מאקס פישר תרם לקרן הבחירות של הנשיא 77 אלף דולאר, ריקלים תרם 50 אלף דולר, ארמאנד האמר, שהוא ממוצא יהודי, המקיים קש־רי מסחר הדוקים עם ברה"מ, תרם 46 אלף דולר.

גוסטאב לוי, שותף באחת מחב־רות השקעה הגדולות ביותר של וול סטריט, העביר לקרן 70 אלף דולר. וולטר אננברג, מו"ל מפילדלפיה תרם רבע מיליון דולר. על התורמים נמנתה גם חברת סטאנדארד אויל מקליפורניה, העושה עתה מאמצים לשנות את מדיניות ארה"ב במזרח התיכון. חלקה היה 50 אלף דולר.

מתה השחקנית אנה מאניאני

רומא, 29 (ע"ר). ארבעה אנשים נפגעו בליל שבת, כאשר הסידרה ה־נלהבים של השחקנית המנוחה אנה מאניאני ניסו בלילה לחדור לכנסיה שבה היתה מונחת גופתה של השח־קנית. הכנסיה נסגרה לשעות הלילה.

אנה מניאני מתה אור ליום ו' בר־מא בגיל 65. היא סבלה ממחלה מ־מארת והיתה מאושפזת שבועות מס־פר.

הוגבלה תנועת יועצים סובייטים בשטח סוריה

נעצרו קצינים סורים שהתנגדו להגבלה

ביירות, 29 (יופי"ע, ע"ר). — של־טונות סוריה הטילו הגבלות על פ־עולותיהם ועל תנועותיהם של מומ־חים ויועצים סובייטים, צבאיים ו־אזרחיים, במדינה. על כך מסרו ביום ו' שני עתונים בביירות.

העתון אל נהאר מסתמך על מ־קורות דיפלומטיים ערביים בביירות והעתון „ל'אוריין לה ז'ור" ציטט כתב מיוחד מדמשק כמקור ידיעותו.

מעצר הקצינים

לונדון, 9 (עסט"א). — מספר קצינים סוריים נעצרו על שהביעו התנגדות למדיניות החדשה של ממ־שלת סוריה כלפי ה„יועצים" הרו־סיים הפועלים בצבא סוריה — מסר בשבת הדיילי טלגראף הלונדוני מ־ביירות.

העתון מוסר, כי הצעדים הכרוכים בגלוי שבלי הטכנאים הסובייטיים לא יהיו הכוחות הסוריים מסוגלים לע־מוד בהתקפה ישראלית כלשהי. הביקורת שהשמיעו העצורים הב־היר, באו בעקבות גינויים חריפים כלפי הטכנאים הרוסים בסוריה מצד שלטונות דמשק, ולאחר שמשרד ה־הגנה הסורי הורה שכל הטכנאים הסובייטים חייבים לבקש רשיון מ־ר בטרם ינועו במדינה. בסוריה מ־שרתים כיום 1500 קצינים סובי־טיים.

פשר הקו האנטי־סובייטי

להלן מוסר הדיילי טלגראף כי הקו האנטי־סובייטי החדש בסוריה משקף אכזבה משיתוף הפעולה ה־סובייטי. שלטונות דמשק מאוכ־זבים במיוחד מסירוב ברה"מ לספק את מערכי ההגנה האויריים המתוח־כמים הדרושים להם לפי דעתם.

לפי ידיעות מוסמכות, מתכוננת סוריה ללכת בעקבות מצרים ולג־רש את כל המומחים הסובייטים, אולם סבורים כי הדבר לא יתבצע בטרם תבטיח סוריה לעצמה מקור אספקה אלטרנטיבי כלשהו לנשק ו־לציוד הצבאי להם דרוש הצבא ה־סורי.

טייסי החללית הסובייטית סויוז 2 — נחתו בשלום

מוסקבה, 29 (יופי"ע וע"ר). שני טייסי החללית הסובייטית סויוז־12 נחתו היום בשלום באסיה המרכזית. ואסילי לאזרב, בן ה־45 ואולג מאק־רוב בן ה־40 נחתו בשעה 13.34 לפי שעון ישראל נחיתה רכה — מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" שציינה כי הנחיתה היתה במרחק 400 ק"מ דרומית מערבית מקארא־גאנדה בקזחסטן הסובייטית.

47 שעות בחלל

שני הטייסים שהו בחלל 47 שעות ו־16 דקות. זו היתה טיסת החלל הסובייטית המאוישת הראשונה מאז האסון שאירע לחללית „סויוז־11" ב־30 ביוני 1971, כאשר שלושה טייסי חלל נהרגו. החללית נועדה לבחון את מערכת וציוד התמרון לקראת הטיסה האמריקנית—סובייטית משו־תפת המתוכננת ליולי 1975. לזרב ומאקרוב לבשו גלימות חלל קלות, שלא כטייסי החלל הסובייטיים ב־עבר ומומחים אמריקניים הביעו סב־רה, כי אילו היו מצויידים טייסי סויוז־11 בגלימות דומות, יתכן ש היו נשארים בחיים. סוכנות טאס פירסמה צילומים, המראים ששני ה טייסים התאמנו לקראת נחיתה הרו אפשרית בים. עד עכשו נחתו טיי־סי החלל הסובייטיים תמיד ביבשה

ביקור משלחת אמריקאית

מחר (היום) עומדת להגיע למוס־קבה משלחת אמריקנית בת 45 אנ־שים מטעם סוכנות החלל האמרי־קאית. ביקורה בברה"מ ימשך שבו־עיים.

מונתה שרת חינוך בדנמרק

מאת סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 29 (מיוחד ל„הארץ"). הגברת ריטה ביירגורד בת 32, מו־רה התמנתה לשר החינוך של דנמרק שעברה באחרונה תהליך של הנ־רה. בממשלה 19 שרים אשר 6 מ־הם הינם בגיל עד 40 שנה, 12 בגי־לים בין 40 ל־60 והאחד בן 62.

החברה היחידה בארץ המוכרת מוטורולות* היא

מוטורולה

טל.(03)38973

*שם נרדף בשפה העברית למכשירי קשר אלחוטי

ממשלת אוסטריה נוטה

(סוף מעמ' 1)

ויתורים אשר כפי שמתברר עכשיו לא נדרשו כפי הטרוריסטים עצמם אלא הוצעו על ידי שגרירי מצרים, עיראק, לבנון ולוב. שר החוץ רודולף קירשלגר השוהה עתה בשטראס־בורג לא השתתף בישיבה.

שלטונות צ'כיה ידעו

חוגים יודעי דבר בוינה מטעימים שהטרוריסטים לא היו מצליחים לע־בור את הגבול מצ'כוסלובקיה ל־אוסטריה ללא תמיכה או לפחות ידי־עה של שלטונות צ'כוסלובקיה, ל־אור העובדה שנשאו עמם שני תת־מקלעים וכמות ניכרת של רימוני יד.

ידוע שמשטרת הגבול הצ'כוסלו־בקית עורכת חיפושים המודים ביותר לפני מסך הברזל. הם פותחים כל חבילה וכל מזוודה זוחלים מתחת למושבים וכן עורכים חיפוש מדוקדק בבתי השימוש. כמו כן חושבים ב־וינה, שהטרוריסטים קיבלו את נש־קם בדואר הדיפלומטי, באמצעות שגרירות ערבית כלשהי באחת מ־ארצות הגוש המזרחי. העתון החשוב די פרסה רואה קשר ישיר בין שני הטירוריסטים ומטה אל־פתח בברלין המזרחית.

שוויץ לא תשמש מעבר

ארתור כהן, סופר „הארץ" ב־שוויץ מוסר: חוגים שווייציים כאן שללו אפשרות ששוויץ תשמש ארץ מעבר למהגרים יהודים בדרכם ל־ישראל, שכן העובדה שלשוויץ אין גבול עם ברה"מ, או כל מדינה מז־רח אירופית, תקשה מבחינה טכנית על הקמת מחנה מעבר, בצורה ש־תמנע את הקמתו.

נמסר כי אפילו אם ישראל תבקש להקים מחנה מעבר בשוויץ, אין כל תקוה שהממשלה תיענה לבקשה זו, נוכח רצונה לשפר את יחסיה עם העולם הערבי. משקיפים שווייצ־יים סבורים שישראל תמשיך להח־זיק במחנה המעבר באוסטריה, אבל תוך שינויים מסויימים.

מה שמפתיע יותר מן העובדה ש־אוסטריה נכנעה לסחטנות ערבית, הוא בכך שהקנצלר האוסטרי, ברונו קרייסקי, עומד על כך שאוסטריה חייבת לקיים את הבטחתה שניתנה בעת סחיטה, שכן „אוסטריה נתנה את מלת הכבוד שלה".

בדיווחים שהגיעו לשוויץ מוינה נמסר, כי צעדה של אוסטריה זורז לא משום דאגתה לשלומם של אז־רחי בני הערובה, אלא בגלל איו־מים ערבים להעביר את הפעילות החבלנית בתחומי אוסטריה, כל עוד מעניקה ממשלת אוסטריה מיתקנים למהגרים היהודים מברה"מ ליש־ראל.

פרשן רדיו שוויץ טען, כי העוב־דה ששני מחבלים מזויינים הצליחו לחדור לרכבת בברטיסלבה, חייבת לעורר את השאלה עד לאיזו דרגה ידעו הצ'כים או הרוסים על פעולה זו, שמטרתה להקשות על ההגירה מברה"מ לישראל.

הפתעה ומבוכה בארה"ב

צ'ארלס פאגיונאסי, סופר „הארץ" בואשינגטון מוסר: הפתעה ומבוכה מבטאים את התגובות האמריקאיות הראשונות לכניעתה של אוסטריה לסחטנות הערבית — מתברר ממשאל טלפוני מהיר. משקיפים יודעי דבר מכירים את עמדתה של אוסטריה, כמקום מקלט לפליטים מארצות ה־עולם הקומוניסטי, לא רק יהודים. אחרים תמהים על נכונותה של אוס־טריה להיכנע במהירות כה רבה ללחצים הערביים.

אחרים מביעים עם זאת את דעתם, כי העובדה שהמחבלים פעלו מתוך אזור צ'כי מבהירה שהרוסים היו מעוניינים בה, כדי להקשות על ההגירה מברה"מ.

במזרח אירופה — שתיקה

מיכאל גורדוס מוסר: כל שירותי התקשורת במזרח אירופה שומרים על שתיקה מוחלטת. אפילו רדיו פראג לא מסר על הריגת נתין צ'כי בידי המחבלים הערביים.

העתון הקומוניסטי הצרפתי, „ל'הו־מניטה", כתב אתמול כי הפעולה ב־וינה נועדה לפגוע בידידות הערבית סובייטית, ומבצעיה פעלו בהשראת המשטרים הריאקציוניים בארצות ערב. העתון הצרפתי לה מונד כותב, כי כניעת הקנצלר קרייסקי גרמה נזק לא רק למעמדו כסוציאליסט [illegible], אלא גם לריבונות המדינה ש־בראשה הוא עומד. פרשן הרדיו ה־צרפתי השווה את כניעתה של אוס־טריה לפרסום הספר הלבן הבריטי, שאסר הגירת יהודים לארץ־ישראל.

בואשינגטון אמר הסינטור הנרי ג'קסון, כי הוא מזועזע מהחלטת אוסטריה ומקוה כי תשקול מחדש את ה„החלטה המצערת מאוד" למ־נוע מעבר של עולים לישראל.

בוינה פרסמו שלושה אירגוני נו־ער יהודיים גינוי חריף לממשלה.

1000 הפגינו ליד שגרירות אוסטריה

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

כ־1000 איש הפגינו אתמול ליד שגרירות אוסטריה בתל־אביב ב־קריאה „שלח את עמי". ההפגנה עב־רה בשקט וללא כל התנגשות עם המשטרה, שהיתה במקום.

הקהל התאסף בשעות הערב ליד השגרירות האוסטרית, סמוך לבית הכנסת „גאולת צבי", שבו נשא הרב ישראל לאו דרשה של עשרת ימי תשובה.

בתפילת מנחה שקטה והקריאת תה־לים מול השגרירות האוסטרית בתל־אביב הביעו כמאה חברי התנועה ליהדות מתקדמת בישראל.

נמסר כי שגרירת אוסטריה ביש־ראל, ד"ר יוהנה אנגסט, נמצאת ב־חופשה מולדת. את מקומה ממלא פקיד בשגרירות האוסטרית, ד"ר אוסטר.

אנו מודיעים בצער על פטירתה של

אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו

רחל (רשל) אצלאן ז"ל

המתאבלים:

בעלה ראובן

הבן, הבנות

ובני ביתם

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו

טוביה ארזי

ההלויה תצא היום, יום ראשון ד' בתשרי תשל"ד (30.9.73) בשעה 3 אחה"צ מבית ההלויה בסנהדריה, לבית העלמין הר המנוחות ירושלים.

אשתו: ג'ורג'ט

ילדיו: מרים, מיכאל, דינה

והמשפחות: ארזי, שורץ ובך

הדלק אזל?...

אנחנו בדרך!...

ושוב יוזמה חדשה של אליהו, חברת הבטוח הדינאמית בישראל: שרות חינם בדרכים ללקוחות החברה: מכוניות "סיירת אליהו" תעניקה סיוע למי שנתקע בלי דלק, למי שמכוניתו מעורבת בתאונה ולמי שזקוק לעזרה בדרכים.

סיירת אליהו

פרסום מלד

התחנה שעל הגבול

רכבת עם עולים מבריה"מ — עוברת את תחנת הגבול בין צ'כיה לאוסטריה — שם התרחשה התקיפה. (צילם: עמוס הדר)

מאת עמוס הדר

בניין לבן דו־קומתי ניצב בודד, סמוך לפסי הרכבת בגבול הצ'כי־אוסטרי. מסביב לבנין התחנה לא היה איש ולא נראתה שמירה. בהגיעי אל הבנין (לפני חודשיים אחדים) נכנסתי פנימה הקשתי על אחת הדלתות. איש מכס אוסטרי מנומנם, פתח את דלת הכביד, ביקשני להיכנס ואחר־כך שאל למטרת ביקורי. כאשר הסברתי לו שאני רוצה לעלות כאן לרכבת המביאה עולים ממוסקבה, ביקש ממני להזדהות. תעודת העתונאי הישראלית שלי הספיקה.

כמחצית השעה נותרה עד לבוא הרכבת — ובאותו פרק זמן כיבד אותי בכוס קפה. תוך שיחה הסביר לי איש המכס האוסטרי, כי ביקשני להזדהות מחשש לפעולות חבלה, וכי בענין זה יש הוראות חמורות. בעת השיחה הגיעו עוד שני אנשי מכס אוסטרים, ולפניהם הציג אותי איש המכס הקודם כעתונאי כישראל שבא לנסוע עם רכבת המביאה עולים. היתה זו תחנת הגבול הצ'כית — אוסטרית שם עלו שלשום שני מחבלים לקרון רכבת שבו היו עולים מבריה"מ והשתלטו עליו באיום נשק ורימונים.

*

בשעה היעודה הגיעה הרכבת ונעצרה בתחנה. איש לא עלה בתחנה זו פרט לשלושה אנשי המכס, אני ועוד איש אחד. שני הקרונות האחרונים של הרכבת היו קרונות רוסיים. הכניסה אליהם אסורה — רק אנשי המכס רשאים להיכנס. שאר הקרונות היו פולניים ואוסטריים ואליהם הכניסה מותרת.

שלושת אנשי המכס האוסטרים התנצלו שאין באפשרותם להתיר להכנס לקרונות הרוסיים. בקרונות אלה יש בקוכות שמורים, שם יכולים הנוסעים לישון ולשבת יותר בנוח, ואילו בקרונות הפולנים יש מקומות ישיבה בלבד. עליתי לקרון פולני, שם ישבתי עם משפחה עולים, משפחת וינטרוב יעקב מאודסה. ראש המשפחה סיפר לי כי רכש במוסקבה כרטיסים בקרונות־לינה, אך השלטונות הרוסיים מנעו מהם לעלות לקרונות אלה, בטענה שהגיעו מאוחר מדי ולכן הם יכולים לנסוע רק בקרונות ישיבה. הם לא הסכימו, המתינו יממה בגבול, אך בסוף עלו לקרונות הישיבה.

*

בעת השיחה עם עולים אלה הגיעו שלושת המוכסים האוסטרים — שערכו בדיקת־דרכונים ותעודות־מעבר של הנוסעים. הם נטלו מהעולים את תעודות המעבר, הטביעו עליהן חותמת רשמית והחזירון. אנשי המכס נוסעים ברכבת עד לתחנת הרכבת בוינה.

בהגיענו לוינה, אחרי נסיעה של כשעתיים, הקבילו את פנינו שליחי המחלקת העליה של הסוכנות היהודית. העולים ושליחי הסוכנות הכירו זה את זה לפי מבטי הפנים והתנוצבו על קריאות שלום. ברציף הרכבת הארוך בוינה נראו אנשי בטחון אוסטרים חמושים דרוכים לכל מקרה (הורדת העולים מהרכבת עם מטענם נמשכת זמן קצר ד־נעשית במהירות האפשרית, כדי למנוע שהייה מיותרת של הפולים במקום מטעמי בטחון). לא הרחק מהרכבת המתין אוטובוס ולידו שתי מכוניות משטרה. לפי אות שניתן על ידם, עולים העולים אל האוטובוס ולאחר שהגיעה הדעה באלחוט כי הדרך כתחנת הרכבת לשינאו נבדקה, החל האוטובוס בנסיעתו כלווה על־ידי שתי מכוניות משטרה. השוטרים פינו את הדרך לאוטובוס שנסע בלי להיעצר בדרך.

*

בהגיענו לשינאו, קידמו את פנינו אנשי בטחון אוסטרים שפתחו את שערו העבקי של ה„ארמון". העולים הגיעו לתחנת מבטחים ואנשי הבטחון והמשטרה נשמו לרווחה. התתארגנות בשינאו לקליטתם של העולים אינה אורכת זמן רב, תודות לשיפורים שהונהגו שם באחרונה.

אמצעי הבטחון בשינאו נראו היטב לעין. סיפר לי מנהל מחלקת העליה של הסוכנות בוינה מר בנו גלבסקי ומנהל שינאו מר מאיר לוסן, כי אמצעי הבטחון מקיפים כל כיבנה וכל מקום.

בדיקה מיוחדת וקפדנית נערכת במטעני העולים היוצאים משינאו אל נמל התעופה בוינה, בדרכם לארץ. אנשי הבטחון של אל על יחד עם אנשי הבטחון של שינאו עוסקים בבדיקת מטעני העולים. בנמל התעופה בוינה לא נערכת שום בדיקה של מטענים. העולים מוסעים באוטובוס אל נמל התעופה — שוב שמירה כבדה — ועולים אל מטוס אל־על, לאחר שעברו את כל התהליכים הדרושים, לפני עלייתם למטוס.

נזקים במאות אלפי ל"י בדליקה בביח"ר ספן

(ע). דליקה שפרצה בבית חרושת ספן בעמק הירדן בערב החג גרמה נזקים של מאות אלפי ל"י.

תודות למאמצי הכבאים שבאו ב־8 מכוניות כיבוי אותרה האש וכובתה בעמל רב, כעבור שעתיים וחצי. מפקד שירותי הכבאות באיזור, מר שלום קוצר, מסר, כי הכבאים השתמשו במכשירי אויר דחוס כדי לסלק העשן הסמיך.

חדר האוכל ומטבח העובדים שבמפעל עלו באש אולם נמנעה התפשטות האש לעבר מתכני המפעל, הסמוכים לחדר האוכל.

רבבות ל"י נזקי דליקה בביח"ר בת"א

(ע). נזק ברבבות ל"י נגרם בתל־אביב בדליקה גדולה שפרצה בביח"ר לנקניק ובחנות למוצרי עור ופלסטיק. חוקרי המשטרה בודקים אם לא היתה זו הצתה זדונית.

שכנים מסרו לחוקרים, כי ביום ה' אחר חצות נשמע קול פיצוץ מבניין בצומת רחובות השומר־הכרמל בתל־אביב.

אש התפשטה לחנות תיקים ועוד של מר אברהם איקא ולמפעל נקניק ואטליז של מר ברוך אהרון. הכבאים נאלצו להרוס חלק מן החנות לדברי העור, כדי שיוכלו לפלס דרכם במלאי הסחורה שהיתה אחוזת אש. בעל החנות שהוזעק למקום, התעלף והועבר לתחנת מגן דוד אדום.

אבנרי תובע כינוס פגרה של הכנסת לדיון בחרפת וינה

ח"כ אורי אבנרי פנה אמש במברק אל יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו ותבע כינוס פגרה מיוחד של הכנסת לדיון בהתנהגותה של ממשלת אוסטריה שהתחייבה למנוע עזרה מעולים יהודים מרוסיה. בנימקו את צעדו זה הסביר ח"כ אבנרי, כי זכות ההגירה היא זכות מקודשת וכל ממשלה בעולם חייבת להת עזרה למהגרים השואפים להגיע למולדתם. התנהגות ממשלת אוסטריה שעדיין לא מוצה החשבון על התנהגות עמה בימי הנאצים ופרשת האנשלוס שהתקבל בצהלה כללית, חייבת להיות רגישה במיוחד כאשר מדובר בעולים יהודים מרוסיה. החלטתה מהווה חרפה ואין לעבור על כך בשתיקה.

שרב כבד, התעלפויות, הפסקות חשמל ודליקות קוצים – בשני ימי החג ובשבת

רבבות בילו בחיק הטבע ✶ ערפל שיבש התנועה לאורך החוף ✶ החזאים — לא צפויה הקלה עד אמצע השבוע

מאת סופרי „הארץ"

השרב הכבד והממושך שהחל בערב החג העיב במידה רבה על האוירה בשני ימי החג והשבת, אך לא מנע מרבבות לבלות בחיק הטבע, אם לאורך הכנרת, בחופי אילת, או בהורשות הגליל. גם בתי־הכנסת המו מתפללים בערב החג ובשני ימי החג. החום הקשה גרם למספר תקלות, לרבות התעלפויות רבה, דליקות קוצים, הפסקות בחשמל, וכלי רכב רבים נראו תקועים בצידי הדרך עקב קילקולים.

בתל־אביב ביצלו הגנבים את ימי החג ופרצו לבתי מגורים ועסקים, בין השאר נגנבו תכשיטים, בגדים, משקאות וסיגריות בשווי של עשרות אלפי ל"י מחנויות ומבתי מגורים. היו גם כמה תאונות דרכים שבהם נהרגו אנשים ונפצעו כמה עשרות.

מזג האויר השרבי החל להתפתח ביום ד' בבוקר והיה חלק ממערכת עבקית שהתפשטה בכל אזור הים התיכון ומזרח אירופה. החזאי השירות המטאורולוגי, שחידש ביום ד' את פירסום תחזיות מזג האויר אחרי הפסקה של כשבועיים (בגלל סנקציה שנוקטים מהנדסים בשירות המדינה), ציינו כי נוצרה רמה ברומטרית רחבה שגרמה לכך שהאויר ישקע ויתחמם במידה עצומה. התוצאה היתה מזג אויר בהיר אך יבש וחם. התופעה השניה היתה שבאזורי החוף, שבהם הלחות גבוהה בשכבות העמוקות, נשארה הלחות בגלל הוסר אפשרות להתרומם ולהתפזר, כתוצאה מכך נוצר מזג אויר הביל ולא נעים לאורך חופי הארץ.

מסך ערפל

בליל החג השני חלה הצטברות גדולה של הלחות שהגיעה באיזור תל־אביב ל־80%, שיעור הנחשב לגבוה ביותר. דבר זה גרם למסך של ערפל שהשתרע לאורך החוף ובהרי הגליל. בליל שבת חלה הקלה מסויימת בלחות והלילה היה יבש לכדי. גם אמש היתה צפויה ריכוכיות דומה של לחות באזור החוף.

גם היום — שרב

החזאי מסר שהשרב הכבד יימשך גם היום והתקווה שהיתה אתמול בצהרים להקלה — התבדתה. התקווה היתה מבוססת על שקע חלש בבלקנים ובזינן (הגורם שם לגשמים) שינוע לאזורנו. אולם כל המערכת התעכבה שם. עוד צויין כי מאחר שהרמה הברומטרית הגורמת לשרב כשוררצה על שטחים גדולים, הרי שהתהליך של פינוי האיזור לאויר יותר קריר הוא ממושך.

עם זאת נראה סיכוי קל להקלה מחר או מחרתיים אך לא לזמן רב, כי רמה ברומטרית חדשה כבר מתפתחת מעל מרכז הים התיכון, והשרב במלוא עוצמתו עלול להתחדש.

החזאי ציין כי השרב הכבד שפקד את האיזור הוא תופעה רגילה בהלס לעונה הנוכחית, שהיא עונת כעבור, כאשר הקיץ בא לקיצו ואילו החורף צדיין רחוק — לדבריו.

נמסר כי פרסום תחזיות מזג האויר הופסק אמש שוב בהוראות, לפי הוראות הסיבת המהנדסים בשירות המדינה, זאת במסגרת הסנקציות שהם נוקטים מזה כשבועיים.

הפסקות החשמל

הפסקות חשמל ארוכות היו בחלקים שונים של הארץ בעיקר באיזור החוף בין יום א' וב' על ראש השנה. ההפסקות נמשכו בין 11 בערב ועד 4 לפנות בוקר ובכמה מקומות — בחם בת ים, חולון יהודה, פתח תקווה, קרית שפרינצק הגליל המערבי — נמשכו ההפסקות עד שעות לפני הצהרים. דובר חברת החשמל מר יוסף פרידלנדר הסביר, כי ערפל כבד בשעות הלילה גרם לרטיבות בקוי החשמל שהיו מכוסי אבק והדבר גרם לתופעת קצר במבודדים על הקוים ובתחנות טרנספורמציה. עובדי מחלקה הרשת של חברת החשמל נחלצו לפעולות מיידיות ולמרות תנאי השרב הכבד הצליחו לתקן את הנזקים בעשרות מקומות תוך שעה ספורות.

(ע). עשרות פעמוני אזעקה הופעלו אור ליום ו' באזור תל־אביב כתוצאה קצרים בחשמל שארעו בגלל הלחות הכבדה. הכבאים הוזעקו למספר מפעלים, הקשורים אליהם ישירות, לאחר שבגלי העשן דיווחו על דליקות. התברר, כי היו אלה אזעקות שוא.

דליקה ביערות הכרמל

(ע). עשרים אלף עצי אורן עלו באש בשבת בדליקה גדולה שפרצה ביערות הכרמל בין ניר עציון לסנטוריום. עשרות כבאים, עובדי הקק"ל וכ־200 חיילים עסקו במשך שעות בכיבוי דליקות הענק. מכבי האש הוזעקו לשטח סמוך לשעה 12.50. מתחנת הכבאים בחיפה התבקו חמש מכוניות כיבוי ומתחנת הכיבוי בהדרה יצאו שלוש מכוניות כיבוי נוספות. בעזרת עובדי הקק"ל והחיילים אותרה האש סמוך לשעה 4 אחה"צ.

ראש השנה בנגב

(ע). אלפי מכוניות במיילים עשו במוצאי שבת דרכם צפונה במכבישי הנגב בהום שלושה ימי נופש — בחופי אילת, בדרום סיני ובים המלח. במלונות ים המלח ועין גדי היתה תפוסה מלאה על אף השרב הכבד, שהגיע לכדי 42 מעלות. חניון עין גדי נערך לקליטת 10 אלפים מטיילים אולם רק אלפים כעשים פקדו את המקום. כוחות המשטרה הצבא שמרו על המטיילים במדבר יהודה ובחוף ים המלח ולא נמסר על תקלות מיוחדות.

באילת ובסיני

כשלושים אלף מטיילים ירדו לאילת ולסיני בשלושת ימי הנופש — זיהום ים פגע במתרחצים.

מכוניות פרטיות עמוסות אוהלים ואביזרי חניה, זרמו לאילת כל ימי החג. המטיילים התמקמו לאורך החופים דרומה ורק כ־5000 איש הגיעו לדהב ולשארם־א־שייח. בתחנות הדלק היה סדר וכן באזורי החניונים.

בחמש תאונות דרכים באיזור אילת (ואחת בסיני) נפצעו 24 איש רובם קל מאד. שלשום בבוקר הביאה הרוח הדרומית שנשבה במפרץ אילת דלק גולמי אל כשבעה קילומטרים מהחוף דרומה כאילת — הזיהום שפשט על החוף הבריח מאות מטיילים דרומה לחופים נקיים יותר. לא היו מקרי פשיעה — נמסר מהמשטרה.

מים במכליות לאום אל פחם

(ע). משטרת נפת חדרה, ומכבי־אש סיפקו ביום ה' מים במכליות להושבי כפר אום־אל־פחם, בגלל קילקול בצינור המים של מקורות. כעבור כמה שעות תוקן הצינור ד־אספקת המים חזרה לסדרה.

התפילות במערת המכפלה ללא תקלות

(ע). — מתנחלי חברון וקרית ארבע קיימו את תפילת החג במערת המכפלה בצורה מסודרת ללא כל תקלות.

נערים תעו במדבר יהודה ונמצאו

(ע). ששה נערים ירושלמים שיצאו לטיול ביום ד' בבוקר תעו במדבר יהודה ונמצאו למחרת על־ידי אנשי משמר הגבול. בלי אוכל ובלי מים. אביו של אחד הנערים, יהויכין יהושפט, מירושלים, הודיע למשטרה, כי בנו ירדן בן 16 יצא עם נערים אחרים לטיול לעבר מנזר מרסבא בהרי יהודה והבטיח לחזור לפנות ערב וכשבושש הנער לחזור דאגו הוריו והודיעו למשטרה.

משטרת ירושלים הודיעה למשטרת נפת בית־לחם ומפקד הנפה מר אברהם ששתיאל התקשר עם תחנות המשטרה בנפה וביקש לעקוב אחרי תנועתם של ששת הירושלמים, בני 15—16. הוא התקשר עם ראש מנזר מרסבא וזה הודיע לו, שבשעה 1 בצהריים היתה במנזר קבוצה של נערים, אשר ביקשו מים ומשקיבלו אותם שמע מהם, כי הם מתכוונים להמשיך בדרכם עד לעין פשחה. השעה היתה סמוך לשעה 10 בלילה ואף־על־פי־כן הוצאו כמה סיורים של שוטרים ואנשי משמר הגבול, אולם הם לא הצליחו לגלות את עקבות הנערים האבודים. סמוך לשעה 6 בבוקר הופיע בתחנה משטרת יריחו אחד הנערים, אשר הדריך את אנשי המשטרה ומשמר הגבול לחלץ את חבריו שתעו ונתקעו בין הרים בהרי יהודה.

הסיור יצא עם הנער — ואכן נמצאו חמשה הנערים בריאים ושלמים, אם כי עייפים וצמאים.

15 נעצרו בעקבות קטטה במג'דל כרום

(). 15 תושבי הכפר מג'דל כרום נעצרו על־ידי המשטרה כחשודים בהשתתפות בקטטה שפרצה בכפר. המקרה אירע ביום ה' בצהריים, לאחר שבכפר נפוצו שמועות, שאחד מבני משפחת סרחן, אשר נדקר מספר ימים קודם לכן בקטטה עם אחד מבני משפחת חלילה, ואושפז בבית החולים הממשלתי בנהריה מת כתוצאה מהדקירה.

השמועה היתה שמועת שוא, אך איש לא בדק את אמיתותה. 200 איש מבני משפחת סרחאן נהאספו והחלו לרגום באבנים שלושה בתים, בהם מתגוררים בני משפחת חלילה. אחד מבני המשפחה פאד' חלילה בן 34, אשר החזיק אקדח ללא רשיון ירה כמה יריות באויר התוקפים נסוגו. לאחר שנשאר בלי כדורים הורו התוקפים לרגום את הבתים וגרמו נזקים, היורה הסתתר באחת החורשות שליד ביתו.

כוח משטרה שהגיע למקום השליט סדר בכפר. 14 איש נעצרו, לרבות בעל האקדח.

שיא בלידות — באשקלון

(ע). — שיא של לידות נרשם אור לערב ראש השנה בבית היולדות במרכז הרפואי י. ברזילי באשקלון כאשר תוך שש שעות נולדו 15 זכרים ובמשך הלילה היו עוד לידות לעומת הממוצע היומי של 8 לידות.

אנשי חדר הלידות שהיו עמוסי עבודה, הסבירו את ריבוי הלידות בכך שנשים רבות עמלו קשה לקראת החג והמאמצים הפיזיים הם שהחישו את הלידות.

אשה נהרגה, 5 נפצעו בכביש דימונה — ירוחם

(ע). אשה נהרגה וחמישה אנשים נפצעו בהתהפך טנדר בכביש דימונה־ירוחם. נהג הטנדר איבד את השליטה על ההגה וירד לשוליים וכתוצאה מכך התהפך הרכב ונחבל. הנהג קדריאן הליל, בן 47, נפצע קל. מלכה צוריאן בת 47 מאשקלון הבריחה מהניק, תיירת מפרס, נפצעו קשה. אשה אחרת שהיתה במכונית, חנה מהניק, בת 70 מאשקלון, שנפצעה קשה מתה מפצעיה כאשר הוחשה לקבלת טיפול בירוחם. כן נפצעו בנו של הנהג ובתה בת השש של התיירת מפרס.

גנב רכב נהרג בתאונה

יצחק נחום בן 27 וחצי מבית שאן שנהג במכונית גנובה, נהרג ביום ה', כאשר התהפך ליד בריכת השחיה של עפולה. חמישה צעירים שנסעו אתו נפצעו קל.

הניספה ואחד מחבריו גנבו את המכונית בערב החג בבית שאן ונסעו בה לטבריה. שם צירפו אליהם שניים מידידיהם והמשיכו לעבר עפולה. בדרכם לבירת העמק לקחו שני טרמפיסטים. סמוך לשעה 3 לפנות בוקר התהפכו עם מכוניתם. כתוצאה מכך נפצע קשה יצחק נחום. הוא הועבר לבית החולים המרכזי לעמק, שם מת מפצעיו.

נהרג בתאונה

(ע). — בתאונת דרכים שהיה ביום ד' בכביש חיפה—חדרה, בקרבת מסעף אור עקיבא נהרג יעקב מודי, בן 44, מחדרה, בהתנגשות בין שתי המכוניות.

שני הנהגים, יוסף פרחי, 24, מזכרון יעקב ואבשלום מורי, בן 43, מחדרה נפצעו קשה ואושפזו בבית החולים הילל יפה בחדרה.

נפלה לבאר וטבעה

(ע)· תושבת הכפר סכנין, נואל אבו רפיה בת 28, אם ל־7 ילדים נפלה לבאר בקרבת ביתה ונמצאה ללא רוח חיים. האשה יצאה לשאוב מים, מעדה ונפלה לבאר. בעלה שחזר הביתה מהכרזה החל לחפש מסביב ובסוף גילה את גופתה צפה בבאר.

השר קול פונה לקונגרס הליברלי

השר משה קול שלח אתמול (היום) מברק לקונגרס האינטרנציונל הליברלי שהתכנס אתמול (בשבת) בלוכסמבורג ובו דורש השר התערבותו המיידית של הקונגרס למנען ביטול החלטתה של ממשלת אוסטריה בדבר הושטת שירותים שלה כלפי עולים מברית המועצות.

השר קול, המכהן גם כסגן נשיא האינטרנציונל הליברלי מדגיש במברקו, כי אין להשלים עם החלטה בלתי אנושית זאת של ממשלת אוסטריה ועם כניעה החפרה לדרישות המחבלים.

קורא לוועד אגודת הידידות ישראל־אוסטריה להתפטר

(ע). ח"כ ד"ר א. רימלט מראשי אגודת הידידות ישראל־אוסטריה יצא אתמול הצהרים בקריאה לחברי ועד האגודה לשקול את התפטרותם, נוכח החלטת ממשלת אוסטריה על עתיד תנועת העליה של יהודי ברית המועצות בשטחה.

ד"ר רימלט כינה החלטה זו כשערוריה בין־לאומית ואבסורדו. „זוהי כניעה מבישה ופחדנית לארגון סיזור קטן, אשר הארגונים המדולים מתנערים ממנו".

„זוהי מפלה לשארית הרעיון ההומניסטי באוסטריה"

התעשיינים: לא יהיה דיון חוזר על החלטנו לפרוש מועדת המחירים

רוגזים על הודעת דובר משרד המסחר והתעשיה כי ההחלטה אינה על דעתו של מושביץ

מאת סופר „הארץ" לעניני כלכלה

התקוה כי מוסדות התאחדות התעשיינים יקיימו דיון חוזר בהחלטה על פרישה מועדת המחירים, מבלי שייקבעו קריטריונים חדשים, אין לה על מה לסמוך — הודיעה ביום ד' שעבר ההתאחדות בתגובה על הודעת דובר משרד המסחר התעשייה, כי עם שובם מחו"ל של ראשי ההתאחדות ידונו אתם על מדיניות הפיקוח וכי הוא מקווה כי אחרי־הרהור שני יחזרו בהם התעשיינים מהחלטתם.

הודעת הדובר, שרמזה כי החלטתה של הנשיאות של הפרישה אינה על דעת ראשי ההתאחדות, גרמה לכעס רב בקרב התעשיינים.

צויין כי עוד ב־24 בספטמבר הודיעו נשיא ההתאחדות, מר מרק מושביץ, בראיון בטלוויזיה, שהתאחדות התעשיינים, לא תוכל לשתף פעולה עם הממשלה בהפעלת צו הקפאה החדש. למחרת נפגשה משלחת של ההתאחדות, בראשות מר מ. מושביץ, עם שר המסחר והתעשייה, מר ח. ברלב, ושכמה כי מנו הסברים בדבר הקריטריונים שלפיהן תפעל ועדת המחירים החל מה־1 באוקטובר. במשלחת זו השתתפו היה מ. מושביץ, יו"ר התעשיה א. שביט, יו"ר אגף המתכת ד. יעקובוביץ, הנציג הבכיר של ההתאחדות בועדת המחירים ש. קליר וב. בר. הם הודיעו גם במקום כי הקריטריונים שעליהם הוחלט אינם עונים על צרכי התעשייה.

דובר משרד המסחר והתעשיה הדגיש, כי ועדת המחירים תמשיך לפעול וישתתפו בה נציגי תעשיית חברת העובדים המיוצגים חלק גדול של התעשייה.

בין ראשי התעשיינים שאינם בארץ ולא השתתפו בהחלטה על הפרישה נמצאים מר מרשביץ שהגיע לסאנפרי באמריקה, וה"ר לשעבר של התעשה"ת מר ש. אלמן הנמצא בראש משלחת תעשיינים לשוק המשותף, היועץ הכלכלי של ההתאחדות מר מ. אלשייך חוברים במוסדות שונים של ההתאחדות.

יו"ר ההתעה"ת מר א. שביט שנשאל על־ידי אם הפרישה מועדת המחירים תואמה עם מר מושביץ, לפני יציאתו את הארץ, לא ענה ישירות על שאלה זו אך אמר כי מר מושביץ היה בדעה שאין לשתף פעולה בביצוע המשך ההקפאה.

כזכור, שנתנה בזמנו החלטה של ההתעשה"ת לא לשתף פעולה בביצוע ההקפאה לפי דרישה ולחץ של מר מושביץ, שהטיל את מלוא משקלו האישי כדי להשפיע על החברים לשנות את החלטה. הפעם כנראה מעטים הסיכויים לשינוי ההחלטה, כיוון שנשיא ההתאחדות יתקשה להצדיק בפני חבריו את החלטת הממשלה להאריך את הפיקוח.

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

„צבר" צעירים בעד רבינוביץ

תל־אביב, ת. ד. 14025

אזרח צעיר!

אנו קבוצת צעירים בלתי מפלגתית, תושבי תל־אביב, שבעיותיה קרובות ללבנו, באנו למסקנה, כי בחירתו מחדש של יהושע רבינוביץ היא חיונית לעתיד העיר ולרווחת אזרחיה.

יהושע רבינוביץ נתון עכשיו בעיצומן של יזמות פיתוח רחבות היקף, המשנות את פני תל־אביב, בכל תחומי החיים.

השלמת מבצעים אלה מחייבת בחירה של ראש עיר בעל יזמה, עצמה והשפעה.

אנו פונים, איפוא, אליך להצטרף לתנועה האזרחית הצעירה, ששמה לה למטרה להבטיח בחירתו מחדש של יהושע רבינוביץ.

אנא צרף חתימתך ושלח במעטפה את הספח המצורף, והיה לנו שותף בהכרעה הקרובה.

הועדה היוזמת

לכבוד
מטה „צבר"
ת.ד. 14025
תל־אביב

אני החתום מטה מביע תמיכתי בבחירתו מחדש של
יהושע רבינוביץ לראשות עירית ת"א—יפו
אני מוכן לדעת, כי יש לאפשר לראש העיר להשלים בקדנציה הבאה את יוזמותיו ותכניותיו.

השם ______ הכתובת ______

שנת לידה ______ תאריך ______ חתימה ______

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מן היציע

חבל על עוד שנה

כל שנה חדשה מעוררת תקוות חדשות, בעיקר במישור שבו לא נתגשמו רוב השאיפות הכמוסות והגלויות. מבחינתו של הספורט הישראלי, נותר לעשות בתשל"ד כמעט כל מה שלא נעשה בשנה שחלפה — וזה הרבה מאד.

הטעות הגדולה של אשתקד היתה נעוצה בעובדה הפשוטה, כי פעלנו למעשה ללא הרף בכל החזיתות, אך בסיכומו של מאזן עשינו מעט מאד. ההישגים שנותרו בזכרון דלים וה־תפוקה השנתית לא עמדה בשום יחס למאמץ. ההדרדרות האיכותית נמש־כה תוך הבלטת מחדלים מקצועיים, והלקויים אינם יכולים להוליך שולל כל מי שעושה ביושר את חשבון ה־נפש של תשל"ג.

✱

הבסיס הרופף שעליו מושתת ה־מערך הספורטיבי שלנו, המציאות הקשה שבה הוא נתון, אינם נותנים שום תקוות לפתרון מיידי של הב־עיות הגדולות, הקשורות במישור ה־פוליטי או הגיאוגראפי.

אבל מצויים כמה תחומים אח־רים, שטיפול יסודי בהם עשוי לשנות את התדמית הכללית, וזו צריכה להיות המטרה המוצהרת של השנה החדשה.

עוסקים אצלנו בצורה שטחית, ו־ללא שום סיכויי הצלחה, ביותר מדי ענפי ספורט. הגישה ההובבנית וה־בלתי מקצועית, ובעקבותיה גם ה־הישגים, לא הצדיקה את המהומה. הנסיון לתפוס מרובה פגע במישרין בענפי היסוד, למרות שלכאורה צריך היה להורים אליהם יותר מרץ, כש־רון, ידע ומשאבים כספיים.

וכך, כיוון שהסיוף וטניס השולחן, ההיאבקות וההתעמלות חשובים אצ־לנו בעיני רבים לא פחות מהאתל־טיקה והשחיה, נקל להסביר את שקיעתם המדאיגה של שני ענפים שבלעדי טיפוחם וקידומם קשה לדבר על ספורט אמיתי.

הקפאון הממושך, ההתרחקות ה־בלתי פוסקת מהישגי השיא העול־מיים, היא תולדה של שפל מקצועי. אין מנוס מהמסקנה, כי חסרים לנו אנשי מקצוע, או שאלה העומדים לרשותנו מוגבלים בכישוריהם. זו ה־סיבה ל„תגליות" ולהצהרות, הנשמ־עות אצלנו הכופות, בכל פעם ש־חוזרות משלחות מהתמודדות בין־לאו־מית ומחפשות תירוצים לכשלונן.

ניתן לעשות הרבה בתחום זה, למשוך כוחות חדשים לפעילות, על ידי הזמנת מאמנים זרים לכל אותם הענפים המצויים בבסיסה ממושכת.

אירואן, למשל, מעסיקה בימים אלה לא פחות משמונה מאמנים מחוץ־לארץ, כי גמרה אומר להפגין יכו־לת מרשימה יותר במשחקי אסיה שיהיו בספטמבר 1974 בטהראן. אבל אצלנו מוסיפים לסמוך על נסים, ו־מבזבזים רבבות לירות על טיולים אל מעבר לים — במקום לנצל תק־ציבים גדולים לביצוע תכנית אימו־נים יסודית.

✱

הכל מסכימים כי דרך זו פסולה, ובכל זאת אין איש עושה דבר כדי לחדול ממנה ולהתוות בפני הספורט הישראלי מטרות אחרות, חיוניות ו־מועילות יותר.

מעולם לא שמענו, כי מישהו ממנהיגי הספורט יקום ויאמר, כי במרוצת השנה הקרובה לא יעסקו אצלנו כלאחר יד בעשר־ים ענפים, אלא באופן יסודי ומעמיק בשלושה־ארבעה בלבד.

החשש כי ענפים אחרים ייפגעו ב־של כך הוא שורש הרע, כי לאמיתו של דבר יהיה ההפסד זעום. הרתיעה מפני גישה מהפכנית מעין זו היא, ככלות הכל, האסון האמיתי: מנסים לעסוק בכל — כי זה נוח, בלתי מחייב ואינו דורש מאמץ — אבל בעצם אין עושים דבר.

אם לא ישתנה הלך הרוח בתשל"ד, תבוזבז שנה נוספת לריק.

י. א.

סקוטלנד עלתה לגמר

גברה 1:2 על צ'כיה ✱ פולין הכניעה 0:3 את ויילס ✱ בריה"מ בסכנה — רק 0:0 עם צ'ילי

גביע עולמי

גלאזגו, 29 (ע"ר). נבחרת הכדו־רגל של סקוטלנד הצטרפה למערב גרמניה (המארחת), בראזיל (מחזי־קת הגביע העולמי) ואורוגוואי (זכ־תה בבכורה בבית א' באיזור הדרום אמריקאי), והיתה לנבחרת הרביעית מתוך ה־16 שהבטיחו השתתפותן ב־משחקי הגמר של הגביע העולמי ש־יהיו בשנה הבאה.

סקוטלנד רכשה את זכות ההש־תתפות בעקבות נצחונה על צ'כיה בשיעור 1:2 בגלאזגו, לעיני 100 אלף צופים. תהיה זו הפעם השלי־שית שסקוטלנד תופיע בגמר. לפני כן הופיעה בשלב זה ב־1954 וב־1958.

הסקוטים פיגרו 1:0, משער ש־הבקיע נאודה בדקה ה־32. כעבור שבע דקות השווה ג'ים הולטון. את שער הנצחון הבקיע בדקה ה־74 ח־לוץ לידס, גורדן, שנכנס במחצית ה־שניה. משחק הגומלין בין צ'כיה ל־סקוטלנד ב־17 באוקטובר, בפראג, לא ישנה דבר.

טבלת בית ח'

.1	סקוטלנד	3	1:8	6
.2	צ'כיה	3	3:7	3
.3	דנמרק	4	13:2	1

מזרח גרמניה — רומניה 0:2

מזרח ברלין, 29 (ע"ר). מזרח גר־מניה עשתה צעד חשוב בדרך להש־תתפות בגמר, כשניצחה בבית ד' את רומניה 0:2. היא זקוקה לתיקו עם אלבניה, במשחק האחרון שיהיה ב־3 בנובמבר בטיראנה, כדי לזכות בבכורה — בגלל יחס שערים העדיף. 100 אלף צופים חזו במשחק בלייפ־ציג, בו הבקיע הקפטן בן ה־29, המגן ברנד בראנץ — בהופעתו ה־46 בנבחרת — את שני השערים בדקות 41 ו־64.

טבלת בית ד'

.1	מזרח גרמניה	5	2:14	8
.2	רומניה	5	4:8	7
.3	פינלנד	4	11:3	3
.4	אלבניה	4	9:1	0

צפון אירלנד — בולגריה 0:0

שפילד, 29 (ע"ר). בולגריה שמרה על מקומה הראשון בבית ו', כש־סיימה כאן בתיקו־אפס עם צפון אירלנד, שלמעשה יצאה מן המירוץ, אם כי נותר לה משחק נגד פורטו־גל בליסבון. במשחק הראשון בסופיה ניצחו הבולגרים 0:3.

פורטוגל עדיין עשויה לתפוס את מקומה של בולגריה, אם תנצח אותה בליסבון ב־13 באוקטובר ואת איר־לנד ב־14 בנובמבר, בעוד שאל קפ־ריסין נותר רק לסחוט תיקו מה־בולגרים בסופיה, כדי לאפשר לפור־טוגל לזכות בהופעה בגרמניה.

טבלת בית ו'

.1	בולגריה	4	1:9	7
.2	פורטוגל	4	3:7	5
.3	צ. אירלנד	5	5:1	4
.4	קפריסין	5	9:1	2

פולין — ויילס 0:3

קאטוביץ, 29 (ע"ר). יותר מ־100 אלף צופים חזו כאן בנצחונה המ־שכנע של האלופה האולימפית, נב־חרת פולין, על נבחרת ויילס 0:3 (0:2), במשחק הגומלין ביניהן ב־בית ה'. הוולשים ניצחו במשחק ה־ראשון 0:2.

פולין, שהופיעה לאחרונה בגמר ב־1938 בצרפת, הפגינה יכולת מצו־יינת במחצית השניה, לאחר שהקשר הוולשי טרבור הוקי הורחק בגלל משחק נוקשה למדי. את השערים הבקיעו: רוברט גאדוחה (29), גרזי־גורז' לאטו (34) ויאן דומארסקי (53). הוולשים שלטו בשדה ב־30 ה־דקות הראשונות ואף כבשו שער ע"י רון דייוויס, אולם זה נפסל על ידי השופט.

עתה נותר לפולין לכפות תיקו על אנגליה בוומבלי, ב־17 באוק־טובר, כדי להעפיל לגמר.

טבלת בית ה'

.1	פולין	3	2:5	4
.2	אנגליה	3	3:2	3
.3	ויילס	4	5:3	3

בריה"מ — צ'ילי 0:0

מוסקבה, 20 (ע"ר). המשחק הרא־שון על זכות ההופעה בגמר, שהיה כאן לעיני 75 אלף צופים בין נבח־רות בריה"מ וצ'ילי, הסתיים בתיקו־אפס, כשהגנת הברזל הצ'יליאנית חו־סמת את פריצות הרוסים, בהפגינה משחק נפלא ומתוכנן.

משחק הגומלין נועד ל־21 בנובמ־בר בסנטיאגו, ואם ממשלתה החדשה של צ'ילי לא תאפשר קיומו, הוא יהיה באחת ממדינות דרום־אמריקה. קהל הצופים הסובייטי הריע לצ'יל־יאנים על מיבצעם, בעוד שאת נב־חרתו קיבל בשריקות בוז.

שווייץ — לוכסמבורג 0:1

לוצרן, 20 (ע"ר). שער שכבש בלאטלר בדקה השלישית היקנה כאן נצחון דחוק לנבחרת שווייץ על לוכ־סמבורג 0:1. היה זה משחק הגומלין ביניהן בבית ב', בו חזו 18 אלף צופים.

לשווייץ נותרו שני משחקים. ב־20 באוקטובר יוכרע למעשה גורל הבית במיפגש שווייץ—איטליה ברומא. אפילו תיקו יספיק לאיטליה להעפיל לגמר, במקרה שב־18 בנובמבר תנצח שווייץ את טורקיה באיסטנבול.

בית ב'

.1	איטליה	5	0:10	8
.2	שווייץ	4	0:2	6
.3	טורקיה	3	3:3	4
.4	לוכסמבורג	6	14:2	2

אנגליה מחצה את אוסטריה 0:7 בלונדון

לונדון, 29 (ע"ר). נבחרת הכדורגל של אנגליה מחצה כאן ביום ד' את נבחרת אוסטריה 0:7 (0:3), לעיני 48 אלף צופים באיצטדיון וומבלי. היה זה מבחן ידידותי חשוב לאנגליה.

בהיעדרו של הקפטן בובי מור, תפס חברו בעבר בווסטהאם, מרטין פי־טרס, את מקומו ותפקידו, כשאת חוד החנית בהתקפה היוו אלן קלארק (לידס), מייק צ'אנון (סאוהמפטון) ומרטין צ'יברס (טוטנהאם). שני ה־ראשונים הבקיעו שני שערים כ"א ו־צ'יברס — שער אחד. יתר המבקי־עים היו טוני קארי וקולין בואל.

יוגוסלוויה — הונגריה 1:1

בלגראד, 29 (ע"ר). נבחרות ה־כדורגל של יוגוסלוויה והונגריה נפ־רדו כאן בתיקו 1:1, במשחק ידידותי לעיני 25 אלף צופים. בייקוביץ (18) כבש ליוגוסלוויה ובאנה (48) להונ־גריה.

בנפיקה — נבחרת כוכבים 2:2 בליסבון

ליסבון, 29 (ע"ר). משחק ההוקרה החגיגי לכבודו של הכוכב הפורטו־גלי יליד מוזאמביק, יוזביו, בין קבו־צתו בנפיקה לבין נבחרת כוכבים בין־לאומיים, הסתיים כאן בתיקו 2:2.

בנבחרת הכוכבים השתתף ג'ורג' בסט, שהופיע לראשונה במשחק פומבי לאחר 9 חודשים.

צ'יזובה שוב שיפרה שיאה העולמי בכדור ברזל

וארנה, 29 (ע"ר). האלופה האו־לימפית והשיאנית העולמית בכדור ברזל, הסובייטית נאדיזדה צ'יזובה, שיפרה בעיר החוף הבולגרית וארנה ב־25 ס"מ את שיאה העולמי, שנקבע לפני חודש בלבוב, כשהדפה למר־חק 21.45 מטר.

הפתעות בסיבוב ה־5: הפועל חיפה – בת־ים רק 2:2!

1:2 לבית"ר בדרבי הירושלמי

גביע

מאת מוטר „ספורט הארץ"

הסיבוב החמישי של משחקי גביע המדינה בכדורגל, בו החלה ההתמו־דדות הכפולה על זכות העליה לשלב הבא — הניב אמנם אתמול 56 שע־רים, אך רק הפתעה גדולה אמיתית אחת: הפועל בת־ים, שהצליח לה־דיח בסיבוב הקודם את הקבוצה ה־לאומית של בני־יהודה, כפה תיקו 2:2 על הפועל חיפה במגרשו. לפי־כך טובים סיכויי בת־ים להשלים את ההפתעה ביום ד' הקרוב, כאשר יהיו משחקי הגומלין של הסיבוב החמישי.

להוציא את התוצאה הבלתי־צפויה שהשיגו הבת־ימים בחיפה, כמעט ש־לא היו הפתעות מרעישות בסיבוב החמישי, שהפגיש רק שלושה משח־קים על טהרת הקבוצות הלאומיות.

במיפגש הבולט בין הלאומיות נכ־נע מחזיק הגביע, הפועל ירושלים, ליריבו העירוני בית"ר ירושלים ב־שיעור 2 : 1, אבל מי שמכיר את תולדות מיפגשי הדרבי של הבירה לא יתמה בקל על הדחת מחזיק הגביע מהמשך המאבק. בבלומפילד הסתיים המיפגש בין מכבי פתח־תקוה למכבי חיפה בתיקו 1 : 1, וה־הכרעה תיפול במיפגש הגומלין ב־חיפה. המיפגש השלישי בין שתי ל־אומיות, שהיה בבאר־שבע בין ה־פועל המקומי להפועל חדרה, הסתיים גם הוא ללא הכרעה (2 : 2) והעולה לשלב הבא ייקבע רק באמצע הש־בוע.

מכבי יפו היה אתמול לקבוצה הלאומית היחידה שנכנעה בפני קבו־צה מליגה נמוכה, כאשר ניגף בפני הפועל רמת־גן 0 : 2. שתי הגדולות של תל־אביב — מכבי והפועל — נדרשו למאמץ רב כדי לזכות בנצחו־נות חוץ לא קלים. מכבי תל־אביב ניצח בנצרת 2 : 1, והפועל תל־אביב ניצח באותה תוצאה את הפועל עכו.

מכבי ת"א כמעט הופתע בנצרת

מכבי תל־אביב — הפועל בני־נצרת 1:2 (0:2)

השערים למכבי: ויקי פרץ (5), אורי סלימן (21), לבני־נצרת: מג'יד (69).

כדורגלני מכבי תל־אביב שפתחו בתנופה את משחקם נגד הפועל בני־נצרת והוליכו בדקה ה־21 0:2 עמדו בדקות הסיום במצב בלתי ב־טוח, אחרי שהקבוצה המקומית צימ־קה ל־1:2 והיתה קרובה לשוויון. דווקא אחרי שכדורגלני מכבי תל־אביב נראו כה בטוחים, איפשרו ל־מארחיהם מנצרת להתאושש.

כ־15 דקות לפני הסיום כמעט ו־הופסק המשחק. סלימן ממכבי פגע במג'יד הנצרתי, אשר מאוהדי בני־נצרת פרץ למגרש עם קרש בידו ופגע בסלימן. תוך שניות מעטות נראה קהל רב בשדה והמשחק הופ־סק לכמה דקות על מנת להרגיע את הרוחות. לאחר מכן נמשך עד לסיום.

בדקה ה־5 הבקיע ויקי פרץ שער נאה בבעיטה מ־10 מטר ובדקה ה־21 פרץ סלימן מהאגף השמאלי ו־בבעיטה חלשה הבקיע את מעבר שוער בני־נצרת. השער שהבקיעו ה־נצרתים בדקה ה־69 היה מרגלי מג'יד שהבקיע את הגנת מכבי תל־אביב מקרוב וקבע 1:2.

בית"ר תל-אביב — הפועל נתניה 0:1

בית"ר תל־אביב מהליגה הלאומית זכה אתמול בניצחון דחוק על הפו־על נתניה מליגה א' 0:1.

לבית"רים היה זה המשך רצוף לשרשרת אי הצלחותיהם במשחקי הגביע לעונה זו, דווקא נגד קבוצות מהליגות הנמוכות.

הפועל נתניה, שעלה השנה מליגה ב' היה על סף שוויון בדקה ה־90, כאשר שלמה סיטבול בעט לשער. הכדור חלף על פני השוער שמואל דוד אך לרוע מזלו נהדף בעמוד ה־שער.

בית"ר התקשה לפצח את ההגנה הצפופה שהציב הפועל נתניה ש־הבולט בו היה השוער מאיר ויסבר שהיה המצטיין במגרש. לידו עמדו באמנות הבלמים ציון רואש ויצחק רובין, אשר הדפו בהצלחה את כל הכדורים הגבוהים שהגביהו הבי־תי"רים לעבר רחבת 16 המטרים.

השער היחיד נפל בדקה ה־20, כאשר הבית"רי אליעזר צורייב פרץ מהגנה לעבר השער הנתנייתי, הוא נחסם על ידי מגיני היריב אך הצליח בזריזות להשתלט שוב על הכדור ולבעוט לפינת השער המוטה כדי לקבוע 0:1 לבית"ר.

הבית"רים ללא מאמנם אדמונד שמילוביץ (נמצא בבית חולים) גילו משחק גרוע וחסר תושיה שהגלגב רק מספר מצומצם של הזדמנויות.

הפועל ר"ג הדהים את מכבי יפו 0:2 ✱ מכבי פ"ת—מכבי חיפה 1:1 ✱ בארשבע—חדרה 2:2

הגנת מכבי חיפה הודפת התקפה של הפתח־תקוואי יצחק ולצר (משמאל) במשחק התיקו. (צילום: אסף קוטין)

מחזיק הגביע הופתע

בית"ר ירושלים — הפועל ירושלים 1:2 (0:0)

השערים לבית"ר: אורי מל־מיליאן (60), דוד ישי (72); להפועל: בוזם תא־שמע (87).

הבית"רים ראויים למחמאות רבות, כי למרות התפטרות ההנהלה, מצ־בה הכספי הקשה של הקבוצה, ההי־עדרם של אהוד הרבביץ (פרש), שמעון צ'רנוחה (מסוכסך) וארני בן־יעקב (פצוע) הצליחו, תודות לרוח לחימה והקרבה רבה, לתת את ה־טון בשדה בעיקר במחצית השניה ולזכות בנצחון חשוב במגרשו של היריב המושבע.

מחזיק הגביע עלה למגרש בבט־חון עצמי מופרז והתקשה לפצח את ההגנה המתגוננת של בית"ר, בעי־קר בשל העדר קיצונים ומשחק ש־קוף. רמת המשחק היתה בינונית מאד, הן בשל החום הרב (36 מע־לות), הן בגלל העצבנות והמתח הרב. את הארועים עד להפסקה ני־תן למנות על אצבעות יד אחת. ציון תורג'מן (11) פרץ לבדו מול השער, לאחר שהשוער סוריבוב שמט את הכדור, אך חלוץ הפועל בעט למשקוף. בדקה ה־27 נפצע שלמה מזרחי מהפועל והוחלף ע"י מתסבי, דבר שפגם ביכולת מרכז השדה של הפועל.

במחצית השניה חלה התעוררות, אולם בניגוד לתחזיות המוקדמות, התחילו הבית"רים כשהלמו פעמיים תוך 12 דקות. תחילה היה זה הצ־עיר הכשרוני אורי מלמיליאן, שב־הופעת הבכורה שלו בדרבי פרץ (60) לבדו באגף הימני ומ־25 מטר ירה כדור חזק ושטוח לפינה הימ־נית. בעוד שחקני הפועל המומים, מעודדים הבית"רים וממשיכים ב־מתקפות. דוד ישי (72) פרץ מימין, חלף על פני אוחנה ומקרוב הבקיע שנית את תחבל — 0:2.

רק 3 דקות לפני הסיום פרץ בך ריימונד מימון, תיעתע בשחקני ההג־נה של בית"ר ומסר לתא־שמע, שמ־קרוב קבע את תוצאת המשחק.

שפט שמעון תוגג לעיני 8000 צו־פים, בהם המאמן הלאומי דוד שווי־צר.

גדעון אלון

התיקו—מיקדמה למכבי חיפה

מכבי פתח תקוה — מכבי חיפה 1:1 (1:0)

השער לפתח תקוה: יצחק ולצר (66); לחיפה: משה אדלר (9).

שליטה ברורה בייזום התקפות על שער היריב מצד כדורגלני פתח־תקוה, מול עדיפות ניכרת בסיכון השער ובבעיטות מסוכנות היטב מ־צד שחקני חיפה, הולידו שיוויון (1:1) במשחק שהיה בבלומפילד ל־עיני 1080 צופים.

חרף ההתקפות החוזרות ונשנות על שער חיפה, הצליחו דווקא שח־קני חיפה לזכות ביתרון מוקדם: היה זה בדקה ה־9, כאשר יגאל גרוד־בר בעט לגופו של השוער שלמה קיל ששמט את הכדור. למקום הגיח משה אדלר, שבבעיטה חדה שלח את הכדור לפינת השער, למרות ש־אותה עת סוככו עליו שני מגינים.

בדקה ה־66 הסיט יצחק מקמל כדור־קרן לזאב ולצר, שהעלה את הכדור לעבר השער ואחיו, יצחק ולצר, ניתר בצורה נאה ונגח פני־מה.

בדקות האחרונות ניתנו הזדמנו־יות לשתי הקבוצות להשיג הכרעה, אך כולן הוחמצו בגלל עמידה מוצ־לחת, באותו שלב של שוער פתח־תקוה קיל מזה, והצטיינות בלם מכבי חיפה, ישעיהו שוגר, מזה. שפט נפתלי איתן.

שמואל קליינר

בת־ים לא חששה מחיפה

הפועל חיפה — הפועל בת ים 2:2 (2:1)

השערים לחיפה: אלי לוהנטל (8), יצחק אינצ'י (76); לבת־ים: אליהו מחלוף (20 בבעיטת 11), דוד סאלם (35).

עד לדקה ה־76 הוליכו האורחים מליגה א' (דרום) בשיעור 2 : 1, ורק אז השיגו החיפאים את שער השוו־יון, לאכזבת 2000 מאוהדיהם בקרית־חיים.

הפתיחה של חיפה לא בישרה את ההמשך. כבר בדקה השמינית הצליח אלי לוהנטל, שקלט כדור מאילן קר־מון, לקבוע 1 : 0. החיפאים החמיצו מספר הזדמנויות עד שניצלו האור־חים אי־הבנה בהגנה המקומית, בין שני הבלמים וולאך וכהן. הראשון הכשיל את דוד סאלם בתוך הרח־בה, השופט משה אשכנזי שרק ל־בעיטת־11 מטרים ואליהו מחלוף בעט מהנקודה הלבנה וקבע 1 : 1.

בדקה ה־35 ניצל דוד סאלם מישגה של הבלם החיפאי כהן, פרץ לבדו ומקרוב העלה את בת ים ליתרון 1 : 2. עד לדקה ה־76 לא הצליחו החיפאים, למרות הלחץ הכבד על שער האורחים, להשיג שוויון. אולם ברגע זה בעט אנגלנדר מימין ל־מרכז, ויצחק אינצ'י בעט פנימה — 2 : 2.

מכבי נתניה — הפועל השלום רמלה 0:7 (0:4)

נתניה לא נזקקה למאמץ רב ב־משחק זה, אך הציגה חוסר מעוף ולא אחת ירדה לרמת היריב מליגה ג'.

הצעיר עודד מכנס, אף שסבל מאי שיתוף פעולה מצד חבריו, הוכיח שוב את כשרונו כאשר כבש ארבעה שערים בדקות 42, 44, 49 ו־82. שלושת השערים הנותרים הובקעו על ידי ג'ורג' בדרבה (2), משה שלומו־ביץ (14) ושרגא בר־(51). שפט שרם לעיני 1500 צופים בנתניה.

ש. שמיר

הפועל ת"א לא נבהל מעכו

הפועל תל-אביב הפועל עכו 1:2 (0:0)

קוטלת הענקים קבוצת הפועל עכו, שגברה בשבועות האחרונים במש־חקי ידידות על 3 קבוצות לאומיות (הפועל חיפה, מכבי חיפה ומכבי פתח־תקוה), לא הצליחה במערכה להפתיע בגביע המדינה את הפועל תל־אביב שניצח 1:2.

למרות הפסדם היו שחקני עכו טובים בדקות רבות מאורחיהם, או־לם הם היו רחוקים מהכושר שגילו באחרונה במשחקי הידידות. חלק מהשחקנים גילה עצבנות וחלק אחר נראה נרגש.

6000 צופים, קהל שיא שנהר מכל ישובי הגליל המערבי, באו לחזות בקבוצה המפתיעה מול הפועל תל־אביב. אך הוא התאכזב מרמת המש־חק שהציגו שתי הקבוצות.

השער הראשון נכבש בדקה ה־48, כאשר פייגנבוים השתחרר מהמגן דוניק, מסר את הכדור במהירות ל־חום שניצב בפינת מלבן ה־16 של עכו ובעט בעצמה לפינה השמאלית המוגבהת כדי לקבוע 0:1 לתל־אביב.

בדקה ה־52 השיגו המקומיים שוויון 1:1, כאשר שמואל מיגן הרים כדור קרן מימין, הכדור הגיע לגבול ש־מירכו את הכדור לרחבה. בעירבוב־יה שנוצרה בעט ברשוטן מקרוב ו־השווה ל־1:1.

בדקה ה־66 כבשו שחקני הפועל תל־אביב את שער הנצחון: לפידות הוציא כדור ארוך ופייגנבוים נגח מקרוב וקבע 1:2 להפועל תל־אביב. שפט הזולג, 6000 צופים, ב־עכו.

יצחק ציבין

יפו נכנעה פעמיים לדנישבסקי

הפועל רמת-גן — מכבי יפו 0:2 (0:1)

השערים: יהושע דנישבסקי (36, 37).

שתי הירידות המרשימות משנים עבר סימנו בצורה מפתיעה את ה־מיפגש בבצעתים, מגרשה הביתי של יפו בעונה הקרובה, שלא הסב בות לבעליו החדשים.

הקבוצה מליגה א', ללא כוכבי עבר, משחקת בפשטות וביעילות, הצליחה להכתיב את הקצב ולגרור את היריב לצורת משחק הנוחה לה.

ב־30 הדקות הראשונות היה היתרון עקר ליפו, אך משחק המסירות המופרז והעקר של הקישור היפואי הותיר את ה„אסים" היפואים — אנגנה, בלום וקינסטליך — ללא כ־דורים של ממש. ב־30 הדקות הבי־את התאזן המשחק, וכבר בדקה ה־36 — יתרון לרמת גן. תיקול של מיגנ על דנישבסקי על קו הרחבה, כ־10 מטר מגדל הקרן, קדם להר־מת כדור חדה וקצרה של טריבי־גתה לראשו של דנישבסקי, שבמלית קשה מתחת לידיו של מיכאלי נגח לשער.

קינסטליך נגח פעמיים רצופות בדקה ה־40 לידי דגמי, מי שהיה שוער יפו, שבלם את חבריו לש־עבר בצורה מרהיבה שהגיעה לשיא באיגרוף כדור אדיר, שירה ל־עברו אנגנה מהאויר כ־10 מטר מ־שערו.

השליש האחרון של המשחק היה שייך כולו לרמת־גן, בזכות משחקם היעיל של הקיצונים טריבגורה ו־שיים, אך בעיקר הודות לביצוע ו־יכולתו של דנישבסקי, שבא על סיפוקו בשער נוסף 3 דקות מהסיום. ניגיני נכשל במסירה לאחור מבגיני, דנישבסקי פרץ ביניהם והבקיע ב־שנית את מיכאלי. שפט סילינגר לעיני 2500 צופים.

א. ברק

חצי תריסר של יצחק שום

הפועל כפר-סבא — טירת-הכרמל 0:10 (0:3)

משחק צוות משובח וכושר גופני טוב שהציגו הכפר־סבאים לא הותירו שום סיכוי להפועל טירת־הכרמל מ־ליגה א'. עשרת השערים שספגה הקבוצה מטירת־הכרמל היו אף מ־עבר לציפיות של מפגשי גביע בין קבוצות לאומיות לקבוצות ליגה א'.

הכפר־סבאים פתחו את המשחק בתנופה רבה וכבר בדקה ה־19 הובילו 0 : 1 משער של פוגל. בדקה ה־27 ביצעו מרצ'ינסקי ושום סידרת מסי־רות כפולות שנסתיימה בבעיטתו של מרצ'ינסקי לפינה הימנית של השער — 0 : 2. בדקה ה־43 קבע רוזנק את תוצאת המחצית 0 : 3.

את המחצית השניה פתחו שחקני טירת־הכרמל בשאפתנות רבה. בדקה ה־48 זכו בבעיטת 11, בני ללקין ביצע את הבעיטה. אך השוער ה־כפר־סבאי נוטובסקי הדף לקרן. שתי דקות לאחר מכן שוב פסק השופט אורגד בעיטת 11 מטר לזכות טירה והשוער נוטובסקי קלט בזינוק מצו־ין את כדורו של מלכה.

יצחק שום נכנס לפעולה כדי ל־הבקיע 6 שערים ברציפות האחד יפה ממשנהו. בדקה ה־58 הבקיע שום את שוער טירה מ־15 מטר וקבע 0 : 4, בדקה ה־74 הוסיף שער חמישי, 4 דקות לאחר־מכן השלים שום פריצה של פוט באגף הימני בבעיטת סיבוב נאה 0 : 6. דקה לאחר מכן העלה שום את התוצאה ל־0 : 7 ובדקה ה־81 העלה את התוצאה ל־0 : 8 בנגיחה נאה. בדקה ה־87 כבש שום את ה־שער ה־15 שלו במשחקי הגביע כש־העלה את התוצאה ל־0 : 9. בדקה ה־89 זכתה כפר סבא בבעיטת 11 מטר אותה ביצע פוגל ללא דופי וקבע את תוצאת המשחק 0 : 10. שפט אורגד, 1000 צופים, במגרש הפועל בכפר־סבא.

י. כץ

הפועל צפרירים חולון — בית"ר חצור 0:1 (0:1)

את שער הנצחון לזכות הקבוצה מליגה ג' כבש שלום ששון בדקת הפתיחה במשחק שהיה במגרש הפועל בחולון לעיני 1000 צופים. שפט לוי.

הפועל בית-שמש — בית"ר רמלה 2:2 (1:1)

השערים לבית־שמש: בן שטרית (42) ומלכה (57). השערים לבית"ר רמלה: עזבמי (עזרא לוי — 34) ומיס כהן (68). שפט ברקיקי, 1500 צו־פים, בבית־שמש.

מכבי רמת-עמידר — הפועל נחליאל 1:2 (0:0)

השערים לרמת־עמידר: קונסטנטי־נובסקי בדקות 85 ו־50. השער לנח־ליאל: זבצקי (65). שפט ברבש, 1000 צופים, בעמידר.

הכח רמת-גן — הפועל קרית-אתא 1:2 (0:1)

אלופי הליגה הכח רמת־גן הסתפק בנצחון דחוק על הפועל קרית־אתא, כאשר גבר עליו בשיעור 1:2 (0:1).

את השערים להכח כבש משה יואל בדקות 7 ו־48, ואילו בתום פלש מקרית־אתא הקטין את המאזן בשער בדקה ה־61. שתי הקבוצות הפגינו יכולת לא משכנעת ולפחות מבחינת האלוף ניתן לומר, כי הדבר נבע מהופעתו בהרכב שחסר כמה מכוכבי הקבוצה. המשחק היה במג־רש הכח [illegible].

הפועל פתח-תקוה — א.ס. לזרוס 0:5

הפועל פתח־תקוה לא התקשה ל־הביס את קבוצת א.ס. לזרוס בשיעור 0 : 5. בשלל השערים התחלקו יעקב רובינשטיין (2), גבי רוזנבורן (2) ודב רכלר. 2000 צופים חזו במשחק שהיה בחולון.

הפועל באר-שבע — הפועל חדרה 2:2 (1:2)

מאבק שקול במרבית שלביו, כש־רק פה ושם התעלו שחקני באר־שבע על אורחיהם מחדרה נסתיים בשוויון 2:2, למרות שהפתיחה הסו־ערת של באר־שבע הביאה ליתרונה בשיעור 0:2 בדקה ה־23.

השער הראשון נכבש בדקה ה־14 על־ידי נומה שניצל כהלכה מסירה טובה של ברעם. 9 דקות לאחר־מכן בעט אליהו קרן לזכות באר־שבע, בן דור המשיך להתבת כשער ההדה וקבע 0:2.

דקה לפני ההפסקה הצליח אורצי מ־חדרה לצמצם ל־1:2 בבעיטת עונ־שין מ־18 מ'. בדקה ה־63 פרץ יע־קובובסקי לבדו, חלף על פני מגיני באר־שבע, ובעוד מוסקוביץ יוצא לקראתו, בעט יעקובובסקי לרשת. שתי הקבוצות הופיעו בהרכבים מל־אים. שפט לויה לעיני 3000 צופים באיצטדיון העירוני בבאר־שבע.

הפועל לוד — מכבי הרצליה 0:1 (0:0)

השער: גנדורה בדקה ה־64. שפט בן־עמי, 1000 צופים, בהרצליה.

הפועל אפיקים ניצח אתמול באליפות הבין־מחוזית של הפועל, במשיכת חבל, שנערכה בבית ברל בהשתתפות כ־350 מתחרים מ־6 מחוזות בארץ.

בעיטה חפשית

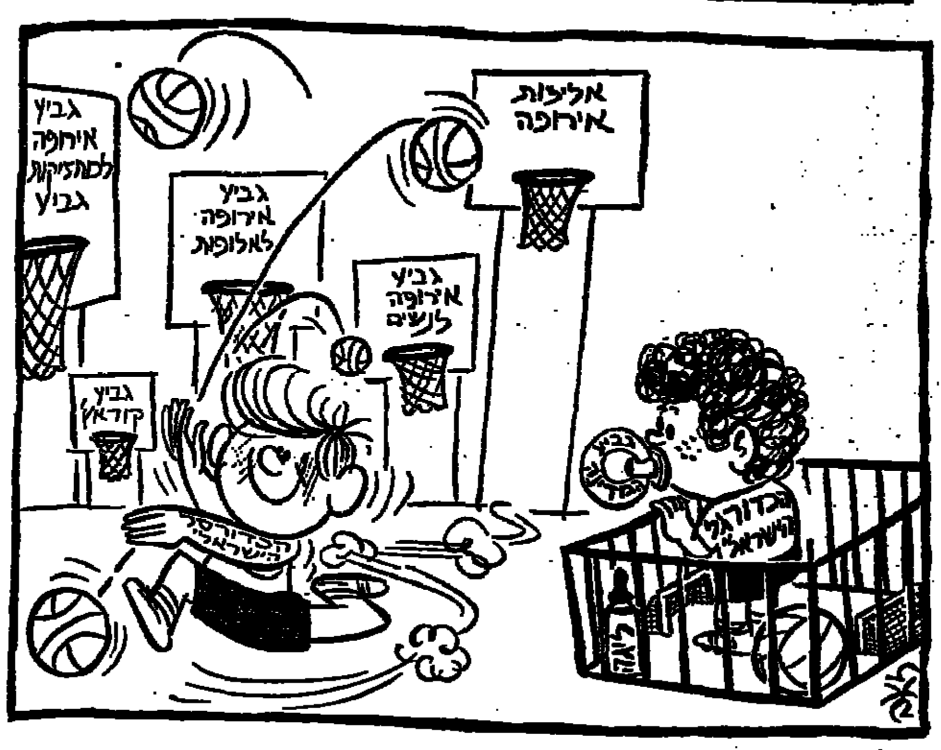

הצלחה ישראלית ראשונה באליפות אירופה בכדורסל

נצחון 80:85 על רומניה במיפגן מזהיר של לייבוביץ

כדורסל

מאת שאול איזנברג, שליח „ספורט הארץ" לספרד

ברצלונה, 29 (מיוחד ל„ספורט ה־ארץ"). באורי לייבוביץ הציג בליל־שבת בבארצלונה את משחקו הטוב ב־יותר בנבחרת הישראלית. יכולת ה־שיא של הכדורסלן דק הגיזרה בן ה־27 הצעידה את ישראל לנצחונה הראשון באליפות אירופה, בשיעור 80:85 על נבחרת רומניה, לאחר שהרומנים נהנו מיתרון 6 נקודות ב־הפסקה (45:39). היה זה פיצוי על המאמץ, לאחר ש־24 שעות קודם לכן נכנעה ישראל לצ'כיה 92:89 בתום הארכה.

10 דקות לפני הסיום לא היה מצב הרוח בנבחרת הישראלית מרומם. ה־רומנים הוליכו ביתרון 8 נקודות, אולם אז נטל לידיו לייבוביץ את ה־רסן ובתצוגה אישית מזהירה השווה את התוצאה, מוטט את הרומנים, והוביל את ישראל בנצחון מרשים. טבעי הדבר שבהשמע שריקת הסיום התנפל כמעט כל המחנה הישראלי על כדורסלן זה, ומחץ אותו בחיבו־קים ובנשיקות נרגשות.

המיפגן של לייבוביץ ומשחקו המ־שובח של בועז יאנאי — עד ליציאתו בחמש עבירות בדקה ה־29 — וכן יכולתם הטובה של ג'יק אייזנר ומיקי ברקוביץ, חיפו על יכולת אישית ירודה של טל ברודי, שמואל אבישר, חנן קרן, גבי נוימארק ואיתמר מרזל.

שמירה לוחצת יעילה

רוח הלחימה היא שהקנתה ליש־ראל את הנצחון על אחת הנבחרות שהוגדרה לפני המשחקים כמועמ־דה להיאבק על המקומות 1—4. הפע־ם הצליחה שיטת השמירה הלחוצה שסיגל לנבחרת המאמן אברהם חמו. שמירה זו, אף שחשפה „חורים" ב־הגנה, הוציאה את הרומנים משיו־וי משקלם ובדקות הסיום המרתקות חטפו שחקנינו כדורים רבים והותירו את יריביהם נדהמים וחסרי אונים.

למען האמת ייאמר, כי הנבחרת הרומנית נתנה את הטון במגרש זמן רב יותר. שני כוכבי טיאוה בוקורשט — כראו ואוצ'ילק — עשו שמות מתחת לסל הישראלי. [illegible] 10 דקות לסיום נראה היה הנצחון הרומני בלתי־נמנע — אלא שאז, במצב של 57:69 לרומנים, החל ה„קונצרט" המסחרר של לייבוביץ. כדורסלן זה השווה את התוצאה ל־71:71, קרן היצרה ל־73:73, [illegible] השווה ל־75:75 ולייבוביץ הקנה יתרון ראשון לישראל במחצית השניה — 75:77.

הרומנים עוד צימצמו ל־76:78, [illegible] לייבוביץ העלה את ישראל במיבצעי סולו ליתרון 76:81, [illegible] דקות לסיום. זה הספיק כדי [illegible] יוכל לעשות מעתה [illegible] ככל העולה על רוחו, על מנת [illegible] משמירת הלחץ הרומנית להת[illegible] את מטרתה ולשנות את התוצאה, מה עוד שאבישר כבר העלה את היתרון ל־78:85 והבעק הרומני יכול היה להעמיד בסיום את [illegible] הישראלי על 80:85.

קודם לכן התנהל, במחצית הראשונה, מאבק הפכפך. ישראל הוליכה 4:8, 0:4, הרומנים עלו ליתרון 16:[illegible] אחר־כך שוויון 20:20 ו־29:30 לישראל. 35:35 ו־37:39 לישראל, אך [illegible] איפשר לרומנים לסיים המחצית הראשונה ביתרון 39:45.

הצלחה בקליעות עונשין

הרומנים נהנו מיתרון עד ל[illegible] ה־30, שבה גרם לייבוביץ למיפנה הדרמטי. הם הובילו 49:55, 59:67 — ואז החל המיפגן [illegible] של לייבוביץ.

במהלך המשחק המתוח [illegible] ביצעו כדורסלני ישראל 33 עבירות. יגאי, קרן וברקוביץ יצאו בחמש עבירות. הרומנים ביצעו רק 24 עבירות, ורק שחקן אחד שלהם יצא [illegible] חמש עבירות.

עם זאת יצויין, כי במחצית השניה היה לישראל אחוז קליעות מצוין בעונשין, וזה למעשה מה שהכריע לה את הנצחון. במחצית זו [illegible] ישראל 16 מ־16 בעונשין [illegible] ניצלנו 19 מ־22 קליעות עונשין, כשלייבוביץ מנצל את כל 8 קליעות העונשין שלו.

2000 צופים חזו במשחק, בהם [illegible] ראלים רבים שהניפו דגלי תכלת לבן, עודדו את הנבחרת בהתלהבות ומיהרו לחדרי־ההלבשה לאחר [illegible] הסיום, כדי להודות לנבחרת [illegible] הגדול.

קלעו לישראל: באורי לייבוביץ [illegible] נקודות, בועז יאנאי 14, ג'יק אייזנר [illegible] מיקי ברקוביץ 9, חנן קרן 8, [illegible] ברודי 6, שמואל אבישר 4, איתמר מרזל 4, גבי נוימארק 2. כן [illegible] גור ברדזה, כששיחק מעט ולא [illegible] לרומניה: כראו 26, אוצ'ילק 23, [illegible] בק 13, דיאקונסקו 8, פופה 6, [illegible] צ'אמבינו 2. המשחק נוהל [illegible] על־ידי השופטים ריצ'ו (ארה"ב) ומבידר (צרפת).

מיכאל ברקוביץ מנתר וקולע לסל הרומני באליפות אירופה בבארצלונה, במשחק בו ניצחה ישראל בליל־שבת 80:85.

יתרון 77:81 על צ'כיה לא הספיק לישראל

יגאי החטיא קליעות עונשין ולייבוביץ איבד כדור גורלי לפני הסיום ✱ הצ'כים ניצחו 89:92 בהארכה

מאת שליח „ספורט הארץ" לספרד

ברצלונה, 28 (מיוחד ל„ספורט ה־ארץ"). המזל לא האיר פניו לנב־חרת הישראלית בהופעת הבכורה ש־לה כאן, כאשר התמודדה עם נבחר־תה של צ'כיה בבארצלונה. 2 דקות ו־4 שניות לפני הסיום החזיק הדרה לוח התוצאות החשמלי על יתרון ישראלי 81 : 77. אולם בתום 40 ה־דקות נרשם שוויון — 81 : 81. בהאר־כה לא עמד לה כוחה של הנבחרת הישראלית והנצחון נשמט ממנה. ה־צ'כים ניצחו 92 : 89.

היה זה אחד המשחקים המרתקים והמשלהבים שידעה נבחרת ישראל במשחקי אליפות אירופה. לאחר מח־צית מאוזנת, שהסתיימה ביתרון יש־ראלי (37 : 38), הוליכו הצ'כים 4 פעמים אחרי ההפסקה ביתרון בן 9 נקודות, אולם שחקנינו השוו בתנו־פה ועלו ליתרון מבטיח 2 דקות מה־סיום.

ההחמצות של יגאי

אלא שהמזל, כאמור, לא האיר פניו לחניכיו של אברהם חמו. כ־אשר נותרה דקה לסיום והצ'כים צימצמו ל־81 : 79 לישראל, עמד בו־עז יגאי בפני קליעת שני כדורי־עונ־שין. לו ניצל כהלכה אחת משתי הקליעות, כנראה היה מובטח לנו ה־נצחון. אולם יגאי, שהיה אחד מ־כוכבי הנבחרת, נכשל פעמיים ובח־צית הדקה לפני הסיום השוו הצ'כים ל־81 : 81.

20 שניות מהסיום איבדו הצ'כים כדור והישראלים יצאו להתקפה אח־רונה. אבל ב־3 השניות האחרונות נכשל באורי לייבוביץ בנסיון פריצה לסל, איבד את הכדור ובזמן שנו־תר לא שונתה התוצאה. בהארכה היו הצ'כים טובים יותר, ניצלו את ההלם בו היתה מצויה הנבחרת הישראלית והוליכו כל העת.

טל ברודי היה השחקן הבולט ב־יותר בנבחרת הישראלית. הוא קלע ממצבים קשים, הציג יכולת משכנ־עת בכל הזמן ששיחק. לייבו־ביץ הצטיין בניהול המשחק ובקלי־עותיו. יגאי הציג יכולת מעולה ב־עיקר במחצית השניה.

ג'יק אייזנר פתח היטב אך ביצע עבירות במהירות מתחילה. גם כאשר חזר, לא הפסיק לשחק רבות עד ש־יצא ב־5 עבירות. ברקוביץ היה מ־צוין בדקות שישראל צימצמה את פער 9 הנקודות, אולם בהארכה ש־חק כדורסלן זה ברשלנות ובפזיזות, ואיבד שני כדורים גורליים. ביכ־ולת פגום את שמואל אבישר, שכדו־ריו נבעו תמקו מהסל, בעוד שאית־מר מרזל וגבי נוימרק לא הצליחו למצוא את יכולתם הרגילה. חנן קרן הוכנס והוצא פעמים רבות על־ידי המאמן, אך כל הנסיונות לאוששו לא הועילו והוא הירבה להחטיא. צבי עבבור שיחק מעט מאד.

סיום הפכפך

הצ'כים פתחו בתנופה (0 : 6), אך לייבוביץ השווה ל־12 : 12. הישרא־לים הרבים שנכחו באולם, בין 2000 הצופים, עודדו את נבחרת ישראל והשוויון נמשך (20 : 20). הצ'כים ברחו שוב — 24 : 30, אך ישראל עלתה ליתרון ראשון (32 : 30) בדקה ה־15. הצ'כים עוד הוליכו 35 : 34 ובמצב של 38 : 35 לישראל, החטיא יגאי לבדו מתחת לסל. 38 : 37 ל־ישראל בהפסקה.

במחצית השניה התהפכה הקערה על פיה — 43 : 38 לצ'כיה, ובהמשך גדל יתרון הצ'כים עד ל־9 נקודות — 53 : 44, 55 : 46, 57 : 48, 65 : 56. במצב זה עברה ישראל לשמירה לו־חצת וצימצמה עד כדי 73 : 70 ל־צ'כיה. ברקוביץ, בקליעת עונשין ו־סל, קבע 73 : 73 ויגאי קבע יתרון ישראלי ראשון במחצית השניה — 75 : 73. 75 : 75 ושוב יגאי — 75:77. ברקוביץ העלה ל־79 : 77, לייבו־ביץ קבע 81 : 77 ואז בא הסיום ה־דרמטי, בו הצליחו הצ'כים להשוות. בהארכה קבע בוברובסקי 83 : 81. יגאי השווה ל־83 : 83, ברודי הש־ווה ל־85 : 85, אך הצ'כים עלו ל־90 : 85 ולייבוביץ רק הצליח להקטין ל־90 : 87. נצחון צ'כי בסיום — 92 : 89.

קלעו לישראל: טל ברודי 23, בא־רי לייבוביץ 19, בועז יגאי 16, מיקי ברקוביץ 9, ג'יק אייזנר 8, שמואל אבישר 6, חנן קרן 4, גבי נוימרק 2, איתמר מרזל 2. לצ'כים הירבו לקלוע: זידק 23, פוסט 23, קוס 18, בוברובסקי 18. את המשחק ניהלו כהלכה שופטים מאיטליה ומיוגוס־לוויה.

לבני המושבים

בחודש ינואר 1974 יפתח במדרשת רופין

קורס מכנאים לתעשיה ומנהל

מגמה רכוז משק מושבי.

לקורס מתקבלים בני מושבים בוגרי תיכון עיוני או חקלאי.

פרטים והרשמה:

א. המחלקה להכשרת פעילים במושבים רח' ד' ביתן 11 הקריה תל־אביב.
ב. רכזי התנועות המושביות
ג. רכזי דור ההמשך

הקורס מתוכנן מאורגן ומתבצע ע"י

משרד החקלאות — משרד העבודה
שרות ההדרכה והמקצוע — המכון הממשלתי להכשרה טכנית
המחלקה להכשרת פעילים במושבים
הסוכנות היהודית המחלקה להתיישבות
הועדה הבין מושבית

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

חל טעם

משרד התחבורה יערער על פס"ד שלסיירי בטיחות אין מעמד חוקי

מאת סופר „הארץ" לעניני תחבורה

משרד־התחבורה עומד להגיש עוד היום ערעור על פסק־דינו של שופט השלום בתל־אביב, מר אליהו וינוגרד, שבו קבע כי סיירי הבטיחות אינם עובדי ציבור לפי החוק, אין להם מעמד משפטי ד־דין הוראותיהם כדין של אדם פרטי. לכן גם זיכה נהג מאשמת תקיפה סייר בטיחות וסירוב ל־השמע לו.

נודע כי משרד־התחבורה יטען ב־ערעור כי לסייר הבטיחות מעמד של עובד ציבור בתוקף החוזה שנחתם עמו להעסקתו, ולכן גם תקנות סיי־רי הבטיחות הם בתוקף משפטי.

פסק־הדין של השופט וינוגרד ני־תן ביום ד' ומשרד התחבורה יגיש את הבקשה לערעור כבר היום תוך בקשה לדיון מידי, כדי לאפשר ל־סיירי הבטיחות להמשיך ולמלא את תפקידיהם ללא תקלות.

מבצע משותף של אילן וחבי שמג־ר

מבצע משותף של אילין (איגוד ישראלי למען ילדים נפגעים) וחב־רת שמג־ר, בסיסמה „התמורה שב־תרומה", ייערך לקראת חג הסוכות. במסגרת מבצע זה, כל בעל רכב שיתרום סכום של 5 ל"י לאילין, העניק לו חברת שמג־ר תעודה מנוי חינם לתקופה של 30 יום, החל בערב סוכות. התורם יהיה זכאי ליהנות מכל שירותי החברה, לרבות גרירה, עזרה בדרכים, התנעת רכב וכדומה ללא הגבלה.

איגוד הרוקחים מאיים בנקיטת אמצעים

מרכז האיגוד הארצי של הרוק־חים בוועד־הפועל של ההסתדרות הביע מורת־רוח כי העכבים בחתי־מת הסכם העבודה לשנים 1972—1974.

המזכיר הארצי של האיגוד, מר חיים ברשי, הבהיר כי ההצעות ש־הוגשו על־ידי המעסיקים אינן מספ־קות את דרישות הרוקחים השכירים, בייחוד בתקופה של חוסר מוּשוע ב־רוקחים.

המרכז סיכם פה אחד להסמיך את נציגיו במזכירות הארצית לנקוט ב־צעדים ובאמצעים אירגוניים, אם לא ייחתם הסכם העבודה החדש עוד השבוע.

אזכרה לאריה שנקר ז"ל

היום ב־4.30 אחה"צ תיערך בבית העלמין הישן (ברחוב טרומפלדור) בתל־אביב אזכרה לאריה שנקר, נשיאה הראשון של התאחדות ה־תעשיינים בישראל, במלאות 14 שנה לפטירתו.

בשעה 3.45 אחה"צ יתאספו מו־קירי זכרו בבית אלמנתו כדי לשמוע דו"ח על פעולת האפוטרופסים לעז־בון המנוח.

יומן מערכת הבחירות

המערך קבע רשימתו לעת"א: להט תיגבר רשימת הליכוד

הערב ב־9 — מועד סופי להגשת הרשימות ✶ נמשך המאבק במפד"ל ✶ מסתמן הסכם בין הפנתרים וחז"צ

מאת יהודית וינקלר, סופרת „הארץ" בתל־אביב

המשך המאבק על ראשות רשי־מת המפד"ל בין אברהם בויאר לעו"ד חיים בסוק; פעילות קדח־תנית של הרגע האחרון, שהוכתרה בהצלחה חלקית, לתגבר את רשי־מת גח"ל־ליכוד על־ידי צירופו של ח"כ אברהם שכטרמן והסתמ־נות הסדר בין הפנתרים השחורים לבין חזית צעירים בדבר הופעה ברשימה מתופתפת, מאפיינים את שלב הגמר בהרכבת הרשימות ל־מועצת עיריית תל־אביב שמועד הגשתן הסופי הערב ב־9.

ביום ד' אישרו מוסדות המערך את רשימת מועמדיו בתל־אביב: יהושע רבינוביץ, משה קשתי, שרגא קטמר, אליהו שפייזר, יצחק פנאי, חייקל רמות, יוסף גבע, זאב ויינר, יוסף הלד, לילי מנחם, חיים יעקבלביץ, נתן וולוך, נחום רז, אליעזר מטלון, קלון זכריה וחיים סרור. בעלים את הרשימה במקום ה־61 וה־62 יצחק רבין ושמעון פרס. ב־13 המקומות הראשונים של המערך, כבמספר נציגיו במועצה היוצאת, מצויים, איפוא, 5 מועמדים חדשים. המאבק על המקום השני אחרי מר רבינוביץ הביא אל צמרת הרשימה את מנכ"ל חברת צ"ים, מר משה קשתי. דובר מטה ההסברה של המערך מר יוסף שריד אמר אמש בתשובה על שאלה, כי מר קשתי לא יעזוב את עבודתו בצ"ים. מר אליהו שפייזר הוצב מלכתחילה במקום החמישי אולם הצליח לקדם עצמו למקום הרביעי לאחר שנכשל במאמציו שהולד עם התפטרותו של אריאל עמיעד, לזכות במקום השני אחרי יהושע רבינוביץ.

פנים חדשות

מר יצחק פנאי, מרפ"י בא במקומו של מר יוסף נחמיאס. מר יוסף גבע, נשיא חברת שופרסל, שהופיע באחד רונה במסגרת גוף המכבה עצמו בלתי מפלגתי — אוחזים תומכי רבינוביץ — הוצב במקום הז' הנחשב לכתועמד במעט ודאי למשרת סגן ראש עיריה (אם יעלה בידי המערך לשוב ולהר־כיב קואליציה). נציג חדש נוסף, נתן וולוך (המשמרת הצעירה) מי שכיהן כראש לשכתו של יהושע רבינוביץ, הוצב במקום ה־12 ואחריו ברשימה דמות חדשה נוספת, נחום רז מוסיבת רפ"י. את רשימת המערך עזב בין היתר, לאחר 18 שנה, מר זאב שנקר.

תיגבור לליכוד

בשלושת ימי החג היתה פעילות קדחתנית בסיעת גח"ל־ליכוד. לאחר שנודע הרכב הרשימה של הסיבת חרות, פתח מר שלמה להט בצעדים לתגבר אותה לבל תשאר (כדברי אחד מראשי הליברלים) „ליגה ד' ". בשיחות בין ראשי הליברלים שלמה להט ודוד קיפמן עם ח"כ אברהם שכטרמן, נתן הלה הסכמתו לרוץ כמס' 2 אחרי להט. אף כי רשימת חרות כבר אושרה על־ידי הוועדה המוניציפלית העליונה, נפגש מר להט עם ח"כ מנחם בגין וביקש את התערבותו לצירופו של ח"כ שכטר־מן. בשיחה זו הבהיר מר להט את הסתייגויותיו מהעמדת יגאל גריפל במקום השני. ערב החג נערכה ישיבה נוספת של הרגע האחרון בחרות, בה פלה בידי מר יגאל גריפל לזכות ברוב המבטיח לו את ראשות רשי־מת חרות. בתכנון זה יצא מהרשימה עו"ד אברהם באמן. הוא הסכים לפ־נות את מקומו לח"כ שכטרמן, אך החזית של גריפל תמרנה למקום זה את מר דוד שטרן, נשיא איגוד ה־קבלנים, שנכנס למירוץ ברגע האח־רון, לאחר שהוצב במקום לא ריאלי לכנסת. בימי החג, עזב הופעל מצד הליברלים לחץ על ראשי חרות לש־נות את הרכב הרשימה.

כעמד בכיר

אמש כונסה ישיבה נוספת של הוועדה המוניציפלית העליונה של חרות. התוצאה: מר גריפל הצליח לשריין לעצמו את מקום הבכורה, אולם במקום החמישי הוצב ח"כ שכ־טרמן (מקום 12 ברשימה הכללית) ובכך סבורים הליברלים, הובטח לו מעמד בכיר בהנהלת העיריה אם יע־לה בידי שלמה להט להרכיב את הקואליציה העירונית. הרכבה הסופי של רשימת גח"ל־ליכוד הוא איפוא: שלמה להט, יגאל גריפל, דוד שיפמן, דוד שטרן, שרה דורון, אריה קרמר, צבי רגר, עו"ד חיים ליפקין, דוד יוסן, חיים טסה, יצחק כספי, ח"כ אברהם שכטרמן, עו"ד יצחק מוריץ, מיכאל קליינר, ראובן ויטלה ובן־ציון יהודאי.

דיונים במפד"ל

במפד"ל נמשכים הדיונים לקבי־עת ראש הרשימה, בעוד אברהם בו־יאר פועל במקביל לקבלת מקום הבכורה גם להקמת חזית דתית אל־טרנטיבית עם אגודת ישראל — פוע־לי אגודת ישראל. לפי שעה מסתמן רוב למועמדותו של עו"ד חיים בסוק כראש הרשימה. צעירי המפלגה עומ־דים להכריע הערב על עמדתם.

חז — חזית צעירים — פותח במגעים עם הפנתרים השחורים להו־פיע ברשימה משותפת, כפי הנראה מתוך חשש כי לא יעלה בידם לעבור את אחוז החסימה. במקום הראשון מוצע נציג הפנתרים דוד הוקיה, אחריו עו"ד חיים משגב מחזית הצעי־רים.

הליברלים מזהירים חבריהם מפני רשימות עצמאיות

(ע). — יו"ר המחלקה המוניצי־פלית של המפלגה הליברלית מר נ. מטלון, הסביר כי כל חבר של המפ־לגה שלא ירוץ לבחירות ברשויות המקומיות במסגרת הליכוד יוצא מ־שורות המפלגה. בהתייחסו לאפשרות שחברים במפלגה הליברלית ילכו ב־רשימות משלהם, אמר מר מטלון, כי לחברים אלה הזכות לערער בפני מוסדות המפלגה, אולם אם לא יתי־קבלו ערעוריהם, עליהם לקבל את דין המפלגה וללכת בשורותיה לבחי־רות, כלומר בשורות הליכוד.

„עריפת ראשים" בהמפד"ל בירושלים

גדעון אלון סופר „הארץ" בירו־שלים, מוסר:

סגן ראש עיריית ירושלים הרב שאר־ישוב כהן לא יעמוד בראש רשימת המפד"ל בבחירות המוניצי־פליות לעיריית ירושלים. הרב כהן הודיע, בתגובה על כך, להופיע ב־רשימה נפרדת „דגל ירושלים", ב־בחירות הקרובות. לדבריו הוליט על כך כבטוי למורת רוחו על הרכב הרשימה המוצעת שבה נבחרו ה־מועמדים לא לפי כישוריהם אלא לפי השתייכותם הסיעתית. נודע כי בראש רשימת המפד"ל לעיריית ירו־שלים יעמוד מר ישראל ליפל, מכיר סיעת רפאל, שהוא פקיד במימשל הצבאי.

כן נודע שאמש נעשו נסיונות על־ידי שר הפנים ד"ר יוסף בורג ומר יצחק רפאל, לתווך בין הרב כהן והסיעות השונות במפד"ל. הוצע ש־הרב כהן יעמוד בראש הרשימה — אולם אם המפד"ל לא תזכה ב־4 מנדטים בבחירות המוניציפליות (כ־יום למפד"ל 3 מנדטים) הוא יתפטר מתפקידו. הרב כהן דחה הצעה זו.

הוגשו רשימות לעיריית רמת־גן

מאת א. קרן סופר „הארץ"

לוועדת הבחירות לעיריית רמת־גן (מר יונה איתן יו"ר, מר יואל פרנקל קצין הבחירות ומר דב קליין מז־כיר) הוגשו בערב החג שתי רשי־מות. הרשימה הראשונה הוגשה ל־וועדה מיד עם פתיחת מועד הגשת הרשימות כאשר התייצבה בפניה רשימת רק"ח שהגישה רשימה בת שמונה מועמדים (המינימום הדרוש) בראשות מר יעקב סוחייק ועו"ד פליציה לנגר.

סמוך לשעת נעילת המועד הרא־שון לקבלת הרשימות (המועד השני והאחרון — היום) הופיע בפני הוע־דה הרב יצחק אשכנזי, שביקש לה־גיש רשימה בשם „מרכז האר"י — כנסת ישראל מלכות יהודה ויש־ראל" ובה מועמד אחד בלבד — הוא עצמו. הרב אשכנזי בקש מה־וועדה להכיר ברשימתו כרשימה יו־צאת, אחרי שהגיש רשימה כזו ב־בחירות הקודמות ולהכיר ברשימת תומכיו בעבר כתומכיו בהווה. בק־שתו נדחתה אחרי ויכוח ארוך.

ועדת הבחירות תקבל היום רשי־מות בין השעות 15.00 ו־21.00.

תוסל הסכסוך ברשימה החרדית בבני־ברק

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

הסכסוך בין שני פלגי הרשימה ה־חרדית בבני־ברק — אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל — הוסל, אח־רי שמר שמואל ויינברג (פא"י) ביטל את החלטתו להופיע ברשימה נפרדת, כנראה בהתערבות האדמו"ר מגור. מר ויינברג יופיע ברשימת הליכוד החרדי. בראש רשימה זו בבחירות לעיריית בני־ברק יופיע מר שמעון סירוקה, לשעבר ראש עיריית בני־ברק. לפועלי אגודת ישראל הוקצו המקומות 2 ו־5 (וכנראה גם 7). מר ויינברג כיום סגן ראש עי־רית בני־ברק וראש העיר לשעבר יופיע במקום השני והרב בנימין שמואל פרידמן פא"י במקום ה־חמישי. במקומות 3, 4, ו־6 יופיעו לפי אותו סדר הי"ה יצחק מאיר, א.ת. הרשקוביץ ומשה אירנשטיין. לגוש החרדי ששה מקומות במועצת העיריה היוצאת.

שר העבודה של גרמניה המערבית סיים בקור של ארבעה ימים

(ל.ע.מ.). „התרשמתי מאד מן ה־פיתוח הנרחב בארצכם והיו לי שי־חות מועילות עם ראש הממשלה, עם שר העבודה ועוזריו ועם שר־החוץ של ישראל" — אמר אמש מר ואלטר ארנדט, השר הפדראלי ל־ענייני עבודה וסעד של גרמניה ה־מערבית בהפרדו מארחיו בשדה התעופה בלוד, עם שובו לארצו ב־תום ארבעת ימי ביקורו בישראל כאורחו של שר העבודה מר יוסף אלמוגי.

„אמסור דרישת שלום לבית ל־קנצלר וילי ברנדט מראש ממשלתכם ואדאג לחזק ולהרחיב את הקשרים שהצלחנו לקשור עם השרותים של הבטחון הסוציאלי. יכולים אנו ללמוד זה מזה ולהועיל אחד לזולתו ושמח־תי לשמוע על התקדמותכם בתחום זה".

לפני פרידתו הזמין השר ארנדט על המסגרת לשר העבודה של ישראל לבקר בגרמניה.

את היום האחרון לבקורו בישראל הקדיש השר ארנדט לביקור במצדה ובבאר־שבע.

שזר: „ניכסון וקיסינג'ר ידידים גדולים שלנו"

(ע). — „נשיא ארה"ב מר רי־צ'ארד ניכסון ושר־החוץ החדש ש־לה הפרופ' הנרי קיסינג'ר הם שני ידידים גדולים שלנו. מעולם לא היו לנו ידידים כאלה בוידה הבינ־לאומית" — אמר בערב החג נשיא המדינה לשעבר, מר זלמן שזר, ב־קבלת פנים שערך בביתו בירוש־לים למשלחת של אנשי מועצת פו־עלי ירושלים שבאה לברכו לשנה החדשה. במשלחת השתתפו מזכיר המועצה מר דוד איילון, חבר המז־כירות מר יוסף בלברג ודובר המו־עצה מר ישראל כהן. מר שזר אמר כי לשבחו של מר ניכסון יאמר שכל מה שהוא הבטיח לנו הוא קיים וזו תכונה מבורכת של נשיא המע־צמה הגדולה בעולם. בסיכום דב־ריו הביע הנשיא לשעבר משאלה כי בשנה החדשה תמשיך המדינה להת־פתח ולשגשג ־וביקש להעביר את ברכתו האישית לכל בית ישראל.

(ע). שולמית פולדה, בת 20, מ־שלומי, מתה ביום ד' בבית החולים הממשלתי בנהריה, כתוצאה מכויות. האשה הציתה עצמה יומיים קודם ל־כן בנסיון להתאבד. היא סבלה מ־כאון נפשי.

זכרוני: „קול לשולמית אלוני — קול למערך"

„עם כל הסימפטיה האישית שיש לי לשולמית אלוני, שעמדותיה בבר־שאי זכויות אורח הדמוקרטיה היו קרובות לשלנו (באותה המקרים ב־הם העזה לנקוט עמדה) הרי הופעתה הנפרדת בבחירות גורמת לפילוג גר־סי של מחנה זכויות האורח הדמוק־רטיה. זו טעות פוליטית המורה מ־צידה" — אמר עו"ד אמנון זכרוני בכנס פעילי מרי (העולם הזה — כוח חדש) בתל־אביב.

„הבוחר יצטרך לשאול את עצמו אם להת את קולו למרי או לשולמית אלוני, שהקימה את רשימתה חמש דקות לפני שתים־עשרה, לאחר ש־התברר לה שלא תכלל במקום ריאלי ברשימת המערך. רשימות המוק־מות כמעשה נקם אישי אינן מהוו־קות בדיוק כלל מעמד. גבי אלוני הכריזה שלא פרשה מן המערך, ואם תבחר תחזור מן הסתם לסיעת האם, בדיוק כפי שעשה בשעתו ח"כ אבי־זוהר. קול לאלוני הוא בסופו של דבר קול למערך למרות הברוגז ה־זמני" — סיים עו"ד זכרוני.

אדי מלכה: הזמנה למלחמת אחים

בתוג־בית שנתקיים בשכונת שפי־רא בתל־אביב בערב שבת, אמר מר אדי מלכה, מנהיג תנועת כחול לבן, כי „הציבור הישראלי נמצא בתקופה הסטורית מחד הרת אסון מאידך. הסטורית באשר זה הוא הזמן הרא־שון בתולדות הקמת המדינה שיש סי־כוי של ממש לנציגות של עדות ה־מזרח במוסד המחוקקים הישראלי. הרת אסון, באשר צריך להיות ברור שאם לא יהיו נציגים אמיתיים של העני בכנסת השמינית תהיה זו הזמנה גלויה וברורה למלחמת אחים אחרי הבחירות".

בועדת המצע של המערך מוצעים שינויים במדיניות הבניה עבור זוגות צעירים

(ע). ישנו הקריטריונים לפיהם נקבעת זכותם של זוגות צעירים ל־היכלל בתכניות משרד השיכון, כך שתהיה יותר גמישות במתן זכאות לזוגות הנזקקים לפתרונות־דיור — הוחלט אתמול בישיבה של ועדת ה־מצע של המערך.

שר־התחבורה מר שמעון פרס, טען שיש לנהל את מדיניות הבניה לזוגות צעירים על־פי שיקולי פיזור האוכלוסיה. את הבחנת הזוגות הציע לבצע על־ידי מתן סיוע ממשלתי מתאים.

שר־המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב הציע, כי הבניה הממלכתית לעולים תכוון תוך מגמה להפנות את רוב העולים לערי הפיתוח.

השר צדוק, שאי אפשר לתכנן פי־זור אוכלוסין בלי לכוון את האוכ־לוסיה לאזורי־פיתוח. הוא טען כי כשם שמכוונים עולים להשתכן במ־קומות שונים בארץ, כן צריך לכוון גם שכבות אחרות באוכלוסיה.

בקשר לכך העיר כי בפרברי תל־אביב יושבים זוגות צעירים רבים בתנאים טובים מאוד.

שר־השיכון מר זאב שרף הציע ל־הדגיש במצע, כי יובטח גידולה של ההתישבות בקיבוץ ובמושב.

בעוד 21 ימים

תוכלו לתפוש שלוה באחד מחדרי האורחים המהודרים לאכול כאוות נפשכם במסעדת הגריל „קניון הנחושת" וללגום משקה משובח בבר „תרשיש"

כל אלה במלון לרום אילת

להזמנת מקומות במלון: טלפנו או כתבו

מלון לרום אילת

ת.ד. 555, אילת, טל 059-4111

בקרוב יפתחו מגרשי טניס למשחק יומם ולילה

וכן מעדון בריאות וסאונה

בואו ללרום בסוכות — הזמינו מקום כבר עכשיו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, גת־לכיש

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת מקומית הנקראת: „שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת מקומית מס' ר/292 אזור התעשיה קרית גת — שינוי יעוד ממבנים בני 4 קומות למבנים בני קומה אחת כאזור המלאכה". שההודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים 1714, תשל"א 19.4.71, עמ' 1504.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי ועדה המקומית לתכנון ולבניה גת־לכיש, וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

י. הדיימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

י' אלול תשל"ג (7.9.73)

יקירנו

משה גלילי

איננו

הלויה תצא היום, יום ראשון ד' תשרי תשל"ד, 30.9.73 בשעה 3 אחה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

האבלים: אשתו: צפורה גלילי
בנו: ישעיהו גלילי
כלתו: רות גלילי
נכדותיו
וכל בני המשפחה

שר המשפטים
היועץ המשפטי לממשלה
המנהל הכללי
פרקליט המדינה
ועובדי משרד המשפטים

משתתפים בצערו של

מר יצחק גרבלי

פרקליט מחוז חיפה והצפון

על פטירת אביו

שמואל ז"ל

אסתר עגנון

בת ר' שמשון מרקס

אלמנת הסופר ש"י עגנון

נפטרה ביום ב' של ראש השנה תשל"ד

הלויה תצא היום, ד' בתשרי תשל"ד, 30.9.73, בשעה 4 אחה"צ מבית ההלויות בסנהדריה בירושלים.

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה בשיבה טובה של יקירתנו

שפרה גיטל צימקין ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום ראשון, ד' תשרי תשל"ד (30.9.73) ברחובות.

נפגשים בשעה 4 אחה"צ ע"י שער בית העלמין החדש.

משפחות: גיל־אב
אופנהיימר
אפשטיין
גרינבלט
א. רוקח

יקירנו

פנחס בן שלמה סגל

יליד משמר־הירדן ומראשוני נתניה

נפטר במוצאי ראש השנה

הלויתו תצא מביתו במושב אודים היום, יום ראשון ד' בתשרי תשל"ד (30.9.73) בשעה 3.30 אחה"צ ויובא למנוחות עולם באחוזת קבר בני־שם (בבית העלמין הישן) ברח' פתח תקוה בנתניה בשעה 4.00 אחה"צ.

המשפחה המתאבלת

רעיתו: צפורה לבית דנקנר
אחיו: משה
בניו: מאיר ודב
בתו: דפנה ובני ביתה
ומשפחות: דנקנר
ובית עובד בן־עמי

נפלה עטרת ראשנו

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו של

חבר־מייסד ארגוננו, איש העליה השניה, בונה ירושלים, נאמן, בעל מידות נעלות

הרב - קבלן

ר' מאיר משה לוי

ההלויה תצא היום, בשעה 10.00 בבוקר, מבית החולים שערי צדק, ירושלים.

החברים מתבקשים לחלוק למנוח הדגול את הכבוד האחרון.

ארגון הקבלנים והבונים בירושלים

אנו מודיעים בצער על פטירתה של

אשתי, אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה

צפורה שביט (שטרנפלד)

לבית שפיר

ההלויה תצא היום, יום ראשון ד' תשרי תשל"ד, 30.9.73, בשעה 1 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בחולון.

המשפחה המתאבלת

בצער רב וביגון עמוק הננו מודיעים על פטירת

אמי, אחותי וסבתנו היקרה

יהודית גרוטו

אלמנת ד"ר משה גרוטו ז"ל

ההלויה תצא היום, יום ראשון (30.9.73) מבית החולים רמב"ם בשעה 10.45 לבית העלמין בחיפה (כפר סמיר).

בתה: רות שפיר ומשפחתה
אחיה: אברהם איתן ומשפחתו
נכדיה: אורית ויובל

במלאת 4 שנים לפטירת יקירנו

יצחק ברזוב ז"ל

תערך אזכרה בבית העלמין האזרחי בחולון היום, יום ראשון ד' תשרי תשל"ד (30.9.73) בשעה 4.30 אחה"צ.

נפגשים ליד השער הישן בבית העלמין.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של אבינו ובעלי

מרדכי מקס ריכטר

מנין־גרסי

ההלויה תצא היום (30.9.73) בשעה 2 אחה"צ מבית ההלויות בסנהדריה להר המנוחות.

המשפחה המתאבלת

קרת בונה עכשיו דירות יוקרה בלב תל אביב

חברת הבניה בעלת המוניטין, בונה בארץ מזה 30 שנה. ידועה ברמת בניה מעולה ואיכות ביצוע משובחת. קרת — אשר בנתה את טבעון, תל־גנים, נוף גנים, קרת השרון, קרת הרצליה ופרויקטים גדולים אחרים ברחבי הארץ, בונה עכשיו דירות יוקרה בלב תל־אביב, בבית נאות אביב.

בית נאות אביב

בנין המגורים הגבוה ביותר בתל־אביב, מגדל בן 15 קומות מגורים, מעל למבנה הקיים של 6 קומות, בקרן הרחובות אבן גבירול ושאול המלך.

הדירות

מפוארות ומרווחות, בשטח של 155 מ"ר או 180 מ"ר, בנות 5 חדרים ושרותים כפולים. כל דירה דמוית פנטהאוז, מתוכננת כיחידה נפרדת ללא מגע עם השכנים.

הגיה מובטחת בחניון בבנין.

מגורים בלב תל־אביב, מעל והרחק מהמולת העיר, בדירות מהודרות המשקיפות על נוף מרהיב.

משרדי קרת

בית נאות אביב, רחוב אבן גבירול 30
טלפון: 257455 (3 קווים)
שעות המשרד: 8.30 בבקר עד 6.00 אחה"צ
בימי ו' וערבי חג עד 12.30

אספלט מגרש החניה של מלון פנורמה על הר הזיתים בירושלים סולק ביום ד' בבוקר ממקומו על־ידי שלושה בולדוזרים שהובאו למקום על־ידי אנשי מועצת בתי־העלמין והחברה קדישא בירושלים. משטרת ירושלים שהוזעקה למקום, עצרה את שלושת הטרקטוריסטים ולאחר חקירה שיחררה אותם. המאבק סביב מגרש החניה של המלון נמשך שנים ואף הגיע לערכאות. אנשי החברה קדישא ומועצת בתי העלמין טוענים, כי המגרש הוכשר על קברים יהודיים הנמצאים במקום. הם הסתייעו במפות ובעדויות של אנשים שבני משפחתם נקברו שם. ואכן, לאחר שהוסר האספלט ניגלו שרידי קברים במקום, שהיה קודם לכן מגרש החניה של בית המלון. (צילום: ק. וייס)

גדעון אלון, סופר „הארץ" מוסר: ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, גינה בחריפות את משרד הדתות והחוגים הדתיים בירושלים, על חשיפתם של קברים, ללא רשיון, במגרש החניה של מלון פנורמה. מר קולק אמר שפעולה זו, המנוגדת לחוק, מערערת את השקט בעיר והביע פליאתו שמשרד הדתות נותן יד לביצוע עבודות בלתי חוקיות. כן ציין שמשרד הדתות אינו רגיש, כנראה, ליחסים הטובים בין יהודים וערבים בירושלים.

צפויים שיבושים במשלוחי ההדרים מנמל אשדוד

בגלל מחסור בכוח אדם, בציוד ובמקומות אחסנה

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

מחסור בכוח אדם, בציוד, ברציפים ובמקומות אחסנה — צפויים בנמל אשדוד בעונת ההדרים הקרובה, והדבר עלול לגרום לפיגור במשלוחי ההדרים לחו"ל ולשיבושים שיגרמו נזק למשתמשים בנמלים.

לסופר „הארץ" נודע כי המחסור הצפוי בכוח אדם נובע מכך שועד עובדי המפעל מנע פתיחת קורסים להכשרת עובדים מקצועיים לקראת העונה. הועד עושה זאת כמחאה על אי היענותה של רשות הנמלים לתביעות שהגיש לרשות במסגרת ההסכם הקיבוצי, ואשר אינן נוגעות לשכר.

הציוד שיחסר בעונה נובע, לדעת חוגי המשתמשים, מכך שהרשות לא הזמינה אותו בעוד מועד. שני רציפים שהפעלתם תוכננה בעונה הקרובה — לא הופעלו כיוון שלא הושלמה בנייתם בגלל המחסור במלט.

דובר רשות הנמלים אמר אמש בתשובה על שאלתי כי בעיית האחסנה בנמלים מחמירה כיוון שהיבואנים אינם ממהרים לשחרר את סחורותיהם ומבתינים להעלאת מחירים. עוד אמר כי בראשית אוקטובר מתכונן מנכ"ל הרשות לשלוח חוזר לכל היבואנים ובו דרישה לשחרר את סחורותיהם לאלתר אחרת תפונה הסחורה למחסני ערובה והיבואנים יחוייבו בהוצאות. כן נבדקת ברשות הנמלים אפשרות להעלאת תעריפי האחסנה לפני ראש־השנה כדי שהסוחרים יפנו את סחורותיהם מהנמלים.

העובדים המינהליים בנמלים שהכריזו על סכסוך עבודה, עומדים לנקוט סנקציות למחרת יום הכיפורים. הם יפסיקו לעבוד שעות נוספות ויעבדו „לפי הכללים".

עובדים אלה תובעים יישום שיטת שכר־עידוד לגביהם. המכון לפריון העבודה שבדק את הנושא הוציא מסקנות עוד בפברואר השנה, שאי אפשר ליישם את השיטה לגבי כלל העובדים המינהליים. עתה רוצה המכון לבדוק מחדש את הנושא. הרשות מסכימה לכך ואילו העובדים מתנגדים. הם טוענים, כי משך שלוש שנים סחבה אותם הרשות והיום אינם מוכנים עוד להמתין.

125 אלף עולים – בטיפול משרד הקליטה

(ע). לכעלה מ־125,000 עולים אשר הגיעו בשלוש השנים האחרונות לארץ נמצאים בתום שנת תשל"ג בטיפול משרד הקליטה.

30,000 מתוכם הם בני 18 שנה ומעלה — נתונים אלה מתבררים מתוך סקר הקליטה השוטף שנערך על־ידי משרד הקליטה והלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה. מהסקר מסתבר כי כ־87 אחוז מהעולים הגיעו לדיור קבע תוך 3 השנים הראשונות לשהותם בארץ, 58 אחוז מהעולים בני 18 ומעלה משתייכים לכוח העבודה בישראל.

בתחום ידיעת העברית נמצא כי 75 אחוז מהעולים מסוגלים לשיחה חפשית בתום 3 השנים. עם זאת מתברר, כי כ־38 אחוז מהעולים עדיין לא נפגשו בתקופה זו במפגש חברתי כלשהו עם ישראלים שאינם מארץ מוצאם. הנתונים מורים עוד, כי עיקר ההתקדמות בתהליך הקליטה של העולים בתחומי הדיור, העבודה והשפה מתבצע תוך השנה הראשונה לעלייה.

רוב העולים שלא הסתדרו בדיור קבע הם סטודנטים עולים או יחידים. בתחום העבודה נמצא כי על אף השיעור הגבוה של עולים המשתתפים בכוח העבודה בהשוואה לאוכלוסיה הוותיקה, הרי כ־5 אחוזים מהעולים מחפשים עבודה לעומת 3 אחוזים בקרב האוכלוסיה הוותיקה. רוב מחפשי העבודה מצויים בגילאים הגבוהים (55 פלוס).

אסותא אלישע

נולדו ל: —
כרים וגדלי עזר — בן
ליליאן ואברהם כלץ — בן
יעל ואיתן ערב — בן
כרה ואיתן קנר — בן.

שדות חיתולים הביתה
למגנות לבתי־חולים
אסותא „אלישע"
תל־אביב חיפה
245215 87414

אזכרה וגלוי מצבה של בעלי, אבינו וסבנו היקר

חיים סירוטה ז"ל

תתקיים ביום שני 1.10.73 ה' תשרי תשל"ד בבית־הקברות בקרית שאול בשעה 3.30 אחה"צ.

נפגשים בשער בית הקברות.

המשפחה

ח"כ י. תמיר מגנה אישור הקמת מלון „אל על"

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

„החלטתה של הועדה המחוזית לתכנון ולבניה בירושלים, לאשר את הקמת מלון אל־על בשטח עומריה נוגדת באופן מוחלט את מסקנות ועדת־הפנים של הכנסת, אשר נוסחו על־ידי ועדת המשנה שלה בעצה אחת עם יו"ר הועדה המחוזית מר רפי לוי ומהנדס עיריית ירושלים מר עמירם יפה" — אמר אמש חבר ועדת הפנים של הכנסת ויו"ר הועדה לאיכות הסביבה האקולוגית ח"כ ידף תמיר.

מר תמיר ציין כי ועדת המשנה של ועדת הפנים קבעה „כיש להותיר את העמקים (כגון עומריה) לשמורות טבע, לגינון, לספורט ולנופש. הוא הדגיש שלשם קבלת המסקנות נתבקשה חוות דעתם של מתכנני משרד הפנים (האדריכלים דש וא. ברוצקוס), שהסכו אף הם בסיכומים.

לדבריו כניעה להתכתבים של משקיעים תמיד שואה כללית על ידי שלים דוגמת הבנק הפוקד את מרכז תל־אביב. הוא פנה אל שר הפנים ד"ר יוסף בורג ואל סגן ראש הממשלה יגאל אלון וביקשם להתערב ולמנוע את בניית המלון.

(ע.) 200 לירות קנס או 10 ימי מאסר הוטלו ערב ראש השנה על ימאי, שהורשע בהגשת רשמון כוזב תמיון להבריח טובין בנמל חיפה. הימאי, אברהם אביגור, הושב כירת הכרמל הודה במעשה.

הפסנתרן ז'אן-ברנאר פומייא סולן סדרת-הפתיחה של הפילהרמונית סרקין חלה וביטל בואו לישראל

הפסנתרן הצרפתי הצעיר ז'אן־ברנאר פומייא (29) אחד הכוכבים הנוצצים בין דור הפסנתרנים הבין־לאומי — יהיה סולן סידרת המנויים הראשונה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית לעונת 1973—1974, אשר תחל ביום ד' השבוע. תחת שרביטו של זובין מהטה, היועץ המוסיקלי של התזמורת, ינגן ז'אן־ברנאר פומייא את הקונצ'רטו מס' 2 בסי־במול מאז'ור לפסנתר ותזמורת מאת בראהמס.

פומייא נענה לבקשת התזמורת להחליף את הפסנתרן רודולף סרקין, אשר חלה ונאלץ לבטל את בואו לישראל. בחירתו כמחליפו של סרקין נעשתה תוך התייעצות בין התזמורת לבין זובין מהטה, דניאל בירנבוים, ראדו לופו וסרקין עצמו.

פומייא זכה ב־1962 בפרס הראשון בתחרות הפסנתרנים ע"ש צ'ייקובסקי במוסקבה למרות היותו צעיר המשתתפים באותה תחרות — וזאת לאחר שכבר כמה שנים לפני־כן הוענקו לו פרסים בין לאומיים אחרים.

זו הופעתו הראשונה עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, אליה התבקש לשוב לעונת 1973—1976.

נדחתה בקשת עורך הדין ד"ר ישראל יהודה לשחרור בערבות

בית המשפט המחוזי בחיפה דחה ביום ד' את טענותיו הטרומיות של עו"ד ד"ר ישראל יהודה, המואשם במעילה בכספי לקוחותיו, לשחרור בערבות.

הפרקליט החיפאי, הנתון במעצר כבר כחודש, מאז שובו מרודזיה, השמיע שורה של טענות טרומיות באוזני השופט דוד בכור וטען כי לא ניתנת לו אפשרות להכין הגנתו המשפטית בתנאי המעצר הקשים.

השופט בכור קבע בהחלטתו, כי לא נתגלו עובדות חדשות בטיעוניו של הפרקליט שלא היו ידועות לבית־משפט העליון — שציווה על המשך מעצרו לפני כמה שבועות. עם זאת המליץ השופט בפני שלטונות בית הכלא לאפשר לנאשם תנאי־מעצר נאותים, שיאפשרו לו את הכנת הגנתו המשפטית לרבות הזמנתם של עדי הגנה ולשוחח איתם בבקום מעצרו, בלי שיאזינו לשיחותיהם. השופט הטעים בהחלטתו המנומקת, כי יתכן שהמלצתו זו תקשה במידה לא מעטה על שלטונות בית־הכלא, אך ציין, כי מדובר במשפט רציני, שבו נלחם אדם על עתידו ויש לעשות כל מה שאפשר באופן סביר, כדי לאפשר לנאשם להכין הגנתו. כן המליץ השופט לאפשר לנאשם להתראות לעתים כזומנות ולפרקי זמן ממושכים בכל פעם עם בני משפחתו, המסייעים לו בהכנת הגנתו ובאיסוף החומר והבגע עם עדי ההגנה.

ביום א', 30.9 בשעה 14.30 תערך

אזכרה

ליעקב באומן ז"ל

במלאת שנה למותו

חברי מכבי, מוקירי זכרו, נפגשים ליד שער בית העלמין בחולון

הנהלת מכבי ישראל

אזכרה

במלאות 14 שנים לפטירתו של נשיאנו המנוח

אריה שנקר ז"ל

תערך היום, יום ראשון, ד' תשרי תשל"ד, 30.9.73 בבית העלמין הישן בתל־אביב, רח' טרומפלדור, בשעה 4.30 אחה"צ

חברי ההתאחדות, מוקיריו ומכבדיו יתייחדו עם זכרו

התאחדות התעשיינים בישראל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של בתנו היקרה

ורד פרומן

בת ר' משה ודרורה יבלח"א

בשנת ה־5 לחייה

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון ד' תשרי תשל"ד, 30.9.73 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון.

אוטובוס מיוחד יצא מבית הורי המנוחה רח' תפארת ישראל 6 רמת־גן בשעה 1.45 אחה"צ.

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירת אהובנו

שלמה וקשל ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה, בבית העלמין בחולון, מחר, יום שני, ה' בתשרי תשל"ד (1.10.73) בשעה 15.30.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוח, רח' רמז 36, ת"א, בשעה 14.45

תודתנו נתונה לכל שהשתתפו באבלנו בע"פ ובכתב.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו היקרה מרת

חנה קרני ז"ל

שהלכה לעולמה בערב ר"ה תשל"ד לאחר מחלה קשה.

ההלויה תצא היום, יום ראשון 30.9.73 בשעה 9.15 בבקר מבית החולים רמב"ם, לבית העלמין החדש ליד כפר סמיר.
אוטובוס מיוחד יצא מבית הנפטרת שדרות הגיבור 30, בשעה 8.45.

במלאת 5 שנים לפטירת יקירנו

עו"ד אהרון ש. מויאל ז"ל

נתיחד עם זכרו

מחר, יום שני, ה' תשרי תשל"ד, 1.10.73 בשעה 4 אחה"צ.
בבית העלמין בקרית שאול. ההגיעה במקום.

גאי והבנות

במלאות שנה לפטירת הרעיה, האם, הסבתא והאחות היקרה

הניה וקסמן ז"ל

תערך אזכרה מחר, יום שני, ה' לחודש תשרי תשל"ד (1.10.1973) בשעה 3.00 אחה"צ

מוקירי זכרה נפגשים על יד השער החדש בבית העלמין בחולון

אברהם ושמעון וקסמן
והמשפחה

נפלה עטרת ראשנו
בצער רב אנו מודיעים על פטירת
ראש משפחתנו היקר באדם

ר' אברהם ב"ר יחיאל רוטמנש

ממשיכשיץ פולין

שנפטר בשיבה טובה

ההלויה תצא היום, יום ראשון ד' תשרי תשל"ד, 30.9.73 בשעה 3.00 אחה"צ, מבית ההלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב ותעבור דרך בית הכנסת בית־אל, רחוב פרישמן 23 תל־אביב, לבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יועמד לרשות המלוים.

המשפחה המתאבלת

תודה

למשתתפים בצערנו ובאבלנו בהלקח מאתנו ראש משפחתנו

עו"ד בנימין בדנני ז"ל

העליה לקברו, לגלוי המצבה, תתקיים מחר, יום שני, ה' בתשרי תשל"ד, 1.10.73

נפגשים ליד השער הראשי של בית העלמין בכפר סמיר, בשעה 3.00 אחה"צ

המשפחה

אנו משתתפים בצערם של חברינו

יהודה חיימוביץ ושרגא חיימוביץ

במות עליהם

אביהם ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים

לרפי גרבלי

אתך אנו באבלך במות עליך

אביך ז"ל

חבריך לעבודה

אבינו וסבינו היקר

אדריכל זאב וילהלם ברוק ז"ל

נפטר באופן פתאומי בבקר

על מועד ההלויה תבוא מודעה נוספת

המשפחה האבלה

במלאת שנה לפטירתו של ראש משפחתנו היקר

אינג' גרשון סטמפלר ז"ל

תיערך אזכרה

ביום ב', ה' בתשרי תשל"ד 1.10.73 בבית העלמין בחולון.
התכנסות ליד שער הכניסה החדש ב־3.00 אחה"צ.

המשפחה

רינה ניקובה ז"ל

תובא למנוחת עולם ביום ב', ה' תשרי תשל"ד, 2.10.73

מסע הלויה יצא מבית הספר לרפואה ליד בית החולים „הדסה" בעין כרם בשעה 2.00 אחה"צ להר המנוחות, ירושלים

ידידיה

למשפחות קרטון
לחברת זהר בע"מ

תנחומינו הכנים בצערכם בהלקח מכם יקירכם

יעקב קרטון ז"ל

משפ' משה לוי
ביח"ר קדמה בע"מ

לידידנו

משה בורנשטיין ומשפחתו

עמכם באבל הכבד על מות בנכם

צבי ז"ל

כור תעשיות בע"מ
כור מפעלי זכוכית וקרמיקה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

אפרים (ארנסט) קוסמן ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה

ביום שני, ה' בתשרי תשל"ד 1.10.73 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין החדש ליד כפר סמיר.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 3.00 אחה"צ מכבר פלומר ויתעכב בבת־גלים ברח' השרון 22

המשפחה האבלה.

למשפחת ברנשטיין — ברעם

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם יקירכם

יעקב (ינק) ז"ל.

אגד מוקד צפון

למשפחות קרטון
ולחברת זהר בע"מ

רגשי תנחומים הכנים באבלכם בהלקח מכם יקירכם

יעקב קרטון ז"ל

שמעון קלגסבלד ומשפחתו
ביח"ר „קו"
מפעלי מתכת בע"מ

למשה וגב' בורנשטיין
לרעיה לאה ולילדים

ולכל בית טמפו

אתכם באבלכם על מות

צבי ז"ל

מלכה ואמנון רוזנשטיין
לובה ומשה גלה
ועובדי משרדי אמנון רוזנשטיין

לאליעזר ויסהוף

אתך באבלך במות עליך

אמך ז"ל

אמנוגרף בע"מ

למשפחת בורנשטיין

השתתפותנו בצערכם על מות

צבי ז"ל

משפחת פינציק

למשפחות
בורנשטיין ורוך

אתכם באבלכם הכבד בהלקח

צבי ז"ל

הנהלת „קומט"
ד. טננבאום.

שיא!

22
רשימות הוגשו לכנסת

פיצול מלאכותי זה משרת את המערך.

אזרחי ישראל, אל תפזרו קולותיכם לרשימות המרובות. רכזו את תמיכתכם בליכוד, הכוח הציבורי הגדול — האלטרנטיבה למערך.

איזון בין שני הכוחות המדיניים העקריים, המאפשר חילופי ממשל, הוא צורך חיוני לדימוקרטיה.

התלכדו סביב הליכוד.

הצבע
חל
טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

מפקד משמר הגבול הועלה לדרגת ניצב

(ל.צ.מ.). מפקד משמר הגבול, תת־ניצב חיים לוי, הועלה ביום ד' שעבר לדרגת ניצב בטכס שנערך בלשכת שר המשטרה, בית אגרון, ירושלים. שר־המשטרה, מר שלמה הלל, ענד את סימני הדרגה החדשים למפקד משמר הגבול במעמד המפקח הכללי, רב ניצב שאול רוזוליו, קצינים בכירים במשטרת ישראל והסגל הבכיר במטה המשטרה.

בדברי ברכתו למפקד משמר הגבול ציין השר, כי למשמר הגבול נכונו משימות חשובות בתקופה הקרובה, בתחום הדברת העבריינות ו־שמירת הסדר הציבורי. לאור הנסיון המוצלח של השתלבות יחידות משמר הגבול במערכת הסיור של משטרת ישראל בת"א ובירושלים יורחבו שיטות האימון וההדרכה ביחידות משמר הגבול, אשר יכללו נושאים משטרתיים הנוגעים לשמירת הסדר הציבורי. כן יושם דגש על משימות הנוגעות לתחום השמירה על הבטחון הפנימי נגד פעולות חבלה וכן יוטל עליה בעתיד משימות תרום לסיוע לשרותי בתי הסוהר.

השר העלה על נס את תרומתן הנכבדה של יחידות משמר הגבול בהחזרת הסדר על כנו בתקרית כלא שאטה שהיה באחרונה. הלקחים מ־תקרית זו יילמדו ביחידות משמר הגבול. למטרות הנ"ל יצוידו היחידות בציוד חדיש ובכלי רכב נוספים.

מפקד משטרת ירושלים הועלה לתת-ניצב

(ע). מפקד משטרת ירושלים, ניצב־משנה היינץ ברייטנפלד הועלה בערב ראש השנה לדרגת תת־ניצב. תת ניצב ברייטנפלד עלה ב־1938 מאוסטריה ועסק בעבודות חלוציות בפרדסים ובתעשיה. אחר כך הדריך שבע שנים ספורט בבתי ספר וב־ארגוני ספורט והצטיין בשחיה וב־טניס. בקום המדינה התגייס למשטרה ובמשך השנים היה קצין ה־ספורט הארצי של המשטרה, היה חבר בלשכה אפס, שעסקה בבניית עדויות על אדולף אייכמן. היה סגן מפקד נפת ירושלים, ראש ענף סיור לקת סיור ומבצעים במחוז הדרומי וראש מדור סיור ומבצעים במטה הארצי של המשטרה.

מתחילת השנה הוא משמש ב־תפקיד מפקד מרחב ירושלים.

העלאות בדרגה במשטרת מרחב חיפה

(ע). חמישים ואחד קצינים ו־בעלי דרגות אחרות הועלו בדרגה לקראת השנה החדשה בטכס שנערך ערב ראש השנה במטה משטרת מרחב חיפה, בהשתתפות מפקד המרחב ניצב־משנה מרדכי רזן וקציני ה־מרחב. המשה קצינים הועלו לדרגת מפקח, והם: ע. שחורי, ל. ברוך, א. בלומנפלד, ח. קליין, א. קצר. כן הוענקו דרגות אחרות ל־46 שוטרים ושוטרות.

הועלה לדרגת רב-פקד

ראש לשכת התקירות במשטרת נפת יהודה פקדאליהו אריאלי הועלה ל־דרגת רב־פקד על־ידי מפקד המחוז הדרומי ניצב חיים תבורי בלשכתו בירושלים. הקצין אריאלי, הוא אחד מראשוני הקצינים אשר פתחו את תחנת המשטרה בבית־לחם ומשרת בה עד היום.

דו-קרב יריות ביפו

(ע). דו־קרב יריות בין שני ערבים תושבי יפו, נערך אור ליום ד' ליד גן־תמר ביפו. חקירה העלתה, כי בין השניים שורר סכסוך ממושך, וכנראה החליטו לערוך דו־קרב יריות כדי להביא לקץ הסכסוך.

יצאנית נחבלה

(ע). — בחורה בת 25 הידועה ל־משטרה כיצאנית נמצאה ביום ו' ב־ערב כתוצאה ממהלומות בכל חלקי גופה, היא אושפזה בבית החולים איכילוב בתל־אביב. המשטרה עצרה בשבת בבוקר בקפה אתונה בתל־אביב בן 22 ממודשה, הנחשד בתקיפת הבחורה.

6 מוקדים לשידורי הטלוויזיה ביום הבחירות

מאת גרשון אלון
סופר „הארץ"

הטלוויזיה נערכת לקראת מבצע השידורים המיוחד ביום הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות ב־30 באוקטובר.

מפיק שידורי הבחירות אלי ניסן מסר, כי מבצע השידורים יתחלק לשנים: סיקור נרחב במסגרת מהדורות החדשות ושידור של מהלך הדיווח על תוצאות הבחירות בלווית תחזיות, ניתוח, פרשנות ותגובות.

עוד ציין כי המבצע המורכב יתנהל משישה מוקדי שידור (4 מחוץ לתחנה ו־2 בתחנה). בשעה 11 בלילה יהיה סיבוב ראשון של דיווח ממוקדי השידור על ההכנות, הפעילות, האווירה והצפיפות. החל ב־חצות יתחיל הסיבוב השני של הדיווחים מן המוקדים שיימשך עד 5—6 בבוקר ללא הפסקה.

מוקדי השידור יהיו: באולפני הטלוויזיה בירושלים, במרכז למיכון משרדי בבירה, באולפני הטלוויזיה הלימודית בתל־אביב, במטה המערך ברחוב הירקון ובמטה הליכוד במצודת זאב.

לצורך המבצע יעמוד לרשות דוחי הטלוויזיה כל ניידות השידור העומדות לרשות רשות השידור. האחראי הכולל להפקה ולשידורים ביום הבחירות יהיה מנהל מחלקת החדשות צבי גיל.

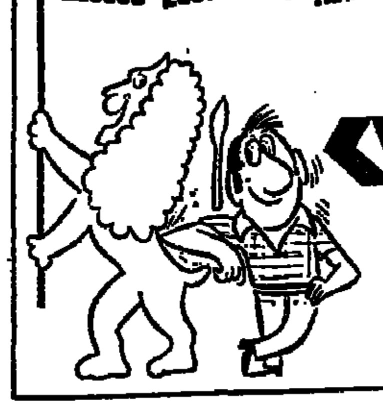

1.5 מיליון דולר – למימון מחקר חקלאי בישראל

מאת סופר „הארץ"
לענייני פיתוח

הבנק העולמי אישר, זו הפעם הראשונה בתולדותיו, מילווה של 1.5 מיליון דולר למימון מחקר חקלאי הקשור לפיתוח מוצרי מזון, שייערך על־ידי מינהל ה־מחקר החקלאי — מרכז וולקני בישראל.

המלווה למחקר ניתן בקשר ל־מילווה הבנק העולמי לפיתוח החקלאות שניתן לישראל בסכום של 30 מיליון דולר, בעיקר בתחומי יעול ההשקיה, הרחבת גידולי יצוא ובעיקר הדרים, פרחים ובקר לבשר. בעת הדיון על מילווה זה שוכנעו אנשי הבנק העולמי שיש להשקיע במקביל גם במערכת המחקר החקלאי, ב־יחוד נוכח משבר המזון בעולם.

המלווה, שהחוזה עליו נחתם ב־יום ו' האחרון בארה"ב על־ידי מנכ"ל משרד החקלאות, מר א. ברום, הוא לתקופה של 15 שנה ובריבית של כ־8%. המילווה ישמש לרכישת ציוד, מיכשור והבאת מומחים, כא־שר הממשלה תשקיע סכומים נוספים, כך שהסכום שיעמוד לרשות מחקר זה יגיע לכ־15 מיליון ל"י.

מר חיים צבן, מ"מ ראש מינהל המחקר החקלאי מסר כי המלווה ימומן מחקרים בארבעה פרוייקטים ש־נבדקו על־ידי מומחי הבנק העולמי ואושרו על ידם:

● מחקר לפיתוח זנים חדשים בהדרים, במיוחד זנים קליפים, נוכח התחרות להדרי ישראל בשוקי חו"ל והצורך לשקוד על יצירת מוצרים חדשים. בראש המחקר יעמוד ד"ר פנחס שפיגל, והוא יקיף מספר תחומים, כגון בעיות אקלים, השקייה ועוד. למחקרים אלה הוקצב סכום של 8 מיליון ל"י.

● המחקר השני יהיה לפיתוח ענף ההודיים, בו רואים פתרון ל־בעיות המחסור בבשר בעולם. ב־ראש מחקר זה, שהוא הראשון בענף זה בארץ, יעמוד פרופ' שמואל הורביץ. לרשות מחקר זה יעמוד תקציב של 4 מיליון ל"י.

● הפרוייקט השלישי הוא לפיתוח ענף הצאן, נוכח הצריכה הגדלה בקרב המיעוטים, ושוב לאור המחסור בבשר בעולם. כיום מיבאים לארץ כ־100,000 ראשי צאן מדי שנה. הכוונה של מחקר זה להביא את הכבשות להמלטה 4 טלאים ב־שנה לעומת טלה אחד כיום. התקציב למחקר זה — 1.5 מיליון ל"י. בראש צוות המחקר יעמוד ד"ר ישעיהו פולכן.

● המחקר הרביעי הוא לפיתוח ענף הפירות הסובטרופיים, ובעיקר לפיתוח זנים נוספים על האבוקדו והמנגו שפותחו עד כה. התקציב למחקר זה יהיה 1.5 מיליון ל"י. ב־ראש המחקר יעמוד ד"ר שמואל גזית.

טכס העלאתו לדרגת ניצב של מפקד משמר הגבול מר חיים לוי, שנערך ערב ראש השנה בלשכתו של שר המשטרה בירושלים. מימין שר המשטרה מר שלמה הלל; משמאל המפכ"ל שאול רוזוליו. (צילום: ק. וייס)

מחר, יום שני 1.10.73 בשעה 8.30 בערב

צוותא
לתרבות מתקדמת
רח' אבן־גבירול 30

מפגש בין ותיקים ועולים
יוצאי ברית המועצות

בהשתתפות:

שר הקליטה
נתן פלד

ראש עירית ת"א־יפו
יהושע רבינוביץ

אלוף (מיל.)
אהרון יריב

דברי פתיחה
ד"ר ישראל קורן

בתכנית האמנותית
שמואל רודנסקי
ושמואל סגל
מארחים
את
אמיל גורוביץ
זמר הצמרת מברית־המועצות
בהופעת בכורה בארץ

הזמנות אפשר להשיג ברחוב דיזנגוף 109 דירה 6

במרבית הדירות החדשות של פאן-לון

מורכב המטבח האירופאי המעולה

אלסומט

חברת פאן־לון מגישה לך מבחר דירות איכות, תוך הקפדה על סגנון בניה, גימור מעולה ורמת ביצוע מושלמת. מרבית הדירות החדשות של פאן־לון מצויידות במטבח האירופי המשוכלל

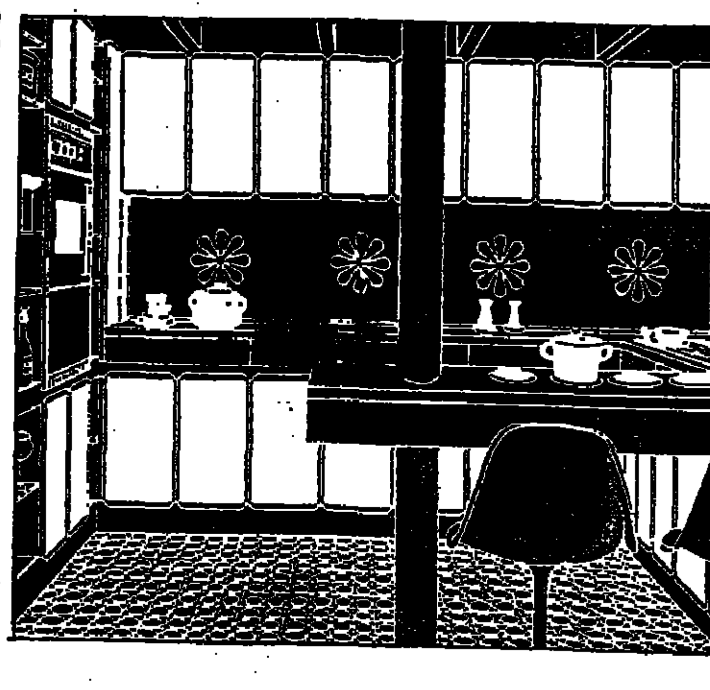

מתוצרת אלסומט, המעניק לך יתרונות בלעדיים בממלכתך — המטבח.
בדירת פאן־לון את מקבלת מטבח משוכלל, אביזרים מעולים, רמת בניה גבוהה והקפדה על איכות הסביבה.

allmilmo
אלסומט

אולם תצוגה ומכירה רח' המלך ג'ורג' 47, תל־אביב.

פאן-לון

משרדי מכירות
חולון – סוקולוב 47 לוד – שד' דוד המלך
אשדוד – רוגוזין 6 פתח־תקוה – ראה בני־ברק בני ברק רח' ז'בוטינסקי 20 (בית רבי עקיבא)
רמת גן – ראה בני ברק הרצליה – סוקולוב 58 ראשל"צ – רוטשילד 50
יועצי השקעות חוץ – ... בת־ים – רוטשילד 61 רעננה – ראה הרצליה

מלון גולדאר נתניה

HOTEL GOLDAR · מלון גולדאר

התנצלות

הנהלת המלון מבקשת את סליחתם של אורחינו וידידינו, אשר לא היה באפשרותנו להענות לבקשתם ולאפשר להם לבלות אתנו את ימי ראש השנה.

תמורתם אנו מציעים בילוי חופש סוכות (נשאר לנו מספר מקומות מצומצם)

8 ימי סוכות תמורת תשלום 7 ימים

לרשות האורחים:
סוכה, בריכת שחיה, גג שיזוף, סאונה, חדרי מנוחה, בית קפה גג.

הזמנות: מלון גולדאר נתניה, רח' אוסישקין 1, טל. 28171

אוגר חום אלקטרה

חימום בחשמל בתנור אוגר חום
לפי תעריפים מוזלים בזרם-לילה!!
חסכוני ! * בטוח ! * נקי ! * נאה !

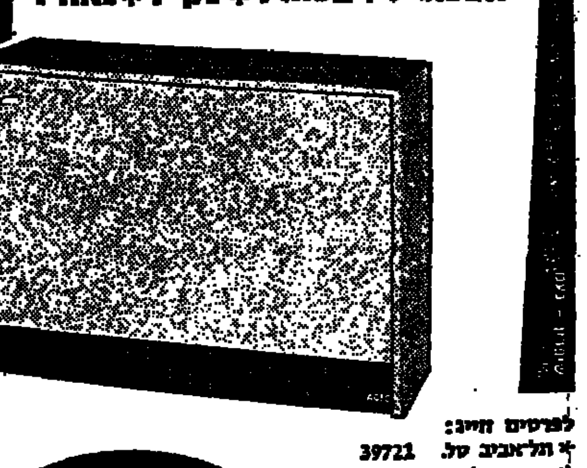

לפרטים חייג:
* תל־אביב טל. 39721
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר־שבע טל. 72211

אלקטרה

שרות נאמן שעמד במבחן

בעקבות פניית השר גבתי ליועץ המשפטי

החלה חקירה נגד מנכ"ל חברה ממשלתית ששכרו הועלה רטרואקטיבית - ב־5 שנים

מאת כתב „הארץ" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר, פתח בסוף השבוע ב־חקירת תלונה שהועברה אליו על־ידי שר החקלאות והפיתוח מר חיים גבתי נגד מנהל אחת החברות הממשלתיות, הפורש מתפקידו.

התלונה הועברה בהסתמך על תלדבן רשמיה של מנהל רשות החברות הממשלתיות מר יעקב סלמן ועל ה־לונה של מנהל המינהל למחקר אר־צות הטבע מר יאיר אמיתי.

(„הארץ" יפרסם בפי מדובר כאשר יתליט היועץ המשפטי מ־איר שמגר בימים הקרובים, כי החומר אשר הועבר אליו על־ידי השר גבתי צריך להיחקר על ידי מבקר המדינה, או המשטרה).

הטענה העיקרית נגד אותו מנכ"ל היא ששכרו הועלה סמוך לפרישתו מתפקידו בצורה ריטרואקטיבית, ל־תקופה של חמש שנים, דבר אשר הג־דיל את שכרו בסכומים ניכרים. מנהל רשות החברות הממשלתיות מר סלמן דיווח לשר גבתי (שכאמור, פנה למר שמגר) כי נראה לו שיש חשד סביר על פגיעה בטוהר המידות. מר סלמן המליץ להעביר את העניין לבדיקת מר שמגר.

בהמלצות נדרשת החברה הממשל־תית לא רק להפסיק את הטיפול ב־תנאי פרישתו של המנכ"ל, שהעלה את שכרו בצורה ריטרואקטיבית, אלא מוצע לשקול גם את הפסקת עבודתו של יו"ר. כוועדת המנהלים ואחד מ־חבריה אשר היו כשותפים בהחלטה להעלות רטרואקטיבית את שכר ה־מנכ"ל.

בדיווח אשר מסר מנהל המינהל למחקר לאוצרות טבע באמר, כי ב־התייעצויות עם השר גבתי דובר על הצורך לקצץ קיצוץ ניכר בפעולותיה של אותה חברה ממשלתית, אשר שכר המנכ"ל שלה הועלה ריטרואק־טיבית לחמש שנים. השר גבתי גם העיר כי הוא מפקפק בהמשך קיומה של החברה בצורתה הקיימת, אך לא יחליט בעניין זה בלי לקיים דיון עם שר־האוצר, מר פנחס ספיר.

במגעים בין השר גבתי לבין ה־מנכ"ל (שעניינו נבדק על־ידי מר שמגר), כבר הציע המנכ"ל הצעות בקשר לכוונד פרישתו, ורק אחר־כך הועלה שכרו בצורה רטרואקטי־בית.

זמן קצר אחר־כך הוצע — ואושר — ביוני 1973 להעלות את שכר ה־מנכ"ל החל באפריל 1968. את ההמ־לצה לשינוי התנאים הגיש יו"ר מוע־צת המנהלים של החברה.

בסוף השבוע שעבר הגיעה תלונת השר גבתי ליועץ המשפטי לממשלה. יש להניח כי היום או מחר יחליט מר שמגר אם החומר שהגיע אליו מצדיק הפניה למבקר המדינה או למשטרה.

שעות הביקור במערת המכפלה ברמדאן

(ל.צ.מ.). דובר מפקדת יהודה ו־שומרון מסר, כי בימי הרמדאן תהיה מערת המכפלה פתוחה לביקורים בין השעה 7 בבוקר עד 11 לפנה"צ בלבד. ביום ו' תהיה המערה סגורה לביקורים.

דלתות עץ מספרד
יהודה הלוי 77
תל־אביב
בשעות 8⁰⁰ — 16⁰⁰

כארמה CARMA

הפטיפון לבית
ברמה מקצועית
SP25.MK III
* בפתור מיוחד לכוון והרמת־הזרוע בזמן הנגינה
* מונו־סטראופוני
Garrard
א.בן־דוד ושות בע"מ. ת"א
רח' אלנבי 121
טל: 615261,612272

בר שפר
BARSHEFER
חברה לבנין והשקעות בע"מ
מציעה לבעל עסק
שטח מסחרי בבנין חדש
חנות
בגודל כ־120 מ"ר
אולם
בגודל כ־140 מ"ר
אפשרות לחבור החנות והאולם
לשטח כולל של
כ־260 מ"ר
ברח' דיזנגוף 224
(ע"י רח' ארלוזורוב)
פרטים וייעוץ במשרדנו:
בר־שפר בע"מ, רח' אבן־גבירול 100 תל־אביב
טלפון 241184 בשעות 8—13; 16—19

ב
רהיטי שפר
חיפה רח' הרצל 48 טל. 664953

בשיחה עם נציגי הישובים ברמת הגולן

דיין: מערך הטילים הסורי מתקרב לצפיפות מערך הטילים המצרי בתעלה

(ל.ע.מ.). „מעבר לגבול הסורי יש מאות טנקים, מאות קני אר־טילריה בכוחה אופרטיבי ומערך טילים נגד מטוסים, המתקרב ב־צפיפותו למערך הטילים המצרי בתעלת סואץ" — אמר ביום ד' אחה"צ שר־הבטחון, מר משה דיין, בשיחה עם נציגי היישובים ברמת הגולן, אתם הוא נפגש בעין זיוון להרמת כוסית לשנה החדשה.

בשעת אחה"צ סייר שר־הביטחון לאורך קו הפסקת האש עם סוריה, ביקר בעמדות צה"ל, שוחח עם חיי־לים ומפקדים ואיחל להם שנה טובה. שר־הביטחון סייר בלוויית אלוף פי־קוד הצפון, האלוף יצחק חופי, וקי־בל הסברים מפי מפקדים על המצב בקו. אחר כך נפגש בעין זיוון עם נציגי 17 ישובי הגולן. הצטרף אליו גם הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר. בשיחתו עם המתיישבים ביקש מר דיין לדעת על מצב הישובים בת־חום התקשורת, קצב הבניה והתפת־חות ענפי המשק. שר־הביטחון אמר למתיישבים, כי החזית הסורית שו־נה מחזית המצרית והירדנית בכך, שבה אין הציבה של מכשולים טב־עיים בין סוריה וישראל ולכן הוא כפנה את תשומת לב הציבור לצורך בחיזוקם של ישובי הגולן ולאמצעים הסכיים המיוחדים שיש לתת להם.

להלן הצביע על משקלו המיוחד של איזור הגולן לביטחון המדינה וציין את הרגיעה הבטחונית השוררת עכשיו במדינה, המאפשרת ביסוס כלכלי, קצב העלייה ומאבק בקיצי על השלום.

מתה אסתר עגנון

מאת סופר „הארץ" בירושלים

אלמנתו של חתן פרס נובל ש"י עגנון ז"ל, אסתר, מתה שלשום (ב' דראש השנה) בבדידה, אחרי מחלה.

הלוויה תצא היום, ב־4 אחה"צ מבית הלוויות בסנהדריה.

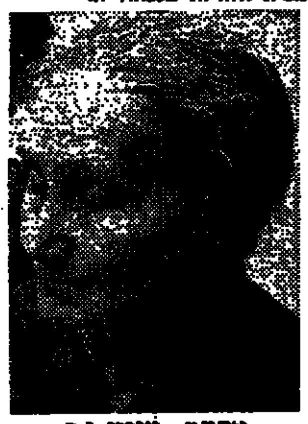

אסתר עגנון ז"ל

אסתר עגנון נולדה בקניגסברג ש־בגרמניה ב־1889. היא עלתה לראשו־נה לישראל לפני מלחמת העולם ה־ראשונה. אחר כך שבה לגרמניה וב־1920 אחרי שהכירה את ש"י עג־נון בגרמניה, נישאה לו בברלין.

המנוחה היתה אחותו של פרופ' אלכסנדר מרקס. היא סייעה לבעלה בעבודתו הספרותית הענפה. השאירה בן ובת.

הפסקות חשמל ברחבי הארץ

בגלל העליה בצריכה

הפסקות קצרות באספקת החש־מל היו אמש בכל חלקי הארץ, בעקבות עליה גדולה שחלה בצרי־כה, בעוד כמה יחידות־כח של חברת החשמל היו מושתקות, ל־צורך שיפוצים סיגרתיים.

דובר חברת החשמל מסר, כי החב־רה נאלצה להפסיק את זרם החשמל לסירוגין למשך 15—20 דקות, לאחר שנוצר מחסור של כ־40,000 עד 50,000 קילוואט. לדבריו עלתה הצרי־כה בשובם של רבבות השבים ל־בתיהם. לדבריו ניצלה החברה את שלשת ימי החג, שבהם צריכת ה־חשמל נמוכה, להפסקת פעולתן של כמה יחידות־כח לצורך שיפוצים שיגרתיים — לפי תכנון מוקדם.

עם חידוש הפעלתן של יחידות אלה לאחר שיפוצן, תחזור אספקת החשמל לתיקנה.

עובדי פזגז שובתים

צפויים קשיים בחלוקה באזור ת"א

אספקת הגז לחלק כלקוחות פזגז באזור ת"א עלולה להשתבש מהיום, כתוצאה משביתה העומדת לפרוץ — לאחר שעובדי פזגז בת"א פרשו מהאירגון הארצי של עובדי החברה. הסתדרות הפקידים הודיעה כי איננה מאשרת את השביתה ולא תתמוך בה.

הוועד התל־אביבי הפורש התארגן כדי לתבוע — במסגרת הסכם העבודה הקיים, שתוקן ונחתם לפני כששה חדשים — הסבות שכר חרי־גות.

הוועד הארצי של עובדי פזגז וה־איגוד המקצועי מסרבים להכיר ב־ועד התל־אביבי הפורש.

חברת פזגז החלה להתארגן לחלו־קת גז באזורים שייפגעו מהשביתה, שכוונה גבוה במיוחד לתקופת הח־גים וראשית החורף, שהיא תקופה של ביקוש מוגבר לגז.

חברה יפאנית תפסיק משלוחי דגי הטונה דרך נמל אילת

(ע.). החברה היפאנית איקו טריי־דינג מיוקוהמא, תפסיק את משלוחי דגי הטונה דרך נמל אילת. בציג ה־חברה בארץ, מר. וקסלר מסר, כי בשיחה טלפונית מיפאן עם החברה, שהיא אחת הגדולות לאספקת דגי טונה לתעשיה, נאמר לו כי החברה מפסיקה את משלוחי הדגים דרך נמל אילת, בשל עיכובים בפריקת הדגים בנמל. לדבריו, עוגנת אנית הקירור היפאנית קיומרו 25 בנמל מאז ה־13.9.73 כשעל סיפונה 250 טונה דגי טונה בשווי של מיליון לירות. כאשר הגיעה האניה לאילת, פרצה בנמל שביתות שעות נוספות ופריקת הדגים התעכבה, אם כי בדרך כלל פורקים מטעני אניות קירור בהגיעם לנמל.

נמסר, כי אי פריקת הדגים גרם גם לשיבושים בייצור של העשיית שימורי הדגים. הדגים מכרו, כי כל יום של עיכוב עולה להם 4000 ל"י.

מנהל נמל אילת, מר אהוד אדר, מסר כי שלטונות הנמל יעשו את מיטב המאמצים לפרוק את מטען האניה בהקדם. אך ישנן אניות רבות הממתינות לתורן וקשה להעדיף אניה זו על פני אחרות.

האחוד החקלאי תומך בדרישת המושבים למחיר חלב ריאלי

האחוד החקלאי החליט לתמוך ב־דרישות הרפתנים לקבל מחיר ריאלי להלב, שיאפשר כיסוי הוצאות ה־יצור וימנע התדרדרות הענף וחיסול משקי החלב במיוחד במשק המש־פחתי.

לאזרחים:
בבנקך שלטונות הבא אורי אבנרי למצביד את שכר חברי הכנסת להשתתפות בישיבות הכנסת. הוא תקף את שערו־ריית ההצמדות של חברי הכנ־סת, ושילם בעצמו מופת אישי בבילוי הפקידה.
●
אם אתה רוצה שאבנרי ימשיך במאבקו — עוזר להכניסו לכנסת השמינית!
אורי אבנרי
דרוש בכנסת!

תושב קיראון נרצח - שכנו נעצר כחשוד

הרקע — רומנטי

מאת אבי ולנסיה,
סופר „הארץ" לענייני משטרה

רצח בדקירות סכין היה ביום ד' בבוקר בקיראון. שעה קצרה אחרי שהנדקר, יוסף שבתאי (38) מרחוב בדר 16 בקרית אר־נו, נלקח לבית החולים תל־השו־מר, שם נקבע מותו, עצרה המש־טרה את החשוד ברצח (41) גם הוא תושב קיראון.

ביום ד' סמוך לשעה 11 נכנס יר־קי שבתאי לבית קפה בקיראון ו־הזמין ספל קפה. שבתאי, ברוש ה־מתגורר עם אמו, לא סיים ללגום את הקפה: דקות ספורות אחרי שישב לשולחן בית־הקפה נכנס החשוד ו־דקר אותו בחזהו כמה דקירות ב־אולר מתקפל. ניידת משטרה מתח־נת קרית אונו העבירה את הפצוע לבית־החולים תל־השומר.

החשוד ברצח משתף־פעולה עם המשטרה וכך יכול היה עוד בערב החג צוות כעבדת השיחזור של ה־משטרה לבצע שיחזור במקום המע־שה.

סיבת המעשה קשורה ליחסים ה־מעורערים בין הנרצח לחשוד בר־צח. הנרצח, שהיה גרוש, חיזר אח־רי אשתו של החשוד. מחקירה רא־שונה מתברר כי היה זה חיזור נימ־רץ ולפעמים תוקפני.

אורגון 35
התריס הוונציאני החדיש ביותר.
שלבים ברוחב 35 מ"מ.
מעט פלסטי לכוון זוית השלבים
אורגון
תריסים בע"מ
המפעל בחולון, טלפון 864028
תצוגה ת"א, רח' בן־יהודה 200

מת טוביה ארזי

(ע.). אחד מוותיקי שירות החוץ הישראלי, טוביה ארזי, מת בביתו שברחוב כרקוס בירושלים ביום ו', ב' דראש השנה. הוא היה בן 60 ומותו הפתאומי היכה בתדהמה את מכריו וידידיו הרבים.

הלווייתו תצא היום ב־3 אחר הצה־רים מבית הלוויות בסנהדריה להר המנוחות.

הכנוח שלית כשגריר ישראל בפרו ואחר־כך בקפריסין. הוא היה כפעילי ההגנה לפני קום המדינה ומילא תפ־קידים בשליחות המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית בארצות המזרח התיכון. בין היתר אירגן את כוחות צרפת החופשית בביירות בשנת 1940, אולם נלכד על ידי אנשי וישי, אשר חקרו אותו תוך עינויים. הוא הצליח לברוח מידיהם כשרגלו שבורה ומאז נשאר צולע.

השאיר אשה, שתי בנות ובן הנ־שרת בצה"ל.

Das
BESTE
September 1973
★ Wer ist schuld an der Inflation?
★ 30 Stunden in der Hand v. Luftpiraten
★ Wo lag der Berg Sinai?
★ Sex ist mehr als Technik und 2 Buchauszuege:
DAS GESICHT AFRIKAS I+II
בצד מאמרים רבים בעלי ענין
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

מילווה קצר מועד
השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

תשדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י	מחיר הפדיון נטו בל"י	שיעור התכנסה השנתית
		לאחר נכוי מלוא מס הכנסה	
ל־12 חדשים	958,72	1045. -	9.000 %
ל־6 חדשים	979,64	1022.50	8,750 %
ל־3 חדשים	990,21	1011.25	8,500 %

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים
ואצל חברי הבורסה לניירות - ערך
הזמנות המוגשות עד יום ג' תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.
בנק ישראל

לידידינו, לקוחותינו
וכל הבאים אתנו בקשרים
שנה טובה ומבורכת
משפחת אבטיחי
רוזנטורס בע"מ
שרות נסיעות ותיירות
תל־אביב, רח' הרצל 8,
טל.: 57444, 51211, 56470

נברך ונתברך
בשנת שלום וכל־טוב
אמן סלה
קלמן גינצבורג -
אימפרסריו

לאילון בבלי
עם צאת המהדורה השניה של ספרך
„קשה להיות הורים"
יישר כוחך!
חבריך במכון אדלר

לפתיחת
חנות „עלומים"
רהיטי נוער
מתוצרת הארגז — נצרת
בחיפה רחוב נורדוי 20
ברכת עלו והצליחו
מאחלים
אימפלה תריסים
תריסים וחלונות אלומיניום
חיפה, הנמל 49
טל. 642541, 641870

חלומות מתגשמים בבית מרס

חלומות מתגשמים
בבית מרס... לכל תקציב...
לכל דירה.
לרשותך 3000 מ"ר של רהיטים
חדישים ומקסימים מייצור
מקומי ויבוא,
מן היצרן לצרכן.
בית מרס —
בית העסק המוכתר
גם בשנת 1973.
מי־טל
בית מרס
תל אביב, הרצל 158
רמת גן, הרצל 75
מרכז הריהוט הגדול בישראל. במחירים מן היצרן לצרכן.

BULOVA
ACCUTRON
השעון האלקטרוני הראשון
שירות ולבידה־אבי־בכר המדינה

הכל בבל בבלוך
בלוח הכפול
עמודים: 14, 15
הלוח הכפול

רדיו
סטריאו 25
ריבר
אמפליפיירים · טיונרים · רמקולים
PILOT
מכירה גם לפטורי מכס
חיפה, רחוב הרצל 25, טל. 641582

הפרס כפליים
לוטו 2
בהגרלה הלוטו 38/73
הפרס הראשון
בסך
434,829 ל"י *
התחלק בין שני זוכים בחיפה ות"א
וכ"א יקבל
217,414 ל"י *
בתנאי הבדיקה האחרונה לפסירה בפני הזוכים
* כפוף לערעורים

Canon
מצלמות, מסרטות, מכונות חישוב אלקטרוניות,
מערכות מיקרופילם, טלוויזיה במעגל סגור, מכונות
צילום מסמכים על נייר רגיל
יבוא, שיווק ושרות: קרט בע"מ
רחוב מונטיפיורי 10, מגדל שלום, ת"א, טלפון 55244

הארץ

יום ראשון, ד' בתשרי תשל"ד
30 בספטמבר 1973

ירושלים: רח' החבצלת 2 טלי 224245-6, ת. ד. 273
היפה: רחוב טורוז'ו 20 טלפון 661166-8, ת.ד. 5259
בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 23, טלי 824261 (30 קוים) ת.ד. 233

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 23 תל-אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

חרפת אוסטריה

ממשלת וינה טוענת כי בראש דאגתה עמד הצורך שלא לתת לשני הטרוריסטים הערביים לצאת את גבולות אוסטריה יחד עם ארבעה בני הערובה שנחטפו על ידם. ואמנם שוחררו בני הערובה, אך שחרור זה קנתה הממשלה האוסטרית במחיר של כניעה מחפירה: היא הבטיחה כי שוב לא תסייע לקבוצות מאורגנות של עולים יהודים מברית המועצות ותסגור את מחנה המעבר שהסוכנות היהודית מקיימת זה כמה שנים בשנאו.

שני הטרוריסטים שפרצו לתוך הרכבת ותפסו בני הערובה מבין העולים באו מברטיסלאבה. זאת הפעם הראשונה שנגלוי לעין כי מדינה קומוניסטית שימשה בסיס לפעילות טרוריסטית אנטי־ישראלית, והדבר מוכיח כי יש ממש בידיעות לפיהן הבטיחו הסובייטים לסייע לארגוני המחבלים.

אוסטריה גובלת בשלוש מדינות קומוניסטיות, מהן שתיים שהן חברות בברית ורשה. אך גם סכנות זו לא תוכל לנקות את הקנצלר קרייסקי ואת חברי ממשלתו מן האשמה שבכניעתם הם מתנכרים לחובתם ההומניטארית כלפי מהגרים ומתבטלים בצורה המבישה ביותר בפני רצונו של התוקף. ולא בצדדים אף הסימנים כי מר קרייסקי פעל כפי שפעל כתוך שהפקידים שלו מעוניינים להיפטר ממטרד הטורח אשר המעבר של קבוצות מאורגנות של עולים מבריה"מ מעמיס עליהם. ואף אם נודה כי אוסטריה עשתה משהו כדי להקל על העולים — ולא הסוכנות היהודית ולא ממשלת ישראל חסכו דברי הערכה בנדון — הרי לפחות לזאת אנו רשאים לצפות מהעם האוסטרי אשר הסכיל לחבוק מכל שאר ההובות אשר היה חייב לשאת בהם נוכח מה שעולל ליהודים בשנות השלושים והארבעים.

ממשלת אוסטריה הוסיפה עתה חטא על פשע. עלינו להוקיעה על זאת בכל לשון של הוקעה, ולא ניתן לה לדבר על „דרמטיזאציה מיותרת" היות והיא אינה אוסרת על עולים יהודים לעבור את אוסטריה בדרכם מבריה"מ לישראל, אלא „רק" מפסיקה את הסידורים לקבוצות מאורגנות. קודם כל — גם זה מקשה עלינו; תנועת עליה בעלת ממדים כמו זו שמדובר עליה, מצריכה סידורים מן הסוג הקיים במחנה שאנאו והיו מחנות כאלה בעבר גם במרסייל ובמקומות אחרים. אך לא הבעיה הביצועית של הסוכנות מטרידה אותנו ביותר: אנו מתקוממים נגד מתן הבטחה מצד ממשלה אוסטריה שסיפקה לטרור הערבי, היהגג פוליטי, למעשה — את הישגו הפוליטי הראשון.

מוצאו היהודי של הקנצלר קרייסקי לא יכפר על עוונו, אלא עושה אותו ליותר דוחה ויותר מכאיב. אין זה מן הנבגע כי הקרמלין משחק משחק כפול: נותן אשרות יציאה ויחד עם זה מסמיך את צ'כוסלובקיה לאפשר לטרוריסטים ערביים להתנפל על היוצאים. אך אין בכל תולדות התנועה הסוציאל־דמוקראטית האוסטרית רעיון או מעשה אשר ממשלת וינה הנוכחית תוכל למצוא בו אסמכתה להכבדה על תנועת מהגרים אשר הכיבוש הסובייטי עצמו מרשה להם לצאת מתחום שליטתו. הכום ביסראליזם וקשם מגמה לקדם את הפגת המתיחות שבין שני הגושים לא צריכים היו להכתיב לממשלת קרייסקי שתתקפל בפני ארגון ערבי טרוריסטי.

הטיעונים שלנו יפלו כרגע מן הסתם, על אוזניים אטומות בווינה. מחובתנו לדאוג לכך כי ממשלת אוסטריה תהיה נאלצת לשמוע דעתם לא רק בירושלים, אלא גם ממקומות אחרים של העולם. חרפתה תזכר לה טוב וטוב.

צודק, אך לא מציאותי

החלטת מוסדות התעשיינים לא לטול פעולה בביצוע מדיניות הייצוב הממשלתית היא צודקת אך תלושה מן המציאות. בתוך כוון, סיכוייה לזכות בהבנה יפים מסיכוייה להביא לתוצאה מעשית.

אם היתה דרושה הוכחה נוספת לחוסר האמון של מדיניות הייצוב, ועוד יותר לאופייה המפלה, הרי היא ניתנה בימים שקדמו לחג. בעוד מחיריהם של מוצרי התעשייה „מיוצבים", השתוללו מחירי ירקות ופירות כאות נפשם ואין כרסן; ועל מחירי השירותים אי־אפשר לדבר האיל ואחרי רתם אין עוקב. תופעות מעין אלה צפויות מן הסתם בחודש החגים כולו. אך גם ללא ההזדמנויות החגיגיות, אפשר להבין לליבם של מנהיגי התעשיינים, שקצו בתפקיד המועד להם כגבה: לשמש עלה התאנה המכסה על חוסר האמון הממשלתי בריסון האינפלציה ערב בחירות.

עם זאת תלושה החלטתם מהמציאות. היה צריך להיות ברור אלה מבין התעשיינים שהחליטו לפני שלושה חדשים לתת יד למדיניות הייצוב, שהרצועה לא תותר חדש לפני הבחירות. יותר על ן — יש כאן גם מוסגם אישי: המשך הייצוב — או מראית־ין שלו — הוא כנראה התרומה העיקרית שהוטל על מר בר־לב הרים למאבק הבחירות על המערך. הנושא שימש לו כבר הזדמנות הופעה מאד רמטכ"לית בטלוויזיה, כאשר הזכיר לכל המפרים הפוטנציאליים, בשפתיים קפוצות, כי צו הוא צו, והצו חל על הכל, וסידים ומתנגדים כאחת.

התעשיינים הודיעו, כי יפרקו מועדת המחירים וישאירו בידי ל יצרן ויצרן את ההחלטה כיצד לנהוג. דוברי משרד המסחר התעשיה ניסו לרמוז שהחלטה זו אינה מבטאת את דעת ראשי התאחדות הנמצאים בחו"ל — קרי, מר מרק מוזביץ. הם משליכים ת יהבם על כוחו המשכנע הבלתי־רגיל שיש לשרים הכלכליים על אנשי התעשיינים; ועל הצלחותיו של הנביא בעבר להשפיע על בריו ללכת בתלם. כשיחזור מר מוזביץ מהספארי באפריקה נברר אם יעלה בידו לאלף את חבריו הסוררים בנשיאות.

ציפיות ללא ויתורים

הנביא סאדאת התייחס הפעם, בנאומו בליל שבת במלאת לרש שנים למות נאצר, ביתר כבוד לארה"ב ונמנע מלהטיח אשמות וגידופים לעבר וואשינגטון כפי שעשה בנאומו הקודם ב־23 ביולי. לבד מהבעת ההתרשמות מרצונו של מיניסטר החוץ האמריקאי החדש מר הנרי קיסינג'ר ללמוד את עמדת מצרים ביחס לסכסוך באיזור „מהמקום שהעמדה המצרית ידועה לו על כל פרטיה מפי היועץ ד"ר חאפז איסמאעיל" — אין סאדאת מבטל לפי שעה ת ציפיותיו ביהכות הדדיות מצד מר קיסינג'ר ואולי גם מהותה הברית בעמדת ארה"ב באיזור.

סאדאת התחיל להבהיר בנאומו כי מצרים אינה רוצה סיגה ואשינגטון וכל מבוקשה הוא כי הממשל האמריקאי „יוריד את המשקפיים הציוניים שהוא מרכיב". יחד עם זאת ביקש סאדאת הגיש בעקיפין למיניסטר החוץ האמריקאי, כבר בשלב זה, כי מצרים אינה מוכנה להתדיין על שאלת הנסחים והיא דוחה מכל ל את היוזמות סביב פתיחת תעלת סואץ. דברי סאדאת הבהירו ב, כי מצרים ממשיכה להתבצר מאחורי עמדתה העקרונית הידועה, א נותר אלא להפנות את התביעה לויתורים לעבר ישראל.

באשר לביטול ההליכים המשפטיים נגד הסטודנטים הנאשמים ותירה תחת המשטר והחזרת העתונאים והסופרים שהודחו מתפקידם בתחילת השנה לשורות מפלגת השלטון — התכוון סאדאת צות גורמים אופוזיציוניים שונים במצרים במיוחד לקראת יונים הכלכליים הצפויים בקרוב והמתבקשים כתוצאה מהידוק סים עם סעודיה ונסיכויות המפרץ.

הסחר עם בריה"מ וזכויות האנוש

מאת ברנארד גוורצמן
מיוחד ל„הארץ"

וואשינגטון

ממשל ניכסון נפגע ממספרם הגובר של הקולות בארה"ב ובקרב חוגים סובייטיים סוטים מן הקו, המותחים במישרין או בעקיפין ביקורת על נסיונו לעבור מעימות עם בריה"מ למועצות לשיתוף פעולה עכה.

מיניסטר החוץ המיועד הנרי קיסינג'ר ופקידים בכירים אחרים, מודאגים במיוחד לא כן הבהלה באגף הימני — שאפשר היה לצפות לה — נוכח הדיבורים על הפגת מתיחות, ואף לא כאזהרותיו של הפנטאגון כי על אף השיפור באווירה בין מוסקבה לוואשינגטון ממשיכים הרוסים במהירות בהגשמתה של תכנית־טילים גדולה העלולה לאיים על הבטחון האמריקאי. אך הם מודאגים — ומופתעים עמוקות — נוכח הסימנים המתרבים והולכים שקואליציה של אינטלקטואלים ליברליים, חברי־קונגרס בעלי השפעה, עתונאים ומוסדות מדעיים חשובים בארץ, אשר באופן מסורתי קידמו כולם בברכה הפגה של מתיחות, התחילו לעורר שאלות ביחס לערכה של התפתחות כזאת.

אמריקאים אלה, שדבריהם הם הד להערותיו של הפיסיקאי הסובייטי הסוטה מן הקו אנדריי סחארוב, תוקפים את הפיקוח האידיאולוגי בברית המועצות, את הבעיות העומדות בפני יהודים ואחרים הרוצים לנסוע באופן חופשי, ואת הפולמוס הגס נגד כל אדם המשמיע את קולו נגד המשטר. הם מוחים שהפגת מתיחות שלא תהיה מלווה דמוקרטיזציה ברוסיה, עלולה להתברר כאשליה, התן לקרמלין שהות להשיג מודרניזציה בכלכלתו ולשכלל את חימושו, יוחדים את המערב.

מדיונים אלה התפתח ויכוח רעיוני בעל משמעות עצומה לגבי היחסים בין בריה"מ לארצות הברית. הצריכה ארצות הברית — וארצות מערביות אחרות — ללחוץ על הסובייטים מדי יום ביומו כדי להקל על מצב אזרחיה של בריה"מ? או שעל המערב להשליך את יהבו על הטווח הארוך ולהימנע אף במראית עין של התערבות בעניינים פנימיים סובייטיים?

עובדות שנויות במחלוקת

עובדות שנויות במחלוקת מכבידות עד כה על ויכוח זה. למשל, מבקרי המשטר הסובייטי טוענים כי הדיכוי גבר לאחרונה, ושזוהי תוצאה של עיסקה שהושגה בין ברז'נייב לבין עמיתיו בפוליטביורו, ראש הק.ג.ב. יורי אנדרופוב ומיניסטר ההגנה אנדריי גרצ'קו. לדברי המבקרים נראה שברז'נייב השיג את הזכות לחתור לקשרים טובים יותר עם המערב, ואילו האחרים הורשו להכביד את ידם על הסוטים מן הקו בתוך בריה המועצות.

פרשני הממשל מסכימים שהגישה האידיאולוגית הסובייטית מבית נעשתה קצת נוקשה יותר, אך לדעתם המצב הכללי הרבה יותר דרכשי כפי משכבהים בכך רוב המבקרים. פרשנים אומרים שבד בבד עם גינוי הסופר סולז'ניצין, באה גם הפסקת ההפרעות הסובייטיות לשידורי „קול אמריקה" ושדור הבי.בי.סי. הבריטי. הם מצביעים על הבעיות שמתהכבות בהן היהודים ואחרים המבקשים להגר, אך הם מוסיפים ששעור העליה היהודית לישראל בשאר עומד על 30,000 לשנה — וכבד המנהיגים הסובייטיים, שרק לפני שלוש שנים נתנו ל־1,000 בלבד לעזוב את הארץ, זהו ויתור גדול מאד לדעת הקהל העולמית.

בדומה לכך נראה שאין לשלטונות הסובייטיים היסוסים רבים להיכנס לעסקות מסחריות מפליגות עם חברות אמריקאיות וחברות מערביות אחרות, והם מבטיחים בכך שנוסף על היתרונות הכלכליים, תורגש בהכרח השפעה מערבית בארצם.

מצב עדין

קיסינג'ר מאמין שהמצב עדין, לא רק לגבי יחסי מוסקבה וואשינגטון אלא גם לגבי ברז'נייב ועמיתיו שרתמו את מדיניות־החוץ שלהם להפגת המתיחות. הוא טוען בתוקף שאם יכרוך הקונגרס את הנדמליזציה במסחר עם זכות הגירה בלתי־מוגבלת בשביל היהודים הסובייטיים, עלול הדבר לעורר בעיות חמורות בשביל הקרמלין, ואולי להרע את תנאי היהודים.

אפשר להתווכח על דעה זו, וכפי הנראה יכולים לטעון — כפי שטוענים הסנטור הנרי ג'קסון ואחרים — שההנהגה הסובייטית זקוקה באופן כה נואש לטכנולוגיה מערבית, שהיא תעשה את הויתורים הדרושים.

הסיכויים לעתיד הקרוב מוסיפים להיות בלתי־ברורים. בימים אלה מתחיל בג'נבה, שבה נתכנסה זה עתה כחודש הועידה לבטחון אירופה, סיבוב חדש של שיחות על הגבלת הנשק האסטרטגי. קיסינג'ר ייפגש בימים אלה בניו־יורק עם מיניסטר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו.

בינתיים, בעוד שנעשבים הדיונים החשובים בדרג הרשמי, ממשיכים אנשי־עסקים אמריקאים לעשות עיסקות כשלהם עם הסוכנויות הסובייטיות.

הדעה הכללית בוואשינגטון היא, שתימשך התנועה לעבר הפגת המתיחות — תוך הכרה שהמצב עלול להשתנות בכל רגע.

דיפלומטיה שקטה לא תפתור הבעיה

מאת אנטוני לואיס
מיוחד ל„הארץ"

בוסטון

האם על ארה"ב לדרוש מן הסובייטים ויתורים לזכויות האדם, כשהיא מעניקה להם יתרונות מסחריים? עתה שהקונגרס מתחבט בשאלה עמוקה זו, חשוב לזכור את המציאות האנושית הכרוכה בה. הרי סיפור.

ואלרי פאנוב הוא אחד מרקדני הבלט הגדולים בעולם. הוא ואשתו הצעירה המהוללת גאלינה עבדו בלהקת קירוב בלנינגרד שנה שהגישו בקשות להיתר יציאה לישראל. פאנוב פוטר מיד מלהקת קירוב, ונאסר עליו לרקוד במקום כלשהו — פסק־דין של הרס פסיכולוגי לאדם זה שגאותו על יכולת גופו.

ואלרי פאנוב, רקדן הבלט המפורסם היהודי סובייטי.

לפני בוא ברז'נייב לארה"ב ביוני נאמר לזוג פאנוב שהם יקבלו את היתרי היציאה אם ישתיקו למשך הקיץ את כל הפרסום בקשר למקרה שלהם. כך אמנם עשו. ב־9 באוגוסט אושרה התחייבות זו רשמית לפני אורח אמריקאי במוסקבה, רוברט אברמס, שהוא נשיא רובע ברונכס בניו־יורק. ויקטורוב, אחד מסגני מיניסטר החוץ, אמר לאברמס בנוכחותם של פקידים בכירים אחרים כי לפאנוב „תינתן בהחלט אפשרות לצאת".

באוגוסט סוף דחו השלטונות את בקשת היתרי היציאה של הזוג פאנוב. בראשית ספטמבר נאמר לפאנוב שבכל זאת עשויים לתת לו לצאת — לבדו, אם יעזוב את גאלינה. הוא סירב.

הנרי קיסינג'ר נלחם בקונגרס נגד כל תנאים להיתור־מסחר אמריקאים לבריה"מ. בתשובה לשאלות בדיונים של אישור מינויו למיניסטר חוץ טען, שבמקום שארצות הברית תנסה „לשנות את המבנה הפנימי של חברות שעמן יש לנו עניין, מן הדין שתשאף להשפיע על „מדיניות החוץ של חברות אלה".

דווקא מפני שלא מסתבר שחברה כה מבודדת תהיה פארטנר רציונאלי, פארטנר שאפשר לסמוך עליו, בזירה הבין־לאומית.

מסיבות אלה, פתיחות המשטר הסובייטי בפני זרם חופשי יותר של רעיונות ובני אדם היא זה שנים מטרה גדולה מאד של המדיניות המערבית. למשל, זוהי מטרה גדולה בוועידה הנוכחית לבטחון אירופה. אלה הרוצים בתוקף לחתור לעבר מטרה זו, אינם מתנגדים להפגת מתיחות; הם רק חוששים מפני מה שכינה המדען הסובייטי אנדריי סחארוב „הסכנה של הפגת מתיחות למראית־עין, שאינה מלווה אמון מוגבר או דמוקרטיזציה".

אך היהיה זה יעיל להתנות ויתורי מסחר אמריקאים בתנאים?

רעיון אחד שיש לגנוז אותו הוא, כי פעולה ציבורית תקיפה עלולה לפגוע בקרבנות הדיכוי, וכי יש להשאיר את הבעיות ל„דיפלומטיה שקטה". אנו יודעים עתה שמה שמשפיע על פקידים סובייטיים אינה אדיבות של יחס כבוד, אלא תקיפות — חשש מפני מבוכה.

הקרבנות מוכנים להסתכן

הקרבנות עצמם מוכנים להסתכן. 21 יהודים סובייטיים בעלי־שם דחו זה עתה את ה„דיפלומטיה השקטה" כחסרת־תועלת, וקראו ל„מאבק ציבורי גלוי". אחד האנשים שחתמו על ההצהרה היה בנימין לוויץ', מדען בכיר, הסובל על רצונו להגר. [illegible]

גייס לצבא ונלקח לשמור באזור הארקטי. הוא עדיין נמצא שם ומועסק בעבודות פרך, אף שהתפתח אצלו עתה גידול שחוששים כי הוא ממאיר.

יש הגבלות, והגבלות חמורות, על מה שיכולה ארה"ב לעשות. איננו יכולים „לשנות את המבנה הפנימי" של בריה"מ; אך אנו יכולים לנסות ולהשיג יחס כבוד לכללי־הגינות מינימליים מסויימים. אם נצליח בכך, תלוי לא בהפשטות, אלא במציאות של מיקוח.

מבחינת מציאות זו נמצאים האמריקאים במצב חזק. ברור שברית המועצות מעוניינת במסחר אמריקאי ובהשקעות אמריקאיות. למשל, על אף מידה הגונה של צעקות, השעתה בריה"מ את כופר ההגירה. כפי שאמר סחארוב, „ברית המועצות היא הצד המעוניין, היא עלולה קשה כדי לאחז עיניים. חשוב מאד שארצות המערב ינצלו ניצול מלא את הקלפים החזקים שבידן".

כן אין ארה"ב צריכה להרגיש כל נקיפות מצפון בקשר למיקוח קשה. במו"מ על פיקוח החימוש אפשר להשיג יתרונות הדדיים. אך כשהסובייטים באים אל ארה"ב לקבל עידוד כלכלי, זכאית וואשינגטון לקבל תמורה.

ולבסוף יש לזכור עוד דבר אחד: לו בעיית זכויות האדם לא הועלתה מעולם בקשר להיקף הסחר, היה המצב שונה. — אך לאחר שהועלתה פני הדברים הם אחרים. אם יעצום עתה הקונגרס את עיניו, יראו בכך [illegible]

תור שווה לכל נפש

פינוי המשפחות המתגוררות בצפיפות יוצר לא פחות בעיות משהוא פותר

מאת שמשון ארליך

שמע, זה יוצר לא פחות עיוותים מאשר זה מרפא אותם. אתה רוצה דוגמאות קח את ג'יסו — אמר לי השבוע פקיד בכיר בחברה ציבורית המקורב לעניני בניה ולחלוקת דירות, אחרי שנתפרסמה הידיעה על מתן 70,000 ל"י משכנתא למשפחות המתגוררות בצפיפות העולה על 4 נפשות לחדר והמעוניינות לשפר את תנאי דיורם. האיש קושר את כל התכנית במערכת הבחירות אם כי אינו כופר בכוונתם הכנה של אנשי האוצר. עם זאת הוא שולל בתוקף את מה שהוא מכנה הכניעה לקבוצת לחץ התורנית שכיום היא אנשי משכנות העוני ואתמול הזוגות הצעירים.

הנה ג'יסו. איש בשנות השלושים המאוחרות, אבא ל־8 ילדים שהגדול בהם בן 16. האיש הוא סמל במילואים שכמעט איבד את חייו בכיבוש העיר העתיקה, עובד ומשתכר היטב במונחים ישראליים. הוא מביא הביתה 1200 ל"י נטו לחודש. הוא לא הצליח להגיע לדירה המתאימה למשפחה בגודל כשלו. הוא התגורר עד לפני זמן קצר בדירה בת 2 חדרים. רק בעזרת המשפחה, שהתגייסה כולה לעזרתו, הצליח לרכוש דירה בת 3 חדרים. כיום לא מגיע לו כלום ואילו לכל אלה שלא היו מוכנים לעשות מאמץ או שלא היו מעוניינים לעזוב מהדירה הצפופה, מגיעה משכנתא נוחה מאד של — 70,000 ל"י שעה שהוא קיבל מענק של 5,000 ל"י והלוואה של 20,000 ל"י בתנאים גרועים בהרבה.

זוהי בעיה של גבול. אולם אין זו בעיה יחידה. כיצד קובעים מהו חדר. יש בבתים הישנים חדרים שגודלם כגודל דירה שלמה מודרנית. מי שחי שם בצפיפות של 4 נפשות לחדר עדיין מתגורר בתנאים טובים יותר מאשר דייר המתגורר בצפיפות קטנה יותר לחדר קטנטן בשיכון מודרני. ומהו הקשר ההכרחי בין צפיפות להכנסה? הרי יתכן שבשכונה צפופה כזו יתגוררו בעלי כסף שאינם מעוניינים כלל לעבור למקום אחר ובעיית הצפיפות אינה נחשבת אצלם בראש צרכיהם. תנאי מגורים הם גם עניין של הרגל ותרבות חיים לא פחות משהם תוצאה של רמת יכולת. לכן מתווספת השאלה של תמיכה ממשלתית קודמת.

נתמכים בפעם השניה

הרי אין זה סוד כי לשכונות העוני בערים הגדולות באו תושבי עיירות הפיתוח לאחר שלעיתים כבר קיבלו שם מגורים ציבוריים זולים על חשבון כספי הכלל. בדרך כלל אין איש עוזב דירה ללא תמורה. הווה אומר שיש מהם שמימשו את התמיכה הקודמת. עתה שוב ניתנת להם דירה או משכנתא זולה. והרי לא מדובר במספרים של מה בכך. בקריית שמונה עברו לדברי הפקיד אתו שוחחתי במשך השנים לא פחות מ־180,000 איש. רובם לא נעו לקיבוצים, ורובם הבהירו גם לא למושבים או לעיירות הפיתוח האחרות. הם הלכו בדרך כלל לשכונות העוני שבערים הגדולות שמהם הם יפנו עתה בתוספת תמיכה ממשלתית נוספת.

האיש המכיר את הנושא מקרוב גם משוכנע כי את עיקר התמיכה יקבלו קודם כל לא מחוסרי האמצעים שלהם היא מגיעה ולהם היא להלכה מיועדת. יקבלו אותה יותר אלה שיודעים ללחוץ במקומות הנכונים, יודעים לאן ללכת ועל מי לבעוט ואיפה לעשות את הסקנדל. הוא אף מוצא אסמכתא לכל חוסר ההגיון בתכנית לזוגות צעירים. גם שם לא היה כל קנה מידה הגיוני שישלח זוג שנישא בשש השנים האחרונות על פני מי שנישא כבר לפני שנים והוא בעל ילדים מרובים יותר. מהי הקדושה של שש השנים האחרונות הנותנת עדיפות למי שנישא בהן על פני מי שנישא לפני כן. ההגיון מחייב שמי שיש לו יותר שנות נישואין ויותר ילדים ושעדיין לא הצליח להגיע לדירה יועדף על הזוג הצעיר שזה עתה נישא. ההעדפה ההפוכה נובעת לדבריו מהכלל הגדול של המדיניות הסוציאלית: פתרונות חפוזים לבעיות המיוצגות על ידי העתונים.

מה קרה בעצם לזוגות הצעירים? הורים דאגו לבניהם הצעירים שנישאו או עמדו להינשא חשבו כיצד ניתן להגיע לדירה. היה כאן ביטוי לחרדות של מי שנתקבל פעם ראשונה בתופעה. התופעה לא היתה זוגות צעירים אלא הקושי הכללי בהשגת הדיור היקר והמתייקר.

בדרך ההתנגדות הקלה

הזוגות הצעירים נעשו גורם כאשר החלה ההתמרמרות בקרב הותיקים בעקבות מתן הדירות לעולים החדשים. מדוע מי שזה עתה בא מקבל דירה, ואילו הבנים שלנו אינם זוכים בכך — היתה השאלה. במקום להסיק את המסקנה הכללית כי יש לקבוע זכאות לדיור על פי קני מידה הגיוניים שייקבעו לאחר בדיקות ולימוד, הלכו שרי הממשלה בדרך ההתנגדות הקלה וקבעו את התכנית לזוגות צעירים. הם יצרו בכך מיד התארגנות על פי קנה מידה חסר הגיון זה ויצרו בכך קבוצות לחץ שדי בכרטיס הביקור שלה כדי להבטיח את הדרישות.

מי שחזה בהפגנות הזוגות הצעירים לפני משרד השיכון בירושלים לא ראה לפניו נזקקים אלא בעיקר בני טובים היודעים את דרכם ומכירים יחסי ציבור. האם לא הגיע אם כן הזמן לבדוק ולקבוע מה מגיע למי. כמה מסוגלת ומוכנה המדינה להקציב למטרות שיכון ולאחר מכן לקבוע סטנדרדים הגיוניים שלא יפלו לפי קבוצות מקריות ואנשים בעלי הכושר „ההסתדרי" בתוך הקבוצות. זה ודאי כבר לא ייעשה לפני הבחירות. אולם יתכן כי גם שיקולי בחירות היו מחייבים את הדבר. חלוקת דירות אמנם מבטיחה את קולו של מקבל הדירה, אך היא אולי מעוררת את קולותיהם של המקנאים. [illegible] המספר הגדול יותר.

לבטל את בחינות הבגרות

התוצאות המשופרות של הבחינות בתשל"ג הושגו תודות להורדת [illegible]

מאת יוסף אורן

„אין ספק שתוצאות הבגרות הן קריטריון אובייקטיבי להערכת הישגיו של התלמיד והן אמת־מידה למידת הישגיו הלימודיים של ביה"ס; היא גם תמריץ למאמצי למידה".

כך כותב במאמר הפותח את „החינוך בישראל" (הוצ' משרד החינוך והתרבות תשל"ג, עמ' 361) שר החינוך והתרבות יגאל אלון. ניתן למצוא בדברים אלה את תמציתה של מדיניות המשרד כלפי בחינות הבגרות.

לנימוקים שיגרתיים אלה בדבר חשיבותן של בחינות הבגרות, מצרפת על אף הכל „בשורה": שינויים שחלו במתכונת ובתוצאות של הבחינות יחדשו את עלומיו של שריד מודלד זה, מימי התפארת של הגמנסיה הקלאסית באירופה, ויאריכו להנציחו גם להבא. מימושה של „בשורה" זו נעשה בבוריות יתרה בסוף השבוע הקודם, עם פירסומן של תוצאות בחינות הבגרות. התוצאות מורות על שיפור ניכר בעקומת ההצלחה של בוגרי מחזור תשל"ג בשני מקצועות „בעייתיים": מתמטיקה ואנגלית.

לכאורה, צריכות היו תוצאות אלו להניח את דעת הכל, ואזכם אפשר שיתבאו בבהרה אבות רבים להצלחה זו. אך בהעדר תלות ישירה, בין התוצאות המשופרות של הבוגרים בבחינות הבגרות לבין רמת ההוראה של המורים, ואיכות הידע של התלמידים, הרי להצלחה המפתיעה של הנבחנים יש הסבר במקור אחר.

ואמנם קשורה הצלחה מפתיעה זו במימוש של אחת מכוונותיו של משרד החינוך ביחס לבחינות הבגרות. המגמות הן שתיים: א. לצמצם את מיספר בחינות הבגרות. מימושה של מגמה זו נדחה עד שיתיינו הלהכים השתים לקביעת ארבעת המקצועות הראשיים, שהבחינה בהם תחייב את כל הנבחנים, בכל מסלולי־הלימוד (שהוא כינוי אחר ל„מגמות" המסורתיות). ב. להפחית מקשייהן של הבחינות. מגמה זו, שהופעלה בבחינות הבגרות של תשל"ג לראשונה, מומשה עי"י שורה של תיקונים (והיתר להשתמש במילונים של הלשונות הזרות, בהכי נוסחאות במקצועות המדויקים וכדומה).

התוצאות המשופרות, באופן כה מפתיע, הן פועל יוצא מהורדת רמתן של הבחינות בתשל"ג. מאליו מובן, כי המתכונן של הקלות נוספות בעתיד תוליך לבסוף להישג המפתיע: בחינות בגרות ללא נכשלים.

אין זה סוד שהרבה מרירות נצברה בציבור נגד משרד החינוך בשל בחינות הבגרות. כל שנה היו טענות על רמתם של השאלונים (קשיים, ניסוחם, המבנה שלהם ועוד) ועל המתח הנפשי שהיו מחוזקים ההכנות ובצפיה בבחינות הללו.

בחינות הבגר בביה"ס

המורים מעריכים את התלמיד בעקבות בחינות־הבגר, המתקיימות בביה"ס קודם לבחינת הבגרות החיצונית, על־פי היכרות יום־יומית עם התלמיד בעבודתו. מעולם לא היתה חפיפה מלאה בין הערכת המורים לבין תוצאותיהם של הבוגרים בבחינות הבגרות, אך ספק אם ניגלה עוד אי־פעם פער כה ניכר בין שתי ההערכות כפי שהוא ניגלה בעקבות גרימתה של ההצלחה המפתיעה בבחינות של תשל"ג. משרד החינוך אמנם מנע עימות בינו לבין התלמידים, אך זכה בכך על חשבון ציבור המורים. מידת התבונה ומידת האחריות שבהידוד יחסים בין הלומדים לבין מוריהם היא מפוקפקת ביותר.

אולם המורה מכך נבנותו של משרד החינוך לעודד בזבוז חמור של כספי הציבור, עי"י מתן הצדקה מלאה לקיומה של מערכת בחינות כפולה במעבר בין ביה"ס התיכון למוסד האקדמי. שימחת בוגרי תשל"ג לא תארך, כאשר יגלו עד מהרה, כי למרות ציוני הבגרות המשופרים שלהם, פחתה אימונה של האוניברסיטאות בכוחה של תעודת הבגרות לשקף את מידת הכנתם ללימודים הגבוהים. במלים אחרות: גרימה מלאכותית להצלחת הבוגרים בבחינות הבגרות תפחית עוד יותר את כוחן לברור את המעולים ביותר מבין הבוגרים בשביל המספר המוגבל של המקומות בחוגים האוניברסיטאיים. הדבר יאלץ מספר גדול יותר של חוגים לקיים בחינות כניסה ברמה נאותה כדי לעשות את הברירה הזאת.

הרחבתה של שיטה זו לחוגים נוספים תכפיל את מערכת הבדיקות בין ביה"ס התיכון לחוג באוניברסיטה. ספק אם מבקר המדינה העסיק את עצמו בבזבוז המיותר של כספי הציבור בשל כך. וספק אם נמצא מי שהישב מה ניתן היה לחולל בתחום החינוך בכספים המבוזבזים כיום פעמיים על כותבי שאלונים, על מינויים של משגיחים ובוחנים, על גיוסם של גדודי הפקידים ליד המיכון המשרדי החדיש ועל יצירתן של עיירות הנייר הקשורות ברישום היווה של בחינות מכפלות שכאלה. ושוב פתר משרד החינוך את המכשול בדרכו המוזרה: העתיק את הנגע מהתחום הפדגוגי אל המישור הכלכלי.

דומה שיותר מתמיד מצויה כיום הצדקה מלאה לביטולן של בחינות הבגרות. הגמנסיה בתכונתה הקלאסית, שהיותה מושתתה על העקרון הסלקטיבי, הצדיקה קיומן של בחינות קשות ומסכמות לשם יצירת עלית אינטלקטואלית באוניברסיטות. ביה"ס התיכון שינה מאז את פניו ואת העקרון הבסיסי לקיומו. החינוך נעשה דמוקראטי בכוונתו. הוא משתדל להקיף מספר לומדים גדול ככל האפשר והוא מאמין לפעם בסלקציות לסוגיהן. המשך קיומן של בחינות, שהן מצורות הכיוון הבסיסיות, במדיניות חינוך דמוקראטית, יצר מצב בלתי־נסבל במסגרת ההוראה התיכונית.

בבסיס של הנימוק העיקרי בעד המשך קיומן של בחינות הבגרות, הטוען כי הן מהוות „תמריץ למאמצי לימוד", נתערער זה מכבר. ההתכוונות של ארבע שנות הלימוד, העקובות לתלמיד בביה"ס התיכון, למשימה המכוונת של התייצבות לבחינות הבגרות, משחיתה את הסקרנות הטבעית המצויה בנערים ונערות בגיל ההתבגרות. את מקומו של המניע הטבעי לרכוש דעת תופס התמריץ השלילי לסבל הרגילי־למיזה, המבטיחים הצלחה במערכת הבדיקות. העצמה המכינה את הלומד לבחינות הבגרות. ההידרדרות לחובות הבדיקה הכרובות מתישה ללא כל הצדקה את כוחות־ההוראה ומשחיתה את נסיונה הבסיסית של המורים אל המקצוע להיפגש עם צעירים ולגלות עניין בתהליך חינוכם.

בחברה נאורה מהווים המשאבים האנושיים נכס לאומי, שהמבנים עליהם משתדלים לכבשם באופן המועיל ביותר. דומה, שאי החינוך הגיעה עדיין סימנה של אבת המה־ סבת זו. נימוק התמריץ אינו יכול להוות הצדקה להמשך מעשה־ביזבת שאין לו כל הצדקה. ניתן להציב תמריץ יעיל ומועיל יותר לחינוך העל־יסודי במקום בחינות הבגרות. אין לי אלא לחזור ולהציע הצעה שהעליתי מכבר בהזדמנות אחרת.

הצעתי מבוססת על ביטול מוחלט של בחינות הבגרות. כל בוגר של ביה"ס התיכון יקבל בסיום לימודיו תעודת גמר של ביה"ס, שתפרט את ציוניו הסופיים במוסד. תעודה זו תעיד על השכלתו ועל הישגיו האישיים.

לומד שיבקש להמשיך בלימודים גבוהים באחת האוניברסיטות, יהיה חייב לכתוב שתי עבודות שנתיות כדי להשיג תעודת בגרות. את העבודות יכתוב בנושאים שיבחר ובמקצועות שיעדיף להתמחות בהם. עבודה אחת תעסיק אותו במשך השנה השלישית שלו בתיכון, ובאחרת יערכו בשנה התיכונית האחרונה. את העבודות יכתוב בהדרכת מוריו בביה"ס, אך בדיקתן תיעשה עי"י בוחנים של משרד החינוך. תעודת הבגרות תפרט את נושאי העבודות שכתב התלמיד ואת ההערכה של הבודקים.

השגתה של תעודת בגרות כזו תהווה תמריץ אמיתי ללימוד עצמי ולסקרנות בוגרת של התלמיד בתחומי הידע של התרבות האנושית. סיכום הלימוד בשתי עבודות שנתיות יכשיר את בוגר התיכון לשיטת הלימוד ולדרישות הלימוד במוסדות ההשכלה הגבוהים. הדרכת התלמיד בחקירתו של נושא, בעריכתו ובניסוחו תעסיק את המורה בשיטה כראוית ונכונה. היא תוליד את הקירבה המבורכת בין המורה לחניכו, שבשיטה הקיימת היא מסתכמת לאו־כמעט בשל כבילת־ידיו של המחנך אל מנגנון הבדיקות והבחינות המכוער. היא תשיב למורה את הנכס העיקרי של מקצועו: היכולת להשפיע על מהלך התפתחותם והתחנכותם של הצעירים.

הצעתי הולמת את העקרון הדמוקראטי שעליו מתבסס כיום ביה"ס התיכון. שיחרורו של הלימוד מהכבלים האוסרים אותו כיום אל הסיום המייגע בבחינות בגרות, יאפשר סוף סוף את השינוי המבני הנחוץ כל־כך לתלמידים ההולכים ורבים במסגרת התיכונית. היא תפטור את ביה"ס ואת הלומדים בו מחובת ההתלכדות המיכאנית בקבוצות־לימוד, שאין צורך אמיתי אינו קושר את חבריהן זה לזה. מה שמכונה „כיתה" בארגון המקצועי איננו אלא אליפה מינהלית על קבוצת לומדים ללמוד יחד עפ"י מערכה נוקשה לפי הנחיותיה של תכנית־לימודים מחייבת ובלתי־מתגמשת. הצורך לעשות עבודות מחקר שנתיות לשם השגת תעודת בגרות יאלץ את ביה"ס להיערך לקראת הוראה בשיטה הסמינריונית. במעבדה המקצועית תהיה התלמדות אורגנית של קבוצת לומדים סביב פרוייקט לימודי בהדרכת אדם בוגר, שהינו מורה ללומדים וגם המכוון לתהליך הלימוד.

הלימוד המעבדתי — בצורת ספריה מקצועית, דפי עבודה עצמית, קבוצות עבודה המתדיינות ביניהן והתוועצות לפי הצורך של הלומד עם המורה — הולם יותר את ההתמחות המקצועית והמשוללת זה מכבר במדעים. הוא גם האופן היחיד שבעזרתו ניתן להגשים מדיניות חינוך דמוקראטית, המחייבת שיוויון הזדמנויות בחינוך לכל צעיר בישראל, מבלי לחייב את כל הלומדים בקיפוח מלאכותי בתוצאות.

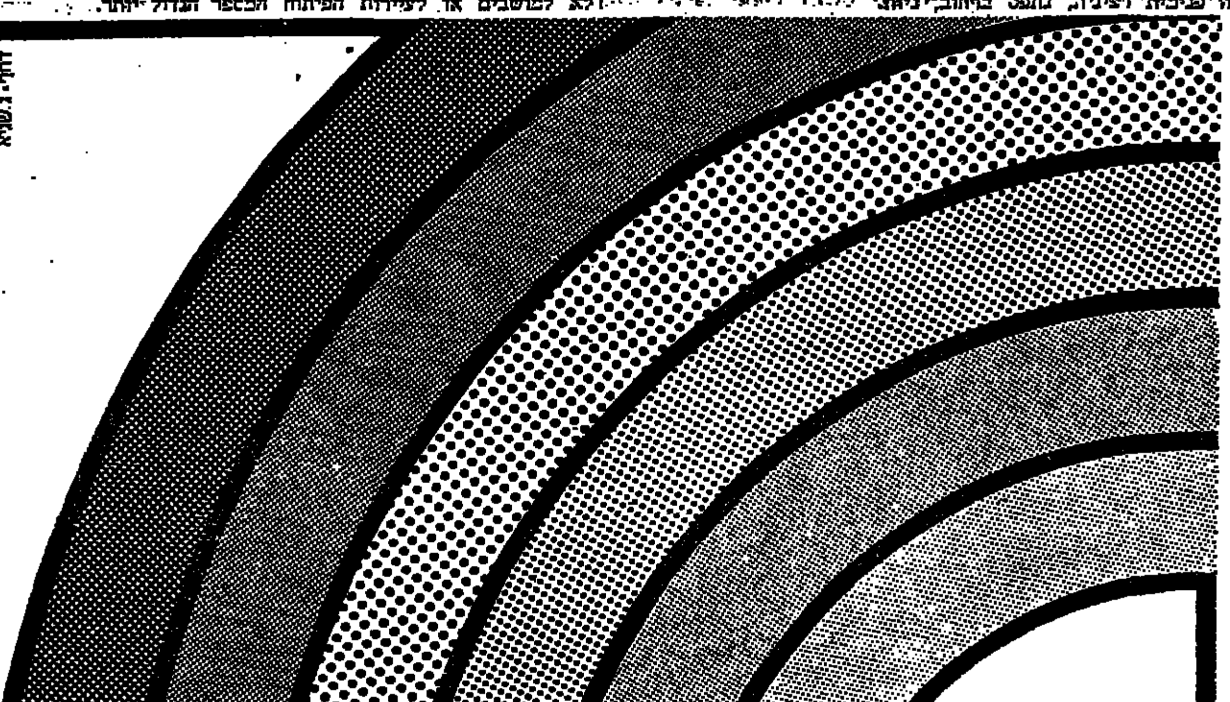

קשת רחבה של יתרונות

כן, קשת רחבה של יתרונות נותנות לך תוכניות החסכון "יתרון" של בנק דיסקונט ובנק ברקליס דיסקונט.

תוכניות החסכון "יתרון" מבטיחות לך הכנסה גבוהה פטורה ממס הכנסה, שמירה על כוח הקניה של כספך הודות להצמדה לאינדקס וכן האפשרות למשוך תמיד את כספך תוך מתן הודעה מוקדמת של 30 יום בלבד.

אך זה לא הכל: תוכניות החסכון "יתרון" יכולות להעניק לך הכנסה שוטפת חודשית, ביטוח חיים וביטוח למקרי נכות ללא כל תשלום נוסף, מענקים, הלוואות ויתרונות אחרים על פי התוכנית שתבחר ואשר תתאים לצרכיך ולאפשרויותיך.

סור נא לאחד מסניפי בנק דיסקונט ובנק ברקליס דיסקונט ותקבל פרטים מלאים על תוכנית החסכון המתאימה לך.

אם ברצונך לקבל חומר הסברה מפורט לביתך מלא נא תלוש זה ושלחו אלינו בדואר.

לכבוד
ת. ד. 1836 תל-אביב 61000
נא לשלוח לי עלון הסברה מפורט של תכניות החסכון "יתרון".
שם ______
כתובת ______

בנק דיסקונט לישראל בע"מ | בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

מינוי סגן נשיא אם יתפטר אגניו

על הנשיא לקבוע מי יהיה סגנו

מאת יעקב רוזנטל

האמריקאים, קנאים לקידמה ב־רוב מישורי רשות היחיד והרשות הרבים, דבקים באורח קנאי במ־סורת במישור החוקתי, בהתפסם את חוקת ארה"ב משנות השמונים למאה הי"8, כמעין התגלות רוח הקודש.

ואכן, מעטים הם תיקוני החוקה. הקיקתם טעונת הליכי חקיקה מסור־בלים, והתיקון אינו משנה את עצם נוסח המיסמך המקורי, מהווה מעין הוראה־בעלמא, העדיפה, בענין ה־נדון בה מן החוקה המקורית, אלא אינו מערער את „הניצחיות", כב־יכול, של הנוסח דאז.

הנשיא מפקיד את סגנו

מרשימה העובדה כי הנושא „ה־מתוקן ביותר" הוא מיכלול הבחירה והמעמד של נשיא ארה"ב וסגנ־ סיביצ'נט), או מידת זכיות סריבר־גליות מפיך־שיפטיות של ועדות שני בתי הקונגרס לגבי הנשיא וסגנונו.

במקרה שספירו אגניו יתפטר מ־מישרת סגן נשיא ארה"ב, תעמוד במיבחן היישום התוספת־התיקון מס' 25 לחוקה, האחרונה בשורת התו־קים האלה הצמודים לחוקה. מתפנית מישרת סגן־הנשיא — מורה התוס־פת־התיקון הנ"ל — „על הנשיא ל־הועיד סגן נשיא שיטול המישרה אחרי אישור, בצורת החלטה־ברוב (רגיל) של שני בתי הקונגרס". הלי־כים אלה דומים לדרך המינוי של מיניסטרים, שופטים בכירים, שג־רירים וכו', שלגביהם די באיש־שור של הסנאט, בעוד שכאן דרו־שה החלטת אישור נפרדות של הסנאט ושל בית הנבחרים. משמע — לא ישוג אפילו אחד האישורים, בטל המינוי של הנשיא, והצריך ל־התחיל הכל מחדש.

שכר פישוט ההליכים למלוי מיש־

ספירו אגניו

הנשיא בכלל, ובמקרה של התפנות אחת המישרות הללו, תוך תקופת שרות או בין בחירה לבין תחילת הקונצניה. כאן הורגש, מדי־פעם, צורך בהבהרות, חרף הפירוט הרב שבחוקה המקורית. לא פחות מ־5 מתוך 25 התיקונים לחוקה (הלכה־למעשה רק 15, היות והתיקונים עד 10 הוחזקו במסגרת אחידה, תמך קצר מאד לאחר הפעלת החוקה ה־מקורית); משנת 1804 עד שנת 1967, עוסקים במיכלול זה. ועדיין נותרו אי־בהירות, ובמספר עניינים אף גר־צות, בתוקף התיקונים, בשל שיטת החקיקה שלא לבטל מפורשות את המחולף־למעשה. יתר על כן, עלו על הפרק נושאים שנשארו ללא מע־נה, הן בחוקה המקורית הן בתוס־פות, למשל חוליות חשובות של הליכים למען הדחת הנשיא („אימ־

רת סגן־הנשיא שנתפנתה, עלול ל־צאת בהפסד לגבי חוד הפירמידה: מה יקרה אם יתפנה כס נשיא ארה"ב — אחרי התפנות מישרת סגן הנשיא ולפני שהנשיא הספיק ל־הועיד יורש לסגן הנשיא? ואכן, לפי התוספת־התיקון מס' 25 החוזר בכך על הוראה שבהוראות חוקתיות קודמות — ראשיה „במקרה של הדחת הנשיא ממישרתו או של מותו או התפטרותו, סגן הנשיא יהיה ל־נשיא".

ל„משפטני הכתר" בארה"ב נשא־רו, איפוא, תפקידי פיצוח אגוזים כבדים; ולמול ארה"ב בולטים ב־צמרת שלוש הרשויות שלה, ולא של השיפוט בלבד, משפטנים בכלל והוגי בעיות חוקתיות בפרט — ל־הבדיל מהרכב הרשויות במדינות אחרות...

היד החזקה של המשטר החדש בצ'ילה

כ־20 מדינות הכירו עד כה בממשלת ההפיכה

מאת ג'ונתן קאנדל

The New York Times

מיוחד ל„הארץ"

סאנטיאגו

בשעות היום הומים רחובות ה־עיר מתנועה כבדה, יותר מאי פעם בשבועות האחרונים. החנויות שוב פתוחות ופועלים שוב הולכים אל ב־תי החרושת נקובי־הכדורים. צעירים המלקקים גלידה עוברים על פני שוטרים נושאי תת־מקלעים. אנשים מכל הגילים מתקהלים לפני הריסות־הרקסות האש של ארמון הנשיאות האפור.

על אף עוצר־לילה באזורים הצי־בוריים העיקריים של צ'ילה, נראה שחזרה לסאנטיאגו ולשאר הארץ כ־צין נורמליות, פחות משבועיים אח־רי ההפיכה הצבאית עקובת־הדמים ששמה קץ, אחרי שלוש שנים, ל־ממשלת הקואליציה המרכסיסטית של הנשיא המנוח סלוואדור איינדה גוסנ. לצבא היו קשיים מעטים עד כה להפתיע בהקמת מערכת יעילה של חלוקת מזון, וזאת בעיקר הודות ל־שיתוף פעולתם המלא של 40,000 בעלי המשאיות ששבתו קודם בב־שך שבעה שבועות במחאה על מש־טר איינדה. בימים אלה נגמרו מזון וסחורות הצרכות אחרות במחירים רשמיים חדשים, כשהוראות המורות מדכאות דיכוי כבד את השוק הש־חור.

אף מכרות הנחושת, שגרמו לאי־ינדה כה הרבה קשיים אך המוסי־פים להיות מקורה העיקרי של צ'י־לה למטבע חוץ, הגבירו בימים ה־אחרונים — לדברי פקידים של ה־ממשלה החדשה — את תפוקתם ה־יומית מ־783 ל־1,075 טונות.

אחרי יותר מ־40 שנות שלטון אז־רחי בצ'ילה שלטת בה עתה שליטה איתנה כת־קצינים צבאית. אין היא מגלה סימנים שברצונה לוותר על השלטון. „לאחר שהצילו את המו־לדת מן הסכנה הבטוחה של מלחמת אזרחים, מוטלת על חיילי צ'ילה השליחות ההירואית לגלם את שאי־פות העם שתקוותיו הלגיטימיות הוסכלו", אמר הגנרל אוגוסטו פי־נוצ'ט אוגארטה, נשיא כת הקצי־נים.

„לעקור את הסרטן המרכסיסטי"

נראה שהאנשים שפינוצ'ט דיבר עליהם, הם לרוב המעמד הבינוני והבינוני התחתון, שאיימו להבקיע את דלתות הקסרקטינים אם הכוחות המזויינים לא ישימו קץ לממשלה השמאלנית, שהביאה לצ'ילה אינ־פלציה בשעור של קרוב ל־300% ב־שנה האחרונה בלבד.

ידי כת הקצינים היו מלאות עבו־דה בטיפול בבעיות החיוניות של כינון סדר, הבטחת חלוקת המזון ד־נטיונות בתחום הביורוקרטיה הממ־שלתית. אך הנושאים שעליהם הכ־ריזה הכת בקול רם מעוררים הד של אהדה בקרב רבבות בעלי המש־איות, אנשי מקצועות חופשיים, חנ־ונים, אנשי עסקים ובעלי משקים פרטיים קטנים — חוגים שהיו קו־דם לכן בלתי־מרוצים.

מפלגות שמאלניות ומרכסיסטיות נאסרו, ומנהיגים שמאלניים אין לר־אות בשום מקום. רבים מסתתרים או עצורים. אחרים נהרגו.

בעקבות ההבטחות „לעקור את ה־סרטן המרכסיסטי מצ'ילה", פתחה הממשלה החדשה במלוא התנופה ב־מסע, כדי לחשוף את מה שהיא מכנה ההשתוללויות הבלתי־מוסריות של העילית השלטת הקודמת. מעו־נות המגורים של הנשיא המנוח א־יינדה, שלדברי כת הקצינים העדיף התאבדות על כניעה, נפתחים לפני ציבור נבחר כדי לגלות את מה שכת הקצינים מתארת כחיי נהנות ומות־רות. לבקבוקי הוויסקי המיובאים

חייל כצבא צ'ילה שומר על עצירים מתומכי איינדה.

מקודשת תשומת לב כמעט באותה מידה כמו למטמון הנשק. קצינים מתלחשים שנמצאו אף ערימות של כתבי־עת פורנוגרפיים. ידיעות יומ־יומיות בעתונים האנטי־שמאלניים (העתונים השמאלניים נאסרו) סו־פרים שהיו מעילות עתקיות מצד פקידי ממשלה שמאלניים ומנהיגי פועלים שנעלמו.

הפוליטיקאים נאלמו

אף כי הממשלה החדשה ראתה צורך לפרסם הכחשות, השמיות ש־ייאסר על גברים לגדל את שערם, בולטים לפני המספרות תורים ארו־כים, לאחר שפשטו שמועות רבות כי חיילים, מרוב התלהבות למה ש־ראו כמילוי חובה, גזזו את שערם של אנשים שנראו בעיניהם שמא־לניים.

שורות גם שנאת־זרים אקוטית המושכה אנטי־מרכסיסטים מהמעמד הבינוני. שכן טוענים כי אלה שגילו התנגדות מזויינת בימים הראשונים להפיכת הכת הצבאית והמוסיפים גם עתה לצלוף לסירוגין בחיילים, הם ברובם לא־צ'יליים. הממשלה הוד־היבה לגרש „13,000 עד 15,000 ז־רים מזויינים", שבאו לארץ תחת ממ־שלת איינדה.

ולבסוף יש בממשלה החדשה ני־מה אנטי־פוליטית ברורה, וגם היא קוסמת לידידי המשטר הקודם, בני המעמד הבינוני, אשר סבורים היו כי המפלגות והמוסדות הפוליטיים ה־אנטי־מרכסיסטיים בגדו בהם. הקונ־גרס נסגר, ואף פוליטיקאים ראשו־נים בקטלה כמו הנשיא לשעבר א־דוארדו פריי מונטאלבה, בחרו לש־מור על השתיקה.

כמה אנשים נהרגו בימי ההפיכה והקרבות שבעקבותיה? פחות מ־100 — טוענת הממשלה החדשה. אך כמ־עט ודאי שהמספר גדול הרבה יותר, אף כי איננו מגיע לסכום הסיטוני שעליו מסרו שמועות קודמות. הממ־שלה לא גילתה את שמות 4,700 הש־בויים שלקחה לפי טענתה.

„התודעה הפוליטית"

אין מדברים עתה על התנגדות נוספת, אומר פועל טכסטיל בלה לעגה, אחת הסביבות השמאלניות העוקשות ביותר: אחרי ליל הק־רבות השלישי, כשהחיילים התחילו לערוך חיפושי נשק בכל בית, ז־רקתי את האקדח שלי מן החלון לפני שהגיעו לבלוק שלי. וכך עשו גם כל האחרים. וכשביקרו בימים אלה בשכונות הפועלים קציני צבא ופקידים של הממשלה החדשה, באו האנטי־מרכסיסטים — רובם עקרות־בית שמרניות — כדי לברכם. הנו־ער, הרדיקאלי יותר, עמד בדממה בשוליים והסתכל.

בשלב זה קשה לתאר התחדשות של התנועה המרכסיסטית כאן, אף כי תיתכן מאד התנגדות בשבועות הקרובים מצד קבוצות גרילה קט־נות או טרוריסטים עירוניים. אולם „התודעה הפוליטית" שחושבי צ'ילה דיברו עליה בימי משטר איינדה, ק־יימת בקרב הימין לא פחות מאשר בקרב השמאל; וכת הקצינים הצ־באית, הנהנית עתה מתמיכתו — לפחות תמיכה שבשתיקה — של רוב צ'ילה, לא תזכה עורה אזרחית בעקירת קיצוניים, אף במה שהיו לפנים מעוזים של השמאל.

עד כה הכירו בממשלה החדשה כ־20 ארצות. כולל כל שכנותיה, וארצות הברית.

מאבק למניעת הרס אופיה של נהריה

יום יום בגליל המערבי

מאת יהודה אריאל

הרי דש הוא אורח נהריה וכצלם יש לו עין חדה מאוד. לפני חצי שנה הכין אלבום קטן מצילומי נה־ריה עם הסברים בדבר הריגות ב־בניה, גזילת גנים, מיטרדים ועוד ושלח אותו למבקר המדינה ולמוס־דות שונים. כוונתו היתה להתריע נגד הריסת האופי המיוחד של העיר הגלילית. יוזמתו של מר דש הביאה לתנועה אזרחית מקומית שקראו לה „איכפת לנו". מאבקם יצא לאור עם הנסיון להקים מלון על קו המים בחוף נהריה. מאז הם פונים לכל מקום אפשרי כדי למנוע בניה צפו־פה מדי, פונים לאזרחים לשמור על עיר נקיה.

הקבוצה הרגיזה את ראש עירית נהריה מר גרשון טץ. הוא לא היה יכול לסבול שפרט לאבות העיר יהיה עוד מי שידאג לפיתוחה של נהריה. מתוך רצון לחסל את הקבוצה בה משתתפים תעשיינים, רופאים ובעלי מקצועות חופשיים, אחז בנשק הב־חירות והזהיר: כל התעמולה שלהם היא לקום נגד המערך לקראת הב־חירות.

מלכתחילה לא היו שום כוונות כא־לו. כאשר נודע שמר אפרים שריד מזכיר מועצת פועלי נהריה יהיה המיועד לראשות העירייה וגם הוא דו־גל בשמירת צביונה של העיר, ביקשו ללכת עמו. אלא שעם הזמן בא גם התאבון. ה„איכפת לנו" דרשו שלושה מקומות ריאליים ברשימת המערך, דבר שאי אפשר היה להיענות לו. מה עוד שבראש הרשימה עומד מר סטף ורטהיימר בעל מפעל ישקר, שאינו חבר ההסתדרות בהיותו מע־ביד של 600 עובדים. לכן החליטו ה„איכפת לנו" ללכת ברשימה עצ־מאית לבחירות לעירית נהריה.

* * *

רשימה אחת ללא בחירות

המועצה המקומית שבי־ציון שנוס־דה זמן קצר אחר מלחמת השחרור, לא ידעה עד כה בחירות למועצה. תמיד מצאו את שביל הזהב כדי להגיע לרשימה מוסכמת. מסורת זו נשמרת גם השנה שרשימת המועצה מורכבת על פי הסכמה מאנשי הצגר־זה החקלאית ותושבי שכונת החוף. הדבר לא רק יחסוך הקציב בחי־רות, אלא גם מריבות ודוגו. כבר נקבע, שיו"ר המועצה המקומית מר ועם בלוך, ימשיך בתפקידו קדנציה נוספת.

* * *

מועצת פועלים מספקת חלב

תושבי כרמיאל נשארו באחד ה־ימים ללא חלב, עקב שביתת המחל־קים במחלבות תנובה בחיפה. צעקת האמהות היתה גדולה והגיעה גם ל־מועצת פועלי כרמיאל. המועצה של־חה משאית לתנובה בחיפה להביא חלב. ואמנם כבר בשעה 6 בבוקר היה חלב בכל החנויות, בעוד שבאספקה הסדירה של תנובה, החלב מגיע רק ב־8 בבוקר. אמרו: כן הדבר נעשה בתקופת בחירות. אולם הכול הסכימו שהיתה זו פעולה מוצלחת.

* * *

סוכן הנסיעות בראש הנקרה

אחד מפקידי משרד התיירות ב־צפון והארץ הזמין למצפה ראש ה־נקרה, בישבו בבית הקפה הבחין בלא־ישראלי המדבר מספר שפות. נכנס עמו בשיחה ונודע לו שהאורח הוא סוכן נסיעות בעל נתינות לב־נונית, שבא דרך... לבקר בארץ ועניין אותו הנעשה באתר התיירות בראש הנקרה, עליו שמע, אך לא ראה את המקום מאז סגירת הגבול בתחילת שנת 1948.

סוכן הנסיעות, שביקש להשאר ב־עילום שם, התפעל מפיתוח הנקרות והתקנת הרכבל. מהעובדה שממש על הגבול יושבים מאות תיירים י־שראלים לבלות בנוף היפה. מדי פעם נפתח מחסום הגבול למעבר פקידי־אום ואנשי כמורה.

אמר הלבנוני: הנה כי כן עוברים כאן אנשים ומדוע לא תפתחו את המעבר לתיירות בין־לאומית ולמב־קרי לבנונים בישראל? למה עלי לבוא בדרך ארוכה דרך ירדן כדי לבקר כאן? כל הסבריו של פקיד משרד התיירות שישראל כבר הצהי־רה פעמים רבות שהיא מוכנה לפתוח את הגבול בראש הנקרה גם מבלי שישראלים יצאו ללבנון, לא נת־קבלו על דעת סוכן הנסיעות. הוא דרש שישראל תפתח ראשונה את הגבול.

הגבול פתוח לכל הרוצה להכנס, אמר הפקיד. אלא שהלבנוני לא הא־מין. הוא לא שמע על כך ברדיו ולא קרא בעתונים. לבסוף הבטיח להתעניין בבירות אם באמת לבנון היא שמעכבת את פתיחת הגבול עם ישראל.

* * *

תרבות וחינוך מכספי שילומים

בארון מפואר וכבד כפי שמכינים בחברות קבורה בחו"ל, הובא למנוחת עולם בבית העלמין בשבי־ציון, אר־תור לבנגרט ז"ל שנפטר בגיל 74 בניו־יורק. מאז שבנה ביתו בשבי־ציון חילק את זמנו בין ישראל לבין ארה"ב. הוא גם בנה את אולם־לבנ־גרט בית־התרבות גדול עם בכה ועם חדר להנצחת זכרם של יהודי רכ־סינגן (גרמניה) שנרצחו בידי הנא־צים.

לבנגרט נולד בכפר ממנו יהודים היו לצאת מתיישבי שבי־ציון. כשהיה צעיר, הכפר היה קטן מדי בשבילו, הוא נעשה סוחר בפרנקפורט על נהר מיין, שם פיתח פעילות ציונית ענ־פה. פתיחת האוניברסיטה העברית בשנות ה־20 נתנה לו הזדמנות לבקר לראשונה בארץ. אולם כפי שאירע לציונים טובים רבים, גם המנוח יצא לארה"ב ולא לארץ ישראל.

כאשר היה זכאי לקבל סכומים גדולים כפיצויים מגרמניה החליט: אקבל אותם אבל לא לעצמי. הוא נתן אותם תרומה למפעלים בארץ. הקים בכספו את בית התרבות בשבי־ציון ואחר מכן הקים את קרן ה־מילגות לבני עולים, מהן נהנו עד כה מאות רבות של תלמידים. הקרן מש־למת מדי שנה כ־50,000 ל"י תמיכה לתלמידים אלה. לא הכל כספי הפנות. הוא ידע לרכוש ידידים לקרן. כאשר מלאו לו 70 שנה ביקש: לא מתנ־נות, אלא תרומה לקרן.

לבנגרט היה בין הראשונים שבאו לתעשייה הכלכלית היה ראש הסקציה לעיבוד עור ומוצריו. לפני כשנה כתב את תולדות קהילת רכסינגן. זה פורסם במעמכים בבטאון קהילות וירטנברג המופיע פעמים בשנה ב־שטוטגרט בעריכתו של הרב ד"ר פ. א. בלוך היושב ברבנות בעיר זו.

המנוח היה חובב מוסיקה ואהב לראות את נופי הארץ וטייל במכו־ניתו לרחבה ולאורכה. אבל יותר מכל היה נהנה כמאורח הישראלית כאשר בהיותו בארץ היה יוצא כדי בוק־לטייל רכוב על אופניים. פעם אמר לי: מהמכונית רואים את הכל בימש, אבל בטיול אופניים, מרגישים יותר את הארץ ואת יופיה.

גוריסיל לאיטום והדבקה בתעשיה בנין ורכב
575 גומי סיליקון
לבן, שחור, אפור, שקוף
550 פוליאורטן
Gurisil
מיצוק עצמי
מרכיב יחיד (ללא ערבוב)
עמידות בטמפרטורה
+250°C עד −60°C
רוטר תעשיות ומסחר בע"מ
ת"א רח' ... 33106 טל. 233735, 220375

„הפעמון מצלצל"

לקראת החורף הקרב ובא, פותח מועדון „רוטרי" ברמלה, באסוף „כסות חורף" לילדים ולמשפחות במצוקה.

אנו פונים בזה בקריאה לכל אשר ידבנו ליבו, להשתתף במבצע חשוב זה ולשלוח בכל ההקדם ל־ת.ד. 224 (רוטרי) רמלה. גלויה שבה יפורט שם התורם, כתובתו ופרטי התרומה המוצעת למחסן הפעולה.

מועדוננו ידאג לכך שחבילות הבגדים תיאספנה מהבתים על ידי באי כח מועדון „רוטרי" הקרוב ביותר לבתי התורמים מכל רחבי הארץ. הבגדים יחולקו לנזקקים באזור התרומה ובאזורי מצוקה אחרים. תרומות כספיות יש לשלוח לחשבון „קרן לב חם" בבנק לאומי ברמלה.

בברכת שנה טובה

אברהם פרנקו — נשיא מועדון „רוטרי" רמלה
נתן רביב — ראש מטה „כסות חורף"

האם חשבת על התקדמות בעבודתך?
אורט ישראל-מבוגרים
החטיבה ללימודי מינהל מתקדם
החלה ההרשמה לקורסים הבאים:
תמחיר שלב א'
השתלמות — מנהלי עבודות בנין
השתלמות מנהלי אחזקה
בדבר פרטים נוספים והרשמה:
תל-אביב: שד' דוד המלך 39, טל. 267436, 264193.
חיפה: רח' הנביאים 20, טל. 666182, 664671
ירושלים: רח' יפו 68 (בית סולכור) טל. 226455

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
הודעות לתלמידים
1. שנת הלימודים תחל ביום א' 28.10.73.
2. ידיעון הפקולטה לשנת תשל"ד הופיע ונמצא למכירה בשכפול באוניברסיטה.
3. כנסים — שנה א'.
הכנס לתלמידי שנה א' המשותפת יתקיים ביום ד' 3.10.73 בשעה 11.00 באודיטוריום בר שירה.
הכנס לתלמידי סטטיסטיקה שנה א' (כולל מסלול ערב) יתקיים ביום ב' 8.10.73 בשעה 12.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
הכנס לתלמידי שנה א' חשבונאות יתקיים ביום ה' 4.10.73 בשעה 11.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי.
4. פרטים על היישוץ ועל הכנסים לתלמידי שנים מתקדמות נשלחו בדואר.
תלמידים שלא קבלו את החוזר בדואר מתבקשים לפנות למזכירות המחלקות, בבנין נפתלי חדר 311, בשעות הקבלה.

בבית משפט המחוזי בתל־אביב — יפו
בענין: פקודת החברות
ובענין: פירוק ...
הבקשה:
בנק הפועלים בע"מ
...

בהזדמנות
למכירה מקרר לתעשיה
4 דלתות, אורך 2.50 גובה 1.30, עומק 1.25 2 ב"ש
יחידה אוטלקית, כינוס 16 מעלות, כמעט חדש
02—523550

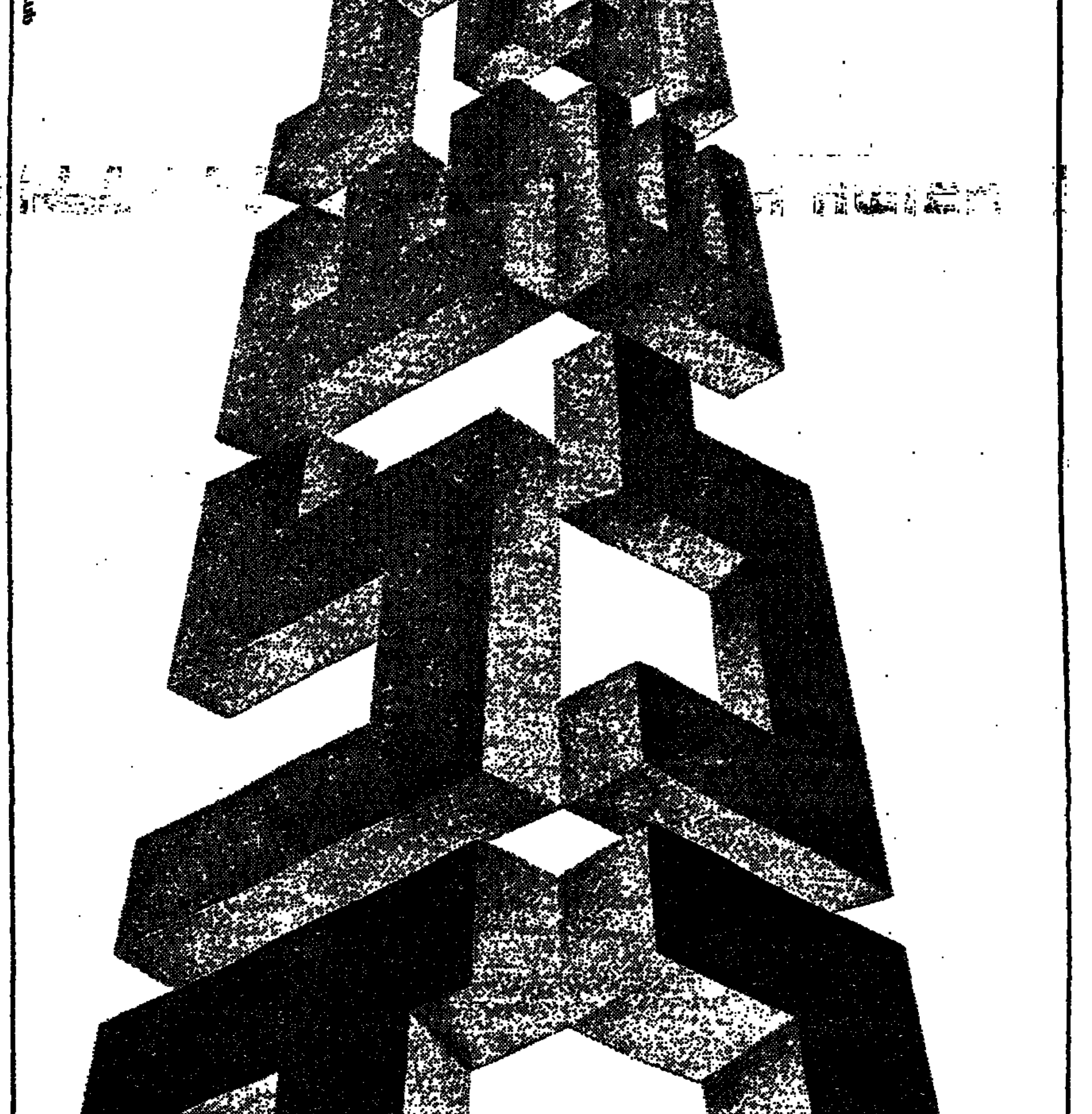

חברה לבנין בע"מ
מיסודה של החברה לנכסים ולבנין והאחים גולדשטיין.
משרדי מכירה:
תל־אביב, רחוב דיזנגוף 173, טל. 226746, 230725
רמת־גן, רחוב ביאליק 45, טל. 725953
ירושלים, רח' שלומציון המלכה, טל. 02-227775

התחל את השנה החדשה בהשקעה טובה. רכוש דירה ב"גד"
לבחירתך דירות רווחה באחד מאתרי הבניה הבאים:
"צמרת הבירה" על הגבעה הצרפתית בירושלים
"גד אביב" בצפון תל-אביב
"רמת האוניברסיטה" ליד אוניברסיטת בר-אילן
שנה טובה וגמר חתימה טובה

מוצעים שינויים מהותיים בחוק עידוד השקעות הון – לא יבוצעו לפני 1975

מומחים מפקפקים בסבירות העידוד ע"י מסים ישירים

מאת מיכה [illegible],
כתב „הארץ" לענייני כלכלה

הוועדה לבחינת מדיניות הפי־תוח וההשקעות בתעשיה בראש־ותו של מר עמוס בר־חיים, סמנכ"ל למימון במשרד המסחר והתעשיה, הגישה את המלצותיה לשר המסחר והתעשיה מר חיים בר לב. הוועדה ממליצה על שי־נויים מהותיים בדרכי העידוד, ש־יחייבו שינוי מקיף בחוק לעידוד השקעות הון.

מר בר־חיים אומר כי החוק הקיים כוונה להשיג במסגרת אחת מטרות רבות, ולעיתים מנוגדות, בלי ל־הפריד באמצעי העידוד. בין ה־מטרות העיק־ריות: פיזור אוכלוסיה, עידוד יצוא, החלפת יבוא, ייצור בט־חוני וייצור מוצ־רי תשתית. לפי השיטה הקיימת אין אפשרות להפריד בין המטרות על ידי אבחנה במתן סוגי עידוד שונים.

ע. בר־חיים

הוועדה, בהשתתפות פרופ' ניסן ליויתן, פרופ' אפרים קליימן והיה יוסף פקר, יוסף טייכר ויהושע סטו־פר, מציעה שיטת עידוד חדשה, ש־תאפשר עידוד כל מטרה בנפרד.

הצעת הוועדה תחייב את החלפת החוק הקיים לעידוד השקעות הון. החלפה זו לא תיעשה לפני 1975, בגלל ההתחייבויות שניתנו בוועידה ה־כלכלית. עם זאת, הנהלת משרד ה־מסחר והתעשיה החליטה כבר ל־הפעיל את ההמלצות לאלתר במס־גרת החוק הקיים — עד כמה ש־הדבר ניתן.

המלצות הוועדה יובאו לאישור ה־ממשלה לאחר סיום הדיונים הפני־מיים במשרד המסחר והתעשיה.

מר בר־חיים אומר כי יהיה צורך לתת את הדעת על הגדרה מחדש של דרכי העידוד לערים ולאזורי פי־תוח מובהקים. השיטה עליה ממלי־צה הוועדה היא בידול (דיפרנציא־ציה) בגובה המענק הניתן על ה־השקעה לפי סוג אזור הפיתוח. ייתכ־נו גם שינויים בסיווג האזורים.

יהיה גם צורך בשינוי השיטה ה־קיימת לפיה „מעודדים התחייבות יצוא", לשיטה שתעודד יצוא. הוע־דה ממליצה על קביעת העידוד, ה־ניתן היום על פי „התחייבויות" ל־תוצאות ה„דולריות" של היצוא ב־פועל, וכן על הפרדה גמורה בין עידוד היצוא לבין עידוד השקעות באזורי הפיתוח.

הוועדה ממליצה גם על בחינה מחדש של הפטורים מבסיסים עקיפים על תשומות השקעה. כוצע לבטל את החזר היטל הבטחון כך שיהיה שער־חליפין אחד לכל היבוא, כולל נכסי השקעה.

לגבי מדיניות המסים הישירים (מס הכנסה) מפקפקת הוועדה בהג־יון של המשך הקלות מס הכנסה ל־מפעלים מאושרים — ולוא אף ל־תקופה מוגבלת.

כלכלנים מתארגנים למען הכלל

בארה"ב הוקם ארגון בשם „מר־כז לכלכלה למען טובת הציבור". הוא כולל כמה מאות כלכלני צמ־רת, בעלי דעות פוליטיות שונות, שהתנדבו לישם את תוצאות המי־תוח הכלכלי, בעניינים ציבוריים כ־גון: מדיניות מס, צרכנות, אי שוי־יון בהכנסות וזיהום הסביבה.

בראש המרכז עומד אלן פרגסון, שמילא תפקידים שונים בממשלה, בהוראה ובייעוץ פרטי. הוא סבור כי הכלכלנים עוסקים יותר מדי במחקר לשמו. לדבריו, אף כי ה־ארגון אינו פוליטי הרי הוא מת־כוון להביא עדויות בישיבות של וע־דות הקונגרס, ולהיפגש עם בעלי תפקידים בממשל, וזאת „גם אם אותם אנשים אינם מעוניינים במיד־ע להאזין".

האוצר עיכב המלצות לשינוי שיטת ההטבות לבתי־מלון

המלונאים נגד ההמלצות, מ. התיירות תומך בהם

מאת כתב „הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר עיכב את ביצוע המלצות הוועדה הבינמשרדית ל־שינוי ההטבות לבתי מלון מומ־לצים לתיירים. ההמלצות עוכבו בעקבות ההתנגדות העזה להן ע"י המלונאים ותמיכת משרד ה־תיירות בהתנגדות.

לפי ההמלצות עמדו לבטל את הפטור ממכס ומס קניה, החזר היטל בטחון על יבוא ועל רכישות מקו־מיות של מוצרי טכסטיל במחיר יצוא. במקום הטבות אלו עמדו ל־הנהיג החזר מסים בשיעור אחיד של שמונה אגורות על כל דולר הכנסה מתיירות.

המלונאים טענו, כי שמונה האגו־רות לדולר אינן פיצוי מקביל להק־לות הקודמות, וגם אם יוכפל הס־כום, יגרמו לעיוותים. דוגמא לכך הוא ההבדל בין בתי מלון ותיקים לבין חדשים: האחרונים יקבלו ל־מעשה יותר משום שאת הדרוש להם בבניה רכשו במסגרת ההקלות של „מפעל מאושר". בתי מלון ותיקים לעומת זאת צריכים להוציא הרבה כספים על שיפוצים, ועליהם לא יפוצו. זה יביא גם לכך כי בעל מלון שאינו משקיע כספים לשיפוצים יק־בל הטבות, בעוד שלא היה זכאי להן לפי השיטה הקיימת.

אומדן מחזור תדיראן־סחר: 80 מיליון ל"י

מאת אלקנה לוין,
כתב „הארץ" לענייני כלכלה

תדיראן עשתה את האגף למוצרי צריכה שלה לחברה עצמאית, בשם תדיראן סחר ושירותים בע"מ. ה־חברה עוסקת בשיווק לצרכן של מקררים, חשמליים (תוצרת איגניס איטליה), סוללות, מוצרי תאורה, מזגנים, מקלטי טלוויזיה, רדיו ל־חברת מייטג האמריקאית ופאגור הספרדית, המיוצרת לפי ידע של קנווד). מחזור החברה יגיע השנה ל־80 מיליון ל"י ולפי התחזית יעלה ב־1974 ל־100 מיליון ל"י במחירי השנה.

התחזית שלפיה יגדל המחזור ב־25% מבוססת על כניסת החברה לשיווק כמה מוצרים חדשים, וב־ראשם תנורי חשמל ואפיה תוצרת חברת קאלוריק האמריקאית. כן מנהלת תדיראן מו"מ עם כמה חב־רות חוץ על יבוא מזגני אויר למכוניות, ומתקנים מרכזיים למיזוג אויר. נוסף לכך מתחילים ליבא מ־ערכות סטריאו תוצרת סילבניה (חברת־בת של ג'נרל טלפון, הקונ־צרן האמריקאי בעל 50% ממניות ההצבעה בתדיראן). תדיראן סחר תחל גם לשווק גופי תאורה, וכן תרחיב את שיווק המקררים על ידי שיווק מקררי תדיראן שבייצורם יוחל בארץ בעתיד הקרוב.

תחריף התחרות עם אמקור ואלקטרה

התחרות הגוברת

הרחבת פעולת תדיראן סחר ושי־רותים, בניהולו של מר בני גאון, הופכת את החברה לאחד הגורמים המרכזיים בשיווק מוצרי צריכה חש־מליים בארץ. כך תחריף התחרות בין תדיראן לבין שתי החברות ה־גדולות האחרות בענף — אמקור ו־אלקטרה.

הנהלת תדיראן סבורה כי יש ל־הרחיב את היבוא, משום ששילוב ישראל בשוק המשותף יביא להגב־רת ההשפעה של ייצור מוצרי חש־מל, ויחייב את היצרנים להגביר את אלמנט היבוא בעסקיהם. הקמת חברת השיווק תביא לכך, שהחב־רות היצרניות של תדיראן ישווקו את מוצריהן בתנאי התחרות מסחרית. תדיראן סחר ושירותים מופרדת מ־בחינה משפטית ותקציבית מהקונ־צרן. אולם אסור לחברת השיווק ל־שווק מוצרים של חברות אחרות, אם מוצרים אלו מיוצרים גם על ידי חברות תדיראן.

אירגון־מחדש

הקמת חברת השיווק העצמאית היא חלק מתהליך האירגון־מחדש שנעשה בתדיראן בשנתיים האחרו־נות. לפני כשנתיים רוכזו 11 מפ־עלי הקונצרן בשלש חטיבות: (1) חטיבת ציוד קשר, הכוללת את ה־מפעלים לציוד קשר צבאי, טרנזיס־טורים, גבישים ומעבדות הפיתוח המרכזיות. (2) חטיבת התקשורת, הכוללת את מפעלי טלקו, מפעל ה־תקשורת של תדיראן, ואודסרק (מפ־על למרכזיות טלפון) שמתמזג עם אי.אי.אל. (3) חטיבת מוצרי הצריכה, הכוללת את המפעלים לייצור מזג־נים, סוללות, נורות (יורום ופלואור), מפעל הטלוויזיה והרדיו והמפעל המיכני. הוגדלה עצמאות מנהלי ה־חטיבות בנושאי רכש. המכירות נע־שות בחלקן דרך המפעלים ובחלקן באמצעות חברת השיווק.

יבקשו העלאת מחירים

תדיראן עומדת לבקש בקרוב מ־ועדת המחירים אישור להעלאת מ־חירי רבים ממוצריה. יבקשו לייקר מזגנים ב־20% (כ־500 ל"י במזגנצ למזגן), בשל התייקרות מדחסים, נחושת ומוצרים אחרים. כן יבקשו לאשר ייקור סוללות ב־12%. במו־צרים אחרים ינועו העלאות המחי־רים המבוקשות בין 10 ל־20 אחוז. ספק אם יאושרו העלאות אלה מייד.

כלכלה ועסקים

ידיעות עסקיות בקצרה

● יצוא הקקאי. חברת אגר־קסקו תשווק השנה, בפעם הראשונה, עגבניות בהיקף מסחרי לאירופה. ה־מדובר בזן עגבניות מיוחד שפותח בארץ, העמיד בפני פגעי ההובלה הימית הממושכת. לדברי מנהל אגף הירקות של אגרקסקו, מר שמחה עופר, נחתמו עד כה חוזים עם מגדלים ליצוא של כ־600 טונות עג־בניות מסוג זה מאזור הערבה. ה־התחומה על חוזים עם מגדלים נמש־כת והכוונה היא להגיע ליצוא של יותר כ־1000 טונות עגבניות השנה.

● תכנון הנדסי. היקף עבודות תה"ל לשנת הכספים הנוכחית 1973/74 יגיע לכ־46 מיליון ל"י. היקף עבודות תה"ל בשנת הכספים 1972/73 הסתכם ב־42.5 מיליון ל"י, לפי הפירוט: עבודות תכנון בחו"ל — 13.5 מיליון ל"י; עבודות תכנון בפיתוח מקורות המים בשביל ה־ממשלה, נציבות המים ומקורות — 12 מיליון ל"י.

עבודות תכנון שונות לגורמים עס־קיים שונים בארץ — 17 מיליון ל"י.

טבלת מחירים למטבעות זכרון

שם המטבע ושנת ההנפקה	סוג	כמות ההנפקה	ע.נ./מחיר ההנפקה בל"י	מחיר בשוק ל"י
יום העצמאות				
העשור	ר	98,051	10/5	80
1958	ק	2,000	18/5	725
ושבו בנים	ר	27,249	10/5	150
לגבולם — 1959	ק	4,792	18/5	900
הרצל	ר	34,472	10/5	135
1960	ק	4,923	20/5	850
בר־מצוה	ר	19,541	10/5	525
1961	ק	4,561	20/5	825
ופרח ישראל —	ר	10,450	10/5	650
הנגב 1962	ק	5,050	20/5	775
ימאות	ר	5,990	10/5	1825
1963	ק	4,500	20/5	1925
מדינת ישראל	ר	11,100	10/5	415
1964	ק	4,500	20/5	825
הכנסת	ר	25,252	10/5	175
1965	ק	7,660	20/5	375
עם ישראל	ר	32,513	13.50/5	115
חי — 1966	ק	10,500	25/5	265
נמל אילת	ר	30,250	13.50/5	140
1967	ק	7,755	25/5	350
ירושלים	ר	50,000	22.50/10	80
1968	ק	20,501	42.50/10	180
שלום	ר*	20,000	25/10	100
1969	ר	40,000	25/10	185
	ק	20,000	50/10	200
מקוה ישראל	ר	47,500	30/10	90
1970	ק	22,500	60/10	150
העשיה עתידות	ר**	22,500	30/10	200
מדע — 1971	ר	30,000	30/10	140
	ק	17,500	60/10	225
תעופה	ר	50,000	30/10	65
1972	ק	15,000	60/10	180
כ"ה למדינה	ר	125,000	40/10	70
1973	ק	41,500	80/10	200
חנוכה				
תורה אור	ר	150,000	2/1	40
1958	ק	5,000	4/1	340
דגניה	ר	50,000	2/1	80
1959	ק	5,000	4/1	440
הנרייטה סאלד	ר	16,883	2/1	425
1960	ק	3,000	4/1	3200
וישלך נפשו מנגד	ר	18,916	2/1	120
1961	ק	9,428	4/1	300
חנוכיה איטלקית	ר	9,657	2/1	265
1962	ק	6,040	4/1	525
חנוכיה מרוקאית	ר	10,000	2/1	315
1963	ק	5,500	4/1	625
חנוכיה רוסית	ר	75,000	20/1	75
1972	ק	22,500	40/1	190
פורים				
חצי שקל	ר	20,004	1/0.50	175
1961	ק	5,000	2/0.50	575
חצי שקל	ר	20,000	1/0.50	140
1962	ק	10,000	2/0.50	375
פדיון הבן				
1970	ר	50,833	30/10	115
	ק	15,000	60/10	215
1971	ר	30,201	30/10	130
	ק	15,000	60/10	245
1972	ר	15,000	30/10	100
	ר*	30,000	30/10	70
	ק	12,500	60/10	195
1973	ר	טרם נקבע	40/10	40
	ק	15,000	60/10	190
מטבעות מיוחדות				
הבטחון (כסף)	ר	234,589	12.50/10	60
1967	ק	50,499	30/10	175
שלח את עמי	ר	75,000	30/10	70
1971	ק	20,000	60/10	200
מטבעות זהב				
הרצל 1960	ה	10,510	50/20	3500
ויצמן 1962 (סד'—2)	ק	6,202	450/150	4100
בנק ישראל	ר	6,014	150/50	4100
(1964)	ק	1,502	250/50	19500
בטחון 1967	ק	9,004	300/100	4800
ירושלים 1968	ק	12,500	350/100	2500
שלום 1969	ק	12,500	420/100	2200
שלח את עמי 1971	ק	10,000	420/100	2700
כ"ה (סידרה 3)	ק	18,750	1,260/350	4700
כ"ה (סידרה 2)	ק	10,000	693/150	1600

המחירים בטבלה זו יש לראותם כאינדיקציה למחירי מכירה על ידי הסוחרים. המחירים עלולים להיות שונים אצל סוחרים שונים. והשפעים מתנאי העיסקה (כגון: הכמות). ר = מטבע רגיל; ק = מטבע קשוט.

* הוטבע במיטבעה הממשלתית בירושלים. ** הוטבע במיטבעה הממשלתית בירושלים ושומן במכון דוד דניר.

בשוק המטבעות והמדליות

מאת מרדכי צבי

הזהב נחלש הזהובים מתחזקים

פעילות שקטה ומצומצמת התנהלה בשבוע שעבר בשוק המטבעות וה־מדליות. המחירים נשארו יציבים. מביקוש נהנו בעיקר מטבעות הזהב, בהם סדרות כ"ה הגדולות.

בניגוד למצופה לא נחלש הביקוש לסדרות כ"ה והסוחרים היו מוכנים לשלם בעסקות שביניהם לבין עצמם 4,400—4,500 ל"י בעד יחידה בת שלושה מטבעות. גם מטבע שלום נתחזק והסוחרים שילמו בעדו 2100 ל"י, ובעד שלח את עמי 2,700 ל"י. ביקוש קיים גם למטבעות הרצל ו־בטחון אך ההיצע מצומצם. דבר דומה אמור לגבי מטבע בנק ישראל ה־רגיל, בעוד שהקשוט נעלם כמעט לחלוטין ורק מפעם לפעם ניתן ל־השיג מטבע בודד.

התחזקות שוק הזהובים נגרמה ב־עיקר בגלל משבר הכספים החדש ה־פוקד את הבורסות הבינלאומיות. והחלשות הפראנק הצרפתי הביאה ל־עליית מחיר הזהב ובארץ התבטא הדבר בייקור הקי"ג ב־500 ל"י ב־קירוב. מכאן הנטיה שלא למכור סחורה גם מצד אותם משקיעים ש־רכשו מטבעות רק בשנה האחרונה בהנחה של אפשרות לרווח מהיר. עתה נוטים רבים להחזיק מטבעות במקום כסף.

25 אלף מינויים

למעלה מ־25 אלף מינויים רשומים בחברה הממשלתית למדליות ומט־בעות בארץ, בנוסף ל־30 אלף מי־נויים בחו"ל — מהבדר מחזור ששיג־רה החברה בימים אלה למינויים.

בסוף 1972 היו לחברה כ־8000 ישראלים כמינויים. בשנה האחרונה חל גידול מתמיד במספרם. קצב ה־הרשמות מגיע למאות אחדות לשבוע, ונראה כי בעתיד הלא רחוק יהיו לחברה 100 אלף מינויים בארץ וב־עולם. הדבר יתן כמובן אותותיו לגבי היקף ההנפקות לעתיד.

החברה תנפיק מדליה מרובעת: ההיה זו מדליית הטכניון שתונפק במחצית הראשונה של 1974. כן תונ־פק מדלייה לרגל התחרות לפסנתר ע"ש רובינשטיין. המדלייה תהיה כ־נראה מאויר, כסף וזהב.

מטבעות שיונפקו: חנוכה, פדיון הבן, יום העצמאות וסדרות עוברות לסוחר.

אנגלו־סכסון
סוכנות לנכסים בע"מ
מאחלת ללקוחותיה ולבאים איתה בקשרי מסחר
שנת שלום ובנין
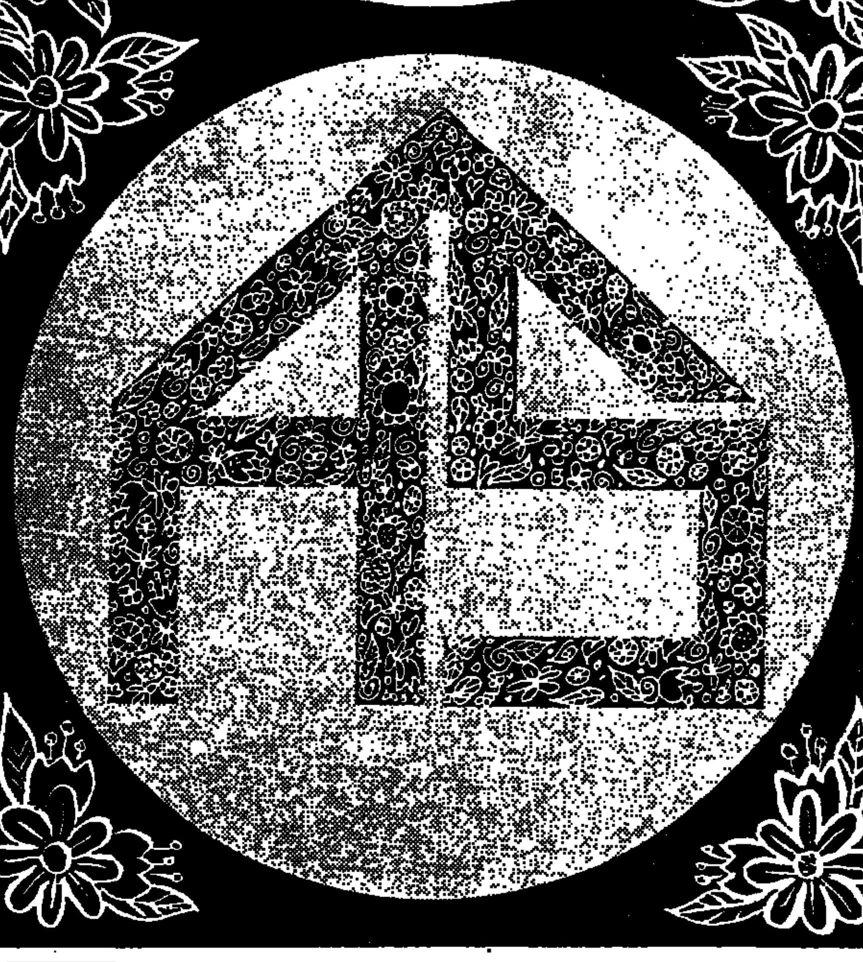

הובלות חשמל
wampfler
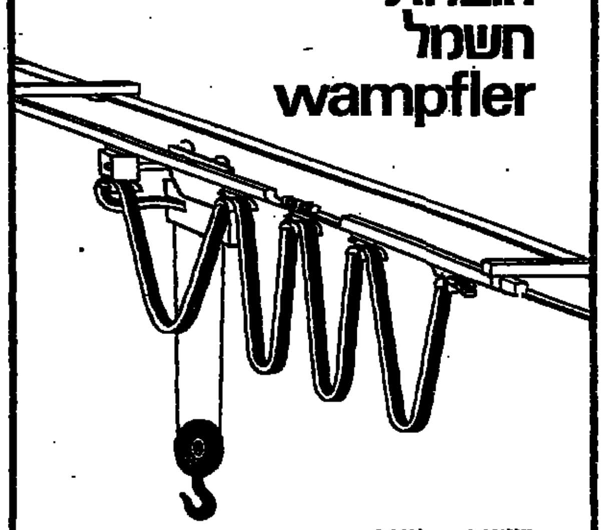
שיטות מגוונות להובלת ואספקת חשמל למתקנים נעים.
אלפי מערכות הותקנו ופועלות בהצלחה בישראל.
איכות מעולה ביותר.
ייעוץ ושרות מקצועי.

מודן
הרמה ותעבורת חומרים
ב. גוסינסקי חברה להנדסה וייצור בע"מ
טל. 721066, 723297 מפרץ חיפה

10,000.- ל"י פרס
לאיש שיבוא את כוכירתנו להיזון...
הכונה כמובן למזכירה האוטומטית העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה.
✱ התקן מכשיר בקורה אשר יקליט את כל שיחות הטלפון
✱ היה בטוח כאיש אינו נהנה ממוצריך! באפשרותנו לגלות מכשירי האזנה סמויים.
רדיו דוקטור בע"מ, רח' שלום עליכם 18, 63343, תל־אביב, (מול אל־על), טל. 286444

הלשכה לשרותי מחשב
בי. או. סי. אס.
מאחלת לכל לקוחותיה
שנת שלום ושגשוג

החברה מבצעת:
✱ שירותי ניקוב ואימות כרטיסי I.B.M.
✱ ניתוח מערכות
✱ תיכנות לפי דרישת לקוחות
✱ חבילות תכנה מוכנות

בי.או.סי.אס.
רחוב סנהדרין 15, ת.ד. 608, רמת־גן, טלפון 03־743902.

Dual
הודעה חשובה לעולים חדשים!

תקנות המכס בדבר יבוא אישי של עולים חדשים שתיכנסנה לתוקפן ביום 1.1.74, מגבילות את זכויותיכם ליבוא ללא מס.

הננו להודיעכם כי נמשיך לקבל הזמנות בלירות ישראליות עד 20.11.73 עם התחייבות כי ההזמנות יגיעו במטען אויר לפני 31.12.73.

לאחר התאריך הנ"ל נמשיך לקבל הזמנות למוצרי „דואל" וזאת לפי תקנות המכס החדשות שלאחר ה־1.1.74.

הזמנות ניתן לבצע באמצעות סוכנינו המורשים בכל רחבי הארץ וזאת לפי מחירוננו המקורי מיום 28.5.73 או באמצעות הסוכנות הראשית: —

אלכסנדר יעקבס בע"מ
סוכנות ראשית של „דואל" בישראל
רח' לינקולן 10, ת"א, ת.ד. 14200
טלפון: 612009, 615222.

אזהרה:-
אחריות בית־החרושת ניתנת אך ורק על ציוד שהוזמן דרכנו או באמצעות סוכנינו המורשים.

במקרה של ספק, אנא התקשרו עמנו.

אורי הופרט
נציגך האישי בעירית ירושלים

הרוצה אתה במועצת העיריה שהיא גם מועצה לצנזורה של אמנות?

נאסרה הצגה — „סטטוס קוו וואדיס" בבית העם בירושלים! („דבר" 11.3.73)

„הרוב במערך נכנע ללחץ הסיעות הדתיות" („דבר" 15.4.73)

„מסטטוס קוו — לכניעה" („הארץ" 13.4.73)

„בויכוח על סטטוס קוו־וואדיס יש לתוכן חשיבות משנית".

הנקודה המדאיגה היא כי בגללו עשוי חופש התיאטרון — שהוא חלק מחופש האזרח — להפגע". („מעריב" 13.4.73)

לע ליברלים עצמאיים
למען עירנו

הליכוד
גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

היום, יום ראשון 30.9.73, ד' תשרי תשל"ד בשעה 8 בערב
בבית הבימה יתקיים כנס פעילי הליכוד במרחב ת"א יפו

בהשתתפות:
1. חה"כ מנחם בגין
2. חה"כ אלימלך רימלט
3. חה"כ שמואל תמיר
4. עו"ד אהרון מלצר
5. אלוף (מיל') שלמה להט, מועמד לרשות העיר
6. ד"ר חיים יחיל
7. חה"כ יוסף קרמרמן (יו"ר מטה הבחירות ת"א, יפו)

פעילי הליכוד מוזמנים

חיים ומוות בכלא

קולנוע
מאת יוסף שריק

בית הזכוכית, בן־יהודה, תל־אביב

ויקי מורו ואסיר צעיר

סרט הצד היעודי בן האובייקטיבי על החיים בבית סוהר אמריקאי שם גאנגסטר פרבידני (מק מורו) משחד את השומרים ומפיל את חיתתו על האסירים, עד שאסיר חדש יונתן (אלן אלדה) מעז להתנגד ל„סדר". הסרט טוב, משחק משכנע וביום בנוסח כן וריאליסטי.

דרכו של אסיר חדש הזמר אונים מול חוק הברזל שקבעו האסירים, הדרך בה הוא נאלץ לסבול דיקטטורה של גאנגסטר זוק ואכזר המשתף פעולה עם השומרים כדי „לשמור על החוק והסדר", כפי שהגאנגסטרים מבינים את הדבר — זה נושא למאות מאמרים, תריסרי ספרים ובזמן האחרון לכמה סרטים מצויינים שנוצרו בארה"ב.

כאשר הסוהר ההגון היחיד בין — הוא עצמו חדש במשרתו — מזהיר את מנהל בית הסוהר על סכנת התנגשות אלימה בין הגאנגסטר המקצועי הגנו לבין יונתן (שלא כן הראוי היה לאסור אותו) וכאשר הוא מוכיח שסוהר אחר שוחד ע"י הגנו, עונה לו מנהל בית הסוהר בעל הנסיון: זהו הסדר. מוטב סדר כזה מאי־סדר.

לרעיון זה ניתנה תשובה ע"י בציג הולנד בוועידה בג'נבה. הוא אמר: זכותם של בני כל עם בכל ארץ לבחור, לפתח ולשנות את הסדר הפרלטי הכלכלי הסוציאלי שלהם. הדברים כותנו אל ראש המשלחת הסובייטית.

רצח בשגגה

בתמונה הראשונה בסרט אנו רואים את הופעתו של יונתן ומתברר לנו שהרג אדם בשגגה בעת קטטה (האיש דרס במכוניתו את אשתו ובנו של יונתן).

יונתן הוא פרופסור באוניברסיטה והפושעים המקצועיים שונאים אותו. הגנו מציע לפרופסור לשתף פעולה — כלומר לספק סמים בעת עבודתו בבית המרקחת — או שייהרג.

כאשר אלן הצעיר (כריסטופר סארבורי) חברו של יונתן מסרב להיענות לחיזוריו של הגנו משסה בו הגנו את חבר מרעיו שאונסים את אלן. אלן מתאבד. ההתנגשות הסופית בין הגנו ליונתן היא בלתי־נמנעת.

המצב המתוח מסובך עוד יותר על ידי לנוכס (בילי ויליאמס) אסיר כושי הרודה באסירים הכושים ביד ברזל כמו הגנו בלבנים.

לנוכס רואה את הקרב בין הרע והטוב. הוא יודע עד כמה „הסדר" רקוב ומצפה שייהרס.

ויק מורו דומה כהוגר־יונתן סימפאטי ואמיתי. סרט המספק הרבה חומר למחשבה.

אם תפקיד	תקבל לפחות
ל"י 1,000.-	ל"י 1,692.25
ל"י 2,000.-	ל"י 3,384.50
ל"י 3,000.-	ל"י 5,076.75
ל"י 4,000.-	ל"י 6,769.00
ל"י 5,000.-	ל"י 8,461.25
ל"י 6,000.-	ל"י 10,153.50

חסכון 4000

שאל בבנק שלך

באור־גרינברג

לתינוק שלנו שיני ערפד

תיאטרון
מאת מיכאל אוהד

מאורע מוצלח, בתיאטרון הקאמרי, אולם צוותא, תל־אביב

מאת סלבומיר מרוז'ק
בימוי: דן רונן.
עברית: מיכאל הנדלזלץ.
תלבושת: לידיה פינקוס־גני

מילון הדימויים של תיאטרון האבסורד הוא מוגבל, כפי שלמד ידנסקו על בשרו. רק משורר אמיתי כז'אן ז'אנֶה מסוגל ליצור עולם דימויים חדש בכל מחזה ולהחליף צורות בין „המרפסת" ו„הכושים", בין „הכושים" ל„המחיצות". בשובו בי מולדתו הפולנית, השתמש מרוז'ק באבסורד כמסווה להתקפות פוליטיות חד־משמעיות, כגון „המשטרה" ו„סטריפ־טיז" וכשאדק הבריון משתלט על הבית ב„טנגו", פסקה העתנות הפולנית: כמובן — פאשיסט!

אך מרוז'ק אינו נמנה עם המצליפים מטעם. כשפלש צבא ברית־ורשה לפראג ב־1968, מחה — והעתיק את מושבו לפאריס. העזה זו התנקמה ביצירתו. מה הטעם בהתקפות מוסוות כשהנתקפים מגיבים בלאו הכי ב„תודה רבה", ומגישים את הלחי השמאלית? „מאורע מוצלח" (בכורה עולמית: דיסלדורף — 1971) הוא מרוז'ק אופיני. תמונה ראשונה — קומדיה מטופשת נוסח שנות השלושים, בסגנון קופמן והארט: היפי אלמוני קרא מודעה בעתון, בא לשכור חדר עם נוף משגע ואמבטיה מסוגננת ומגלה להדהמתו שאין נוף, אין אמבטיה, אין חדר נפרד ועליו לישון במיטה אחת עם כל המשפחה. בדיחה מסורתית זו מבוצעת בגאה רבה ע"י ישראל גוריון (האריה) ואלברט כהן (הבעל). וכאן פורש האבסורד לתוך הקומדיה. המורדה היתה מלכודת. בבית מושל סבא, ריאקציונר אלים וגנראל בדימוס, שהחליט לחיות עד עולם ואסר על בנו להוליד ילדים. ושוב הסודאה: ההיפי חייב לשחק בקלפים עם הגנראל, בעוד שבעל הבית דואג, מאחורי הגב, להמשך השושלת. שוב סצנה קומית מהנה ביותר, הנפגמת במקצת מן העובדה שהגנראל השתלטן, מתאים ליוסף כרמון פחות מאשר לריגנדל המתעתע.

התמונה השלישית מביאה „הפתעה אופינית: התינוק המצופה כבר יצא לאוירו של עולם והוא ענק, כמו רוב הילדים בתיאטרון האנדרגרד מאז שכתב וידראק את „ויקטור או הילדים לשלטון". וכאן, כמקרב בל בתיאטרון האבסורד, פולש הבראובן גיניל על זוועותיו לתוך הקומדיה. הפוצי־מוצי הזומם, רוכב על אבא כמו הזקן מהים על סינבד המלח, שובר את שלטונו של סבא. את ההפתעה שהוא אורך להיפי הבסתרי שלא לגלות.

בקיצור, קומדיה של הפתעות, מסורתית מסתרית ומהנה, וכאן אפשר היה לסיים לו נרשם שמו של ביל סיימון בתכניה כמחבר. כיוון ששם המחבר הוא מרוז'ק, מחובתנו לשאול: אלו כתונות הזוגיות מסתתרות מתחת למסכה הצווחקת? הפרשנות ב„מאורע מוצלח" קלה, יחסית. מרוז'ק הדביק לגיבוריו תוויות: סבא — זו הריאקציה (וריאקציה תמימה וסימפאטית דווקא), אבא — זו הדמוקרטיה הליבראלית (דמוקרטיה עלובה, מתחסדת וצבועה, ממש כמו ב„טנגו"). הדייר — זו האנרכיה המופשטת הצליזה. אך מיהו זה הפוצי־מוצי האכזר בעל שיני הערפד? שוב הפאשיזם? אני חושש שהו פרוש צולע. החיבה שבה מטפל הדמוקראט במפלצת הקטנה, מרמזת שהטעם בא הטרור משמאל התינוק הוא — השמאל החדש? הנוער החשתולל? הפאנתרים השחורים? ר אולי ספטמבר השחור? לאלוהים ולמרוזיק פתרונות.

תרגומו של מיכאל הנדלזלץ חי ועסיסי. התפאורה הפרימיטיבית משרתת את המחזה הפרימיטיבי של הצד הטוב ביותר (בהפצה שראיתי לא נכנסה המיטה ברגע המתאים והאפקט מוצלח התוצרך). לבמאי דן רונן שמע של המצאות, מזקו מוצלחות, יותר או פחות. למוצלחות פוזות משחייכות העברות מעשה־האלמות המסיים של התינוק אל מלפני הקלעים, בניגוד לרצון המחבר.

קהל של הורים צברים התגלגל מצחוק למראה עלילות וזוועה של הערפד הפעוט. כמסתבר שמרוז'ק הוא בכל זאת יותר אקטואלי משנראה לי ברגע הראשון.

שמואל אורנשטיין התחיל לשחק בגיל 67

רואה־חשבון לשעבר הפך לשחקן מבוקש

מאת מיכאל אביב

במערכה השלישית להיו — בגיל 67 — פתח שמואל אורנשטיין בקריירה תיאטרלית־קולנועית. במהלך תריסר השנים האחרונות נטל חלק בעשר הצגות, שנים־עשר סרטי טלוויזיה, עשרים סרטי עלילה, עשרות אחדות של סרטי וצילומי פירסומת — בתפקידים שוליים בדרך כלל. הוא מרוצה: „אני אוהב את ההרגשה שאני יוצר משהו ומוכן לגלם כל תפקיד שיתאים לי ולגילי — אם כי תפקידי מאהב כבר אינם מתאימים לי. אני רוצה להופיע. העיקר להיות עסוק".

אל התיאטרון הגיע מראיית החשבון. הוא נולד ב־1896 בלבוב, עקר עם הוריו לוינה בגיל צעיר ועבד אצל הדוד, סיטונאי למוצרי ברזל. ב־1939 החליט לעזוב את אוסטריה הנאצית, עלה בדרך בלתי חוקית לארץ־ישראל והועסק בתפקידי שמירה, בניין ומבלה. מ־1949 הוא עבד, עד צאתו לגימלאות ב־1961, כמנהל השבונות בעיריית חיפה. עם פרישתו, עת קיבל קיצבה של 85 ל"י לחודש, הציעו אחדים מידידיו ליוסף מילוא, מנהל התיאטרון דאז, להעסיקו כעוזר למנהל החשבונות בתיאטרון.

אורנשטיין בן הי"ד ששכרו ליום הצגה היום 200 — 250 ל"י, נזהק מעבודתו כמנהל חשבונות אל התיאטרון עקב החלטתו של מנהל מחלקת המנגנון בעיריה. הוא דרש להפסיק את עבודתו של רואה החשבון המקבל נוסף למשכורת קיצבה חודשית. אורנשטיין לא ויתר, הפעיל משפטנים וניצח בבית המשפט את העיריה. ראש העיר דאז, אבא חושי, זעם והורה לשלם לו משכורת בתוספת פיצויים מינימליים ולפטר אותו.

באחד מאותם ימים של מאבק עלה עמוס מרון, מנהל הצגה בתיאטרון אל הנודר בו עבד אורנשטיין ושאל את אחת המזכירות היכן הסטטיסט שהבטיחה להשיג לתפקיד של זקן. „התרגשתי אותו רגע", מספר אורנשטיין תמול העיניים וכסוף הזקן, „אמנם מעולם לא חשבתי שאני אעמוד על הבימה אך הרהרתי לרגע ארוך ונדהם בחיוך — אולי תיקח אותי? הוא נדהם לשניה, הסתכל בי ואמר: „לעזאזל, היכן היו העיניים שלי עד עתה. אתה האיש המתאים לתפקיד"!

ביחסיו עם השחקנים הכתיב לעצמו שני לאווים: לא להשתמש במרפקים ולא לנצל כל הזדמנות להידוק אל הודיהם של השחקנים המקצועיים. הם העריכו את זה, הוא אומר. היחסים היו נעימים, חסרי מתח. אם כי, כאשר מציע לו ראובן מורגן תפקיד אפיזודי בולט ב„מורד ומלך" לישראל אליה הם התנגדו בטענה שחייבים להעסיק שחקן מקצועי. הבנתי אותם, מחייך אורנשטיין.

בגיל 77, בו חובקים בני גילו נכדים ונוסטלגיה הוא פותח בקריירה קולנועית — 32 סרטים. בוקר אחד נתקל במודעה בעתון של „סרטי ירא", התלהב, בא למשרדי החברה עם זאטוטים. „הם רצו שאשלם להם שבעים וחמש לירות בעד תמונות רמבחן בה. אמרתי להם שלא יבלבלו את המוח אני יודע שאני פוטוגני". אותי שבועיים הזמין אותו מנחם גולן להשתתף ב„טוביה ושבע בנותיו".

עד מהרה תכפו ההצעות והוא החל להעסיק את לביאה הון, סוכנת האמנות: רב ב„אוריסי", „תעלת בלאומילך", „שבע פעמים ביום", „הצי־הצי", „הדיבוק", „אני אוהב אותך רוזה", ו„ישרי, שומר בניין ב„כל ממזר מלך". בשלושה אחרים זכה בתפקיד המרכזי: „הרמבי'ך" בבימויו של עקיבא בוקין, „א. ד. גורדון" (ברוך עתיר), ו„הזקן", סרטה הקצר של רונית פרוטונו בוגרת „בית צבי".

ביום ראשון

בואו למזנון יום ראשון
המפורסם של מלון שרתון

תהנו מסעודה כיד המלך במזנון המלא כל טוב,
ומיד לאחר מכן — ובמחיר כולל — תבלו במרבד
הקסמים, שם יופיעו:

* ששי קשת
* מיכאל אינגורן
* הקסלפוניסט הידוע
* תזמורת „שרתון"
בניצוחו של מיקו הריס

מחיר כולל־.45 ל"י (כולל מיסים)

מלון שרתון־תל אביב
Sheraton-Tel Aviv Hotel
SHERATON HOTELS AND MOTOR INNS, A WORLDWIDE SERVICE OF ITT

כל יום רביעי בשעה 5 אחה"צ תצוגת אופנה מעולה ותוכנית מרבד הקסמים המלאה. כל יום שבת בשעה 5 תה מנחה, ריקודים והתוכנית המלאה של מרבד הקסמים. —.15 ל"י לאיש (כולל מיסים)

עיריית ירושלים

המחלקה לשרותי משפחה וקהילה בעיריית ירושלים, מודיעה לציבור הפונים בעיר כי בגלל המפקד השנתי הנערך בלשכות

תהיינה לשכות הסעד האזוריות סגורות לקהל

בימים שני ושלישי ה'—ו' בתשרי תשל"ד 1—2.10.73

הזמנה להציע הצעות

מוצע בזה למכירה ציור לזי־קוק אש של מתכות ובמיוחד מערכת זיקוק ותנור התכה המבוססים על קשת חשמלית. פרוט הציוד נמצא בידי החתום מטה (להלן „הציוד").

קיימת אפשרות לשכור את המבנה התעשייתי בו נמצא הציוד. על המעונינים ברכישת הציוד לפנות בכתב עד לתאריך 10.10.73 לעו"ד יהודה ליפשיץ, רח' מונטיפיורי 3, תל־אביב, טלפון 6—59415(03).

אין החתום מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.

המכירה כפופה לאישורו של בית המשפט.

י. ליפשיץ, עו"ד
כונס נכסים של אלרימט
ישראל בע"מ

החברה לפיתוח תל־אביב בע"מ
מגרשי התערוכה, פוי רח' דיזנגוף
הודעה

ניתנה בזה הודעה שהאסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום שלישי, י"ג תשרי תשל"ד (9.10.73) בשעה 18.00 בתל־אביב בבית העיריה — כיכר מלכי ישראל קומה 12 (אולם המזנון הישן). סדר היום:
א. דוח ההנהלה
ב. אישור המאזן לשנת 1972/3
ג. דוח רואי חשבון
ד. בחירת ההנהלה ורואי חשבון
ה. שונות

אם בשעה הקבועה לא יהיה מנין חוקי של החברים תידחה האסיפה לאותו יום ומקום לשעה 18.30 והיא תהיה חוקית בכל מספר המשתתפים בה.

ההנהלה.

איחולים לבביים לידידינו
לשנה טובה
פונדק אנטוניו
SCORPIOS
A wine cellar, Art Gallery, Boutique
הרצליה פיתוח — מול מלון השרון
טל. 932880

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland
Kulturzentrum

ד"ר זאב גולדמן
ירצה על
המזרח באמנות בתקופת מסעי הצלב

ביום חמישי
4 באוקטובר 1973
בשעה 8.30 בערב
ההרצאה הזיכוח בעברית
הזמנת מקומות
(ללא תשלום)
בטלפון 231370

19 Kikar Malchei Israel
TEL AVIV

התיאטרון הסטירי באידיש — נתן גלבוע מציג:

את אמן ההומור והסטירה
שמעון דז'יגן
בתכנית חדשה ביותר
לכבוד 25 למדינת ישראל
אז מ'לעבט דערלעבט מען!
שהחיינו והגיענו...

בהשתתפות: יעקב אלפרין, אנהבלא, זישה גולד, פאולינה טאוכמן, חיים פולני, אלה מלכין, אברהם קרטקין, מניקה מן.
במוי: ניקו ניתאי, תפאורה: עדינה רייך
הנהלה מוסיקלית: פולדי שצמן, תזמורת בנצוח דן בליטנטל.

הצגות בכורה
תל־אביב „נחמני"

יום ה' 11.10 ב־8.30 ● מוצ"ש 13.10 ב־ 8.30 ● יום א' 14.10 ב־8.30

● גבעתיים „הדר" יום ד' 10.10 ב־9.00 ●
● באר־שבע „אורן" יום ו' 12.10 ב־9.00● ירושלים „מישל" יום ב' 15.10 ב־8.30

סניף ויצו תל־אביב

אירועים מיוחדים

ביום רביעי 3.10.73 סיור „הכר את עירך". לחברות שנרשמו. יציאה מבית העיריה ב־2.00 אוהה"צ.

★

ביום שני 8.10.73 תה מנחה ארצי עם המבצח זובין מהטה (באנגלית).

★

בחוה"מ סוכות 16.10.73, תחרות כשרונות צעירים בהיכל התרבות. כרטיסים בבית ויצו.

אירועי השבוע במועדון ארלוזורוב
יום ראשון — 30.9.73
מ־10 יום לעולה.
★
יום שני — 1.10.73
9 — נשיאות
10 — ישיבת הנהלת הסניף — יו"ר המחלקות תמסרנה על תכניות לעתיד.

מה מתבשל כאן?

ארוחות מיוחדות בימי שלישי
הנכם מוזמנים
לארוחות הערב המפורסמות
בימי ג'

9.10.73 ארוחת ערב מוגשת בנוסח איטליה
23.10.73 מעדנים בנוסח סין
30.10.73 ארוחת ערב מיוחדת בנוסח צרפת

מחיר הארוחה — 18 ל"י + 15% שרות + 10% מס
הזמנת מקומות: טלפון 938321
הארוחה תוגש החל משעה 8.30 בערב.

מלון תדמור הרצליה חוף הים

תזמורת סימפונית ירושלים
רשות השידור סידרה „קלאסי וקל"

מרתון מיצירות צ'ייקובסקי

✱ קטע מתוך הסרט „חיי צ'ייקובסקי" ✱ מוסיקה קאמרית ✱
קטעי סולו ✱ קונצ'רטו ✱ מוסיקה לבאלט ✱ מוסיקה סימפונית

בין הסולנים: חיה ריטוב — סופרן (עולה מבריה"מ)
רמה סמסונוב — מצו־סופרן
שמעון מישורי — יובל ולדמן ואריה שדה — כינור
בורים לבוב, רות צבי, ולויי חיימובסקי — פסנתר

המקהלה הקאמרית של האקדמיה ע"ש רובין בירושלים בהדרכת סמבלי ספרבר ועוד.

יום שלישי — 2 באוקטובר 1973 בשעות 6—11 בערב ב„תיאטרון ירושלים".

● כרטיסים בקופת התיאטרון ובמשרדי כהנא ובן נאים.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בידי ברוניסלב הוברמן
יועץ מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט למנויים מס' 1

המנצח: זובין מהטה

הסולן: ז'אן־ברנאר פומייה, פסנתר
(במקום רודולף פירקו, שחלה לפתע)

התכנית
הנדל — סואיטה מתוך המוסיקה לזיקוקין די־נור מלכותיים
מסיאן — „אני מצפה לתחיית המתים" (ביצוע ראשון בארץ)
בראהמס — קונצ'רטו מס' 2 ב־סי במול מאז'ור לפסנתר ולתזמורת.

תל־אביב היכל התרבות שעה 8.30 בערב	ירושלים בנייני האומה שעה 8.30 בערב
סדרה 1, יום רביעי, 3.10.73	סדרה 1, יום ראשון, 7.10.73
סדרה 2, יום חמישי, 4.10.73	
סדרה 3, יום שני, 8.10.73	
סדרה 4, יום שלישי, 9.10.73	
סדרה 5, יום חמישי, 11.10.73	

התכנית
קמינסקי — פתיחה סימפונית
בטהובן — קונצ'רטו מס' 5 ב־מי במול מאז'ור לפסנתר ולתזמורת („הקיסרי")
אלגר — הואריאציות „אניגמה"

תל־אביב, היכל התרבות, שעה 8.30 בערב	חיפה
סדרה 6 מוצ"ש, 13.10.73	סדרה 1, יום ראשון, 14.10.73
סדרה 7 יום חמישי, 18.10.73	סדרה 2, יום שני, 15.10.73
סדרה 8 מוצ"ש, 20.10.73	סדרה 3, יום שלישי, 16.10.73

האנסמבל הקאמרי הישראלי
מנהל אמנותי: גארי ברתיני

לוח הופעות חודש אוקטובר

קונצרט למנויים מס' 1
מנצח וסולן: פנחס צוקרמן
סולנית: יהודית צוקרמן חליל
יצירות מאת: מלמן מוצארט
תל אביב — בית החיל
סדרה ראשונה 30.9.73
סדרה שניה 1.10.73
סדרה שלישית 2.10.73
חיפה — שביט 3.10.73
ראשון — בית העם 6.10.73
גבעת חיים — בית דינה 7.10.73
ירושלים — בנייני האומה 4.10.73
רחובות — מכון ויצמן 8.10.73

„שילובים"
בשתוף עם מוזיאון ת"א
מנצח: נועם שריף
נגני האנסמבל הקאמרי
יצירות מאת: מוצארט, שוברט, בן־ציון אורגד.
תל־אביב
אודיטוריום ע"ש רקנאטי
מוזיאון ת"א
מוצ"ש 20.10.73
כרטיסים: משרד „אוניון" דיזנגוף 118 ובקופת המוזיאון, כל יום. למנויים תלוש הנחה 82.

„מן הרנסאנס לבארוק"
ערב מוסיקה צרפתית
מנצח: מרסל קורד
בהשתתפות: המקהלה הקאמרית של הרדיו והטלויזיה הצרפתי
יצירות מאת: דלאלנד, קופרן, לולי, ראמו.
חיפה — שביט, 23.10.73
כרטיסים: משרד גרבר, מרכז הכרמל, שד' הנשיא 129 למנויים תלוש 81
תל־אביב — בית החיל, 24.10.73
כרטיסים: „אוניון" דיזנגוף 118 למנויים תלוש 83
ירושלים — האודיטוריום י־ם, 25.10.73
כרטיסים: „כהנא" רח' הרברט סמואל 1, למנויים תלוש 82

„אופקים"
מנצח: מרסל קורד
סולני המקהלה הקאמרית של הרדיו והטלויזיה הצרפתי
המקהלה במאה ה־20
יצירות מאת: שויך, מסיאן, קסנאקיס, ראוול, פולאק, כתר
תל־אביב
אודיטוריום ע"ש רקנאטי, 28.10.73
כרטיסים: אוניון, דיזנגוף 118 ובקופת המוזיאון שד' שאול המלך 27.
למנויים תלוש 84.
ירושלים
אולם ימקא 29.10.73
כרטיסים: כהנא, רח' הרברט סמואל 1.
למנויים תלוש 83.

תיאטרון ישראל
הערב 30.9
הבימה:
הבעל הנצחי:
תל־אביב האולם הקטן
הקאמרי:
שעיר אחד לעזאזל:
תל־אביב
מאורע מוצלח:
ת"א צוותא
התיאטרון העירוני
חיפה:
סמאמום קוו ואדים
חיפה ב־8.15
הצגה אחרונה בחיפה

ירושלים
אדיסון — בתי ואני
אור־גיל — סיזאר ורוזלי
אוריון — הרפתקה בפוסידון
אורנע — הגנב שבא לסעוד
ארנון — תינוק מזור במשפחה
הבירה — סנדקית ושמה קופי
הן — מלכודת לביבי סיטר
ירושלים — אהבה נוסח קופנהגן
סמדר — מאורמה
עדן — המפתח הוא פחד
רון — אבו אל בבאת

חיפה
אורה — אבו אל בבאת
אורין — האגרופן הקשוח
אורדן — סוד הקסם הבורגני
אורלי — מעשיות קנטרברי
אמפיתיאטרון — האלוף
בית רוטשילד — גוסע שבור בגשם
חן — ד"ר נו
מוריה — אונס בפארק
מירון — מלך הקראטה
עצמון — גבר עם כבוד
עממי — חזק יותר חברים
פאר — זמנים מודרנים
רון — ד"ר פופול
שביט הכרמל — הפורצים

קריות (חיפה)
אורות — הטנגו האחרון
בית העם — חזק יותר חברים
היובל — האגרוף הסיני
ניצן קרית ים — האגרוף הסיני
סביון — חזק יותר חברים
ספיר — הטנגו האחרון

ראשון־לציון
תפארת — קובלן

פתח־תקוה
אוריון — 8.45 — הזעם
הדר — הלילה הבהיר
היכל — גבר עם כבוד
שלום — השוד הבוקלס

חדרה
גן־זוהר — הכמהים לאהבה

באר שבע
חן — אבו אל בבאת

כפר־סבא
הדר — ביג בוס

נתניה
אסתר — הטנגו האחרון
יגיל — איש ושכו גמר
סמוהיין —
סגור: המקצוענים
פתוח: מלכודה לבייבי סיטר
שרון — הבלש האמיץ שוורץ

רמת־השרון
ג"ג — המפתח לקשר

רמת־גן גבעתיים
אורדע — אבו אל בבאת
אורלי — האריי המוחם
ארמון — זכנים מודרניים
אואזיס — רוצחי המבצר
גל־אור — פרנזי
הדר — הלף עם הרוח
לילי — קברט
רמה — מכתב אהבה
רמת־גן — גברים במלכודת
שביט — סיזאר ורוזאלי

הרצליה
דוד — מעשיות קנטרברי
דגניה — לכוח באהבה
הפארה — ג'ו קיד
היכל — התפוכות החשק

בת־ים
בת־ים — הרפתקה היא הרפתקה
עצמאות — ארטיסטים בעופשה
רבת־יוסף — כשעות עם דוזה

חולון
ארמון — אבו אל בבאת
רינה — הארטיסטים בחופשה

צליל — הבלש האמיץ שוורץ

תל־אביב
אופיר — ביג בוס ברוס לי
אורלי — הלף עם הרוח
אלנבי — נשיא על הכוונת
אסתר — הדוקן
דקל — מלכודה לבייבי סיטר
דרייב אין —
7.15—9.30: שמה בשלג
חצות: הקסד הצרפתי
בן־יהודה — בית הזכוכית
גורדון — הבלובדינר עם הבגל השחורה
גת — פיט וסילי
אורדן — פריץ החתול
הוד — הבריחה
זמיר — תשוקה ויחלומים
חן — הלידי שרה בלוז
מוגרבי — מה תאמר לבנות פירומה
מקסים — בתוכה בגמביה
מרכז — הארויה הזעם
לימור — עד שהגע יפריד בינינו
מתמיד — נקמת אלופי הקראטה
סמודיו — הטנגו האחרון
סינרמה — שאפט באפריקה
סינמה 1 — אבו אל בבא
עדן — היום אתמול ומחר
פאר — הרוחליל
פריז — הבית ברחוב וילינגטון
צפון — זעקות ולחישות
רמת־אביב — הטבק
תכלת — שחק אותה סם
תמר — הרוצח בתוגות ההגורה
תל־אביב — המזימה
אופקים — — — —
כוכב — אבו אל בבאת

מדע וטכנולוגיה

סקר יבולים באמצעות טיל

טיל שפותח בבריטניה, הופעל בדלק מוצק, הופעל בשיגור ניסיוני בעל ארגנטינה, באביב שעבר. השיגור הנסיוני הראשון, נערך לפני כשנה באוסטרליה, ובו נבדקו המצלמות המיוחדות של הטיל וכן מיתקן השיגור המיטלטל שלו. הטיל, המכונה „סקיילארק" נועד לסקור את מצב היבולים בארגנטינה, באיזורים מרוחקים מן השווקים, במטרה לסייע בתכנון אמצעי ההובלה בצורה חסכונית ויעילה. תחזית מעודכנת ומהימנה של היבולים, תצמצם גם את העיכובים במסופי הנמל, לגבי אותם יבולים המשמשים ליצוא, ותימנע הזמנת ספינות הובלה במספר רב מן הדרוש.

השיגור הנסיוני נערך בפיקוחו של צוות מומחים, בראשותו של פרופ' סאגר, מן האוניברסיטה של רדינג בבריטניה. צוות המומחים יקבע את המיתאם בין פרטי התצלומים שייעשו מן הלוויין, לבין המציאות בשטח, כדי לקבוע „מפתחות" סטנדרטיים לפיענוח התצלומים בעתיד.

שימוש חוזר

מיתקן השיגור של הטיל הוא מתפרק, וניתן לארוז בשני מיכלים, להובלה במטוס או במשאית. העקרון בנקודת השיגור היא פעולה פשוטה ומהירה. המיתקן המיטלטל משחרר את הטיל מן התלות במרכז שילוח קבוע, ובכך מגביר בהרבה את הטווח היעיל של הסיקור. בעזרת המיתקן המיטלטל ניתן גם לנצל הזדמנויות המופיעות לפתע — כאשר נוצר לפעמים צורך לסקור פעילות גשם.

המנוע העיקרי של הטיל ניתן לשימוש חוזר, לאחר שפותח עבורו מיצנח המאפשר נחיתה רכה על הקרקע. עד כה היה מקובל להצניח באהדרות רק את אותו חלק מן הטיל (החרטום) המכיל את המיכשור המדעי ואת סרטי הצילום.

הטיל נועד להיות מיתקן סיקור שבין לוויין למטוס. מחיר כל שיגור, נאמד ב־100.000 לישט, אך הוא זול ביותר, בהשוואה לשתי השיטות האחרות לגבי שטח ניסקר בגודל דומה.

הטיל „סקיילארק" ישמש כנראה גם לסיקור שטחי המרעה של הצפון בלאפלנד. תכנית זו הנעשה בשיתוף בין בריטניה, שוודיה ומערב גרמניה אשר תסמך את מערכת המצלמות המיוחדות, בעזרתם ניתן יהיה להבחין בשטחים מכוסים תרזיות המשמשות מזון לאיילים.

כמו בהצלת טייסים

שכלול נוסף של מערכות הטיל, יאפשר בעתיד החזרת החלקים העיקרים שלו ללא כל נזק, וזאת באמצעות שימוש בשיטה שפותחה בארה"ב, להצלת טייסים שמטוסם נפגע. עם היפתח המיצנח, מופעלת מערכת חימום־אוויר, היוצרת מעין כדור פורח, והוא מסוגל לרחף באויר שעה ארוכה, עד שהליקופטר אוסף אותו.

טיל ה„סקיילארק" הבריטי, הוא בן 15 שנה, ושיכלולים אלה במערכותיו השונות יאריכו את משך השימוש בו. טיל אמריקאי דומה, המכונה „אירוביי", קיים זה 25 שנה ועדיין משמש בהצלחה לצרכים שונים, צבאיים ולא־צבאיים, תוך שינויים מתאימים במבנה ובמיכשור.

תות־שדה במגדלים במקום בערוגות

חובבי תות־השדה, יכולים לצפות לעתיד בבטחון, שכן הפרי האהוב עליהם יהיה כנראה מצוי בשפע, והכל הודות לעבודה שעבר צרפתי, ראול גאסטייה, שבר את רגלו לפני 11 שנה ונאלץ לשכב תקופה ארוכה.

בתקופת הבטלה שנכפתה עליו הרבה גאסטייה להרהר בשיטות גידול תות השדה, ועם החלמתו ניסה דרך מהפכנית לגידול פרי עדין זה.

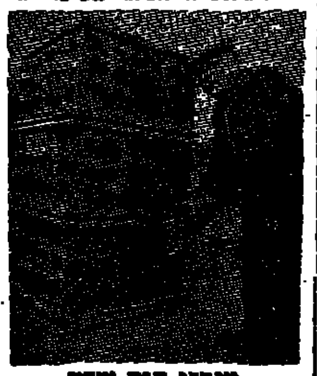

מגדלי תות שדה

שיטתו של גאסטייה מבוססת על גידול תות־שדה במיגדלי עץ מדורגים, שגובהם נע בין 50 ס"מ ל־3 מטר. דפנות המיגדלים מנוקבות חורים שקטרם 2.5 ס"מ ופנים המיגדל ממולא אדמה בהרכב מיוחד, השומר בינתיים בטוב.

שורשי השתילים מוכנסים לחורים שבמגדל ומושקים אחת לשבוע במערכת של בקבוקים הפוכים, הקבועים בשכבת האגוז המכסה את המגדל מלמעלה. בשיטה זו אין הצמחים מקבלים מים יותר מן הדרוש ולחות הקרקע נשמרת קבועה. הפרי עצמו מבצבץ החוצה מתוך החורים שבדפנות מגדלי העץ. אין צורך בזיבול, והתפוקה טובה לגידול במשך 3 שנים.

הצלחת השיטה נעוצה בעיקר בכך, ששרשי תות־השדה מוגנים בפני תולדות והפרעות. היבול הוא שופע, וגם טעמו של תות־השדה אינו נפגם. במגדל של 50 ס"מ הצליחו לגדל 200 ק"ג תות־שדה, כמעט קילוגרם לכל שתיל. כעת מנסים להפעיל את השיטה גם בגידול חסה וכרוב.

דגים טרופיים המתרבים למרות היותם בני מין אחד

דג טרופי, החי סמוך לחוף המערבי של מכסיקו, מתקיים בלי דגים זכרים. הדג, ששמו המדעי פוקילופסיס, דומה באורח זיוו לדג החד־מיני אחר, המכונה „מולי אמזונה", החי בסביבות החוף המזרחי של מכסיקו. החוקר ג'ק שולץ, מן האוניברסיטה של קונטיקוט, העוקב אחר הפוקילופסיס מזה שנים, מעלה את ההשערה שקיום החד־מיני מזור זה, מהווה שלב בהתפתחות זן חדש.

הדגים החד־מיניים הללו, חיים בסביבה בה מצויים דגים אחרים בני זנים קרובים להם, והם „חוטפים" זכרים מן הזנים האחרים כדי להתרבות. לעתים נראה כי בעקבות ההפריה יש התערבות של תא זרע מן הזכר „החוטף" עם תא ביצים, אך בבדיקת העובר נמצא, כי יש בו רק גנים מן האם. במקרים רבים אחרים מהווה הזרע רק גורם מניע להתפתחות ביצית, מבלי שיעזור לתוכה.

במבט ראשון נראה שלדגים החד־מיניים יש יתרון על חבריהם הרגילים, שכן כל אחד ואחד מהם הוא נקבה המסוגלת להעמיד תולדה בכוחות עצמה וכך להתרבות במהירות. מצד שני יש בכך סכנה לקיום הזן, שכן אם יתרבו הרבה יותר מהר מבני המין הקרוב השוכן אתם, לא ימצאו להם מספיק זכרים כדי לעורר את תהליך התפתחות הביצית.

שיווי המשקל בין הזנים נשמר. הסיבה לחד־מיניות, נעוצה אולי בריבוי הכרומוזומים בתאיהם של הדגים החד־מיניים. תופעה זו, הנקראת „פוליפלואידיות", מצויה גם בצמחים, ושם היא גורמת להאר־כיליות גנטית, המבילה להתפתחות של זנים חדשים. יתכן שגם אצל הדגים, החד־מיניות היא שלב בהתפתחותו של זן חדש.

זכרים פחות דומיננטיים

נמצא כי הגנים החיים בשכונות, הזן החד מיני והזן הרגיל, פתחו מערכת יחסים חברתיים, המבטיחה את קיומם של שני הזנים. זכרים תקיפים מזדווגים רק עם נקבות בנות מינם. הנקבות החד־מיניות חייבות להסתפק בזכרים פחות דומיננטיים. כשהזן החד־מיני נמצא בירידה, נעלמים תחילה הזכרים הפחות תקיפים, ובכך נמנעת התרבות נמרצת של בני הזן החד־מיני, ר־

שינויים בעצבים כתוצאה מלמידה

מגלים ניסויים שנעשו ברכיכות

מציאת הקשר בין פעולת החשמלית בעצב, לבין צורת התנהגות של בעל־חיים, היא אחת המטרות העיקריות בנוירופיזיולוגיה. עד כה ניתן היה לצפות בקשר כזה רק ברמה פשוטה ביותר. הנה הצליחו חוקרים מן האוניברסיטה של קליפורניה, להראות כיצד למידה (יצירת רפלקס מותנה, בשיטה הקלסית של פאבלוב) מתבטאת בשינויים בפעילות מערכת העצבים. החוקרים דייוויס ומפיצים, ערכו ניסויים ברכיכה מסוימת, הנזונה על דיונונים.

כאשר נוגעים ב„שפתיי" הרכיכה (צעיף דקיק השוקף את פיה) במקל זכוכית, הרכיכה נרתעת. אולם אם משחים את מקל הזכוכית בדייסת דיונונים, הרי המגע בשפתיים גורם לתגובת „אכילה", כלומר לתנועות האופייניות לרכיכה בשעה שהיא נתקלת במזון. רכיכות שהורגלו במקל הזכוכית, המרוח במזון, החלו במשך הזמן להגיב בתנועות אכילה גם כשנוגעים בשפתיהן במקל זכוכית נקי. אצל הרכיכה המאומנת מביא גירוי הזיש (מגע במקל זכוכית) לתגובת אכילה, במקום הגירוי המקובל (ריח המזון) שהיה גורם, באופן טבעי, לתגובה כזאת. זהו האימון הקלאסי בשיטת פאבלוב.

תגובת רתיעה

בהמשך הניסויים בתהליך הלמידה, הפעילו החוקרים הלם חשמלי של חלק מן הרכיכות המאומנות, בכל פעם שנגעו בשפתיהן במקל הזכוכית. רכיכות אלה למדו להרתע במהירות, בכל פעם שנגעו בהן. הן למדו „תגובת רתיעה".

אחר כך ניתחו החוקרים והפרידו את מערכת העצבים של ארבע רכיכות בלתי מאומנות, שש רכיכות שקבלו אימון קלאסי ושתי רכיכות שהורגלו ולמדו „תגובת רתיעה". הם גירו בכל מקרה את עצב התחושה, המעבר מן השפתיים למוח ומדדו את תגובת העצבים המוטוריים, המובילים מן המוח לשרירים המופעלים בשעת אכילה. ברכיכה החיה, מעבירים עצבי התחושה הללו ידיעה למוח, כי יש נגיעה בשפתיים, ואילו העצבים המוטוריים מפעילים את שרירי האכילה.

כאשר גירו את עצבי התחושה של הרכיכות הבלתי־מאומנות ושל הרכיכות שהורגלו להרתע, נמדדה פעילות חשמלית חלשה מאד בעצבים המוטוריים המפקחים על האכילה. אך כאשר גירו את עצבי התחושה של הרכיכות המאומנות בשיטה הקלאסית, הגלו העצבים המוטוריים מגלים פעילות חשמלית חזקה וקצובה, ותגובה זו חזרה בכל פעם שגירו החוקרים את עצבי התחושה.

הלמידה השתקפה איפוא באופן ברור ביותר בפעילות החשמלית של מערכת העצבים. החוקרים מקווים שבעזרת הרכיכות יצליחו להבהיר עוד יותר את התהליכים הנוירופיזיולוגיים הקשורים בלמידה.

זיהום אוויר בגלל מערכות סינון ברכב

קטליזטורים, המשמשים לסינון בני הפליטה של מכוניות, עלולים להוות בעצמם מקור לזיהום האוויר. הקטליזטורים פועלים להרחקת פחמן חד־חמצני, פחמימנים בלתי שרופים ותחמוצות החנקן מגזי הפליטה.

במחלקה לשימור הסביבה של מדינת ניו־יורק נמצא כי החומרים אלה עצמם, נפלטים לאוויר בצורת אבקה דקיקה. זיהום כזה נמצא כבר לגבי קטליזטור המכיל פלטינה, וכעת הצטרפו לרשימת המזהמים גם קטליזטורים המכילים כרום, נחושת וניקל.

זרם גז, הדומה בהרכבו לגז הנפלט ממנוע מכונית, הועבר על פני קטליזטורים שונים, ומיתקן מיוחד זיהה חלקיקי אבק בקוטר שבין עשירית לאלפית המיקרומטר. נמצא כי למעלה ממיליון חלקיקים כאלה, נמצאו בסנטימטר מעוקב של גזי פליטה. הריכוזים היו גבוהים במיוחד בתנאי טמפרטורה מקבילים לאלה הנוצרים במנוע בשעת התחלת פעולתו וכן בשעה שהוא פועל כשהמכונית אינה נעה, כמו בהמתנה לאור ירוק.

אופניים חזקים וקלים

אחד המוצגים שמשך תשומת לב מיוחדת בתצוגה הבינלאומית האחרונה לאופנים שנערכה בניו־יורק, היה סוג חדש ומהפכני של אופניים: אלה היו עשויים כמעט באופן בלעדי מפלסטיקה.

במשך קרוב ל־100 שנים נבנו אופנים מתכת, כשחלקם העיקרי הוא המסגרת המשולשת, העשויה מצינורות פלדה. בעבר נעשו מאמצים רבים לפתח אופנים במשקל קל ככל האפשר.

האופנים החדשים שהוצגו בניו־יורק, הם המתחרה והאחרון לכתר „האופניים הקלים ביותר". תיכנונם ופיתוחם נעשו ע"י חברה מגארדן סיטי, מדינת ניו־יורק, שהחלה כבר בייצורם בקנה מידה מסחרי. לדברי החברה, עשויים כמעט כל חלקי האופנים החדשים מחומרים פלסטיים, כולל המסגרת המשולשת, שהיא מקשה אחת, מחזיקי הגלגלים, הידיות, הגלגלות ואף השרשרת, וכן מערכת בת עשרה מהלכים.

מצטורי הדוושה אף הם מפלסטיק, אם כי לא בשלמות — הכבלים למשל, עשויים חומרים קונבנציונליים. המשקל הכולל של האופנים החדשים הוא כ־7.5 ק"ג.

החומר הפלסטי ממנו עשויים החלקים למיניהם פותח ע"י חברת ג'נרל אלקטריק, והוא בעל חוזק רב. דובר החברה מגארדן סיטי אמר כי ניתן לייצר את האופנים ביציקה, ללא צורך בהלחמות וחיבורים מסוגים אחרים. הם עמידים בפני חלודה וצבעם יציב ביותר, מאחר שהוא מעורב בחומר הפלסטי בעת הייצור.

אין צורך כלל בשימון ובסיכה, מאחר שהחומרים מהם עשויים החלקים המסתובבים באופנים, כמו גלגלי המיסבים, יש להם תכונות של סיכה עצמית.

שיתוף פעולה אמריקאי — סובייטי בחקר האקלים

ללא רעש ובלי זיקוקי דינור מקובלים (בניגוד לשיתוף הפעולה בחלל) נערך באביב השנה מבצע משותף של ארה"ב וברית־המועצות באיזור ים ברינג. המיבצע עצמו אינו רק מיבצע יוקרה אלא יש בו ערך מעשי.

ספינת מחקר סובייטית, שוברת קרח אמריקאית ושני מטוסים (אחד מכל ארץ) ניסו לעמוד על ההשפעה ההדדית בין הקרחונים בים לבין האטמוספירה, וכיצד מתבטא הדבר באקלים של איזור צפוני וקר זה.

חוקרים אמריקאים וסובייטים עסקו במשך שלושה שבועות באיסוף נתונים: מדידות בגלי־מיקרו של פני הים, מדידות מליחות מי הים, הצפיות בגלים, שטח פניהם ועוביים של גושי קרח בים ומדידות לחות האוויר.

הבסיסים היבשתיים, בהם נאספו ועובדו נתונים אלה היו בכף שמידט במזרח סיביר ובאנקורג', אלסקה.

בראש הצוות האמריקאי עמד ד"ר ויליאם נורדברג מסעבדות החלל גודארד של נאס"א, ובראש הצוות הסובייטי עמד פרופ' קיריל קונדראטייב, מהאקדמיה הסובייטית למדעים.

בעריכת פרופ' נתן שרון ופרופ' שמואל שאלתיאל

SINGER

מעריב

לה* לנשים בלבד

חוזרים אל מכונת התפירה

התפירה הביתית קמה לתחיה בשנים האחרונות. בזכות גזרות מוכנות, הנמכרות ביחידות או בתוך ירחונים מיוחדים * כל אשה, עם ידיעה בסיסית בתפירה, יכולה לתפור לעצמה ולבני ביתה מלתחה לפי טעמה ולא להיות „כמו כולם"

מאת יהודית חמן

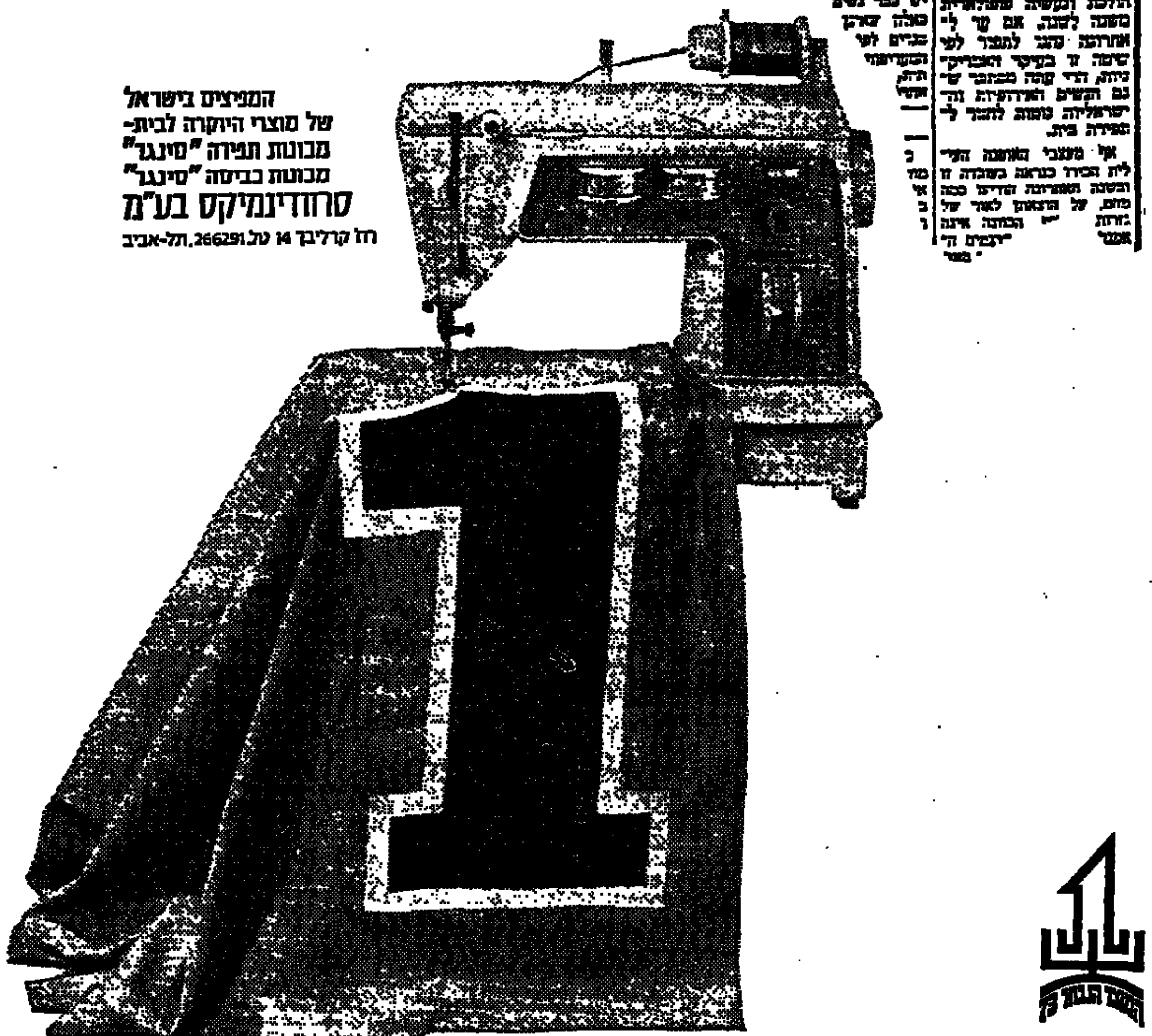

המפיצים בישראל
של מוצרי היוקרה לבית־
מכונות תפירה "סינגר"
מכונות כביסה "סינגר"
סחרודינמיקס בע"מ
רח' קרליבך 14 טל. 266291, תל־אביב

חידושי המחר ב„סינגר" היום

שרות מקצועי והדרכה למכונות תפירה „סינגר"
אצל: גיסימוב — רח' נחלת בנימין 61, תל־אביב ● הורן — רח' דיזנגוף 112 תל־אביב ● בלפר — רח' המלך ג'ורג' 97, תל־אביב ● אלימלך ובניו — רח' יפו 40, ירושלים ● אמלאי — רח' החלוץ 54, חיפה ● חנקין — רח' הרצל 29, חיפה ● משעל — רח' פינסקר 6, פתח תקוה ● מקי מרין — מרכז מסחרי, ערד ● כמו כן בחנויות מובחרות אחרות.

עיריית רמת-גן

הודעה לציבור

הנני מביא לידיעת מחזיקי אגרות חוב של מלווה רמת-גן שנת 1960, 1962 כי ביום שני ה' בתשרי תשל"ד (1.10.73) תתקיים בעיריית רמת־גן בחדרו של גיזבר העיר בשעה 12.00 בצהרים הגרלת המלוות מהשנים הנ"ל.

הקהל מוזמן.

ד"ר ישראל פלד, ראש העיריה.

חברת „פי גלילות מסופי נפט וצנורות בע"מ"

מעמידה למכירה גיפ

שנת ייצור 1970, מס' רישוי 251—732

את המכוניות אפשר לראות החל מיום 30.9.73 עד 11.10.73 בין השעות 08.00—14.00 במסופי החברה בגליל ים, מול הקאנטרי קלאב.

עם ההצעה יש לצרף המחאה בגובה 10% מסכום ערך ההצעה. פרטים אפשר לקבל במקום או בטלפון 412131.

על המעוניינים להגיש הצעותיהם למזכירות החברה עד יום 11.10.73 שעה 13.00.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עובדות על מדיניות העיריה בחינוך הממלכתי דתי

אנו שמחים כי הויכוח עם הורי התלמידים מבתי ספר ממלכתיים דתיים בשכונות רסקו וקרית שמואל הסתיים. מיד לאחר ראש השנה יחזרו התלמידים ללימודים סדירים.

עירית ירושלים מקבלת את מסקנות משרד החינוך והתרבות, לפיהן יועתק בית ספר הממלכתי דתי אולינה דה רוטשילד למקום קרוב יותר לשתי השכונות האמורות.

מאחר שבלהט הויכוח נטענו כלפי העיריה טענות בלתי מוצדקות על קיפוח החינוך הממלכתי דתי, אנו חוזרים על עיקרי העובדות בשטח זה:

במגמה הממלכתית	במגמה הממלכתית דתית
17,500 תלמידים רק 90% יותר תלמידים במגמה הממלכתית	9,200 תלמידים
32 בתי ספר רק 25% יותר בתי ספר במגמה הממלכתית	24 בתי ספר
נבנו 535 כתות חדשות רק ב־57% יותר נבנו לחינוך הממלכתי	340 כתות חדשות
ממוצע התלמידים בכיתה 33	ממוצע התלמידים בכיתה 27

החזקת ילד בחינוך הממלכתי דתי עולה לעיריה לפחות ב־20% יותר מאשר בחינוך הממלכתי

הלזאת יקרא קיפוח?

מורי ירושלים:
בית ספר משולב,
למען עיר אחת ועם אחד!

ירושלים

עירית ירושלים
הלשכה להסברה וליחסי ציבור

לוס־טרונקוס

מסעדה ופיצריה
לאניני הטעם

T-BONE סטייקים

האמיתיים היחידים בישראל:

פיצות
מקוריות בטעם איטלקי

פאנקייקס
בשלל טעמים

וכן העידית של מעדני
המטבח הדרום־אמריקאי

לוס - טרונקוס:

נתניה: טל. 053—91182 על כביש חיפה—ת"א (2 ק"מ לכוון ת"א מצומת נתניה) בתחנת „סונול".

כפר־תבור: טל. 065—37242 על כביש עפולה—טבריה.

מחירון מוצרי פילקו לעולים ולפטורי מס

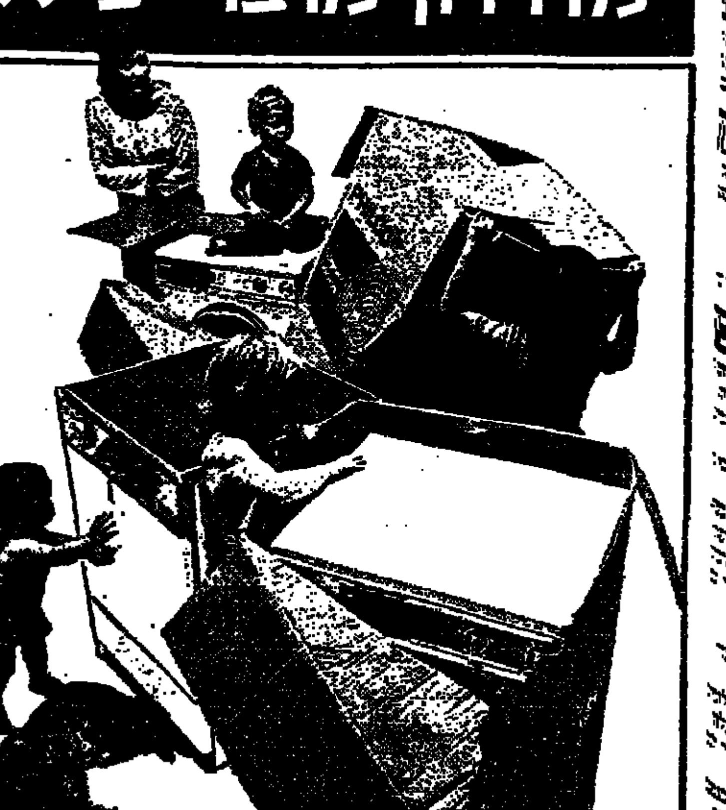

	מחיר בל"י
טלויזיות יבוא	
מסך שחור 25"	1,050 + 150
מסך שחור 24"	966 + 150
מכונות כביסה	
W 30 (קומט ביו)	1,050 + 150
W 50/40 (סופר ביו)	1,134 + 150
W 60 (אקוס ביו)	1,386 + 150
W 70 (דה לוקס ביו)	1,554 + 150
F 20 (ביוקומפקט)	1,113 + 150
F 10 (ביולמטיק)	1,281 + 150
מכונות ייבוש כביסה	924 + 150
מכונה להדחת כלים	1,512 + 150
מזגן אויר CR. 12,500	1,425 + 30 (הובלה)

רק הפקדה בבנק של התשלום תאפשר לך להזמין את המוצר דרכנו.

הודעה חשובה! בתאריך 1.1.74 יחולו תקנות מכס חדשות. הזמנות שתתקבלנה במשרדנו, עד ה־31.10.73 תסופקנה לפי התקנות הישנות.

המחיר כולל העברת הטובין מהנמל למחסני הערובה, הובלה עד הבית, שרות, הדרכה, ביטוח במשך שנה.

אזהרה: אין אנו אחראים עבור כל קניה שלא אושרה ע"י „ריפלט—פילקו".

PHILCO

פילקו תמיד־באיכות עולמית

הלוח הככול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611141.
המחיר: יום חול: 1.25 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.50 ל״י לשורה

פרקי היום בתנ״ך
● דברי הימים ב׳ (ג—ו)

המשנה היומית
● אבות, ב׳ (ד—ה)

הדף היומי
● הוריות, י״ג

ההלכה היומית
● שבת ר״ע (א) — רע״א (א).

רדיו

רשת ה׳
19.02 „היו שירים״; 20.05 מתרות שירים ומזמונים.

גלי צה״ל
15.05 גא לצלצל — משאל טלפוני; 17.05 ר״ש עם שיר; 17.40 יומן צה״ל; 18.05 או לו הייתי במקומך — עם ריב מנהל רשות השמורות; 19.05 מונים העבריים; 20.40 לשמונה; 21.05 עולמם של זוחלים; 22.05 הלילה; 00.05 שיחת חצות — פרופ׳ י. אנסי „איזו דרך יבור לו האדם״.

טלוויזיה לימודית
08.40 תורת החשמל י׳ — הסדרה החשמלית; 09.05 חיש בנו ז׳ — כל נכים ועולמו הסיוותי; 09.25 אנגלית ח׳; 10.00 אנגלית ט׳; 10.30 אנגלית ו׳; 11.25 אנגלית ה׳; 12.00 אנגלית י׳; 12.20 אנגלית ח׳; 13.00 מטולוגיה ס׳ — הפגנות מיכניות; 13.20 אורחות ז׳ — זכויות האזרח.

טלוויזיה
17.20 תרבות; 17.22 בדיה בריאה; 18.00 אוזה אוהבים; 18.30 ליצור ה׳ הרשות (ע); 18.32 „סוסי הערב״ (ע); 19.00 העודה — „האיגלב״ (ע); 19.24 הירוז רכיאו (ע); 19.30 הרשות ויומן השבוע (ע); 20.00 — „ג׳ילית״ (ע); 20.30 מבט לחדשות; 20.50 תעודה — „אריקה״ (ע); 21.40 דרכה — „מלאר האבוד״; 23.00 מסוקר של יום — חדשות.

רשת ה׳
6.05 (ב); 7.00; 8.00 | 9.00; 10.00; 11.00 | 12.00; 13.00 (ב); 14.00 | 15.00; 16.00; 17.00 (ב) | 18.00; 19.00 (א); 20.00 | 21.00 (ב); 22.00 (א) | 23.00; 24.00; 01.00 (סו)

תשדורות רשת ב׳
19.00 · 20.00

תשדורות בלועזית — רשת ב׳
באנגלית: 7.00; 13.30; 20.30
בצרפתית: 7.15; 14.00; 20.45

גל א׳
08.05 „קונצרט בוקר״ — מ.ד. לאלאנגר: קטעים ב׳ בולשינגר, בינה: „משתקי ילדים״, קופלנד: „אביב בהר האפלצ׳ים״, בלה ברטוק: „בחניק המטבע״, ברהמס: ר ביעייה בלהשינגר לכלי קשת, רוסיני: הפתיחה „לב פאטורן... 11.00 עברית לעם; 11.15 שירים לתלמידים בבהכ״ס היסודיים — ספור וצליל; 12.15 שיר ופנסים; 12.45 שירורים לתלמידים בבהכ״ס היסודיים; 14.10 לאם ולילד; 15.05 „בלילי עשרה״; 16.00 כפר חרש; 16.10 מנ דינת לתלמידי תיכון; 16.30 ... 17.00 מוסיקה ... 18.05 על אבנים ומספרים; 18.25 בשבילי הספרות; 18.55 לחקלאי; 19.30 „מה נכיכות קלות״; 19.40 ... 20.05 „מבר אל ביר המוגנות ה׳ פילהרמוניה הישראלית; 21.05 ...; 22.05 ...; 23.05 ...

הגל הקל
14.10 „כאן אהוד מנור״; 15.53 „הרדיו״; 10.07 „ראי״ שון ראשון הכיכר״; 18.45 „לא על הנשים לבדה״; 21.50 „נער בית קליה״; 22.05 „שלום ל׳ שעה קלה״; 23.05 „הגשא בספריו״; 23.33 „אורים ע׳ תיקי״.

תורנות רופאים לפי המקומות
תל־אביב
● ד״ר סגל, בלוך 12, טל. 247860.
● ד״ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל׳ 443281.
● מד״א, טל 101, 614333, רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, המבקר חולים בביתם.
ירושלים
● המכת רופאים בבקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר, טל׳ 101, בתחנת מד״א ברופאה ורופא לטיפולים דחופים כ״ך בערב עד הצות, נועד למקרים דחופים בלבד.
חיפה
● רופא תורן במד״א, טל 101.
קופת חולים כללית
● תורנות לילה מד״א, בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
● בת־ים: מד״א, טל׳ 863333.
● גוש דן: מד״א, טל׳ 781111.
● חיפה: תורנות לילה מד״א.
● ירושלים: מד״א טל 101.
● לוד: מד״א, טל׳ 962133.
● נתניה: מד״א, טל׳ 3333.
● פתח־תקוה. מד״א טל 912333.
● צפת: מד״א, טל׳ 101.
● רחובות: מד״א, טל׳ 951333.
● ראשון־לציון: מד״א טל 943333.
● תל־אביב: מד״א, טל׳ 101.

תורנויות בתי חולים
תל־אביב
● הדסה.
ירושלים
● הדסה (ילדים — עיניים), שערי צדק (כיר ורגיה), ביקור חולים (נשים — פנימית).
חיפה
● רמב״ם.

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
● הנביאים, המלך ג׳ורג׳ 72, טל׳ 286740; כיכר המדינה, ה׳ באייר 48, טל׳ 258046; הגרדפה, דיזנגוף 217, טל׳ 223488.
ירושלים
● עזה, עזה 15, טל׳ 38262, פרטי: מ. איתן. בקסבאי 6, טל׳ 62880; בלסם, רח׳ צלאח אדין, פרטי: אברהם אל מוסר, בית אל מוסר, שער שכם.
חיפה
● כרמל, הנביאים 133, טל׳ 81713.
מכל הארץ:
● נתניה: מרכז, הרצל 36, טל׳ 22739.
● מחוז השרון: פינגולד, כפר־סבא, ויצמן 47.
● פתח־תקוה: בריאות, חובבי ציון 13, טל׳ 912352.
● רמת־גן: עליה קריניצי 2, טל׳ 722840.
● בני־ברק: הדסה, כפר השיבה.
● בת־ים: שולמית, דניאל 4.
● חולון: בריאות, קראוזה 46.
● רמלה־לוד: פרזוו, רמלה, הרצל 106.
● אילת: מיכלין.

קבלנים
● בהרצליה, כפר־סבא, ורעננה, מבחר דירות מפוארות „עמי דירות״, הרצליה סוקולוב 29, כפר־סבא ויצמן 94. 937467.

וילות ובתים
● בנתניה קוטג׳ים 5 חדרים החל מ־220,000 ל״י, דירון רינה״ הרצל 30 נתניה 053-25195.

דירות
● בכפר־סבא, רעננה והוד השרון מיבחר הדירות בתנאים נוחים (דירות שרון), ויצמן 108 כפר־סבא טלפון 928688.
● בפתח תקוה: 5,000 דירות בכל הגדלים בדירות ביוכרי חיים עוזר 28.
● בראשון לציון בבנית שכונה חדשה, שלב א׳ 12 בנינים דירות 3½, 4 חדרים החל מ־108,000 ל״י, תנאי תשלום ל־15 חודשים דירות „סוכני״ רוטשילד 40 קומה א׳.
● ברחובות תכהר — בדירות צבר, 3 חדרים החל מ־75,000, 3½ מ־90,000 4 מ־105,000 בית הפועלים 7.
● ברחובות הדירה האידיאלית עבורך דירות בנות 3, 3½, 4, 5 חדרים החל מ־75,000 לפנות דירות „גיל״ הרצל 185 (בפסג׳, מול ה׳ מספריה) טלפון 956959.
● ברחובות 3 חדרים, 85,000 3½ 95,000, 4 120,000 דירות מוכי מול מכון ויצמן.
● בנתניה בקרבת הים דירות יוקרה 4 חדרים החל מ־220,000 ל״י „דירונדירות״ הרצל 30, נתניה. 053-25195.
● בנתניה 3—3½—4—5 חדרים וכן פנטהאוזים בכל אזורי העיר. „דירונדירות״ הרצל 30 נתניה 053-25195.
● לזוגות צעירים בלבד! 3 חדרים בלוקסוס מלא — 85,000; הרשמה 2000, חוזה 20,000, בהשלמות חודשיים לסגנים 24,000, 6000 בבניה 20,000 משכנתא — מספר מצומצם של דירות בדירות ניגודי הרצל 59 ראשון־לציון.
● זוגות צעירים! הפתרון לדירה בראשון לציון, 3 חדרים 82,000 בדירות ניגודי הרצל 59.
● בהרצליה דירות „בית דור״, מציעים דירות מפוארות בנות 3, 3½, 4, 4½ חדרים. סוקולוב 58 930689.

דירות למכירה
● 2 + כלון קטן קומת גג סביבת פרישמן, „פרסום ארלוזורוב״ 238862.
● בראשון לציון בבנין בו 4 דיירים, 5 חדרים, 4 כיווני אוויר, לוקסוס לא מקובל — דירות ניגודי הרצל 59 046180.
● בהרצליה, למכירה ברחוב שמואל הנציב דירות לוקסוס בנות 4—5 חדרים, לפנות: אילת, רח׳ רוטשילד 34.
● בראשון לציון 3½, 3 חדרים, תנאי תשלום לזוג צעיר. דירות „סוכני״ רוטשילד 40 קומה א׳.
● למכירה דירה לוקסוס ברחוב רוטשילד בכניה 4 חדרים, הדר אוכל, 3 כיווני אוויר, בניה פרטית. לפנות: אילת, רוטשילד 24.
● בראשון לציון בבנין 8 דיירים, 4 קומות + מקלט, דירות 4 חדרים — 120,000 ל״י, תנאי תשלום נוחים — דירות „סוכני״ רוטשילד 40 קומה א׳, טלפון 941804 041389.
● בהרצליה דירה 4 חדרים חדשה לוקסוס מלא 984628.
● בהרצליה דירות 4 חדרים 230 מ״ר, כלון, הדר עבודה, אמבטיה, חימום מרכזי... 297,000 ל״י.
● דירות 4 — 3 — 2½ — 2 בצפון תל־אביב למכירה. לפנות „כלנית״ אלעזר בבית ... תל־אביב.
● „אחוזה־בנימינה״ קבלני בניין בע״מ בונים בחולון בנות 3—4—4½ חדרים. ... 134 תל־אביב קומה א׳ חדר 5 ליונה טל. 014506.
● בהרצליה 4 חדרים מפוארים מחיר 150,000 בתשלומים, לסגירה 20 הרש 740946.
● בתל־גנים דירת לוקסוס 3 חדרים 104 מ״ר + פ״א + הוכנות לבית 43 דירה 3.
● בהזדמנות 3 בנבעתיים + ארונות + הרכבת מרפסות — יולי 1974 טלפון 738518.
● דירת 3 חדרים בצפון תל־אביב למכירה. לפנות „כבי לויס אלעזר״, יהודה המכבי 39 תל־אביב.
● דירת 4 חדרים בצפון תל־אביב למכירה. לפנות „כבי לויס אלעזר״, יהודה המכבי 39 תל־אביב.
● קריתאונו — למכירה דירה 4½ חדרים, בניה פרטית. 205,000 ל״י אנגלו־סכסון, כיוון, רמון, רח׳ חבצלת 64 טלפון 707281.
● קריאון — קריתאונו, מפר בצמוקים של דירות יפות, במחיר 79,000 ל״י 60,000, פרטים: אנגלו־סכסון (כביוון, ריבוע), טל׳ 757281.
● ברמת־גן 3½ חדרים ב־בניה חזיקה יוני 74 קומה 5 (ד׳ כוכבות) חימום מרכזי כיום הנחים גז וטלוויזיה, הניה באבאה, ברח׳ אנה ארבע דירה חזית 180,000 ל״י אנגלו־סכסון של אנגלו־סכסון טל׳ 728079.
● ברמת־גן דירת 4½ חדרים 138 מ״ר פ״א הבסיס מרכזית בניה פרטית — 250,000 ל״י אנגלו־סכסון טל׳ 720270.
● 5 חדרים, מעליה, הבטח, כיס חיים, 221081 יוכא.
● בחולון 3 חדרים פרטי, כניסה תוך שנה 865819.
● מלפון 623968 ונאסום את מודעתך בכתובתך במחיר ה׳ מערכת.
● דירת 3 חדרים מרוהטת עם הול מואר ועניגים 2 לפני ... שבוע.
● בפרבן יד אליהו, 3 חדרים, קומה ג׳ טל. 780884 אחה״צ.
● בנתניה בבית הו נותרו למכירה כמה דירות מפוארות 3—4 חדרים במחירים סבירים. עדי, טל. 053-29846 54594, 57757 לבה״ח ת״א.
● בבבלי בחו 3½ + פ״א 85 מ״ר ק״א, חזית, שלושה כיווני אוויר 874916 10800 ל״י.

דירות מרוהטות
● בפרבן בתיים רח׳ יהודה, 3 חדרים מרוהטים — 223969.
● הרצליה פיתוח להשכרה דירת חדר מרוהטת ליד הים (60) ל״י לחודש. אנגלו־סכסון הרצליה פיתוח, טלפון 72 ...

דירות בשכר חודשי
● בנוה אביבים 4 חדרים חדשה + טלפון ליד דיקה לבכוסה מיידית, לשנתיים ויותר 546024 527052.
● 3 חדרים, ק״ב, חוב קריה מלכי לסנועים ... ת.ד. 28459 ת״א, טלפון: 053-92816 בערב.

חדרים מרוהטים
● חדרים מרוהטים יפים עם שרות מלא בצפון תל־אביב, טל׳ 241858.
● „חדר מרוהט עם מטבח ליחיד בסביבת הרצל — 03-828473.
● אל תחפשו!!! ללא דמי תיווך!!! תמצא במהירות את החדר או הדירה שאתה מחפש. „ידיעון דירות״ 242077 דיזנגוף 222.
● ללא תיווך חדרים ודירות, הפולחים 1, כבר ה׳ מושבות.
● בשכ״ת הדר מרוהט יפה בגבעתיים, כאצלנו 186 — „פזל״ בשעות 17—18.
● להשכיר חדר מרוהט שמוש בשירותים ובמטבח לחובב חיות בית 200 ל״י לחודש 248226.

ביקוש דירות
● דרוש דחוף, דירות בהכל אביב, בכלי רמת אביב וכד אילן. לפנות: טאו, אבן גבירול 88, תל־אביב, טל׳ 265134/5 262182.
● דחוף! דרושות דירות מרוהטות להשכרה בקריאונו, רימון, קריתאונו, אנגלו־סכסון כביוון, ריכוז, רח׳ ה׳ מעגל 64, טל׳ 757281.

מגרשים
● בצפת למכירה דונם ליד בתי כלון אדמה פרטית דירות „בית דוד״ טלפון — 930689.
● השקעה הזדמנותית דונם ברעננה ליד קוטג׳ים טלפון 611044.
● הזדמנות הר פנמית 50 דונם באדמת באר־שבע — 611044.
● למכירה מגרש 2000 מ״ר בטבריה, אדמה פרטית, המשק לכרות 15,000 — במזומן, והיתרה בתשלומים. לפנות 55687 ת״א.
● דרושים מגרשים בגודל החל מחצי דונם יעד 15 דו־נם באיזורים שבין לוד יפתח תקוה. אנגלו סכסון (ביוון, ריבוע) טל׳ 757281.
● הזדמנות במכסות ליד הים דונם — 42,500 ל״י 282658.
● בפתח תקוה לחבי״ת קבלנית לבניה דרוש מגרש לבניה מיידית, טלפון 814248.
● למכירה מגרש ליד כפר־נגים, אדמה פרטית, אחוזי הרצליה, 14,000 ל״י, במזומן, והיתרה בתשלומים לסלפון 55687 ת״א.
● מגרשים במרכז הארץ — השקעה 7500 ל״י במרכז בגניסיה להשקעה 5,900 בלבד. הבינלאומית להשקעות, אלנבי 116 ת״א.
● דרוש מגרש בכפר־סבא בנים 6426, 6427, 6438, 6435, 6410, 6430 טלפון 721815.

משרדים
● 5½ חדרים מרמר בחזית יהודה תל־אביב, למסיר למשרד ברמ״ם טל׳ 341858.
● משרד למהנדסים בבניה מואר למכירה ליד פתח אליעזר, יהודה המכבי 37 תל אביב.
● למכירה משרדים לבניה מיידית במרכז בתים, עד 800 מ״ר, פרטים: שגא לון, רוטשילד 34.

חנויות
● בכל רחבי כהים למכירה חנויות ושטחים מסחריים — פאולוזון, רח׳ רוטשילד 34.
● למכירה מסיבות משפחות הנות מבוססת להמוכר בבנין ברחוב יפו, להתקשר 280050.

עסקים
● 15%—20% דיבית תקבל באמצעותנו בערבות בנקאית או בערבות מוסדות ציבור ריים, קרדיל־השקעות בע״מ לי־לינבלום 30, טלפון 56458.
● דרוש שותף פעיל + השקעה לעסק קיים מלפת 764647.
● חנויות להרכינה מבחר ענקי בכלאי של הרסינה אי־מלקית דקורטיביות במחירים הכי זולים בשוק התרסיה. לפנות: חברת „סארפת״ בע״מ. המלך ג׳ורג׳ 85 ת״א. טלפון 281775 286408.
● מאות לירות ביום בתורים דינאמיים + השקעה מיכ־מאלית (בין 13.30—8.00) טלפון 280072.
● דרושים בתורים דינאמיים + השקעה מינימאלית רווחים עצומים (בין 15.00—19.00) טלפון 910213.
● רווח שנתי שליש מההשקעה (120,000-380,000) ת.ד. 14100 תל־אביב.
● מזנון ליד בית כפר ובן עירוני, רח׳ קדושי קהיר 14.

הלוואות
● לכל בגנגטן תקבל בהלוואה עבור הבטיחים זהב ורבדי חשמל 55840 51907.
● הלוואות בתנאים נוחים!! לעובדי מדינה! שכירים כנתים! לבעלי ורוכשי רכב טל. 236008.
● כסף! כסף! כסף! תקבל בהלוואה על דברי חשמל ד׳ הבטיחים 446802 614481.

השקעות
● באילת במרכז התיירות החדש! משרדים 70,000 — חנויות 120,000—140,000 פרמים גוש 40006 אילת בע״מ ה״ד 680 טל. 2512—059 ר׳ בערב 2372—059.

אולמות
● אולם 600 מ״ר ק״ק למכירת החסנה טל׳ 326345.
● להשכרה אולם בגודל 275 מ״ר, ק״כ בגח הגמל ובזיון מתאים בסוד נובבי בר 53 טל׳ 250520.
● בשכ״ה לנלריה, לנסק, ל־משרד 120 מטרים דיזנגוף פרטיות, פרסום ארלוזורוב 236862.
● בקריתהמלאכה 60 מ״ר 105,000 ל״י, טלפון 820832 בשעות העבודה.

מחסנים
● מעוניין לקנות מחסן או פירתם בצפון תל־אביב — 444486.

רוצים לקנות
● קונים רהיטים משומשים ופריג׳ידרים ירושות חיסולים ואנטיקות 884988 בערב — 576852.
● קונים מלוח קליפה ובמהו ן דיזנ. שדרות רוטשילד 10 ת״א.
● קונה רהיטים משומשים ופריג׳ידרים ירושות היסולים ואנטיקות 827184.
● מלוות קליפה ובמהון — קונים! „גוה״ נחלת בנימין 61 פינת אחד העם.
● דרושה מרביה 3X9, נא למלפן לגברת אופירה, טלפון 53112 ת״א.

מקררים
● למכירה מקרר לתעשיה 4 דלתות, 2 כ״ס יחידה אימלקית מילוס 16 מעלות, כמעט חדש 03-623550.
● מקור המקררים! מ־150 כולל בימות מוכר, קונה מהליף ומתקן, הזמנות אספקה 10 בתוך 890 ל״י „סירהר לויב סקי״ 92 תל־אביב ע״י התחנה המרכזית פינת שדרות הר־צוק ציון 829654.
● 824535!!! קונה מקררים משומשים במחיר גבוה. ב־מזומן 824535.
● 827061!!! קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 827061.
● 829554!!! קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 829654.

שרותים
● ברקת שירותים מבצעים עבודות נקיון יסודי ופוליש בדירות ובאולמות 761888.
● „מאג׳יקלין שרות ניקוי שטיחים וריפוד בביתך ת״א טל. 980645.
● „הברק״ מלטשים ומברי־קים מרצפות — 150. ונקיון יסודי במומחיות ובאחריות 283772.
● „פוליש בישראל״ ניקוי דירות וחברת מרצפות בפר ליס 917217 מ־8—16 87507 בבית.
● „הברק״ מלטשים ומברי־קים מרצפות 150 ונקיון יסודי במומחיות ובאחריות 288772.

דודי שמש וחשמל
● „סליק הקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע״י מומחים, טל. 84153 ת״א דרך פתח תקוה 80.
● „היוצר״ הדוד נוזל? טלפון 825678 — 866812 — 865888 הרשת דודים רהוב סלמה 16 ת״א.
● קרן־אור, הדוד נוזל? טלפון 82580 או 81929 דודי שמש וחשמל, תל־אביב, רח׳ גולומב 34.
● הבונה! הדוד נוזל! תיקון דודי שמש וחשמל מכל הסוגים תוך שעתיים 80 שנות שרות נאמן לרגם מעל 6 שנים אחריות ת״א דוד־הסלוים 7 טל. 251504 259750.
● „שרותי־בר „אשקור״ ל־שרות בליר ובסמר, 280933 המלך ג׳ורג׳ 68 תל־אביב.

טלוויזיה
● לרות לביכות טלוויזיה אלקטרוניות של ירושלים 159 יפו טל. 820644.
● חינם! למכבה המלוויה תקון ראשון בלי תשלום, ב־„אינדוסטריוכלי״ 03-243008.
● השכרת טלויזיות, החלפת יכבות בהדוקות ביותר „רמ־מור״ 779835.

רהיטים
● למכירה ריהוט חדר כלון במצב טוב טלפון 222462.

תנורי חמום
● הנורי חימום עם ארובה לחימום כל הדירה הצגה במשרדי אסמור פיכמן — מימון! 16 הלאביב (סוף סר־מין) טל. 228168.

מכונות כתיבה
● השאלה, מכירה תיקונים. דיזן שדרות רוטשילד 10 טל. 59046.

בתי״ס לנהיגה
● דרוש מורה נהיגה למרכז בפ״ת טל 912154.

בתי־ספר ושיעורים
● רצונך בהלמודיםך? הרשם למדריך המורים הפרטיים! והתקשר 445879.

חוגים
● מבנ׳יכביות מעולה ב־מכון יפעת פרישמן 29 כ־9—20.

טיולים
● לצ׳כוסלובקיה אוסטריה ו־צרפת טיול בתו 16 ימים, פרטים במשרדי הנסיעות.

נופש
● „לנופש עם אוון! החברה הוותיקה ובעלת הנסיון ייעוץ והדרכה ללא תמורה. תל־אביב אלנבי 113, רוינג 4. חיפה: הרצל 22, נהגיה: הרצל 4, ירושלים: המלך ג׳ורג׳ 19 רחובות: הרצל (סינמה־טקס). נכה ותיהוכל.
● מלון „גן המלך״ נהניה טלפון 053—23912 כשר נגד, עם הבראה ויום רבש בחדרים כפארים עם שרותים ובמורים מבשות מלא הכל מ־40 ל״י בהדרי אוק.

כלי נגינה
● פסנתרים הדשים הזדמנות קניה, מכירה הקלפה אפשרי בתשלומים „גופטמן״ אלנבי 88 (מול כנגרבי) תל־אביב, טל. 56682.
● פסנתרים חדשים ומשומשים ואורגנים במבחר גדול תנאים נוחים, פלגים דיזנגוף 129 טל. 220303.
● „ססהל״ יבואני כלי נגינה, פסנתרים, אורגנים, גיטרות ואקורדיונים לזהר דים וממיכויות, בזייהודה 148 280891.
● דוידסקו, ת״א פרישמן 35 226453 פסנתרים עוגבים וגיטרות חדשים וכשומשים.
● חלילי צ׳ר. משוכרים מסלה חדש גינזבורג אלנבי 48 — 225798.

בולים ומטבעות
● למכירה מטבעות ומדליות זהב ומליכה 03—927114 בי״ם 20—23.

לוח חיפה

וילות ובתים
● ביהדיי בשפחתי בית ב׳ (כפר תמיד) 10/9 25000 טל. 055—91872.

הודעות
● כוידעות להזדהות יכן להחטפולים מתקבלות ב׳ אכצעות פרסום „שרותי פמעוני״, עכו, רח׳ בדימי 25 א׳ ע״י בנק קופתים טל. 910456 לשדות 24 שעות ביממה.

דירות בשכר חודשי
● דירה גדולה ע״י המכניון להתקשר אחרי 16.00 258762.

מגרשים
● בדניה ב׳ מגרש דד משמוחי שפוע הדרגתי: ל־בניה מיידית ריצמן את ריכוי, וזל הים 6, 84444—04.

הצעות עבודה
● דרושים עובדים מנוסים ומתלמדים להרכבת מערכות הסקה 84820 גברת אבן בשר עוה העבודה.
● דרושה צעירה לעבודה משרדית במרכז הכרמל 04-84031 04—85159.

מכוניות
● טריומף 1500 דלוקס 1970 יד ראשונה אחרי כסם מצב מצוין טל. 232753.

מציעים למכירה
● „כמוריאו סמרון״ — ההלוץ 23 מבחר התוצרת העולמית של אמפליפיירים, ביונרים, מפיפונים ורמקולים „סמריאו סמרון״ טל. 640808.

טלוויזיה
● חדש תפורת יפן כלמי טלויזיה מכל הסוגים במלון „כמרון״ הולוץ 23 טלפון 641100.

לוח ירושלים

קבלנים
● חברת האחים זיזה מציעה דירות מפוארות בבית הכרם, בבית וגן, בצפון תלפיות — בנות 3, 4, 5, 6, 7 חדרים. נא לפנות למשרד ורה, רח׳ דורות ראשונים 3, טלפונים 222758 225770.

מגרשים
● בירושלים, 2 מגרשים ב גוש 30122 חלקה 15—14 ב שטח כולל של 2100 מ״ר לבניה מיידית — טלפון: 03-223804.

הצעות עבודה
● דרושים/ות עובדי/ות נסיון בתנאים מצויינים, דיור אמפריו, ת.ד. 1016 ירושלים טלפון 02/522446 .601
● דרוש פייה מנוסה בתכ לום מצויין, אפשרות גם אחה״צ חלקית — 02-522446 ת.ד. 1016/602 ירושלים.
● דרוש בעל נסיון לעבודה זיפות. 522446, ת.ד 1016/602 ירושלים.
● דרוש פועל ראשי לעבודות תחזוקה ליקוי נקיון ביבוי הנאים בעולים רשיון נהיגה רצוי 522446—02 ת״ד 602 / 1016 ירושלים.
● דרוש פועל ראשי לעבר דוה התחזוקה נקוי גנון בנוי

מכוניות
● לקונה רציני ב.מ.וו 1602 1973, 12,500 ק״מ, במצב כמו חדש — 221839.

מכוניות
● למכירה מציאה וולבו סר דל 1969 ארגז ארוך במצב מצוין טל. 91732—058.
● רכוש צפויים בביוה״ד ל־צפויי סבבה למושבים — 90 ל״י ואביזרי רכב ווקסם 28 פינת בגירול 188.
● רכוש צפויים בביוה״ד ל־צפויי סבבת למושבים — 90 ל״י צירלבון 4 446066 ת״א.
● רנו 4 לאו 1970 במצב הדש + מסם לשנה 262854.
● פיאט 125 1972 5,000 ק״מ 229307 ל״י 22,500.
● פולקסוגן 1300 1966 טל. 260161/54 בעבודה או 289211/376 בערב 277019.
● פולקסוגן כיראו 1968 בהזדמנות כחיר 14,500 טל. 546126.
● שברולט 16 אוטומטית 1966 + מזגן אורגינלי טל. 260106 258744.
● פולקסוגן 1964 + מסם ורדיו תצויין מלון דן — 225950.
● 404, 61 רק 130,000 ק״מ מסם בעלי 224690.
● בהזדמנות וקסהול ויקמור 59 במצב מצויין טל. 55587 942366.
● בהזדמנות פולקסוגן דבל קבינה 1972 כולל ארגז נוסעים יד ראשונה 15000 — „הניון מלון דן״ 225989.
● פיג׳ו 504 דגם 1969 יד ראשונה, למכירה מיידית ל־טלפון 455126—03 בשעות 8—16.
● מנתי סוסיתא מרווסה סיסקה ואחרים „סמוך״ — ראשל״צ 948173.
● ב„המכונית אשקיון״ נוה אביבים בהנהלת כהן יתושע המבחר הגדול ביותר של מכוניות מכל הסוגים כולל מכוניות, טנדרים ומשאיות טל. 419078.
● כמה זמן חיפשת אחר מכר־נית? טלפון אחד לס.ב.מ יפתור לך את כל בעיותך כל תוצרת אוטומבילים חדשות או משומשות ס.ב.מ. רח׳ בן־שמן 10 (ימינה מגשר נהלת יצחק) טל. 251980.
● קנית אצלנו — קנית מכוניות ומכירת דירות, כל תוצרת „אוטומבילים חדשות או משומשות ס.ב.מ. רח׳ בן שמן 10 (ימינה מגשר נהלת יצחק) טל. 251980.
● סאאב סוף 1965 במצב טוב טלפון 251723 16—17.
● ג.ם.אר 1000 1969 56,000 ק״מ במצב מצויין + רדיו + מסם לחצי שנה טלפון 16.00—18.00 מ־288977.
● בהזדמנות אלפא רומאו, ברלינה 200, 1972 תוספת ייצוא אפריל 633441/2.
● למכירה בהזדמנות פרנץ׳ נסיעה קומפקטה 1300 67 מצב מצוין טל. 932773.
● להחיר ההלמה, פיג׳ו 404 דלוקס 68 שמורה, 65 ל חודשים ותוכמות 019857.
● מורים 1100, 1964, מנוע 1970 50,000 טל׳ 368757.
● אלפה רומאו 1300 ג׳וניור מודל 72, יד ראשונה, למכירה בפנויה, להתקשר 623441 6230.
● דוג׳ דארט 1965 מצב מצוין טלפון 224863.
● פולקסוגן 1966 מצב מצוין 1300 224863 לבלקשות את בני.
● לרגל נסיעה היסודית 1300, יוני 1971 100,000 ל־לא דופי ב־15,000 ל״י מ־ב״ם, טלפון 764948—03.
● למכירה לארק מודל 63 לפנות לסוכנים בע״מ אלנבי 95 ת״א, טל. 614327.
● הזמרשיות + לכנתים הדשים 1062 — 1963 — 1964 — 1961 440545.
● למכירה אופל רקורד מסחרית 1965 לפנות 753258 בשעה 17.00.
● מלפן 623946 ונאסוף את מודעתך בכתובתך במחיר ה׳ מערכת.
● פולקסואגן מודל 69 1800 טלפון 306898 בערב.
● ג.מ.אר 1000 60 יד ראשונה, טלפון 442906 6—7.
● אופל קומודור 69 במצב מצוין, + טייפ ורדיו בהזדמנות, 26,600 לירות טל. 245038 744445.

אופנועים וקטנועים
● למכירה + כירה 1963 בהזדמנות טל. 22920.
● בהזדמנות הבבה מוזר 1969 במצב מצוין 1800 טל. 251574.
● בהזדמנות למכירה + כירה 1970 טלפון 267469 שכונת התקוה רחוב רוני 17.

השכרת רכב
● ב„ארז״ השכרת מכוניות מסוגים „ארז״ תחנה רכבת ארלוזורוב הלאביב טל. — 261858 256054.
● „אזו גליטורס״ השכרת מכוניות במחירים זולים טל. 57368 בן־יהודה 10, תל־אביב.

שרותי רכב
● מנועי סוסיתא — תריסים סימקה ואחרים „סמוך״ ראשל״צ 945173.

מציעים למכירה
● בהזדמנות מכירה מוזני אמפליפייר כמ׳ראו של עאובר לורנץ חדש עם אחריות מודל 5000, לבפה״צ 611693 הנרי.
● מזגני אוויר למכוניות אורגינליים אמריקאים הדרבה ושרות אמפור מיזוג אוויר בע״מ 228168 87798 תל־אביב.
● דחוף! בהזדמנות טלויזיה ב־900 ל״י עם אחריות — 775325.
● למכירה בהזדמנות קוניס של רמקולים 70 וואט — 28—35,000 לבה״צ 611693 הנרי.
● מגבר כבראופוני סויוי, רוואל אביב 25, יציאה לי דמי קולים, למכירון, טייפ ורדיו כ־255334 ל״י 1,500.
● למכירה בהזדמנות מערכת במוו מתנועע (חצי קוב) ב־מצב חדש מתגדה כרמן (איבליה) לבנות בשעות ה־יום טל. 254502 ובערב 949243 לצלי.
● למכירה ספורה נגררת במצב טוב, טל. 948005 ב־ערב.

ביקוש עבודה
● כתבנית עברית מעולה מקבלת הדפסה הביתה ל־התקשר 847450.
● נהג בעל ותק בעל מכר בית גולפוס מסחרית מעוניין בהצעות עבודה באוזור ה׳ שרון והמרכז, טלפון 771580.
● שולחים חינם!!! מזכירות — פקידות — בעלי מקצוע — פועלים/ות „העסוקה ב״ קידום״ 612262.

הכשרה לעבודה
● קורסים לטבחים ונקוב י.ב.ב. טוב ועזרה בעבודה למסימות תל־אביב, כונר טוב 02.

הצעות עבודה
● צעירות בנות 18—25 עבודה מעניינת אחה״צ משכורת 600 ל״י + אחוזים טל. 281572.
● דרושה מטפלה לילד בן שנתיים מ־7.30—15.30 טלפון 440513.
● דרושים/ות סופרים/ות לעבודה בשעות הערב בבתים פרטיים. בסמר המועסקים מוגבל טלפון 721047.
● דרושה מטפלת לשתי בנות (ה, 5) ונהול משק ה־בית. עם לינה. ידיעת אנגלית רצויה. תנאים טובים בערב 230859.
● דרושה פקידה כללית ל־עבודות משרד והנה״ח כולל הדפסה בעברית — לטלפו 825110.
● חשמלאים מקצועיים ל־עבודה ברי״צ, תנאים טובים למתאימים 770174.
● תוצרת מעולה לויבנר, ל־אוברלוך 3 כחמים, נהגצות, נערה או אשה לעבודה יד. ובחורות כתלמדות. משכורת גבוהה + פרמיה למתאימות, לפנות למפעל: ס. שמיר, רח׳ לבנדה 80 ת״א.
● דרושים סוכנים מנוסים לשיווק מוזאיקה וחרסינה לקבלנים, רכב הכרחי לפנות: חב׳ „סארפת״ בע״מ. ת״א רח׳ המלך ג׳ורג׳ 85 טלפון 286408 281775.
● דרוש למלון באשקלון מבח/ת מכרת שנית דיור בתנאים טובים לפנות לטלפון 051-2148 או ת.ד. 5096 אשקלון.
● מנהלת חשבונות עם נסיון אחרי צבא דרושה ליום עבודה מלא להתקשר טל. 628713.
● דרושה מטפלת + עזרה כלכלה בית, ליום שלם, נוה אביבים, טל. 411516.
● דרוש שליח עם רכב ל־חברת הדרוסה לשיווק, טל. 84409.
● דרושה מטפלת לתינוק ב־בתוך בעלת נסיון לפנות ל־כתובה שכמעודההמרוס 12 ת״א.
● דרוש חצרן עם רשיון ל־בעלי חיים לעבודה קבועה משכורת טובה לאדם המת־אים. נא לפנות במשום טל־מה 30 יפו.
● למעון ילדות בהרצליה דרושה מרכזת ומטפלת, גיל 27, צלור במשום בשכרת מלונות, 953062.
● תופרת אוברלוק דרושה „פיספר״, תנאים טובים טל. 32372 ת״א.
● דרושות תופרות לאוברלוק זיגזג ומתלמדות לעבודת יד, לפנות: „מושי כלע״ טלמה 44 ת״א.
● דרושים/ות בחורים/ות לעבודה בשעות הפנאי אפשרות להרויח עד 2600 ל״י, 785201.
● דרושה מזכירה למשרד עורכי־דין, יום עבודה רצוף, תנאים טובים, טלפון 44570 021407.
● אצלנו תקבלו 2500 ל״י ל־חודש צלצלו 757809.
● דרושות מתלמדות לבית מלאכה להנורות, לפנות לביבורסקי, של הירצ 106 ת.ק״ה 520001.
● דרושה מטפלת לתינוק ב־רכבה אגבל מ־7.30 — 15 טלפון 733963.
● דרושה פועלה למכונה לרבודר 2, טלפון 289271 לכנות לליפה קומה 3.
● לצעירות מכוניות גבוהה + אחוזים טלפון 723882 מ־9.00 — 16.00.
● לצעירים וצעירות משכורת + אחוזים גבוהים טל. 9.00—16.00 722862.
● ברמת־אביב דרושה עובדת למטב־בית ליום־יום (הפ־לצו) 417609.
● בלאק אבר דכר רח׳ מרד כי 50 ה״א טלפון 36811 — 38858 דרושים 1) נגרים בכי־רות הרשב הדרום (2) פקידים צעירים 3) מציעים לכל ה־ארץ אפשרות לעבודה חלקית.
● לחברה מסחרית גדולה, דרוש מוכחה לצביעת מקסמי ליס, הכמי ככל החליכי ה־צביעה והאשפרה בעל ידיעות בכימיה מקצועית עם נסיון של 5 שנים לפחות ב־עבודה דומה. תנאים מצויינים למועמד המתאים. לבקי־עת ראיון מנה טל׳ 452117 או ת.ד. 23174 ת״א, עבור „מומחה״, בודיה מובטחת.
● עבודה זמנית ביום ובערב להיילים בחופשה ונערים. להורים ולמורמנים „ריחו — ופא״, ליד בורכת היהלומים (מאמל הלפרין).
● אם את/ה דינאמי/ת ומחפש/ת אתגרים בשעות ה־ערב, פנה/י טל. 240392.
● דרוש נער לעבודה שליחות. לפנות: עדנה, עתון „הארץ״, רחוב עליה 17.
● דרוש סוכן עם השקעה לירושלים ולשטחים לעבודה במכונת אוטומטית למכש־קים לכתוב לת.ד. 22099 תל־אביב.
● דרושה אשה הרוצה ל־עבודות בית, טל׳ 451855.
● דרושים עובדים לעבודה בהחסני מכירות לחבות ב־ירושלים ובה״א. לפנות ל־מתבות „חירשפלד״ — ה״א, נחלת בנימין 124, 03-828753 — 03-827262.
● דרושים דפדים בתנאים מצויינים, 253615, פרוני ר שוה׳ בע״מ, נחלת יצחק 50.
● דרושה מפעילה למכונת הנה״ח (רצו אדו א). לפלפן 248889.
● למועמדים בעלי מקצוע עבודה נוחה בשעות הערב (ללא קשר למכירות), רווחים בטוחים. לפנות ל„א.ח.ז״. כי־כר המדינה, ה׳ באייר 30 לבה״צ.
● דרושה מזכירה כתבנית ל־משרד רואי חשבון תנאים מצויינים למתאימות. 611171.
● דרושה עוזרת פעמיים שליש בשבוע, ת״א, טלפון אחה״צ. 248546.
● מלפן 623956 ונאסוף את מודעתך בכתובתך במחיר ה׳ מערכת.
● לספרינת אמהר, רבי עקי־בא 18, בני־ברק, טל׳ 798328 — דרושות נערות לספרינה במסכורת גבוהות. בוגרים ונשים לעבודות יר.
● דרושים מוכרים, רצוי עם רכב, כ״ל חלוי הארץ לבניה בית אליש, קומה 8 חדר 815 ערב.

דרושים — להשכרה
● דרושה נערה לחיוך לטלפו 612502 או 624900 ת״א.
● דרושים שני עוזרים ל־סבונה אומסם תנאים טובים למועמדים המתאימים לפנות ויהם אבנית הקונגרס 10, טלפון 834441 תל־אביב.
● דרוש פועל להוצאת סכר בניה עם רשיון נהיגה ב׳ הניון בית בנק העצמאות רחוב 16.
● דרושה פקידה עם נסיון ליום עבודה מלא בית״ר שכה טלפון 726638.
● כוכבים לקבורה בכל הלקי הארץ להצגת כוצרים הד־רי בכנות הצנאי דווחים טובים לקתאימים. סערת הר־קטנים אלנבי 128 א׳, ת״א 025774.
● דרושים/ות נציגים/ות מכירות, עדיפות לבעלי רכב, משכורת + אחוזים, טלפון: 58782.
● לחברת אחסון ויצוא דרוש מחסן להשכרה או למכירה בערך 200 מ״ר בנוי, חוק כר לל 300—200 מ״ר הצר מגרדה בסביבת תל־אביב לא יותר מ־10 ק״מ השפלה, פים, טלפון, אפשרי מגרש בערך 500 מ״ר נא לכתוב הג 4111 ת״א „מחסן״.
● נוה רכוש 8 חדרים כניסה מיידית — 425 ל״י — 03-771414.
● בשכר הוכיך דירה בת 4 חדרים ק״ב ברעננה החל מ־1.11.73 921776 בשעות 8—13, 19—16.
● להשכרה 2½ חדרים בגבעולים ללא רהוט — 550 ל״י עם ריהוט — 700 ל״י אנגלו־סכסון תל־אביב טל. 248841.
● בנאות אפקה דירת 4 חדרים, הדשה, קומה ד׳, חזית מרכזית, ריהוט הלקי. 550 ל״י לחודש. אנגלו־סכסון, קוקולוב 70, טל׳ 774244.
● בגוהסנן להשכרה 3 חדרים מרוהטים + טלפון — 773424.
● בשכ״ה 4 חדרים + טלפון מתאים לגלריה או משרדים, קומת קרקע, פרנקו, לטלפון 226307.
● הרצליה פיתוח, בית, יד שניה, כמעט חדשה 4 חדרי שינה, ארונות קיר, בכל הח־דים אנגלו־סכסון, טלפון — 930262/2.
● קיראון — דירת קיטג׳ גג רדת עם כל הזוייות, נאתר רמונים כללי אנגלו־סכסון (כביון, רימון) טל׳ 757281.
● להשכרה בית בזלגרוב 4 חדרים טונה, טלפון ריהוט מלא כולל סכונת כביסה 1,300 ל״י אנגלו־סכסון תל־אביב, טל׳ 242341.
● בהרצליה פיתוח וילה איל־פרה מודרנית 300 מ״ר בניה על דונם ארוכה היכום וקידור מרכזי שמיים ... ריצפת קרמיקה ב־כת יבחיה — 964628.
● בראשון מכוא על וילות הלה מפלכיות ברמת השרון, כל וילה — כניה עם פריס היבולים והתידוקים והקוסה יבול לשנות לפי צרכיו. טלפון 54594 54597 57757 תא״ עד 5 אחה״צ.

דרושים — מודעות מסגרת

למוסד צבורי
דרוש
עורך לשוני
לחצי משרה
רצוי מנוסה
לעריכה סגנונית והגהה
המעוניינים יפנו לטל׳ 412166 בין השעות 0800—1300

לחברה דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
למשרה מלאה
בהצעות לפנות בכתב יד תוך ציון המצות, נסיון קודם ודרישות שכר לת.ד. 2303 חיפה.

למשרד רואה חשבון
דרוש בוחן מנוסה
שנה ג׳ או ד׳ ראיית חשבון
לפנות ל־5 ימי עבודה בשבוע טלפון 59271

„כביר״ תעשיות בירה
דרושים
מנהלי חשבונות
בעלי נסיון
סוג ג׳ — ד׳
לפנות בשעות 08.00 — 15.00 אל מר ב. פינקלשטיין טל. 265271

דרושים עובדים למשמרות
אפשרי כמישרה שניה
לפנות טלפונים 255980 260753 בשעות 8—16

דרוש/ה מוכר/ת ל־חנות ספרים עבריים ואנגליים בירושלים. ידיעת עברית ואנגלית חיונית. שעות העבודה: 8.30—13.30, 16.00—19.00 מועמדים/ות רציניים/ות מתבקשים/ות לפנות ב׳ יום ב׳ 1.10.73, בין השעות 16.00—19.00 ל־סוכנות סטימצקי, רחוב יפו 39 ירושלים. המשרה אינה מיועדת לסטודנטים.

כל מודעה המתפרסמת בהלוח זה — מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב„הארץ״ על פי הסכם מיוחד בין „ידיעות אחרונות״ ו„הארץ״

דרושים
1. מנהל/ת חשבונות — סוג ב׳, אפשרי מנסיונו/ית.
2. פקיד/ה — בוגר/ת ב״ס תיכון
לפנות ביהיר גרינפלד, בר־יוחאי 7, פינת הרצל 101, תל־אביב.

לחברה לבנין והשקעות
דרושה
מנהלת חשבונות
רצוי בעלת נסיון בענף הבנין
משרה מלאה — תנאים טובים
מקום העבודה בצפון ת״א
●
לפנות בכתב יד בפרטים מלאים לת.ד. 4770 ת״א — לרחל.

דרושה פקידה כללית
אין צורך בידיעת הדפסה
דרושה ידיעה בסיסית באנגלית
יום עבודה מפוצל פרט לימי ב׳ ו־ד׳
מ־8 עד 1 — מ־3.30 עד 6
להתקשר טלפון 262126

לחברה מסחרית ציבורית באזור תל־אביב
דרושה
מזכירה למנכ״ל
כמועמדת נדרשת ידיעת השפה העברית על בוריה, מדפסת במהירות בכתבה וידיעת אנגלית.
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בציון נסיון המקצועי וגילן לת.ד. 866 עבור מ.ב. 101 עד ליום 10.10.73.

להנהלה מרכזית של בנק ולסניפיו באזור תל־אביב
דרושים
מנהלי חשבונות
— סוגים 3—2 בהנהלת חשבונות
— לאחר שרות סדיר בצה״ל
— השכלה של 12 שנים
— נסיון מעשי בעבודה של 2—3 שנים
— רצויה ידיעת השפה האנגלית
יועדפו בעלי נסיון בעבודה בבנק
העבודה ללא פיצול
● בהצעות לפנות בכתב בציון קורות חיים לת. ד. 4333 ת״א 61 040 — למס׳ 980
— סודיות מובטחת —

דרושים מיד
מנהלי עבודה לבנין
בעלי טנדרים
המתגוררים בסביבת נתניה
המעוניינים יפנו לדיור לעולה בע״מ פרדסיה ד.נ. לב השרון
או בטל. 8—98406—053 בשעות 7 עד 16

דרושה פקידה
בקיאה בהשבון
טלפון 263084 או 263062

מגבלט בע״מ
דרושים
1. מסגר — סוג א׳ לעבודות אחזקה ופיתוח.
2. חשמלאי — בעל רישיון
תנאים טובים לעובד המתאים
להתקשר בטלפון 925923 כפר סבא.

„אגן״ יצרני כימיקלים בע״מ
למפעלנו באשדוד
דרושה
מנהלת חשבונות
סוג ג׳
רצוי עם נסיון
ידיעת השפה העברית הכרחית
לפנות ת.ה. 262 אשדוד, מיקוד 77100, או 055—21321 למשרד כח אדם. סודיות מובטחת

דרושה מוכרת ספרים אנגליים לחנות גדולה בת״א. ידיעת אנגלית חיונית, המשרה מלאה ומפוצלת. מועמדות בעלות נסיון וידע בספרים אנגליים מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 628 ת״א 61000.

דרושה מוכרת ל־חנות ספרים ומזכרות במלון הילטון ידיעת אנגלית ועברית חיונית, רצויה ידיעת שפות נוספות. שעות העבודה במשמרות שבועיות 7.00—15.00, 15.00—23.00. מועמדות אינטליגנטיות מתבקשות לפנות לת. ד. 628 ת״א 61000

לחברת נסיעות גדולה
דרושה
מפעילה
למכונת הנהלת חשבונות
רצוי נסיון על אוליבטי
ידיעה באנגלית רצויה
לפנות: טל. 236892 תל־אביב, לבר עומר

דרוש
מסגר/רתך
לניהול קבוצת עובדים בייצור קונסטרוקציות
רצוי נסיון בעבודות אחזקה
tromasbest
לפנות בכתב למחלקה הכבנין 38 טבר

דרושות
מותק של דיילות
למבצע מכירות ארצי לנהגים למען „אילן״
שיתקיים בימים 10.10.73 עד 18.10.73 בכל רחבי הארץ
המעוניינות מתבקשות להופיע בין השעות 9.00—13.00 במקומות הבאים:
בירושלים — ביום שני 1.10.73
בא.פ.ג. חברה לשיווק בע״מ, רח׳ הלני המלכה 15 ירושלים
בחיפה — ביום רביעי 3.10.73
במשרד „אילן״, רח׳ אלנבי 12 חיפה
בתל־אביב — ביום חמישי 4.10.73
במשרד „אילן״, רח׳ גורדון 9 תל־אביב
אילן molett

רסקו RASSCO
סניף חיפה
דרושות
קבוצות טייחים
לקביעת ראיון נא לפנות בטלפון 668161—04 — לגבי אילנה

שנה חדשה - פנים חדשות

המערך חוזר ומברך את הציבור -
שנה חדשה, שנה טובה!
בשנה חדשה זו תוסיף ותנהיג את הממשלה, בעזרתך
הנבחרת הלאומית של מדינת ישראל
בראשותה של גולדה מאיר.

בנוסף למנהיגות הותיקה והמנוסה
גאה המערך להציג לפני הציבור פנים חדשות.

מועמדי המערך החדשים מילאו וממלאים
תפקידים מרכזיים בחיי המדינה.
ואלו הם:

צבי אלדרוטי

אהרון אפרת

אברהם גבלבר

עמוס הורביץ

הרב מנחם הכהן

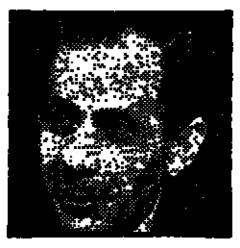
שלמה הלל

אסתר הרליץ

מיכה חריש

יהודה ידין

סנטה יוספטל

אהרן ידיב

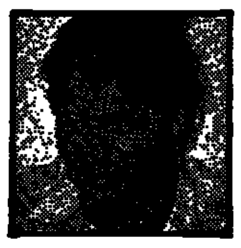
יחיאל לקט

אלי מויאל

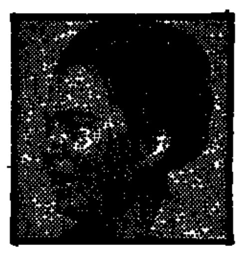
אורה נמיר

מחמוד עבאסי

יעקב זאק עמיר

נפתלי פדר

יעקב פרנק

נזהאת קצב

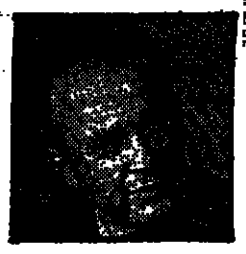
יצחק רבין

אליעזר רונן

חביב שמעוני

יוסף שריד

מאיר תלמי

אנשים אלה שרתו את המדינה ואותך-והם ישרתו אותך גם בכנסת.

תן להם את קולך וחזק את קולם

הצבע אמת

המערך/מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

מדור מיוחד לזקנים
השגחה רפואית קבועה, טיפול אינדיבידואלי, אמבטיות פרטיות, גן נוהר, מחירים סבירים
כשר
„עלומים"
חיפה, הר־הכרמל, רח' קדימה 27
טלפון: 81366
שנה טובה

כתיבה במכונה

תלמדי היטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר

„רימון"

ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת פיקוח ממשלתי

חולה קצרת! נשום לרווחה

בעזרת היונטרון של אמקור, מכשיר אלקטרוני ראשון מסוגו המשפר את איכות האויר.

היונטרון מעשיר את האויר בחלקיקי חשמל (יונים) בעלי מטען שלילי הרי זה כאילו האויר בביתך הוחלף באויר הרים צלול כיין.
היונטרון מטהר את האויר המזוהם סביבך. הוא מונע ממך לנשום בזמן מרעילים, פיח, עשן, אבק ולכלוך, ומאפשר לך לנשום אויר נקי. אתה חי בעיר גדולה, אולם הנשום אויר של מקום מרפא.

מחקרים רפואיים קפדניים קובעים כי לגבי קצרת ד' מחלות דרכי הנשימה הנרגשה ב־93 אחוזים מן המקרים הטבה ניכרת. אם היונטרון לא יקל עליך תוכל להחזירו אלינו תוך 30 יום ולקבל את כספך בחזרה.

התקנתו של היונטרון איננה מסובכת. אין צורך בפריצת קירות או בהרכבה. עליך רק לחבר את תקע המכשיר לשקע החשמלי בביתך. תשיג את היונטרון בסניפי אמקור ואצל סוכנים מורשים.

יונטרון
אמקור

מרחב תכנון מקומי, בני־ברק
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, בני־ברק הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת מס' 190 א'", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6190 חלקות: 47—50, 207—209.
כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ע. זמיש
מ"מ יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב
כ"ג באב תשל"ג, 21.8.73

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנה בזה הודעה, כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אשדוד בקשה למתן הקלה ב־3% בניה מתכנית מפורטת מס' ד/433 (1788).
מהות הבקשה: הקלה ב־3% בניה מהמותרים לפי התכנית הנ"ל ה־חלקה 92 גוש 2068 רח' חוזית.
כל מעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

(חתימה)
אינג' צ. צילקר
יו"ר הועדה המקומית

הכל בכל כלול

בלוח הכפול

יד יצחק בן־צבי

יד יצחק בן־צבי

ירושלים

מודיעה על פתיחת ההרשמה

א. לארבעה ימי עיון וסיור בנושא:
„יהדות צפון אפריקה תולדותיה ויצירתה"
בימים ראשון־רביעי, ט"ז—י"ט חשון תשל"ד (11—14.11.73) האכסניה בירושלים

ב. לשלושה ימי עיון וסיור בנושא:
„דרום הגולן" (מחזור ב')
בשיתוף עם המדור לידיעת הארץ, התנועה הקיבוצית.
בימים שני — רביעי י"ז — י"ט חשון תשל"ד (12—14.11.73) האכסניה במבריה.

● פרטים והרשמה ביד יצחק בן־צבי, ת.ד. 7660, טל: 39202—20, ירושלים.

לבעלי כלבים!

תכניתנו החדשה — להגנת כלבך

1. חבות לנזקי רכוש ונזקי גוף
2. מוות מתאונה כל שהיא
3. מוות ממחלה, הרעלה והמלטה
4. אבידות הכלב או גניבתו (כולל ע"י פריצה)
5. שכר רופא וטרינרי עקב תאונה
6. שכר רופא וטרינרי עקב מחלה (למעט המלטה)

סוכנויות קסטל בע"מ

מיופי כח בישראל של
בנקרס אנד טריידרס חברה לבטוח בע"מ
תל־אביב, רחוב שד"ל 7 ✱ טלפון 624441

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים

✱ המיעוטים בישראל

מאת: אורי שטנדל
בתוכן: מגמות כלליות, ההתפתחות הדמוגרפית, המבנה העדתי, קווי הריכוזים הגיאוגרפיים, תהליכים כלכליים, המבנה החברתי, מערכת החינוך, המערך הפוליטי, ההסתדרות כגורם במיגזר הערבי, חיי התרבות, רשימה ביבליוגרפית.
170 עמודים
המחיר 5 ל"י

✱ דע את ישראל

עובדות ונתונים על התחומים בחיי המדינה
154 עמודים
המחיר 3 ל"י

✱ יחסי החוץ של ישראל

מאת: פנחס אליאב
בתוכן: מכלול יחסי ישראל־ערב, ישראל ואומות העולם, ישראל בזירה הבין־לאומית, חלקם של קשרי החוץ בפיתוח המדינה, הגורם היהודי.
97 עמודים
המחיר 4 ל"י

✱ אנחנו, הם וארץ ישראל

מאת: רפאל רופין
מן התוכן: היהודים — עם אחד, זכויות היהודים והערבים בא"י, „פלשתינה" ומדינת ישראל, הפליטים הערבים, התנועה הציונית ומדינת ישראל, איחוד ירושלים, האנטישמיות הערבית ושיתוף הפעולה הערבי־נאצי, ממשלות ערב והתנועה הלאומית הערבית, הטרור הערבי.
82 עמודים
המחיר 3 ל"י

✱ חוקים להגנת הדייר

מאת: ד"ר זאב נגבי
הסברת החוקים בלשון פשוטה, עם דוגמאות להמחשה.
36 עמודים
המחיר 2 ל"י

להשיג את כל הפרסומים במקומות המכירה הבאים:
✱ ירושלים: המדור ביגשטוק, רח' בן־יהודה 2, בנין סנטור, טל: 224808.
✱ חיפה: מדע, רח' הרצל 49, טל: 663694
✱ תל־אביב: א. ספרים לעם, רח' יבנה 7, טל: 621885
ב. שרותי הפצה של פרסומי הממשלה, רח' ב' מס' 29, הקריה, טלפון: 255286.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

שנתון האוניברסיטה תשל"ה
נמצא למכירה
בחנות אגודת הסטודנטים

המחיר —.5 ל"י

היעוץ נפתח ביום א' 30.9.73

המועצה המקומית קרית־טבעון
מכרז מס' 73/74 — 9
בדבר תוספת חדרים ל־12 יחידות דיור

המועצה המקומית מכריזה בזה על קבלת הצעות בדבר תוספת חדרים ל־12 יחידות דיור.
את המפרטים והפרטים הדרושים יש לקבל במזכירות המועצה בכל יום בשעות העבודה הרגילות תמורת —.200 ל"י שלא תוחזרנה.
ההצעות במעטפה סגורה עם ציון „תוספת חדרים" יש להכניס לתיבת המכרזים שבמזכירות המועצה המקומית עד יום 16.10.73 בשעה 12.00.
כמו כן יש לתת לגזבר המועצה ערבות שתבטיח את דעתו.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. קלנבוגן, ראש המועצה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ת. א. 1376/73
בענין: פקודת החברות
ובענין: פירוק החברה ח. ב. י. ת. בע"מ, מרח' הוברמן 18, תל־אביב.
המבקש: בנק יפת בע"מ, שד' רוטשילד 11, תל־אביב.
נמסרת בזה הודעה, כי ביום 1 בינואר 1973 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 11.12.73 בשעה 8.30 בבוקר.
כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו.
העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

שלמה כרם, עו"ד
בא־כח המבקש
שד' רוטשילד 11, ת"א

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על־ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה.
ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 10.12.73.

הסתדרות העובדים הלאומית

הועידה הארצית הי"ב

הערב יום ראשון, בשעה 8
באולם קולנוע „רחל"
(אפרידר) אשקלון

פתיחה: מאיר האוס — חבר הועה"פ

הפתיחה החגיגית

ישאו דברים:
יוסף אלמוגי — שר העבודה
אברהם בלסבלג — ראש העיר
ח"ב אליעזר שוסטק — המזכיר הכללי

בית מרס
רעיונות גדולים בריהוט
במרכז הריהוט הגדול בישראל
מן היצרן לצרכן
תל־אביב, הרצל 58 רמת־גן, הרצל 75

מכתבים למערכת הארץ

פרסומים לפני משפט

בקטע „מדוע התמוטט הכותל של קולנוע תמר?" ב„יום יום בהיפוך" („הארץ" 16.9) קובל מר אריה נשר על כך שעד היום, שנתיים לאחר פגיעתו, אלי לקבל את הממצאים המקצועיים של חוקרי משרד העבודה ביחס לאותה מפולת, עדיין לא קיבלם.

יורשה לי לשוב ולהסביר את מה שניסה להסביר למר נשר אז — מלבדי — גם המפקח הראשי של העבודה, מדוע הוא ואחרים אינם מקבלים את הממצאים המבוקשים.

במקרה של תאונת עבודה, ובייחוד חמורה, חוקר כמפקח עבודה מוסמך את התאונה ומחווה את דעתו המקצועית על נסיבותיה וגורמיה. על סמך ממצאיו, הסבריו ומסקנותיו מקבלים החלטה בדבר הגשת תביעה נגד אשמים בתאונה והם גם חומר עדות בבית המשפט, שרק הוא מוסמך להחליט אם הנאשמים אכן חייבים לפי החוק.

פירסום לפני המשפט של ממצאים אלה, שאינם כממצאי שופט השומע גם את נימוקי הנאשם וצדדיו, אלא של חוקר־עד, יש בהם מבחינה מוסרית הוצאת פסק־דין לפני משפט. גם זיכויו אינו יכול כבר לתקן את נזק הפירסום לנאשם.

איננו סבורים כי למישרד ממשלתי מותר לסמוך אפילו על עיתונאי השוקד בנאמנות על טובת הציבור, שלא יפרסם אלא לאחר שישמע גם את הצד הנאשם — ויוציא „פסק דין" צודק ואובייקטיבי. בידוע יפה כי הפירסום שהוא עושה על סמך מידע שסופק לו רשמית — הוא כגזירת דין (ביחוד כשאת הכתוב בעתון קוראים אנשים רבים לאין ערוך ממספר השומעים פסק־דין בבית מישפט).

מפקחי העבודה מודעים לכך, שפירסום מסקנותיהם בפומבי לפני שמיעת העדויות ומתן פסק־הדין בבית־משפט מוסמך, משבש את יחסיהם עם ה„לקוחות" שלהם בעבודת הפיקוח ומערער את האמון בכוונותיהם הטובות. דווקא הקפדה על „סובייקטיביות" בקשר למימצאי החקירה של מפקח העבודה מסייעת להם מאוד בחקירת הנסיבות, כשהכל יודעים שכוונתם לרדת לעומק הסיבות — ולא לשמש כלי לפירסומים בטרם מישפט.

המישפט נערך במרץ 1972, לפי תביעה פלילית של המשטרה. כל המעוניין בפסק־הדין יכול היה לעיין בתיקי בית־המישפט. איננו סבורים כי טובת הציבור מחייבת אותנו לשלוח לכתבי העיתונים חומר חקירה או עדות, העלולים להיראות, בעיניו של עיתונאי, כמתאם על חומרת העונש שהטיל בית־המישפט, או על קולת העונש.

מסקנות מקצועיות ממיקרי תאונה — ולא האשמות — מתפרסמות בציבור מטעם המוסד לבטיחות וגיהות.

זלמן חן
ממונה על יחסי ציבור
והסברה במשרד העבודה

אריה נשר מעיר: האינטרס הציבורי מחייב פירסום המסקנות של החקירה המיקצועית בדבר נסיבות מפולת, בלי קשר להליכים המשפטיים נגד אנשים שנמצאו אשמים במחדלים. אין כל הצדקה לגניזת פירסום לקחים של חקירה העשויים למנוע אסונות דומים.

חוקים נגד השקעות מחו"ל

מחירי הדירות בישראל עלו בשנתיים האחרונות פי שניים ויותר. המומחים קבעו כי בין יתר הסיבות שגרמו קפיצה זו היתה גם התופעה שאלפי דירות נקנו ע"י יהודים המתגוררים בחו"ל לצורכי השקעה. ואכן הם הרוויחו יפה על השקעות אלו.

גם העוקב אחרי הקמת חברות חדשות בישראל, יכול להיווכח בקלות כי בשנתיים האחרונות נרשמו אצל רשם החברות הרבה חברות חדשות שבבעליהן או שותפיהן העיקריים הם תושבי חו"ל; העיסוק העיקרי המוצהר של חברות אלו הוא מיסחר בנכסי דלא ניידי.

עם כל הכבוד ליהודי הגולה הרוצים להשקיע בישראל, חייבת המדינה להתגונן נגד סוג השקעות כאלו שהן בחלקן הניכר ספקולטיביות ומהוות גורם אינפלציוני חזק.

מדינות במרכז אירופה, בעיקר שווייץ, יותר עשירות ומבוססות מישראל, חוקקו חוקים המטילים פיקוח חמור והגבלות על סוג השקעות זה.

מן הראוי שגם בישראל תוקדש תשומת לב לנושא. ככל שהבעיה תיפתר יותר מוקדם כך ייטב לנו.

ז. כרמי
תל־אביב

העקיפה של נהג הרמטכ"ל

ביום 19.9, ביום שבו סופר במדור ראיתי שמעתי על צדדת ההיגוד של נהג הרמטכ"ל, נסעה מכוניתו נהוגה ע"י הנהג, בלי הרמטכ"ל, מירושלים לתל־אביב בשעות אחה"צ. התנועה שטפה במהירות ובלי עיכובים. תרף זאת היתה התנועה איטית מדי לטעמו של הנהג. בשעה 4.45 בעליה לאחר גשר בילי בעמק איילון, לפני סיבוב של כמעט 180°, לאורך פס לבן ובלי אפשרות לראות תנועה נגדית, יצא לעקוף שלוש מכוניות בבת אחת.

מובן שלא יכול היה להשלים את העקיפה משום שהופיעו בהגיעו מעבר לסיבוב. נהג הרמטכ"ל הוריד בהכביש את המכונית הנעקפת ואילץ גם את הנהג שבא מנגד לרדת מהכביש כדי למנוע תאונה.

ירושלים **אליעזר רגאל**

מוזיאון לתאטרון

בירושלים פתח לא מכבר את שעריו הארכיון־המוזיאון לתיאטרון, במישכן שהועמד לרשותו ע"י העיריה.

הינחנו יסוד לספריה דראמטית־תיאטרונית ענפה, המכילה כבר עכשיו ספרי־יסוד בכל התחומים של קיבלנו לרשותנו ארכיוני־תיאטרון אמנות התיאטרון, ובכמה לשונות. מאת שחקנים, במאים ושוחרי־תיאטרון, ואציין במיוחד את ארכיונו הענק של זלמן זילברצוייג ז"ל.

אנו מבקשים להציל מפיזור ומגניזה ספרים, דוקומנטים ותצלומים הנוגעים לתיאטרון היהודי והעברי, וכן לפעילותם של אמנים יהודים בתיאטראות־העולם. ומכאן פנייתי לכל מי שמצויים בידו ספרים וכתבי־יד כאלה — שיואיל להתקשר אתנו לפי הכתובת: ארכיון ומוזיאון לתיאטרון, ת"ד 4069, ירושלים (טלפון 02/227566).

משה קול
יו"ר הוועד הציבורי
של הארכיון המוזיאון לתיאטרון

השגריר החדש של ישראל בשוודיה, אבנר עידן, מגיע להגיש את כתב האמנתו לקארל גוסטאב, מלך השוודים.

הגם אתה מרקוס?

צר היה לי לקרוא את כתבתו של מר יואל מרקוס „הגם אתה בן־אהרון?" („הארץ" 21.9).

מר מרקוס סבור שעל בן־אהרון לראות את כשלון המפלגה ככשלונו הוא ולהסיק מסקנות. לדעתי אין הבנה זו נכונה כלל ועיקר. לולא בן־אהרון היה המערך סופג הפסד קולות גדול הרבה יותר.

אך לא זה עיקרו של דבר. כי גם אם נקבל את הנחתו של מר מרקוס, לא נוכל להסכים עם תביעתו שבן־אהרון יתפטר.

אין כמעט דרך פוליטית ראויה לשמה אשר אינה מלווה במאבקים בין אנשים שונים ורעיונות שונים. האם הכניעה או הבריחה ממאבק הן התכונות שמחפש הוא במנהיג פוליטי? לא ברור לי כיצד אפשר לתאר אדם השואף להגשים עקרונות שבהם הוא מאמין בכל ליבו, כאדם המוכן להמיר הכל בלבד שישאר על כסאו, וכל זה היות ש„גבש" כביכול הפסד של 4% מקולות המערך.

על מר מרקוס להבין שכדי להגשים עקרונות ואידיאלים חייבים להיאבק, גם אם מפסידים קרב אחד (כפי שלגבורי לא הנחה) אין מוותרים ואין נוטשים. אדם בעל עקרונות נלחם כדי לנצח במערכה כולה. המוה על כן כיצד עיתונאי מנוסה הגיע למסקנה מופשטת כל כך.

לא נותר לי אלא לשאול: „הגם אתה מר מרקוס...?!"

שמעון זיו
חיפה

נפתח מרכז מכירת רהיטים נפלא ברחוב בוגרשוב 58 (״פורום״ שמרת). תמצא שם עיצוב מקורי ומיוחד (שמרת). ריהוט רציני עם גימור מעולה (שמרת). עשוי עם פוליסנדר ועץ אמיתיים (שמרת). הכל נמצא במרכז המכירות החדש - ברחוב בוגרשוב 58, תל-אביב.

רהיטי קבוץ שמרת

תל אביב: רח' בוגרשוב 58 ירושלים: ...שלומציון המלכה 4, חיפה: בלפור 11, באר שבע: ...מרכז רסקו; קרית מוצקין: השופטים 12, נהריה: ...מרכז רסקו; טבריה: ...הצפון; ...עכו: ...

ראיתי שמעתי

ממשלה בהטלת מטבע

האנשים הקרובים אל לשכת ראש ממשלת שוודיה, אולאף פאלמה, מנסים לשווא להעביר בימים אלה פנים של „העסקים כרגיל". אולם גם לאחר ששה ימים של תהיה והגהה לגבי ספירתם של כ־50,000 קולות בחוזים שנמסרו בעשספה, לא חל שינוי במשקל תוצאות המוקדם: 175 צירים לגוש הסוציאליסטי־קומוניסטי, ו־175 גם של 3 מפלגות הימין. ההכרעה של קרוב ל־5,100,000 מצביעים תלה על חוט השערה ולגוש הסוציאליסטי היו רק 3798(!) קולות על לקולות שנמסרו לגוש הירוב, — רוב של בערך 0.07 אחוז.

לאולאף פאלמה נותרו עתה פחות מ־100 יום עד לראשון בינואר יתכנס בית הנבחרים החדש. אם לא יצליח אולאף פאלמה לפורר את החזית האחידה של שלוש מפלגות הימין בנקודה החלשה ביותר בה, היינו פיתוי מפלגת העם הליבראלית להצטרף לקואליציה עם הסוציאליסטים, תוך ויתור על תמיכת המפלגה הקומוניסטית, נראה שעם ראשית התלכה על הכרזת בחירות חדשות במועד סמוך לכינוס בית הנבחרים החדש.

עד שתיפול הכרעה הדעת, יש להתייחס בכל הרצינות לנאמר בתוקת שוודיה, כי במקרה של הצבעה שקולה בבית הנבחרים יש להטיל מטבע כדי לקבוע אם ההחלטה מתקבלת או נדחית. הריקסדאג השוודי, החל מהראשון בינואר, עשוי להיות למהתלת השנה הפרלמנטרית של אירופה.

ארכיאולוגים בסיציליה

כמה תגליות ארכיאולוגיות חשובות גילו בזמן האחרון בסיציליה. אחת החשובות שבהן נמצא בקרבת פלרמו: קאריאטידה (פסל אשה תומך בגג, כפי שיש באקרופוליס באתונה) בגובה 1.30 מ' שנשתמר במצב טוב במיוחד. היא מורכב משלושה חלקים, כל אחד במשקל כמה טונות. החלקים הועברו במסוק לפלרמו, שם הורכבה הקאריאטידה מחדש במוזיאון העירוני.

זמן הקאריאטידה המאה ה־4 לפנה"ס, כאשר פרחה בסיציליאה ההרבות היוונית והאי היה חלק מ„יוון הגדולה". מאותה מאה נתגלה ליד סיראקוזה, אף היא בסיציליה, קבר בשעת חפירות המכוונות להחזקות אחרי מקומו של שדה־קבורה עתיק.

על שתי התגליות בוזסר ידיעון המכון האיטלקי לתרבות בתל־אביב, שליד שגרירות איטליה. ידיעון איטלקי אחר מוסר על תגלית עתיקה הרבה יותר ליד מסינה שבסיציליה: מעגל גדול של סלעים ואבנים גדולות, לא רחוק מבית קברות עתיק שניצלה לאחרונה. לדברי ארכיאולוגים, זמנו תקופת הברונזה הפרה־היסטורית (המאוחרת באיטליה בהרבה מאשר בארץ; ובישראל שייך חלק גדול מהתקופת הברונזה לעידן ההיסטוריה) והיא יחידה במינה בין התגליות הפרה־היסטוריות בסיציליה.

בפוליאמו שבמרכז איטליה נגלו בשעת חפירות הקשורות בסלילת כביש חדש, קברים רומיים מטיפוסים שונים — אחדים מהם כנראה מן המאה ה־1 — שאורך אחד מהם 16 מ'. סמוך לכך, על גבעות טוריצלה, נמצאו עקבות של וילות רומאיות. כ־100 ק"מ בצפון לשם, באנקונה, נגלה מקדש עתיק קטן.

יש סימנים שהמקדש היה שייך לארמון באלה פלאקידיה שבראשית המאה ה־5 אחות הקיסר הנוריוס שנלקחה בשבי עם כיבוש רומא ע"י הוויזיגותים, נישאה למלכם, ובשנת 425 משלה על הקיסרות הרומית המערבית.

רק תקליט אחד לדואר

שוחחתי בשבת מאזור הארץ עם תל־אביב. לפתע נקטעה השיחה, ניכר היה כי חל קלקול בכל הקווים, כי אי אפשר היה להשיג שוב את תל־אביב. אחרי דקות מספר פניתי לפיקוח הטלפונים ושם נאמר לי כי חל קילקול בקווים ובאזורים עתה את התקלה. בחיוגים נוספים לאזור תל־אביב, שמעתי יותר משעה את התקליט הנדבר: כל הקווים בכיוון שחייגת תפוסים. האם למדור הטלפונים אין תקליט אחר שיודיע על תקלה בקווים. כל עוד כהודעים שכל הקווים תפוסים מפסידים אלפי אנשים שעות יקרות בחיוגים לתל־אביב. הודעה בדבר תקלה גם ניתן היה לשדר בהודעה ברדיו.

ואם זו ההנחה, או שמא הנהלת מדור הטלפונים איננה מוכנה להודות שיש קילקולים?

ד"ש

תזכורת קטנה

„ידיעות אחרונות" 20.2.73
ידלין מציע להטיל „דמי יוקר תרופות"
כדי לכסות הגרעון בקופת־חולים.
כדי לכסות הגרעון בקופת־חולים, מציע להטיל „דמי יוקר תרופה" אמר ידלין, יו"ר קופת־חולים, בסכום של כ־2 עד 6 ל"י, בהוספה על המס האחיד שמשלמים חברי הקופה.

„מעריב" 1971 נובמבר
מקורות מפסיקה מים לישובים בנגב
„מקורות" הפסיקה מים להספקת 15 ישובים בנגב. הסיבה — אי השלום חוב של 3.5 מיליון ל"י (כמובן — אבל מיליונים לחורף לא הפריעו לניהול מקורות).

„הארץ" 21.5.71
אלמוגי: התדרדרות חמורה ביחסי עבודה
שר העבודה יוסף אלמוגי הגדיע אהבול על ההדרדרות חמורה ביחסי העבודה בארץ כתוצאה כנסיבתם של עובדים לזלזל ולקעקע הסכמי עבודה הדשים לאחר חתימתם. לתהליך זה אין תקדים בתולדות הכלכלה בארץ והוא כעיד על משבר אמינות להסכם הכתוב, לכלה ולהבנהה.

תן סיכוי לשני הליכוד

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 3795/73
בענין צוואת המנוח שלמה מקריהודה ז"ל שנפטר בתל־אביב ביום 1 לספטמבר 1973.

המבקשת חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ, מרחוב יהודה הלוי 30—32, תל־אביב.
להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום הצוואה של המנוח, ולמנות את חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ כמנהל עזבון.
כל המתנגד לבקשה הנ"ל, יגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט־צו כאמור.
רשם בית המשפט המחוזי
דוד ולך, שופט
חוק הירושה, התשכ"ה — 1965